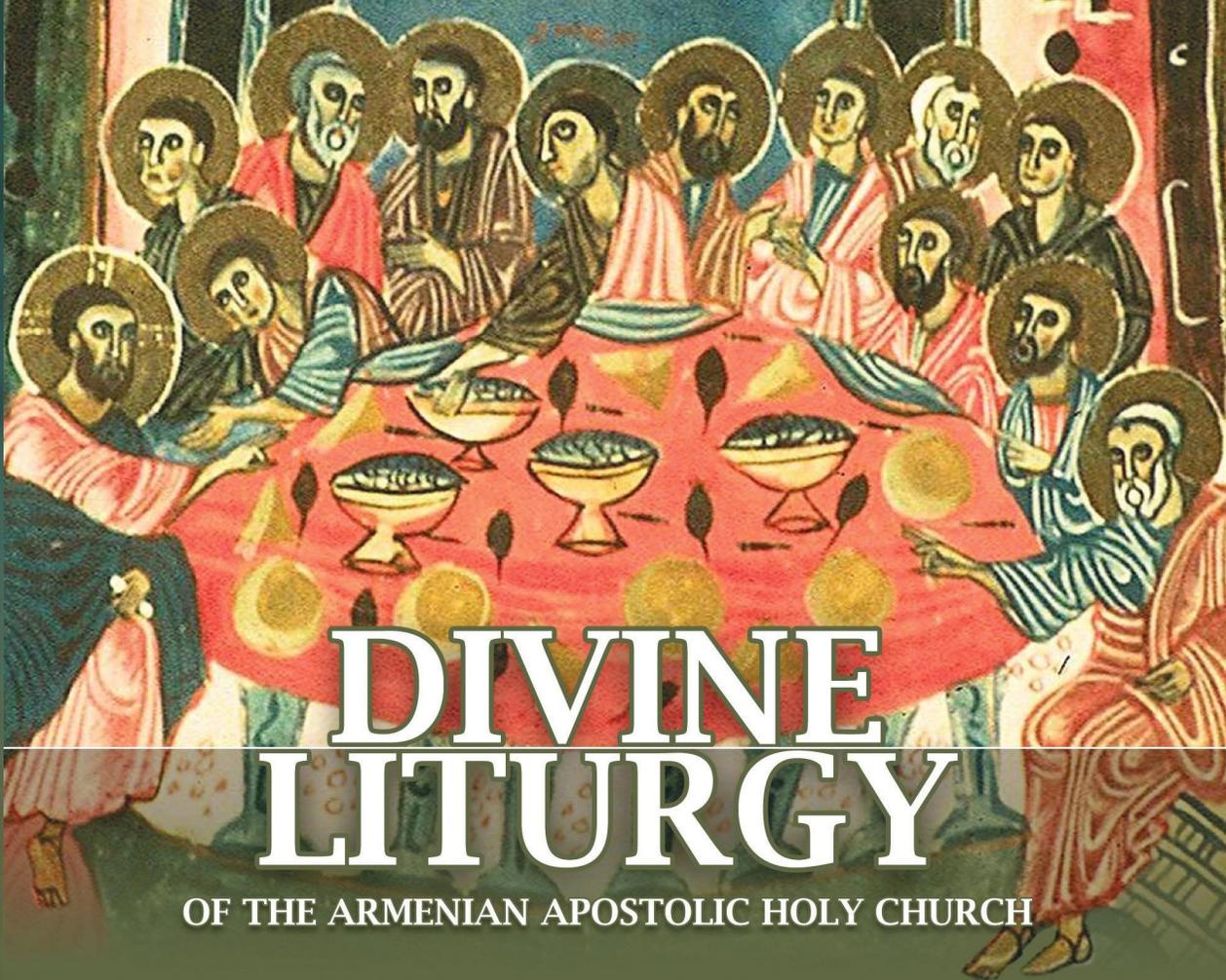

ՍՈՒՐԲ ՊԱՏԱՐԱԳ

ՀԱՅ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ՍՈՒՐԲ ԵԿԵՂԵՅԻՈՅ

DIVINE LITURGY

OF THE ARMENIAN APOSTOLIC HOLY CHURCH

Burbank, CA
2020

ՍՈՒՐԲ ՊԱՏԱՐԱԳ

DIVINE LITURGY

ՍՈՒՐԲ ՊԱՏԱՐԱԳ

ՀԱՅ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ՍՈՒՐԲ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

DIVINE LITURGY

OF THE ARMENIAN APOSTOLIC HOLY CHURCH

Նինգերորդ Տպագրութիւն

Լոս Անճերս 2020

Ի Նայրապետութեան

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ Բ.

Ծայրագոյն Պատրիարքի եւ Կաթողիկոսի Ամենայն Նայոց

Նրամանաւ

Գերշն. Տ. ՅՈՎՆԱՆ ԱՐՔ. ՏԷՐՏԷՐԵԱՆԻ

Առաջնորդ

Նիւսիսային Ամերիկայի Արեւմտեան Թեմի

By the order of His Eminence Archbishop Hovnan Derderian
Primate of the Western Diocese of the Armenian Church of North America

WESTERN DIOCESE OF
THE ARMENIAN CHURCH OF NORTH AMERICA

Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցւոյ Հիւսիսային Ամերիկայի Արեւմտեան Թեմ

HIS EMINENCE ARCHBISHOP HOVNAN DERDERIAN, PRIMATE

ԽՕՍՔ ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՍՐԲԱՋԱՆԻ

Ներկայ Պատարագի գիրքին հրապարակութիւնը, որ կը զուգադիպի Միացեալ Նահանգներու Արեւմտեան Թեմի պաշտօնական հաստատման 90ամեակին (1927), կ'իրագործենք Նայ հաւաքացեալին կեանքը լիացնելու եւ «հոգեւոր» պահանջը բաւարարելու նպատակով: Սուրբ Պատարագը, իբր սրբազան արտայայտութիւն, Քրիստոսի Փրկագործութեան, ամէնէն Սուրբ եւ խորիմաստ Խորհուրդն է Նայ Եկեղեցւոյ պաշտամունքային կեանքին, որ պարտ էնք կատարել նախանձախնդրութեամբ եւ առանց քմահաճ կրճատումներու:

Վստահարար, այս կարեւոր հրապարակութիւնը ժամանակակից Նայ հաւաքացեալին պիտի օգնէ մօտէն հետեւելու եւ հաղորդուելու Սուրբ Պատարագի ծիսակատարութեան, անոր «հոգեւոր» խորքին, բովանդակութեան եւ ծիսական-պաշտամունքային արտայայտութիւններուն, հասկնալով եւ հոգեպէս բարձրանալով Յիսուս Քրիստոսի աստուածային բացայայտ հրաւերին եւ խոստումին.- «Ով որ ուրէ Իմ Մարմինս եւ խմէ Իմ Արիւնս՝ Յաւիտենական Կեանք պիտի ունենայ եւ Ես վերջին օրը յարութիւն պիտի տամ անոր: ...Ով որ ուրէ Իմ Մարմինս եւ խմէ Իմ Արիւնս՝ ան Իմ մէջս կը բնակի եւ Ես անոր մէջ» (Յովի 6.55-56), «Մնացէք Իմ մէջս եւ Ես ձեր մէջ...: Ով որ Ինձի միացած է եւ Ես անոր՝ այնպիսին առար պտուղ պիտի տայ» (Յովի 15. 4-5):

Կոթնելով Քրիստոնէական մեր այս հաւաքքին, խորապէս համոզուած ենք թէ Սուրբ Պատարագներուն ներկայ եղող, մասնակցող եւ Յիսուս Քրիստոսի Մարմինը եւ Արիւնը ճաշակող մեր հաւաքացեալները անպայման պիտի զգնեն մեղքերու քաւութիւն եւ թողութիւն, ներաշխարհի խաղաղութիւն եւ միխթարանք, ապահովելով նաեւ «Յաւիտենական Կեանք»ը, որ Յիսուս Քրիստոս Ինքը խոստացաւ Իրեն բոլոր հաւաքացողներուն:

Օրհնութեամբ՝

Յովնան Արք.

Յովնան Արք. Տէրպէրեան

Առաջնորդ

Միացեալ Նահանգներու Արեւմտեան Թեմին

WESTERN DIOCESE OF
THE ARMENIAN CHURCH OF NORTH AMERICA
Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցւոյ Հիւսիսային Մերձբլտկայի Վերահսկման Թեմ
HIS EMINENCE ARCHBISHOP HOVNAN DERDERIAN, PRIMATE

PRIMATE'S MESSAGE

This publication, which coincides with the 90th anniversary of the establishment of the Western Diocese of the Armenian Church of North America (1927), is aimed at catering to and enriching the spiritual needs of the faithful. The Divine Liturgy, as a sacred expression of redemption through Jesus Christ, is holiest and most meaningful sacrament in the liturgical life of the Armenian Apostolic Church. The solemnity of the sacrament must be celebrated ardently, without omissions.

Assuredly, this important publication will allow the faithful to keenly follow the Divine Liturgy, and comprehend with the sacrament's spiritual depth, meaning and expression whose pinnacle lies in Christ's divine invitation and promise. "*Whosoever eats my flesh, and drinks my blood, has eternal life; and I will raise him up at the last day...He who eats My flesh and drinks My blood abides in Me, and I in him.*" (John 6:54,56), "*Remain in me, as I also remain in you... If you remain in me and I in you, you will bear much fruit.*" (John 15:4-5)

Clinging to our Christian Faith, we are truly convinced that the faithful who take part in the Divine Liturgy, who consume the flesh and drink the blood of Jesus Christ will fervently seek the remission of their sins, will find the divine peace and consolation, and will reaffirm the hope to inherit the eternal life as promised by Christ, our Lord to all of His faithful.

With blessings,

Archbishop Hovnan Derderian
Primate of the Western Diocese

2020

Սբ Պատարագի այս գիրքը կը հրատարակուի
ազնիւ մեկենասութեամբ՝
Արեւմտեան Թեմի Ծովիտրուն, Տիկնանց Միութիւններուն
եւ անհատ հաւարացեալներուն

This publication was made possible
through the generous donation of

ST. NUNE

Late Mrs. Rose Ketchoyan
Ladies Society Central Council, Western Diocese
St. James Armenian Church, Los Angeles
Legion of Mary, St. Leon Cathedral
St. Leon Cathedral Ladies Society
St. Peter Armenian Church, Van Nuys

ST. AGAPE

Holy Apostles Arm. Church Ladies Society, Crescenta Valley
Ladies Guild, St. Leon Cathedral
Dr. and Mrs. Nubar & Aida Sethian
Mr. and Mrs. Antranik & Virginia Zorayan

ST. SHOOSHAN

Mrs. Flora Dunaians
Mrs. Sally Ann Cotrel
St. Gregory Armenian Church, Pasadena
St. Kevork Armenian Church, Glendale
St. Mary Armenian Church Parish Council, Costa Mesa
St. Sarkis Armenian Church, Santa Clarita
Mrs. Arshagouhi Tavitian

ST. SANTOUKHD

St. Andrew Armenian Church Ladies Society, Cupertino
St. Apkar Armenian Church, Scottsdale, AZ
St. Garabed Armenian Church, Rancho Mirage
St. Kevork Armenian Church, Portland

ԵՐԿՈՒ ԽՕՍՔ

Նայաստանեայց Առաքելական Ս. Եկեղեցին իւրաքանչիւր հայորդիի հաւաքքին միջնաբերդն է, որ իր առաքելաշունչ քարոզութեամբ առողջ հաւաքքի սերմնացանը կը հանդիսանայ: Եկեղեցին Աստուծոյ սեփական ժողովուրդին պապկանելիութեան բնօրրանն է եւ փրկութեան աստուածակերպ փապանը: Դարեր շարունակ բազմաթիւ հայորդիներ անոր աւագանէն վերստին ծնունդ առին՝ Ս. Նոզիին փաճարը դառնալով եւ որպէս ճիւղ ճշմարիտ Որթապունկին միանալով: Եկեղեցին այն ծաղկեստանն է, որ սրբաբոյր առաքելութեամբ հաւաքաւորներուն կ'ընծայէ արքայութեան նախաճաշակը, կ'ուրուագծէ լուսեղէն բնակութեան նախապապկերը, կը մաքրագարդէ հոգիները ուղիղ դաւանութեամբ ու կը լուսաւորէ մտքերը ողջմիտ վարդապետութեամբ:

Ուղղափառ դաւանութեան ստույգ բնաձեւումները, հաւաքքի սկզբունքներուն ճշտորոշիչ սահմանումները, հոգեւոր սովորութեանց առաքելաւանդ ըմբռնումները ո՛չ միայն քարոզիստութեամբ, ճառերով եւ ուսուցումներով փոխանցուած են հայ հաւաքացեալին, այլեւ անոնք արտացոլուած են մեր շարականներուն ու Պապարագամատոյցին մէջ, որոնք Նայ Եկեղեցոյ աստուածաբանութեան եւ դաւանաբանութեան հենքն ու կորիզը կը կազմեն:

Արդարեւ, Ս. Պապարագը հաստատուած է նոյն Ինքն մեր Փրկչին՝ Յիսուս Քրիստոսի կողմէ: Առաքեալները ուր որ Քրիստոսնէութեան սերմերը ցանեցին՝ «հացի բեկանումը» կատարեցին: Խորհրդանշական այդ արարքէն առաջ՝ պատմեցին Աստուածորդոյն փանջալի չարչարանքներուն եւ խաչի մահուան նախօրեակին Քրիստոսի Իր աշակերտներուն հետ ունեցած վերջին ընթրիքի մասին: Վերարտադրեցին այդ ընթրիքի ընթացքին երկնաւոր Վարդապետին արտասանած վերջին խօսքերը՝ «**Առէ՛ք, կերէ՛ք, այս է Մարմին Իմ...**» եւ «**Արբէ՛ք ի սմանէ ամենեքեան, այս է Արիւն Իմ...**»: Խօսքեր, որոնք նոր կեանք պարգեւեցին եւ կը պարգեւեն Քրիստոսի Մարմինն ու Արիւնը հաւաքքով ճաշակող եւ ընդունող իւրաքանչիւր հաւաքացեալի:

Նայ Եկեղեցոյ Սբ. Պապարագը իւրայայտուկ եւ եզակի է իր բովանդակութեամբ, աստուածաբանութեամբ, կառոյցով եւ մանաւանդ հոգեցունց եղանակներով: Դարերու ընթացքին մեր Պապարագամատոյցը աշխարհաբարի թարգմանուած է: Նիսիսային Ամերիկայ Արեւմըտեան Թեմի Բարեջան Առաջնորդ՝ Գերշ. Տ. Յովնան Արք. Տէրպրեանի նախաձեռնութեամբ եւ յանձնարարութեամբ Տրդ անգամ ըլլալով վերահրապարակութեան կը յանձնենք սոյն հատորը: Գիրքը կը բաղկանայ չորս մասերէ՝ գրաբար, աշխարհաբար, գրաբարի բնագիրը լատինապատ փարբերակով եւ անգլերէն թարգմանութեամբ:

Այս հրապարակությունը օգտագործող անհատներու ուշադրութեան կ'ուզենք յանձնել հետեւեալ կէտերը.

1) Ներկայ հատորին աշխարհաբար թարգմանութիւնը կատարուած է մեր խմբագրական կազմին կողմէ: Թարգմանութեան ընթացքին համեմատական կատարած ենք հետեւեալ թարգմանութեանց հետ.

- «Խորհրդադեպր», Զարեհ Արք. Ազնաւորեան, Անթիլիաս, 1999:

- «Պատարագամատոյց», աշխարհաբարով, փառադարձութեամբ եւ թրքերէնով, Կ. Պոլիս, 2014:

2) Շարականներու աշխարհաբար թարգմանութեան ընթացքին աջքի առաջ ունեցած ենք Եփրեմ Արք. Թապագեանի «Շարակնոց» հատորը (Բ. Տպգր., Լոս Անճելըս, 2006):

3) Անգլերէն թարգմանութիւնը պրամադրուած է Տիւսիսային Ամերիկայի Արեւելեան Թեմին կողմէ, արտօնութեամբ՝ Թեմի նախկին Առաջնորդ՝ Գերշ. Տ. Խաժակ Արք. Պարսամեանի եւ գլխաւոր խմբագիրու Արեւելեան Թեմի նորընտիր Առաջնորդ՝ Նոզ. Տ. Դանիէլ Վրդ. Ֆրնտրքեանի:

Այս հրապարակութեան նպատակն է Սբ. Պատարագը հասանելի դարձնել բոլոր հաւաքացեալներուն՝ թէ՛ հայախօս եւ թէ՛ անգլիախօս, որոնք պայմաններու բերումով Նայ Լեզուին չեն տիրապետեր: Կը հաւատանք, որ այս հրապարակութիւնը պիտի դառնայ այն կամուրջը, որուն միջոցով հաւաքացեալները պիտի կարողանան Սբ. Պատարագը հասկնալ, մասնակից դառնալ այդ հոգեպարար խորհուրդին եւ գիտակցաբար մօտենան Յիսուս Քրիստոսի Մարմնին եւ Արեան:

Խմբագրական Կազմ

ՆԵՐԱԾՈՒԹԻՒՆ ՍՈՒՐԲ ՊԱՏԱՐԱԳԻ

Նայելեն լեզուով «պաշտամունք» բառին դիմաց գործածուող բառերեն մեկն է «երկրպագություն»: Պատարագի ընթացքին յաճախ կրկնուող այս բառին փառացի իմաստն է **«գեպիևը պագնել»**: Շարքան կ'ըսէ այս բացատրությունը Եկեղեցւոյ մէջ կատարուածը հասկնալու փեսակէտէն: Քրիստոնէայ բոլոր հին Եկեղեցիներուն նման Նայ Եկեղեցին ալ պաշտամունք կը մատուցանէ ո՛չ միայն խօսքով, այլ նաեւ ծիսական բնոյթի շարժումներով, որոնք կը բացայայտեն խօսքի միջոցներէն անդին՝ Աստուծոյ մասին ունեցած մեր հաւատքը եւ Անոր հետ ունեցած յարաբերութիւնը: Խօսքը եւ մտածումը միայն բաւական չեն արտայայտելու այն ինչ որ մենք կը հաւատանք: Մարմինը իր ամբողջութեամբ եւ բոլոր զգայարանքները մաս կը կազմեն այս գործին: Խունկի մատուցումը, ոտքի կանգնիլը, ձեռամբարձ աղօթելը, խոնարհիլը, ծունկի գալը, պաշտելը, թափօր դառնալը, հաւատքի նշանները բարձրացնելը եւ երգելը՝ գործօն միջոցներ են մեր հաւատքը արտայայտելու:

«Պաշտամունք» բառը եւս, որ կը գործածուի բոլոր հին Եկեղեցիներու կողմէ, հայերէնով եւ յունարէնով ջանք կ'ենթադրէ: (Յունարէն նոյն արմատը կարելի է նշմարել նաեւ *energia*, «ներգործութիւն» բառին մէջ): Պաշտամունքը Նայ Եկեղեցւոյ մեծ ծիսական բնոյթ ունի, եւ հաւատարացեալէն կը պահանջէ ջանք եւ ներգործութիւն: Թէեւ Եկեղեցւոյ մէջ զմտուող նստարանները, վարագոյրը եւ բարձրադիր խորանը կրնան Սուրբ Պատարագին փայլ նստող հանդիսականներու կողմէ դիտարկուող ներկայացման մը երեսոյթը, Պատարագը բեմադրութիւն չէ երբեք: Նայ Եկեղեցւոյ մէջ ամբողջ ժողովուրդը կը մատուցանէ Սբ. Պատարագը՝ փառք փալով իր իսկ փրկութեան համար Եկեղեցւոյ մէջ՝ Յիսուս Քրիստոսի միջոցով:

Փրկութիւնը, որ մենք կը փառաւորենք, նոր եւ անվախճան վիճակ մըն է, որուն մէջ մարդիկ իրենց Ստեղծիչին հետ կ'ապրին յաւիտենական եւ երանական հաղորդակցութեան մէջ: Նոր Կրակարանը կը հաստատէ, թէ ինչպէս Աստուած մարդկային պատմութեան մէջ մուտք գործեց եւ մարմնապէս յայտնեց Ինքզինք աշխարհին՝ Իր Որդիին՝ Յիսուս Քրիստոսի Անձով: Անոր մարդացումը, մահը եւ յարութիւնը Աստուծոյ հետ մարդկութեան ունեցած յարաբերութիւնը իր գագաթնակէտին հասցուց: Աստուած այս բոլորը կատարեց Իր արարածներուն հանդէպ ունեցած մեծ սիրոյն համար, եւ Ան կ'ուզէ որ մենք միայն ընդունինք զԱյն, գիտակցինք թէ ո՛վ է Ան եւ ինչ կատարած է մեզի համար: Պաշտամունքին նպատակը հետեւեալն է՝ յայտարարել եւ փառաւորել խօսքով եւ ծիսակատարութեամբ՝ Նայր Աստուծոյ Իր Որդւոյն միջոցով մեզի պարգեւած նոր կեանքը Եկեղեցւոյ մէջ:

Ուրեմն, մեր պաշտամունքը հասարակաց է՝ պարպականութիւնը Եկեղեցոյ, որ կը ներկայացնէ Աստուծոյ խոստումներով օրհնուած մարդոց հաւաքականութիւնը: Քրիստոնէայ հաւաքացեալի կեանքին մէջ ճիշդ է, որ առանձնական աղօթքը եւս ունի իր փեղը, բայց Քրիստոնէական Նաւարքը միշտ հիմնուած է մարդոց հաւաքականութեան վրայ: Քրիստոսի առաջին գործը եղաւ Իր առաքելութեան սկզբնաւորութեան Իր շուրջը հաւաքել հեփելորդներու հաւաքականութիւն մը: Եկեղեցոյ գլխաւոր պաշտամունքին՝ Սբ. Պատարագին հիմնական նպատակն է Սբ. Նաղորդութեան միջոցաւ հաղորդութիւն հաստատել Եկեղեցոյ հաւաքացեալներուն եւ Յիսուս Քրիստոսի միջեւ: Ահա այս է պատճառը, որ մեր պաշտամունքի ընթացքին յաճախ կը կրկնենք՝ **«Զանձիսս մեր եւ գմիմեանս Տեառն Աստուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք»** եւ մեր աղօթքներու մեծ մասին մէջ կը գործածենք առաջին դէմքի յոգնակի ձեւը՝ **«մեք»**:

Առաւել եւս՝ պաշտամունքը կը պատկանի Եկեղեցոյ: Նոյն փեղը եւ նոյն ժամուն առանձնական աղօթք ընող մարդոց համահաւաք արպայութիւնը չէ Սբ. Պատարագը: Պաշտամունք կը նշանակէ հաւաքականութիւն մը որ սրտով, հոգիով եւ մարքով, միակամ եւ միաբերան եւ միաբան կերպով կ'աղօթէ Աստուծոյ, ինչպէս որ մեր աղօթքները կը յուշեն: Ուրեմն, Պատարագի ընթացքը պարպաւոր են գիտնալ բոլոր մասնակցողները եւ ո՛չ թէ միայն քահանան, դպրապետը եւ սարկաւագները: Նայ Եկեղեցոյ մէջ արարողութիւնները ըստ դիպումի չեն յօրինուիր կամ շարաթէ շարաթ հիմնական փոփոխութեանց չեն ենթարկուիր: Ասոր նպատակն է միասին աղօթել:

Իսկ մեր պաշտամունքն է նաեւ յիշատակութիւն: Եթէ պաշտամունքը քարոզել է՝ թէ Աստուած ո՛վ է եւ ինչ ըրած է մեզի համար, մենք պարպաւոր ենք յիշատակելու մեր փրկութեան աստուածաշնչական պատմութեան իւրաքանչիւր դրուագ մի առ մի: Արդէն Նին Ուխտի շրջանին՝ իսրայէլացիները այս ձեւով կը պաշտէին՝ ցուցակագրելով իրենց պատմութեան բոլոր դէպքերը, որոնց վրայ Աստուած ազդած էր (Մդ. 136, Յեսու 24.1-15): Եկեղեցոյ համար ամէն ծիսական արարողութիւն, եւ մանաւանդ Սբ. Պատարագը փառաբանութիւն է, որուն ընթացքին Եկեղեցին կը յիշատակէ իր փրկութիւնը (**«յիշեա՛լ»** բառը յաճախ կը գործածուի Սբ. Պատարագի ընթացքին): Ասիկա կատարուեցաւ Յիսուս Քրիստոսի երկրային կեանքի ընթացքին, Իր մարդեղութեամբ, մկրտութեամբ, բժշկութեան եւ քարոզչութեան առաքելութեամբ, մատնութեամբ, խաչելութեամբ, մահուամբ, թաղմամբ, յարութեամբ եւ երկինք համբարձմամբ, ուր Ան կը թագաւորէ Նոր Աստուծոյ հետ: Յիշատակութեան մաս կը կազմեն նաեւ դէպքեր, որոնք դեռ չեն պարահաճ, ինչպէս՝ Քրիստոսի Երկրորդ Գալուստը ժամանակի վերջաւորութեան, վերջին դատաստանը եւ Աստուծոյ բոլոր խոստումներուն լրումը: Ուրեմն,

քրիստոնեական պաշտամունքը յիշատակութիւնն է անցեալին, ներկային եւ ապագային, այսինքն՝ Աստուծոյ եւ Իր ժողովուրդին միջեւ յարաբերութեան բովանդակ պատմութիւնը:

Ի՞նչ է Սբ. Պատարագը

Նայ Եկեղեցոյ ծիսական գլխաւոր արարողութիւնը Սբ. Պատարագն է: Սբ. Պատարագը Եկեղեցոյ կատարուած արարողութիւններէն մէկը չէ պարզապէս: Եկեղեցոյ հաւաքքին եւ ինքնութեան ամենակարեւոր արտայայտութիւնն է:

Իր երկրային կեանքի վերջին երեկոյեան՝ Տէր Յիսուս Քրիստոս հաւաքեց Իր աշակերտները՝ վերջին ընթրիք մը ունենալու համար անոնց հետ: Ընթրիքը հրեաներու աւանդական ծիսական ճաշ մըն էր, որուն մաս կը կազմէին աղօթքներ, սաղմոսերգութիւն, բաղարջ հացի բեկում եւ բաժակէն գինիի արբեցում: Նոր Կտակարանի մէջ այս դէպքի վերաբերեալ նկարագրութիւններէն կը տեսնենք, որ ընթրիքը բնական ընթացքի մը մէջ էր, երբ Յիսուս առաւ բաղարջ հացը, օրհնեց եւ կտրեց զայն, այնպէս՝ ինչպէս միշտ ըրած էր, եւ անսպասելիօրէն ըսաւ. **«Այս է Իմ Մարմինս, որ ձեզի համար է»**: Կրնանք միայն երեւակայել Քրիստոսի աշակերտներուն շփոթութիւնը այս առթիւ: Աւանդական ընթրիքի սովորական ընթացքէն շեղիլը գայթակղութեան տեսիլ կրնար տալ: Ապա Յիսուս՝ օրհնելէ ետք գինիի բաժակը բարձրացուց աշակերտներուն առջեւ եւ ըսաւ. **«Այս բաժակը նոր ուխտ է Իմ Արիւնովս. ըրէք ասիկա Իմ յիշատակիս համար՝ քանի անգամ որ խմելու ըլլաք»**:

Յիսուսի առաքեալները կրկնեցին այս ձեւը իրենց Տիրոջ յիշատակին: Չորս Աւետարանները, Գործք Առաքելոցը, Սբ. Պօղոս առաքեալի նամակները եւ այլ հին քրիստոնեական գրութիւններ կը յայտնեն, թէ Քրիստոսի կողմէ հաստատուած այս ծիսակատարութեան սովորական կիրառումը քրիստոնեական ամենակարեւոր պարտականութիւնն է: Անոնց համար միջոցն էր Յիսուս Քրիստոսի հետ միանալու եւ վերակոչելու կատարեալ եւ յաւիտենական կեանքի խորհուրդը Աստուծոյ հետ, որ Ան բերաւ իրենց, այն յաւիտենական կեանքը, որ Ինքն իսկ էր՝ **«Ես եմ ճանապարհը, ճշմարտութիւնը եւ կեանքը»** (Յովհ. 14.6):

Քրիստոնեական հաւաքքին տարածումով՝ Սբ. Պատարագի արարողութիւնը զարգացաւ քրիստոնեացած այլեւայլ մշակոյթներու ոլորտին մէջ՝ որպէս խորհրդանիշը Սբ. Եկեղեցոյ ինքնութեան: Նայելով հնագոյն գրութեանց մէջ կարելի է տեսնել, որ Նայերը Սբ. Պատարագը - այն արարողութիւնը, որուն խարիսխն է Քրիստոսի Մարմնին եւ Արեան հետ հաղորդութիւնը - կը նկատուին իրենց քրիստոնեական հաւաքքին գլխաւոր արտայայտութիւնը: Նինգերորդ դարու Նայ պատմիչներ, Փաւստոս Բիւզանդ եւ Ագաթանգեղոս, կը յիշեն թէ Նայերը Գոհարանութիւն կը մատուցանէին վանքերուն եւ այլ վայրերու մէջ: Անոնք

կը մէջբերեն աղօթքներ, որոնք այսօր ալ գործածութեան մէջ են: Սոյն աղօթքներու բեկորները եւ Սբ. Պատարագի մասերը կը հանդիսանան օղակը մեր եւ հին շրջանի Նայ քրիստոնէաներուն միջեւ:

Սբ. Պատարագի երկու մասերը

Բոլոր հին Եկեղեցիներու մօտ Ս. Պատարագը կը բաղկանայ երկու գլխաւոր մասերէ՝ Ճաշու ժամ եւ Գոհաբանութիւն: Նայոց Պատարագին մէջ այս երկու մասերէն իւրաքանչիւրին կը նախորդէ նախապատրաստական բաժին մը եւ կը հետեւի հակիրճ վերջաբան մը: Այս երկու բաժիններն ալ ուշ շրջանի յաւելումներ են հնաւանդ երկմասնեայ կառուցուածքին վրայ:

Ճաշու ժամը, որուն միջազգային հոմանիշը «սինաքսիս» է եւ կը նշանակէ ժողով, յաճախ կը կոչուի նաեւ Բանին Պատարագ, որովհետեւ Սբ. Պատարագի այս մասը հիմնուած է Աստուածաշնչական եւ մանաւանդ նոր կտակարանային ընթերցումներու վրայ: Նայ Եկեղեցւոյ հայրերը միշտ շեշտած են, որ աւետարանական ընթերցումներու միջոցաւ Յիսուս Քրիստոս Ինք է որ կը յայտնուի: Ութերորդ դարու առաջին կիսուն՝ հայ աստուածաբան Ստեփանոս Սիւնեցի կը գրէ. «Պատգամաբեր մը չէ, որ կ'արտասանէ Աւետարանը, եւ ոչ իսկ հրեշտակ մը, այլ երկինքի եւ երկրի Տէրը, որ կ'ըսէ՝ *“Ելայ Հօրմէն եւ եկայ աշխարհ”*» (Յովհ. 16.28): Քրիստոս կը յայտնուի աւետարանական ընթերցումին մէջէն եւ ասիկա կը համապատասխանէ Սբ. Նաղորդութեան միջոցաւ Իր Մարմնին եւ Արեան յայտնութեան:

Ճաշու ժամը կը ծագի հին հրեական ժողովարանի արարողութենէն: Վաղագոյն շրջանի քրիստոնէաները հրեութենէ կրօնափոխ եղած էին, եւ ամենաուշը մինչեւ երկրորդ դարու սկզբնաւորութիւնը, անոնք շարունակեցին իրենց նախահայրերու ծիսական ասանդութիւնները, որոնց թերում րուին նոր քրիստոնէական հաւատքի ոգին ուղղութեամբ:

Սբ. Յուստինոս վկան (շուրջ 165ին) կը նկարագրէ քրիստոնէական «սինաքսիս»ը՝ աստուածաշնչական ընթերցումներ, քարոզ, հասարակաց աղօթքներ եւ ողջոյն, որոնց կը հետեւի Գոհաբանութիւնը: Սոյն ուրուագիծը կը յիշեցնէ մեր այսօրուան Պատարագը:

Նայոց մօտ՝ Ստեփանոս Սիւնեցին կը ներկայացնէ Ճաշու ժամու վաղագոյն եւ կատարելագոյն նկարագրութիւնը: Ան կը ներկայացնէ Երրորդ ժամու (առաւօտեան ժամը 9:00) արարողութիւնը, որ կը կատարուի «Տիրոջ յարութեան մեծ օրը» (Կիրակի): Սոյն արարողութիւնը կը սկսի Եկեղեցւոյ մէջ դէպի խորան թափօրով. թափօր Աւետարանով՝ խորանին շուրջ, մինչ կ'եղանակեն «Մուրբ Աստուած», Մարկաւագի քարոզ, աստուածաշնչական ընթերցումներ, արեւուիա, Աւետարանի ընթերցում, «Նաւաբոյ Նանգանակ»ի արտասանութիւն, Մարկաւագի

եզրափակիչ քարոզ եւ աղօթք: Սոյն հնագոյն ուրուագիծը կը համապատասխանէ մեր Ճաշու ժամու արարողութեան՝ մէկդի ձգելով մինչեւ ժ. դար ներմուծուած կարգ մը մանր յաւելումներ:

Գոհաբանութիւն

Սբ. Պատարագի երկրորդ մասը կը կոչուի Գոհաբանութիւն, որ թարգմանութիւնն է յունարէն «Eucharistia» բառին: Գոհութիւն կամ շնորհակալութիւն կը մատուցանենք Տիրոջ՝ մեզի փրկութիւն պարգեւելուն եւ մեզ խնամելուն համար: Տին քրիստոնէական աւանդութեան մէջ Գոհաբանութեան կորիզը կը կազմէ Խորհրդամատոյցը կամ Գոհութեան աղօթքը [Anaphora]: Սոյն երկար աղօթքը Պատարագի քահանան կ'արտասանէ ժողովուրդին կողմէ:

Տին Եկեղեցիներէն իւրաքանչիւր ունի իր իւրայատուկ գոհաբանական աղօթքները, որոնք նման են իրենց գրական կառուցուածքով եւ նիւթով, բայց կը փարբերին բովանդակութեամբ: Անոնց մեծ մասը հին են եւ կը վերագրուին Եկեղեցւոյ մեծ Նայրերուն: Ներկայ հասարակութիւնը հրապարակուած գոհութեան աղօթքը, որ աշխարհի չորս ծագերուն զարնուող Նայ Եկեղեցիներուն մէջ կը կիրարկուի, կ'ընծայուի Սբ. Աթանաս Նայրապետին, չորրորդ դարու մեծանուն եգիպտացի աստուածաբանին, որ խորունկ ազդեցութիւն ունեցած է Նայ աստուածաբանական մտածողութեան վրայ: Սբ. Աթանասի Գոհութեան աղօթքը կը ցոլացնէ Նայաստանի մէջ աստուած քրիստոնէական հաւատքին իւրայատկութիւնը: Ան կը միատրէ Սբ. Պատարագի հեփ առնչութիւն ունեցող բոլոր երեւոյթները, ինչպէս՝ գոհաբանութիւն, պաշտամունք, յիշատակութիւն, գոհագործում, Սբ. Նաղորդութիւն եւ փրկագործութեան փառատրում:

Սբ. Պատարագի ընթացքին՝ Եկեղեցին Աստուծոյ կը մատուցանէ բաղարջ հաց եւ զինի: Կ'աղօթենք, որ Աստուած օրինէ զանոնք Իր Սուրբ Նոգիով եւ փոխէ Յիսուս Քրիստոսի Մարմնին եւ Արեան, որ միջոց մըն է Անոր հեփ մեր հաղորդակցութեան: Նայ Եկեղեցին կը հաւատայ, որ երբ Նաղորդութիւն ստանանք, պարզապէս հաց եւ զինի չենք ճաշակեր: Մենք կ'ընդունինք մեր մէջ նոյն Ինքն Քրիստոսը աստուածային հրաշագործութեամբ մը, որ մեր հասկացողութեան սահմաններէն անդին է:

Սբ. Նաղորդութիւնը կը խորհրդանշէ միութիւնը Եկեղեցւոյ բոլոր անդամներուն, իրարու եւ Աստուծոյ հեփ: Երբ նշխարը փոքր կտորներու կը վերածուի եւ կը բաժնուի խումբի մը անդամներուն, միութիւն գոյացնելու գործողութիւն է այդ: Նշխարը, որ առաջ մէկ ամբողջութիւն էր, այժմ մաս եւ բաժին կը դառնայ խումբի անդամներէն իւրաքանչիւրին: Ան կը միացնէ զանոնք: Գինիի բաժակին եւս բաժնեկից դառնալը նոյն իմաստը ունի: Արդարեւ, երբ նշխարը դադրած է սոսկ հաց ըլլալէ եւ

դարձած է նոյն Ինքն Քրիստոսը, ու երբ գինին դադրած է սոսկ գինի ըլլալէ եւ դարձած է Քրիստոսի կենդանի Արիւնը, այն աստիճանը կրնանք զգալ այս ծիսակատարութեան գործութիւնը՝ իսկական հաղորդութիւն իրարու եւ Աստուածորդիին հետ: Ասիկա կատարելով՝ կը դառնանք Եկեղեցի, Քրիստոսի Մարմինը, իր ամբողջական իմաստով: Ահա Քրիստոնէութիւնը այս է: **«Օրհնութեան բաժակը, որ մենք կ'օրհնենք՝ արդարեւ Հաղորդութիւն չէ՞ Քրիստոսի Արիւնին. հացը զոր կը կտրենք՝ արդարեւ Հաղորդութիւն չէ՞ Քրիստոսի Մարմնին, որովհետեւ մէկ հաց, մէկ մարմին ենք ամենքս, քանի որ ամենքս ալ այդ միակ հացէն կը վայելենք»** (Ա.Կորնթ. 10.16):

Մենք լրիւ կը մասնակցինք Սբ. Պատարագին, երբ կը ստանանք Սբ. Նաղորդութիւն: Ասիկա քրիստոնէայ հաւատարացեալին համար մեծագոյն առանձնաշնորհումն է եւ իրելալականօրէն Նայ Եկեղեցոյ մէջ մկրտուած անձեր Սբ. Նաղորդութիւն պէտք է ստանան ամէն անգամ որ Սբ. Պատարագ մատուցուի:

Ինչպէ՞ս իմաստալից կերպով մասնակցիլ Սբ. Պատարագի խորհուրդին:

1. **Յանձնառու ըլլալ:** Սբ. Պատարագը գործողութիւն մըն է: Անոնք, որոնք կը բաղձան զայն աւելի հաղորդակից դարձնել իրենց կեանքին՝ պէտք է պատրաստական ըլլան ճիշդ ընելու: Ասիկա է հաւատքի եւ աստուածգիտութեան, ինչպէս նաեւ Սբ. Պատարագի մասնակցութեան ճանապարհը: Նաւարքի նման պաշտամունքը եւս դիւրին չէ եւ բնականօրէն չի՛ ստացուիր:

2. **Եկեղեցի երթալ ամէն Կիրակի եւ մասնակցիլ Սբ. Պատարագին:** Սբ. Պատարագը չենք սորվիր կարդալով եւ կամ անոր մասին խօսելով, այլ զայն հաւատարմօրէն մատուցանելով: Պաշտամունք կատարել խօսքով եւ ծիսակատարութեամբ: Խաչակնքեցէ՛ք դուք ձեզ որպէս նշան հաւատքի՝ ամէն անգամ որ Տիրոջ անունը յիշուի, աղօթքներու սկզբնաւորութեան եւ վերջաւորութեան, եւ այլ առիթներով՝ երբ որ փափաքիք: Երբ Սարկաւագը ձայնէ՝ **«Աստուծոյ երկրպագեսցուք»**, խոնարհեցէ՛ք Տիրոջ առջեւ: Արտասանեցէ՛ք «Նիկիական Նանգանակ»ը եւ ջանք թափեցէ՛ք հաւատքի այդ յայտարարութիւնը ապրելու: «Տէ՛ր, ողորմեա՛» երգի երգեցողութեան ընթացքին՝ աղօթեցէ՛ք Եկեղեցոյ մէջ զբնուող բոլոր հաւատարացեալներուն համար, յականէ յանուանէ, եթէ զիպէք անոնց անունները: Սարկաւագի խնդրուածքները անձնակաճացուցէ՛ք, լռելեայն աւելցնելով անունները յարուկ անձերու կամ նպատակներու, որոնց համար կ'ուզէք աղօթել: «Ողջոյն»ի աստեւ, որ կը խորհրդանշէ մեր Աստուծոյ զաւակներ ըլլալը, ձեր քով կեցող անձը սիրով ողջագուրեցէ՛ք:

3. Սորվիլի Պապարագր: Մրադիր կերպով կարդացէ՛ք բնագիրները եւ անգիր ըրէ՛ք զանոնք: Քահանային կապարած աղօթքները իր անձին համար չեն եւ անոր չեն պարկանիր: Ան ժողովուրդին ձայնը կը ներկայացնէ: Աղօթքները կը պարկանին ժողովուրդին: Դուք մասնակից կը դառնաք Սբ. Պապարագին այնքանով, որ աղօթքները հասկնալի են ձեզի եւ դուք ձեր հաւանութիւնը կը յայտնէ՛ք՝ արտասանելով «Ամէն»:

4. Աստուածաշունչ կարդալ: Աստուածաշունչը Սբ. Պապարագի սերտողութեան գիրքն է: Սբ. Պապարագը Աստուածաշունչն իսկ է՝ գործողութեան մէջ: Ս. Պապարագին իւրաքանչիւր խօսքը ազդում է Աստուածաշունչէն, յաճախ փառացի կերպով: Իւրաքանչիւր ծէս, որուն ականապես կ'ըլլաք, իր արմարները ունի Աստուածաշունչին մէջ: Շարականները մեկնութիւնն են Աստուածաշունչի մասին:

Արդեօք Սբ. Պապարագը աստուածաշնչակա՞ն է: Անտարակոյս: Ոչ միայն այդ, այլեւ Աստուածաշունչը ծիսական է: Քրիստոսի առաքելները Գոհաբանութիւն կը մատուցանէին Սբ. Պօղոս Առաքելի գրի առած Վերջին Ընթրիքի վաղագոյն աստուածաշնչական նկարագրութենէն (Ա.Կորնթ. 11.23-26) եւ նոյն դէպքի աւելարանական նկարագրութիւններէն շար առաջ: Մաղմոսները եւ Տին ու Նոր Կրակարաններուն աստուածաշնչական օրհնութիւնները կ'երգուէին վաղագոյն Եկեղեցոյ մէջ՝ նախքան անոնց արձանագրութիւնը Աստուածաշունչին մէջ:

Պարտաւոր ենք ճանչնալ Աստուածաշունչը՝ պաշտամունք գործնականօրէն կատարելու համար:

5. Հոգեպէս պարաստեցէ՛ք դուք ձեզ: Որեւէ հանդիսութեան կամ փօնական օրուան առընչութեամբ ստացում գոհացումին կէտը կանխաւ մեր ունեցած ակնկալութեան մէջ է: Ասիկա Սբ. Պապարագի առընչութեամբ եւս ճիշտ է: Շաբաթ երեկոյ եւ մանաւանդ Կիրակի առաօպտուն սկսեցէ՛ք կեդրոնանալ Սբ. Պապարագի խորհուրդին վրայ՝ աղօթքով եւ պահեցողութեամբ: Պահեցողութիւնը մարմնական փեսակէպէ օժանդակող միջոց մըն է, որ կը մղէ անձը աղօթելու: Անօթութեան դոյզն զգացում մը մեզի կը յիշեցնէ, որ մեր գրնելիք իրական գոհունակութիւնը ուրելու հաճոյքին մէջ չէ, այլ՝ Քրիստոսի եւ Անոր պարգեւած հոգեկան սնունդին մէջ:

6. Ընդունիլ Քրիստոսը: Սբ. Նաղորդութեամբ Քրիստոսը ընդունիլ իւրաքանչիւր Սբ. Պապարագի մատուցման ընթացքին, եթէ կարելի է: Աւելի լաւ միջոց չկայ մասնակցելու Սբ. Պապարագի Խորհուրդին եւ դարձնելու զայն իմաստալից եւ հզօր ոյժ մը մեր կեանքին մէջ՝ քան ընդունիլ մեր մարմնին մէջ Մարմինը եւ Արիւնը կենդանի Աստուածորդիին եւ թոյլ փալ, որ Ան ներսէն ներգործէ մեր մէջ:

An Introduction to the Divine Liturgy of the Armenian Apostolic Church

Worship in the Armenian Church

In Armenian the word that we translate as “worship” is “yergeerbakou-tyoun.” Repeated often in the Divine Liturgy, the word means literally “kissing the ground.” It says a lot about the Armenian understanding of what we do in church. The Armenian Church, like all the ancient Christian churches, worships not only in words, but also in gestures and rituals that express beyond words what we believe about God and our relationship with him. Words and thoughts alone cannot express all that we believe. The entire body and all the senses are involved. Offering incense, standing, raising our arms, bowing down, kneeling, venerating, moving in processions, elevating symbols of our faith, singing, these are the active ways in which we proclaim our faith.

Another word that all of the ancient churches use for “worship” is liturgy [bashdamouk], a word that in Armenian and Greek implies effort. (The same Greek root is found in the word “energy”). Worship in the Armenian Church is liturgical; it involves effort and energy by the faithful. Though the pews, curtain, and elevated altar might make the Divine Liturgy appear as a performance for an audience to sit and watch, it is not at all a show. In the Armenian Church, all the people officiate, celebrating their salvation by Jesus Christ in the Church.

The salvation that we celebrate is a new and never-ending condition where mankind can live in everlasting, joyous communion with its Creator. The New Testament tells how God entered human history and revealed himself to the world physically, in the person of his Son, Jesus Christ. His birth as a human being, and his death and resurrection have brought about this climax in humanity's relationship with God. God accomplished all of this out of his great love for his creatures, and he only desires that we accept it, that we recognize WHO he is, and WHAT he has done for us. This is the aim of worshipping: to proclaim and celebrate in words and rituals the new life God has given us by his Son, Jesus Christ in the Church.

Consequently, our worship is corporate. It is an undertaking of the Church, the community of people who have been blessed with God's promises. Although private devotion also has a place in the Christian's life, Christian faith is always based on a community of people. The first thing Christ did when he began his ministry was to gather a community of

followers around him. The major theme of the Divine Liturgy, the Church's main worship service, is the communion of the faithful of the Church with each other and with Jesus Christ in holy communion. This is why our worship services so often repeat, "Let us commit ourselves and one another to the Lord our God," and most of our prayers use "we."

Furthermore, our worship belongs to the entire Church. The Divine Liturgy is not just people saying their own private prayers in the same place at the same time. Worship means a community together in heart, soul and mind, praying to God "with one accord," "with one mouth," "with one word," as our prayers say. So, the progression of the liturgy should be known by all, not just the priest, choir director and deacons. In the Armenian Church we do not make the service up as we go along, or substantially change it from week to week. This is so that we can pray together.

Moreover, our worship is a commemoration. If worship consists of proclaiming WHO God is, and WHAT he has done for us, then we must recall the Biblical history of our salvation, event by event. Already in the Old Testament, the Israelites worshipped this way, by listing all of the events in their history for which God was the inspiration (Ps 136 and Josh 24:1-15). For the Church, every service, and particularly the Divine Liturgy, is a celebration where the Church remembers its salvation (the word "remember" is used frequently in the Divine Liturgy). This was accomplished in the life of Jesus Christ, that is, in His incarnation (birth as a human being), baptism, healing and teaching ministry, betrayal, crucifixion, death, burial, resurrection and ascension to heaven where He reigns with God the Father. This commemoration also includes events that have not happened yet, like Christ's second coming at the end of time, the last judgment and the fulfillment of all of God's promises. So Christian worship is a commemoration of past, present and future: the entire history of the relationship between God and His people.

What is the Divine Liturgy?

The principal liturgical service of the Armenian Church is, as its name implies, the Divine Liturgy (in Armenian, Badarak). The Badarak is not merely one of the things the Church does. It is the most important expression of the Church's faith and identity.

On the last night of his earthly life, Jesus Christ gathered his followers together for one final meal with them, a traditional Jewish ritual meal that included prayers, psalms, breaking bread and sharing a cup of wine. The

accounts of this incident in the New Testament tell us that the meal was progressing normally until Jesus took the bread into his hands and having blessed it and broken it — just as he always had — he unexpectedly proclaimed, “This is my body which is for you.” We can only imagine the confusion in the minds of Jesus’ disciples. It must have seemed like a scandal to deviate from the usual course of this traditional meal. Later, having blessed a cup of wine, Jesus held it in front of them saying, “This cup is the new covenant in my blood. Do this, as often as you drink it, in remembrance of me.” St. Paul adds, “For as often as you eat this bread and drink the cup, you proclaim the Lord's death until He comes” [1Cor 11:23-26].

Jesus’ apostles did repeat this ritual in commemoration of their Lord. The four gospels, the Acts of the Apostles, the epistles of St. Paul and other ancient Christian writings tell us that the young Christian community considered the regular observance of this ritual, instituted by Jesus Christ himself, to be their most important Christian obligation. It was for them a way to “be one” with Jesus Christ and to recall the mystery of perfect and everlasting life with God that He brought about for them, the life that He himself was: “I am the way and the truth and the life” [Jn 14:6].

As the Christian faith grew and spread throughout the world, this ceremony developed according to the various cultures that embraced it, a symbol of the very identity of the Church. The earliest known writings in the Armenian language show that the Armenians considered the principal expression and proclamation of their Christian faith to be the Divine Liturgy, the service centered on communion of Christ’s Body and Blood. The fifth-century Armenian historians known as Faustus and Agathangelos describe Armenians celebrating the Eucharist in monasteries and other settings, and they quote from prayers which are still used today. Those prayer fragments and scenes from the liturgy form a link between us and the earliest Armenian Christians.

Two Parts of the Badarak:

In all of the ancient Churches, the Divine Liturgy consists of two large blocks: the Synaxis [Jashou Zham], and the Eucharist [Kohapanoutyouun]. In the Armenian Badarak these two parts are preceded by a preparatory introduction and end with a brief conclusion, both late additions to the ancient two-part structure.

The Synaxis, which means “Assembly,” or “Gathering together,” is often called the “Liturgy of the Word,” because this part of the Divine Liturgy

centers on the reading of passages from the Bible, especially the Holy Gospel. The Armenian Church fathers always emphasize that in the reading of the Gospel Jesus Christ himself is revealed. Around the turn of the eighth century, the Armenian theologian Stepanos of Siunik wrote, "...It is not a delegate who pronounces the Gospel, or even an angel, but the Lord of heaven and earth himself, saying, 'I came from the Father and have come into the world' [Jn 16:28]." So, Christ is revealed in the Gospel reading and this corresponds to his revelation by His Body and Blood in Holy Communion.

The Synaxis has its roots in the ancient Jewish synagogue service. The earliest Christians were Jewish converts, and at least until the early second century, they continued the liturgical traditions of their forefathers, reorienting them, however, in the spirit of the new Christian faith. St. Justin the Martyr (†c. 165) describes a Christian synaxis of scriptural readings, sermon, common prayers and the kiss of peace followed by the Eucharist; an outline similar to ours today.

In Armenia, Stepanos of Siunik gives the earliest and most complete account of the Synaxis. He describes a ceremony at the third hour (9:00 a.m.), on the "great day of the resurrection of the Lord" (Sunday). That service begins with a procession into the Church to the altar, a procession with the gospel book around the altar while singing "Holy God..." [Sourp Asdvadz], a litany, scripture readings, alleluia, the gospel reading, recitation of the Creed, and a closing litany and prayer. This ancient outline corresponds to our Synaxis, except for some minor additions made by the twelfth century.

Eucharist: Giving Thanks

The second block of the Badarak is called the "Eucharist," a Greek word meaning "thanksgiving." We give thanks to the Lord because He has saved us and cares for us. The heart of the Eucharist in all ancient Christian traditions is called the Anaphora or Eucharistic Prayer [Khorhrtamadooyts or Kohoutyan Aghotk]. This long prayer is recited by the priest on behalf of all the people.

Each of the ancient Churches has its own repertory of individual eucharistic prayers which are similar in literary structure and theme, but vary in content. Most of them are quite ancient and bear the names of great Church Fathers. The eucharistic prayer printed in this book and used every Sunday in the Armenian Church throughout the world is attributed to St. Athanasius, the great fourth-century Egyptian theologian who so greatly inspired Armenian theological thinking. The Anaphora of St. Athanasius

reflects the individuality of the Christian faith as experienced in Armenia. It brings together all of the themes of the Divine Liturgy: thanksgiving, worship, commemoration, sacrifice, Holy Communion, and the celebration of our salvation.

In the Divine Liturgy, the Church takes unleavened bread and wine and offers them to God. We ask that He sanctify them by His Holy Spirit and change them into the Body and Blood of Jesus Christ, a means for our communion with Him. The Armenian Church believes that when we receive holy communion, we are not eating mere bread and wine. By the miraculous power of God, we are receiving Christ himself, in a manner which we admit is beyond our comprehension.

Holy Communion is a sign of the union of each member of the Church with the other and with God. When a piece of bread is broken into small pieces and distributed to the members of a group to eat, it is an act of unification: that piece of bread that was once whole is now shared by the members of the group. It brings them together. Sharing a single cup of wine has the same meaning. When that bread is not just bread, but is somehow truly Christ himself, and when that cup of wine is not just wine, but is somehow truly Christ's life-blood, then we can see the power of this ritual as a real communion ("co-union") with each other and with the Son of God. Having done this, we become the Church, the body of Christ, in the fullest sense. And this is what Christianity is all about: "The cup of blessing which we bless, is it not a participation in the blood of Christ? The bread which we break, is it not a participation in the body of Christ? Because there is one bread, we who are many are one body, for we all partake of the one bread" [1Cor 10:16].

We participate most fully in the Divine Liturgy when we receive holy communion. It is the greatest Christian privilege, and ideally, baptized members of the Armenian Church should receive communion whenever the Badarak is celebrated.

How to Participate Meaningfully in the Divine Liturgy

1. **Make a commitment.** Liturgy is active. Those who desire to make it more relevant in their lives need to be willing to make an effort. This is the path to faith, to the knowledge of God, and to participation in the Divine Liturgy. Like faith, worship is not easy and it does not come automatically.

2. Go to Church every Sunday and be a part of the Divine Liturgy. We do not learn the Divine Liturgy by reading or talking about it, but by doing it regularly. Worship in word and in ritual: Imprint yourself with the sign of the cross every time the Lord's name is mentioned, at the beginning and end of prayers, and at any other time that you wish, as a sign of faith. Bow down to the Lord when invited by the deacon ["Let us bow down to God" Asdoudzo yergirbakestsouk]. Recite the Nicene Creed and make the effort to live out that confession of faith. During the hymn "Der Voghormya [Lord have mercy]," pray for every person in the Church, by name if you can. Personalize the deacon's prayer petitions by silently adding the particular people and causes for which you would like to pray. Greet those around you lovingly with the Kiss of Peace, the sign of our unity as children of God.

3. Learn the Badarak. Thoughtfully read the texts and know them by heart. The prayers recited by the priest are not private and they are not his. He is only a spokesman for the people. The prayers are the people's. You participate in the Divine Liturgy to the extent that you understand the prayers and endorse them with your signature, "Amen."

4. Read the Bible. It is the textbook of the Divine Liturgy. Liturgy is the Bible in action. Every word you hear in the Divine Liturgy is inspired by the Bible, often verbatim. Every ritual you see has its roots in the Bible. The hymns are commentaries on the Bible.

Is the Divine Liturgy biblical? Of course. Not only that, the Bible is liturgical. Christ's apostles were celebrating the Eucharist long before St. Paul wrote down the earliest biblical account of the Last Supper [1Cor 11:23-26], and before the gospel accounts. The psalms and biblical hymns in the Old and New Testaments were sung in the early Church before they were recorded in the Bible. We need to know the Bible to worship actively.

5. Prepare yourself spiritually. Like any party or holiday, half the satisfaction is in the anticipation. So, with the Divine Liturgy. Starting on Saturday evening and especially on Sunday morning you should begin to focus on the mystery of the Divine Liturgy by prayer and fasting. Fasting is a physical aid to prayer. A slight feeling of hunger helps us to remember that our real fulfillment is not in the pleasure of eating, but in Christ and the spiritual nourishment He offers us.

6. Receive Christ in Holy Communion at every Divine Liturgy if possible. There is no better way to participate in the Divine Liturgy, and to make it a meaningful and powerful force in our lives than by receiving the Body and Blood of the living Son of God into our bodies, and allowing him to work on us from the inside.

ՍՈՒՐԲ ՊԱՏԱՐԱԳ

Նայ Առաքելական Սուրբ Եկեղեցոյ

ԱՂՕԹՔ ՏԷՐՈՒՆԱԿԱՆ

Քինյ. Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն:

Հայր մեր, որ յերկինս ես, սուրբ եղիցի անուն քո: Եկեացէ արքայութիւն քո: Եղիցին կամք քո՝ որպէս յերկինս եւ յերկրի: Զհաց մեր հանապազորդ տո՛ւր մեզ այսօր: Եւ թող մեզ զպարտիս մեր, որպէս եւ մեք թողումք մերոց պարտապանաց: Եւ մի՛ տանիր զմեզ ի փորձութիւն, այլ փրկեա՛ զմեզ ի չարէ: Զի քո է արքայութիւն եւ զօրութիւն եւ փառք յաւիտեանս. ամէն:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Քինյ. Զսաղմոսերգութիւնս եւ զաղաչանս ընկալցի մարդասէրն Աստուած ի հաճոյս բարերար կամաց իւրոց. մեր մեղացն եւ մեր բազում յանցանացն թողութիւն շնորհեսցէ. ի չարեաց փրկեսցէ. ի մեղաց պահեսցէ. եւ նմա փառք յաւիտեանս. ամէն:

ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ

Դպ. Խորհուրդ խորին, անհաս անսկիզբն, որ զարդարեցեր զվերին պետութիւնդ, ի յառազաստ անմատոյց լուսոյն, զերապանծ փառօք զդասս հրեղինաց:

Թագաւոր երկնաւոր, զԵկեղեցի քո անշարժ պահեա. եւ զերկրպագուս անուանդ քում պահեա՛ ի խաղաղութեան:

ՏԷՐՈՒՆԱԿԱՆ ԱՂՕԹՔ

Քհնյ. Օրհնեալ է մեր Տէրը՝ Յիսուս Քրիստոս. ամէն:

Հայր մեր երկնաւոր, սուրբ ըլլայ Գու անունդ: Գու Թագաւորութիւնդ թող գայ, Գու կամփո թող կատարուի, ինչպէս որ երկնքի մէջ՝ այնպէս ալ երկրի վրայ: Ամենօրեայ մեր հացը այսօր եւս մեզի տուր: Ներէ՛ մեր յանցանքները, ինչպէս մեք կը ներենք անոնց՝ որոնք մեզի դէմ յանցանք գործած են: Եւ թոյլ մի՛ տար որ փորձութեան մէջ իյնանք, այլ ազատէ՛ մեզ չարէն: Որովհետեւ Գուկդ եմ արքայութիւնը, զօրութիւնը եւ փառքը յաւիտեանս. ամէն:

ՄԱՂԹԱՆՔ

Քհնյ. Մարդասէր Աստուած, Գու բարերար կամփոյ եւ հանութեանդ համաձայն, ընդունէ՛ մեր սաղմոսերգութիւններն ու աղաչանքները, մեր մեղքերուն եւ մեր բազմաթիւ յանցանքներուն թողութիւն շնորհէ՛, մեղքէն հեռու պահէ, չարէն ազատէ՛ եւ Անոր յաւիտեանս փառք. ամէն:

ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ

Դպ. Խոր, անհասանելի եւ անսկիզբ խորհուրդ: Դուն, որ անմատչելի առագաստի լոյսին մէջ երկնային թագաւորութիւնդ գարդարեցիր, իսկ գերապանծ փառքովդ՝ հրեշտակներու դասերը:

Երկնաւոր Թագաւոր, Գու Եկեղեցիդ անսասան պահէ՛ եւ Քեզ պաշտողները խաղաղութեան մէջ պահէ՛:

DIVINE LITURGY

of the Armenian Apostolic Holy Church

LORD'S PRAYER

Priest: Orhnyal Der mer Heesoos Kreesdos. Amen.

Hayr mer vor hergeens es, soorp yegheetsee anoon ko. Yegestseh arkayootyoon ko. Yegheetseen gamk ko vorbes hergeenus yev hergree. Uzhats mer hanabazort door mez aysor. Yev togh mez uzbardees mer, vorbes yev mek toghoomk merots bardabanats. Yev mee da-neer uzmez ee portsootyoon, ayl purgya uzmez ee charen. Zee ko eh arkayootyoon yev zorootyoon yev park haveedyanus. Amen.

ASCRPTION

Priest: Uzsaghmoserkootyoonus yev zaghachanus ungaltee martasern Asdvadz ee hajooyts parerar gamats yoorots. Mer meghatsun yev mer pazoom hantsanatsun toghootyoon shnorhestseh. Ee charyats prgestseh. Ee meghats bahestseh. Yev nma park haveedyanus. Amen.

PREPARATION

Choir: Khorhoort Khoreen anhas ansgeezpun vor zartaretser uzve-reen bedootyoon, ee harakasd anmadooyts loosooy. Kerabandz parok uztasus hregheenats.

Takavor yergnavor zEgetsetsee ko ansharzh bahya. Yev zergurba-koos anvanut koom bahya ee khaghaghootyan.

LORD'S PRAYER

Priest: Blessed be our Lord Jesus Christ. Amen.

Our Father who art in heaven, hallowed be thy name, thy kingdom come; thy will be done on earth as it is in heaven. Give us this day our daily bread; and forgive us our debts, as we forgive our debtors; and lead us not into temptation, but deliver us from evil. For thine is the kingdom and the power and the glory unto the ages. Amen.

ASCRPTION

Priest: May the Benevolent God accept these psalmodies and supplications in the pleasure of His beneficent will. May He grant us forgiveness of our sins and manifold transgressions. May He please to deliver us from evils, may He keep us from sins. And glory to Him unto ages. Amen.

PREPARATION

Choir: O mystery deep, inscrutable, without beginning, you have decked your supernal realm as a nuptial chamber to the light unapproachable and adorned with splendid glory the ranks of the fiery spirits.

Heavenly king, preserve your Church unshaken and keep in peace those who worship your name.

Յորժամ պատարագողն եպիսկոպոս իցէ՛
դպիրքն երգեն:

Դպ. Հրաշափառ Աստուած եւ միշտ բարեխնամող, որ յառաջ գիտութեամբ գիրկուծիւն Հաստանեայց սկզբնաւորեալ ի Պարթեւական մեղապարտ ազգէն Լուսաւորիչ մեզ շնորհեցեր. վասն որոյ բարեխօսութեամբ սորա՝ Փրկիչ, կեցո՛ր գմեզ այժմ եւ ի քո ահաւոր գալստեան:

Քհնյ. Եւ վասն Սրբուհոյ Աստուածածնին բարեխօսութեանն, Տէր, ընկա՛լ գաղաչանս մեր եւ կեցո՛ր գմեզ:

Սրկ. Սուրբ գԱստուածածինն եւ գամենայն Սուրբս բարեխօս արասցուք առ Հայր ի յերկինս, զի կամեցեալ ողորմեսցի եւ գթացեալ կեցուցէ գարարածս իւր: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ր եւ ողորմեա՛:

Քհնյ. Ընկա՛լ, Տէր, գաղաչանս մեր, բարեխօսութեամբ Սուրբ Աստուածածնին՝ անարատ ծնողի Միածնի Որդւոյ քո, եւ աղաչանօք ամենայն սրբոց քոց, եւ աւուրս շնորհիւ:

Լո՛ւր մեզ, Տէր, եւ ողորմեա՛. ներեա՛, քաւեա՛ եւ թո՛ղ գմեղս մեր: Արժանաւորեա գոհութեամբ փառաւորել գքեզ ընդ Որդւոյ եւ ընդ Սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Մեղայ Աստուծոյ: Խոստովանիմ առաջի Աստուծոյ եւ Սրբուհոյ Աստուածածնին, եւ առաջի ամենայն սրբոց. եւ առաջի

Երբ պատարագիչը եպիսկոպոս է,
դպիրները կ'երգեն.

Դպ. Հրաշափառ եւ միշտ Բարեխնամող Աստուած, որ կանխագիտութեամբ Հայաստանի փրկութիւնը սկզբնաւորելով՝ Պարթեւական մեղապարտ ազգէն մեզի Լուսաւորիչ շնորհեցիր: Ուստի, ով Փրկիչ, անոր [Գրիգոր Լուսաւորիչի] բարեխօսութեամբ մեզ փրկէ՛ հիմա եւ Բու ահաւոր գալուստիդ ժամանակ:

Քհնյ. Տէր, Սուրբ Աստուածածնի բարեխօսութեամբ ընդունէ՛ մեր աղաչանքները եւ փրկէ՛ մեզ:

Սրկ. Սուրբ Աստուածածինէն եւ բոլոր սուրբերէն խնդրեմք, որ մեզի համար երկնքի մէջ գտնուող Հօր Աստուծոյ բարեխօսեն, որպէսզի յօժարի մեզի ողորմիլ եւ գթալով՝ Իր արարածները փրկէ: Ով մեր Տէրը՝ Ամենակալ Աստուած, փրկէ՛ մեզ եւ ողորմէ՛ մեզի:

Քհնյ. Ընդունէ՛, Տէր, մեր աղաչանքները Բու Միածին Որդիիդ անարատ ծնողին՝ Սուրբ Աստուածածնի բարեխօսութեամբ եւ բոլոր սուրբերու աղաչանքներով, եւ այսօրուան յասուկ շնորհովը:

Լսէ՛ մեզ, Տէր, եւ ողորմէ՛ մեզի: Ներէ՛, քաւէ՛ եւ մեր մեղքերուն թողութիւն շնորհէ՛: Մեզ արժանի՛ ըրէ, որ գոհութեամբ փառաւորեմք Բեզ՝ Որդիիդ եւ Սուրբ Հոգիիդ հետ միասին, հիմա եւ միշտ, յաւիտեանէ մինչեւ յաւիտեան. ամէն:

Մեղանչեցի Աստուծոյ դէմ: Կը խոստովանիմ Աստուծոյ, սուրբ Աստուածածնին եւ բոլոր սուրբերուն առջեւ եւ ձեր առջեւ, ո՛վ

When the celebrant is a bishop
the choir sings:

*Choir: Hrashapar Asdavadz yev meeshd
parekhunamogh, vor harach kee-
dutyamp uzpurgootyoon Hayas-
danyayts uzguzpnavoryal ee bar-
tevagan meghabard azken loosa-
voreech mez shnorhetser. Vasn oro
parekhosootyamp sora purgeech
getso uzmez ayzhum yev ee ko
ahavor kalusdyann.*

*Priest: Yev vasun surpoohvo Asd-
vadzadzneen parekhosootyanun, Der,
ungal zaghachanus mer yev getso
uzmez.*

*Deacon: Soorp zAsvadzadzeenun yev
zamenayn soorpus parekhos aras-
tsook ar Hayr ee hergeenus zee
gametsyal voghormestsee yev kta-
tsyal zararadzus yoor. Amenagal Der
Asvadz mer, getso yev voghormya.*

*Priest: Ungal, Der, zaghachanus
mer parekhosootyamp surpoohvo
Asdvadzadzneen, anarad dznoghee
meeyadznee Vortvo ko, yev agha-
chanok amenayn surpots kots.*

*Loor mez, Der, yev voghormya,
nerya, kavya yev togh uzmeghus
mer. Arzhanavorya kohootyamp pa-
ravorel uzkez unt Vortvo yev unt
Surpo Hokvooyt. Ayzhum yev meeshd
yev haveedyanus haveedeneets. Amen.*

*Megha Asdoodzo. Khosdovaneem
arachee Asdoodzo yev surpoohvo
Asdvadzadzneen yev arachee ame-
nayn surpots yev arachee tser,*

When the celebrant is a bishop
the choir sings:

*Choir: Glorious and All-Beneficent
God, who had the foreknowledge
to prioritize the redemption of Ar-
menian people and gave an enlight-
ener from the sinful nation of the
Parthians. Therefore, through his
(Gregory the Enlightener's) inter-
cession, save us now and at the
time of Your Second Coming.*

*Priest: By the intercession of the holy
Mother of God, O Lord, receive our
supplications and save us.*

*Deacon: Let us hold the holy Mo-
ther of God and all the saints as
intercessors with the Father in
heaven, that He may be pleased to
have mercy and compassion on
us, his creatures, and save us. Al-
mighty Lord, our God, save us and
have mercy on us.*

*Priest: Lord, receive, our suppli-
cations through the intercession
of the holy Mother of God, the
immaculate bearer of your only-
begotten Son, and by the suppli-
cations of all your saints.*

*Hear us, Lord, and have mercy
on us; forgive, expiate and remit
our sins; make us worthy to give
you thanks and to glorify you to-
gether with the Son and the Holy
Spirit, now and always and unto
the ages of ages. Amen.*

*I confess before God and befo-
re the holy Mother of God and be-
fore all the saints and before you*

ձեր հարք եւ եղբարք, զամենայն մեղս զոր գործեալ եմ, քանզի մեղայ խորհրդով, բանիւ եւ գործով եւ ամենայն մեղօք զոր գործեն մարդիկ. մեղայ, մեղայ, աղաչեմ զձեզ, խնդրեցէ՛ք վասն իմ յԱստուծոյ զթողութիւն:

Քհնյ. Ողորմեսցի քեզ Աստուած հօրն, եւ թողութիւն շնորհեսցէ ամենայն յանցանաց քոց, անցելոյն եւ այժմուս եւ յառաջակայէն փրկեսցէ զքեզ, հաստատեսցէ զքեզ ի գործս բարիս, եւ հանգուսցէ զքեզ ի հանդերձեալ կեանսն. ամէն:

Յորժամ այլ քահանայ ոչ գուցէ,
սարկաւազն ասէ.

Սրկ. Արդ եկայք ամենեքեան խոնարհեալ անձամբք, բեկեալ սրբտիւրք, անկցուք եւ լացցուք առաջի Տեառն արարչին մերոյ, զի անցուսցէ ի մէնջ զցասումն պատուհասի յանցանաց մերոց բրերարութեամբն իւրով, ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ եւ ողորմեա՛:

Քհնյ. Ազատեսցէ եւ զձեզ մարդասէրն Աստուած, եւ թողցէ զամենայն յանցանս ձեր. տացէ ժամանակ ապաշխարելոյ եւ գործելոյ զբարիս. ուղղեսցէ եւ զառաջակայ կեանս ձեր շնորհօք Սուրբ Հոգւոյն, հօրն եւ ողորմածն, եւ նմա փառք յաւիտեանս. ամէն:

Դպ. Յիշեսցի՛ր եւ զմեզ առաջի անմահ Գառնին Աստուծոյ:

հայրեր եւ եղբայրներ, այն բոլոր մեղքերը որ գործած եմ, որովհետեւ մեղանչեցի մտածումներովս, խօսքներովս ու գործերովս, եւ այն բոլոր մեղքերով, որոնք մարդիկ կը գործեն: Մեղանչեցի, մեղանչեցի, կ'աղաչեմ ձեզի, ինձի համար Աստուծմէ թողութիւն խնդրեցէ՛ք:

Քհնյ. Թող հօրն Աստուած ողորմի՛ բեզի, անցեալի ու ներկայի բոլոր յանցանքներուդ թողութիւն շնորհէ եւ ապագայի բոլոր մեղքերէն փրկէ, բեզ բարի գործերու մէջ հաստատէ եւ հանդերձեալ կեանքին մէջ հանգիստ պարգեւէ. ամէն:

*Երբ Եկեղեցւոյ մէջ քահանայ չկայ,
սարկաւազը կ'ըսէ.*

Սրկ. Արդ, եկէ՛ք, բոլորս, խոնարհ ու փշրուած սրտով, մեր Արարչին դիմաց ծունկի գանձ եւ լանք, որպէսզի Ան Իր մարդասիրութեամբ մեզմէ հեռացնէ Իր գայրոյթն ու մեր յանցանքներուն հատուցումը, ո՛վ մեր Տէրը՝ Ամենակալ Աստուած, փրկէ՛ մեզ եւ ողորմէ՛ մեզի:

Քհնյ. Մարդասէր Աստուածը ձեզ ալ ազատէ, ձեր բոլոր յանցանքներուն թողութիւն շնորհէ եւ ապաշխարելու եւ բարիք գործելու առիթ տայ: Սուրբ Հոգիի շնորհքներով թող ուղղէ ապագայի ձեր կեանքը, Ան, որ հօր է եւ ողորմած, Իրեն յաւիտեանապէս փառք. ամէն:

Դպ. Յիշէ՛ մեզ Աստուծոյ անմահ Գառնուկին առջեւ:

hark yev yeghpark, zamenayn meghus zorus kordzyal em. Kanzee megha khorhurtov, paneev yev kordzov yev amenayn meghok zor kordzen marteeg. Megha, megha, aghachem uztsez, khuntretsek vasn eem hAsdoodzo uztoghootyoon.

Priest: Voghormestsee kez Asdvadz huzorun yev toghootyoon shunorhestseh amenayn hantsanats kots, antselooyun yev ayzhmoos yev haracheegayen purgestseh uzkez, hasdadestseh uzkez ee kordzus parees, yev hankoostseh uzkez ee hanter-syal gyansun. Amen.

*If there is no other priest,
the deacon says:*

Deacon: Art yegayk amenekyan khonarhyal antsampk, pegyal srd-yook, angtsook yev latstsook arachee Dyarn ararcheen mero, zee antsoostseh ee mench uztasoomun baduhasee hantsanats merots pareraryampun yoorov, amengal Der Asdvads mer, getso yev voghormya.

Priest: Azadestseh yev uztsez martaserun Asdvadz yev toghtseh zamenayn hantsanus tser. Datseh zhamanag abashkharelo yev kordzelo uzparees. Ooghghestseh yev zarachaga gyanus tser shnorhok Soorp Hokvooyun, huzorn yev voghormadzun, yev numa park haveedyanus. Amen.

Altar Servers: Heeshestscheer yev uzmez arachee anmah kareenun Asdoodzo.

and brothers, all the sins that I have committed; for I have sinned in thought, word and deed and with all the sins that men commit. I have sinned, I have sinned; I pray you, ask of God forgiveness for me.

Priest: May God the almighty have mercy on you and grant you forgiveness of all your transgressions of the past and the present. May he deliver you from those that are to come, confirm you in all good works, and give you rest in the life of the age to come. Amen.

*If there is no other priest,
the deacon says:*

Deacon: Therefore, let us with humble souls and broken hearts, fall down and weep before the Lord our Creator, that he may be pleased to let his wrath of the punishment of our transgressions turn away from us through his loving kindness. Almighty God, save us and have mercy upon us.

Priest: May God, who loves mankind, also set you free and may he remit all your transgressions. May he give you time to repent and to do good works. May he also direct your life in the time to come by the grace of the Holy Spirit, the mighty and the merciful, and to him be glory forever. Amen.

Altar Servers: Remember us also before the immortal Lamb of God.

Քհնյ. Յիշեալ լիջիք առաջի անմահ Գառիինն (Որդւոյն) Աստուծոյ:

Սաղմոս ԴԹ. (Ճ.)

Դպ. Աղաղակեցէ՛ք առ Տէր, ամենայն երկիր, ծառայեցէ՛ք Տեառն ուրախութեամբ:

Մտէ՛ք առաջի նորա ցնծութեամբ, ծաներո՛ւք, զի նա է Տէր Աստուած մեր:

Նա արար զմեզ եւ ո՛չ մեք էաք, մեք ժողովուրդք եւ խաշն արօտի նորա:

Մտէ՛ք ընդ դրունս նորա խոստովանութեամբ, եւ օրհնութեամբ ի յարկս նորա:

Խոստովան եղերո՛ւք Տեառն, եւ օրհնեցէ՛ք զանուն նորա:

Քաղցր է Տէր, յաւիտեան է ողորմութիւն նորա. ազգէ մինչեւ յազգ է ճշմարտութիւն նորա:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ:

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Սրկ. Սուրբ Եկեղեցեալս աղաչեսցուք զՏէր, զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ի մեղաց, եւ կեցուցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛՛ եւ ողորմեա՛:

Քհնյ. Ի մէջ տաճարիս եւ առաջի Աստուածընկալ եւ պայծառացեալ սուրբ նշանացս եւ սուրբ տեղւոյս խոնարհեալ երկիւղիւ երկիրպագանեմք, զսուրբ, եւ զհրաշալի եւ զյաղթող զյարուսթիւնդ (կամ զտէրութիւնդ) քո օրհնեմք եւ

Քհնյ. Պիտի յիշուիք Աստուծոյ անմահ Գառնուկին (Որդիին) առջեւ:

Սաղմոս ԶԹ. (Ճ)

Դպ. Տիրոջ աղաղակեցէ՛ք, բոլոր երկիրներ, ուրախութեամբ ծառայեցէ՛ք Տիրոջ:

Յնծութեամբ Անոր առջեւ ելէ՛ք եւ գիտցէ՛ք, որ Ան է մեր Տէր Աստուածը:

Ան է որ մեզ ստեղծեց եւ ոչ թէ մենք մեզ ստեղծեցինք: Մենք իր ժողովուրդն ու արօտավայրին հօտն ենք:

Փառաբանութեամբ մտէ՛ք Անոր դռնէն եւ օրհնութեամբ մուտք գործեցէ՛ք Անոր բնակարանը:

Խոստովանեցէ՛ք Տիրոջ եւ իր անունը օրհնեցէ՛ք:

Քաղցր է Տէրը, իր ողորմութիւնը յաւիտեանս է, Անոր նշմարտութիւնը սերունդէ սերունդ մշտնջենական է:

Փառք Հօրը եւ Որդիին եւ Սուրբ Հոգիին:

Հիմա եւ միշտ եւ յաւիտեանս ամէն:

Սրկ. Սուրբ Եկեղեցիին ապաւինելով՝ Տիրոջ աղաչեմք, որպէսզի անոր միջոցով մեզ մեր մեղքերէն ազատ եւ իր ողորմութեամբ փրկէ: Ով մեր Տէրը՝ Ամենակալ Աստուած, փրկէ՛ մեզ եւ ողորմէ՛ մեզի:

Քհնյ. Այս տաճարին եւ այս սրբատեղիին մէջ գտնուող աստուածընկալ եւ պայծառացած այս սուրբ իրերուն առջեւ, երկիւղածութեամբ կը խոնարհիմք եւ կ'երկրպագեմք: Կը փառաւորեմք Քու սուրբ, հրաշալի եւ յաղթական յարութիւնդ (կամ տէրութիւնդ), եւ Քեզի՛ Հօրը

Priest: *Heeshyal leecheek arachee anmah kareenun (Vortvooy) Asdoodzo.*

Psalm 99 (100)

Altar Servers: *Aghaghagetsek ar Der, amenayn yergeer, dzarayetsek Dyarn oorakhootyamp.*

Mudek arachee nora tsundzootyamp, dzanerook, zee na eh Der Asdvadz mer.

Na arar uzmez yev voch mek eyak, mek zhoghovoortk yev khashn arodee nora.

Khosdovan yegherook Dyarn, yev orhnetsek zanoon nora.

Mudek unt turoonus khosdovanootyamp, yev orhnootyamp ee hargus nora.

Kaghtsr eh Der, haveedyan eh voghormootyoon nora. Azkeh meenchev hazk eh jushmardootyoon nora.

Park Hor yev Vortvo yev Hokvooy Srpo.

Ayzhum yev meeshd yev haveedyanus haveedeneets. Amen.

Deacon: *Soorp Yegeghetsyavus aghachestsook uzDer, zee sovav purgestseh uzmez ee meghats, yev getsoostseh shnorheev voghormootyan yuro. Amenagal Der Asvadz mer, getso yev voghormya.*

Priest: *Ee mech dajarees yev arachee asdvadzungal yev baydzaratsyal soorp nshanatsus yev soorp degghvooy khonarhyal yergyoogheev yergeerbakanemk, uzsoorp, yev uzhurashalee yev uzhaghtogh uzharootyoonut (gam uzderootyont)*

Priest: You will be remembered before the immortal Lamb (Son) of God.

Psalm 100

Altar Servers: Make a shout to the Lord, all lands; serve the Lord with gladness.

Enter into his presence with joy; know that he is the Lord our God.

It is he who made us and we were not by ourselves; we are his people and the sheep of his pasture.

Enter into his gates with thanksgiving; and into his courts with praise.

Be thankful to the Lord; and bless his name.

The Lord is gracious, his mercy is everlasting; and his truth endures from generation to generation.

Glory to the Father and to the Son and to the Holy Spirit.

Now and always and unto the ages of ages. Amen.

Deacon: Through the holy Church let us beseech the Lord that through her He may deliver us from sin and may save us by the grace of his mercy. Almighty Lord our God, save us and have mercy on us.

Priest: In the midst of this temple and before these holy signs and before this holy place that hold God up to us and are made resplendent, we bow down in awe and worship; we glorify your holy, wondrous and triumphant resurrection (or lordship),

փառաւորեմք, եւ քեզ մատուցանեմք զօրհնութիւն եւ զփառս ընդ Հօր եւ ընդ Հոգւոյդ Սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Սաղմոս ԽԲ. (ԽԳ.)

Քհնյ. Մտից առաջի սեղանոյ Աստուծոյ առ Աստուած, որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ:

Սրկ. Դատ արա՛ ինձ, Աստուած, եւ իրաւ արա ինձ ի դատաստանի իմում:

Քհնյ. Յազգէ որ ոչ է սուրբ, ի մարդոյ մեղաւորէ, նենգաւորէ փրկեա՛ զիս:

Սրկ. Դու Աստուած, հզօրիչ իմ ես, ընդէ՞ր մոռացար զիս, ընդէ՞ր տրտում գնամ ես ի նեղել թշնամւոյ իմոյ:

Քհնյ. Առաքեա՛, Տէր, զլոյս քո եւ զճշմարտութիւն քո, զի առաջնորդեսցեն ինձ, եւ հանցեն զիս ի լեառն սուրբ եւ ի յարկս քո:

Սրկ. Մտից առաջի սեղանոյ Աստուծոյ առ Աստուած, որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ:

Քհնյ. Խոստովան եղէց քեզ օրհնութեամբ, Աստուած, Աստուած իմ:

Սրկ. Արդ, ընդէ՞ր տրտում ես անձն իմ, կամ ընդէ՞ր խռովես զիս. յուսա՛ առ Աստուած, խոստովանեա՛ նմա փրկիչ երեսաց իմոց Աստուած է:

եւ Սուրբ Հոգիիդ հետ միասին օրհնութիւն եւ վառք կը մատուցանենք, հիմա եւ միշտ եւ յաւիտեանապէս. ամէն:

Սաղմոս ԽԲ. (ԽԳ.)

Քհնյ. Աստուծոյ Սեղանին առջեւ պիտի երթամ, այն Աստուծոյ, որ իմ երիտասարդութիւնս կ'երջանկացնէ:

Սրկ. Դատէ՛ զիս, ո՛վ Աստուած, եւ Գու դատաստանիդ առջեւ արդարօրէն դատէ:

Քհնյ. Փրկէ՛ զիս անսուրբ ազգերէն, մեղաւոր եւ նենգաւոր մարդէն:

Սրկ. Ո՛վ Աստուած, Դուն ես որ ինձի գօրութիւն կու տաս, ինչո՞ւ մոռցար զիս, ինչո՞ւ համար տրտում ըլլամ, երբ թշնամիս կը նեղէ զիս:

Քհնյ. Ո՛վ Տէր, Գու լոյսդ եւ նշմարտութիւնդ որկէ՛, որպէսզի զիս առաջնորդեն եւ դէպի Գու սուրբ լեռդ ու բնակարանդ հանեն:

Սրկ. Աստուծոյ Սեղանին առջեւ պիտի երթամ, այն Աստուծոյ, որ իմ երիտասարդութիւնս կ'երջակացնէ:

Քհնյ. Օրհնութեամբ Քեզ պիտի բարբառանեմ, ով Աստուած, իմ Աստուածս:

Սրկ. Ուրեմն, ո՛վ իմ անձս, ինչո՞ւ կը տխրիս եւ ինչո՞ւ կը խռովիս, Աստուծոյ յուսա եւ գոհունակութիւն յայտնէ Անոր, որ իմ Փրկիչս ու Աստուածս է:

ko orhnemk yev paravoremk, yev kez madootsanemk zorhnootyoon yev uzparus unt Hor yev unt Hokvooyt Surpo, ayzhum yev meeshd yev haveedyans haveedeneets. Amen.

Psalm 42 (43)

Priest: Mudeets arachee seghano Asdoodzo ar Asdvadz, vor oorakh arneh uzmangootyoon eem.

Deacon: Tad ara eents Asdvadz, yev eerav ara eents ee tadasdane eemoom.

Priest: Hazkeh vor voch eh soorp, ee maro meghavoreh, nenkavoreh, purgya zees.

Deacon: Too, Asdvadz, hzoreech eem yes. Unter moratsar zees, unter durdoom knam yes ee neghel tshnamvo eemo.

Priest: Arakya, Der, uzlooys ko yev uzjushmardootyoon ko, zee arachnortestsen eents yev hantsen zees ee leeyarun soorp yev ee hargus ko.

Deacon: Mudeets arachee seghano Asdoodzo ar Asdvadz, vor oorakh arneh uzmangootyoon eem.

Priest: Khosdovan yeghets kez orhnootyamp, Asdvadz, Asdvadz eem.

Deacon: Art, unter durdoom es antsun eem gam unter khuroves zees. Hoosa ar Asdvadz, khosdovanya numa, purgeech yeresats eemots Asdvadz eh.

praise and glory to you with the Father and with the Holy Spirit, now and always and unto the ages of ages. Amen.

Psalm 42 (43)

Priest: I will go in before the altar of God; to God who makes my youth joyful.

Deacon: Judge me, O God; do justice to me in my trial.

Priest: Deliver me from a generation that is not holy; from a sinful and deceitful person.

Deacon: You, God, are the giver of my strength; why have you forgotten me? Why do I go sadly while my enemy oppresses me?

Priest: Send out, O Lord, your light and your truth that they may lead me and bring me to your holy mountain and to your tabernacle.

Deacon: I will go in before the altar of God; to God who makes my youth joyful.

Priest: I will give thanks to you with praises, O God my God.

Deacon: Then why are you grieved, O my soul, and why do you trouble me? Hope in God, give thanks to him; the deliverer of my countenance is God.

Քհնյ. Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ:

Արկ. Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն: Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Օրհնեսցո՛ւք զՀայր Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի. որ արժանի արար զմեզ կալ ի տեղւոջս փառաբանութեան եւ երգել զերգս հոգեւորս: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ւ եւ ողորմեա՛:

Քհնյ. Ի յարկի սրբութեան եւ ի տեղւոջս փառաբանութեան. հրեշտակաց բնակարանիս եւ մարդկան քաւարանիս, առաջի աստուածընկալ եւ պայծառացեալ սուրբ նշանացս եւ սուրբ տեղւոյս խոնարհեալ երկիւղիւ երկիրպագանեմք. զսուրբ եւ զհրաշալի եւ զյաղթող զյարութիւնդ (կամ զտէրութիւնդ) քո օրհնեմք եւ փառաւորեմք. եւ քեզ ընդ երկնային զօրսն մատուցանեմք զօրհնութիւն եւ զփառս ընդ Հօր եւ ընդ Հոգւոյդ Սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ՆՍՏԻԼ

Յորժամ պատարագողն եպիսկոպոս իցէ, դպիրքն երգեն

Ընտրեալդ յԱստուծոյ, ո՛վ երջանիկ սուրբ հայրապետ, նմանեալ Ահարոնի, եւ Մովսէսի մարգարէին: Այնմ որ զգեստուցն էր յօրինող, զոր Ահարոն միշտ ըզգենոյր: Յօրինէր զպատմուծանն, որ ի չորից կազմեալ նիւթոց: Ի կար-

Քհնյ. Փառք Հօրք եւ Որդիին եւ Սուրբ Հոգիին:

Արկ. Հիմա եւ միշտ եւ յաւիտեանս պէս. ամէն: Դարձեալ Տիրոջմէ խաղաղութիւն աղերսենք:

Օրհնենք մեր Տիրոջ Յիսուս Քրիստոսի Հայրք, որ մեզ արժանի ըրաւ փառաբանութեան այստեղ կանգնելու եւ հոգեւոր երգեր երգելու: Ո՛վ ամենակալ Աստուած, մեր Տէրք, ողորմէ՛ եւ փրկէ՛ մեզ:

Քհնյ. Այս սուրբ յարկին մէջ, փառաբանութեան այս վայրին մէջ, որ հրեշտակներու բնակարանն է եւ մարդոց մեղքերուն բաւարանը, աստուածընկալ եւ պայծառացած այս սուրբ անօթներուն եւ այս Սուրբ Սեղանին առջեւ խոնարհելով՝ երկիւղածութեամբ կ'երկրպագենք Քեզի, Քու սուրբ, հրաշալի եւ յաղթական յարութիւնդ (կամ տէրութիւնդ) կ'օրհնենք ու կը փառաւորենք, եւ երկնային զօրքերուն հետ միասին օրհնութիւն եւ փառք կը մատուցենք Քեզի՝ Հօր եւ Սուրբ Հոգիին հետ, հիմա եւ միշտ եւ յաւիտեանս պէս. ամէն:

ՆՍՏԻԼ

Երբ պատարագիչը եպիսկոպոս է, դպիրները կ'երգեն

Աստուծմէ ըմտրուած, ո՛վ երջանիկ սուրբ քահանայ, որ Ահարոնին եւ Մովսէս մարգարէին նման ես: Անոր՝ որ զգեստներու պատրաստողն էր եւ որով Ահարոնը միշտ զգեստաւորուած էր: Ան պատմուեանը չորս նիւթերէ կը կազմէր՝

Priest: Park Hor yev Vortvo yev Hokvooyn Surpo.

Deacon: Ayzhum yev meeshd yev haveedyanus haveedeneets. Amen. Yev yevus khaghaghootyan uzDer aghachestsook.

Orhnestsook uzHayr Dyarun Mero Heesoossee Kreesdosee. Vor arzhanee arar uzmez gal ee deghvochus parapanutyoon yev yerkel zerkus hokevorus. Amenagal Der Asdvadz mer, getso yev voghormya.

Priest: Ee hargee surpootyan yev ee deghvochus parapanootyan, hureshdagats punagaranees yev martgan kavaranees, arachee asvdzungal yev baydzaratsyal soorp nushanatsus yev soorp deghvooy, khonarhyal yergyoogheev yergeer-bakanemk. Uzsoorp yev uzhrashalee yev uzhaghtogh uzharootyoonut (gam uzderootyoonut) ko orhnemk yev paravoremk, yev kez unt yergnayeem zorsun madootsanemk zorhnootyoon yev uzparus, unt Hor yev unt Hokvooyt Surpo, ayzhum yev meeshd yev haveedyanus haveedeneets. Amen.

SIT

*When the celebrant is a bishop,
the choir sings:*

Unduryalt hAsdudzo, ov yerchanee soorp hayrabed. Numanyal Aharonee, yev Movsesee markareyeem. Aynum vor uzkesdootsn er horeenogh, zor Aharon meeshd uzkenooyr. Horeener uzbadmoojanun, vor ee choreets gazmyal nyootots.

Priest: Glory to the Father and to the Son and to the Holy Spirit.

Deacon: Now and always and unto the ages of ages. Amen. Again in peace let us beseech the Lord.

Let us bless the Father of our Lord Jesus Christ, who has made us worthy to stand in this place of praise and to sing spiritual songs. Almighty Lord our God, save us and have mercy on us.

Priest: In this dwelling of holiness, this place of praise; in this habitation of angels, this place of the expiation of mankind; before these holy signs and the holy place that hold God up to us and are made resplendent, we bow down in awe and worship. We bless and glorify your holy, wondrous and triumphant lordship and, together with the heavenly hosts, we offer blessing and glory to you with the Father and the Holy Spirit, now and always and unto the ages of ages. Amen.

SIT

*When the celebrant is a bishop,
the choir sings:*

Chosen of God, O blessed holy priest, you resemble Aaron and Moses the Prophet, who prepared the garments which Aaron always wore. He fashioned the robe of linen woven of four elements;

մըրոյ, ի կապուտոյ, ի բէհեզոյ, ի ծիրանւոյ: Թեւ զթեւն յօրինէր-կարգն առաջինն էր կարկեհան: Եւ օծումն գրապանին, շուրջանակի բոլորաչէն: Եւ յնթացս գարշապարին հնչէր երկիր, ցնծայր խորան:

Արդ ի նոյն նմանութիւն՝ Քրիստոս զմեր Տէրս յօրինէ: Յորժամ մտցես ի սուրբ խորանն, անդ յիշեսցես զմեր ննջեցեալսն: Յորժամ առնես զպատարագս, յիշեա՛ եւ զիս զբազմամեղս, զի եւ մեզ ողորմեսցի ի միւս անգամ Իւր գալստեանն:

Արկ. Օրհնեա՛, Տէր:

Եպս. Զի քո է գթութիւն, եւ կարողութիւն, եւ մարդասիրութիւն, զօրութիւն եւ փառք յաւիտեանս յաւիտենից: Ամէն:

Քարշեացեմ վարագոյրն
եւ մինչ դպիրքն երգեմ զմեղեղիմ
ըստ պատշանի աւուրն

Յայս յարկ նուիրանաց ուխտի Տեառն տաճարիս, ժողովեալքս աստանօր ի խորհուրդ պաշտման պաղատանաց առաջիկայ Սուրբ Պատարագիս. խնկօք անուշիւք խումբ առեալ պարեմք ի վերնայարկ սրահս խորանիս:

Ուղղութեամբ ընկա՛լ գաղօթս մեր որպէս բուրումն անուշահոտ խնկոց, տաշխից եւ կինամոնաց. եւ զմատուցողս պահեա՛ սրբութեամբ միշտ եւ հանապազ քեզ սպասաւորել:

Այլ մեղեղիս տե՛ս էջ 106

կարմիրէ, կապոյտէ, բեհեզէ (նուրբ կերպաս), եւ ծիրանիէ: Թեւ առ թեւ կը հիւսէր եւ առաջին շարքը կարկեհան (նոնաբար) քարերով պատուած էր, իսկ սուրբ վակասը շուրջանակի եզերուած էր: Երբ կը փալէր, ոտքին տակ գետիւնը կը հնչէր, իսկ խորանը կը ցնծար:

Արդ, Ահարոնիմ նմանութեամբ մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսը կը պատրաստէ: Երբ Սուրբ Խորան մտնես, այնտեղ մեր ննջեցեալները յիշէ՛: Երբ Պատարագ մատուցանես, յիշէ՛ մաւս զիս՝ մեղաւորս, որպէսզի Իր երկրորդ գալուստի ժամանակ մեզ ողորմի:

Արկ. Օրհնէ՛, Տէր:

Եպս. Որովհետեւ Քուկդ եմ գթութիւնը, կարողութիւնը, մարդասիրութիւնը, զօրութիւնը եւ փառքը յաւիտենապէս. ամէն:

*Վարագոյրը կը փակուի,
իսկ դպիրները կ'երգեն
օրուան մեղեղին*

Այս ուխտ նուիրելու յարկին՝ Տիրոջ տանարին մէջ, ներկայ Սուրբ Պատարագիս խորհուրդը պաղատանով եւ պաշտամունքով կատարելու համար, այստեղ հաւաքուածներս, անուշահոտ խունկերով խմբուած՝ խորանի վերնայարկ սրահներուն մէջ միասնաբար կ'ուրախանանք:

Մեր աղօթքները ընդունէ՛ իբր անուշահոտ խունկերու, տաշխինբու եւ կինամոններու բուրմունք եւ մատուցողներս սրբութեամբ պահէ՛ միշտ ու անընդհատ Քեզի սպասաւորելու համար:

Միւս մեղեղները տե՛ս էջ 106

Ee garmuro, ee gaboodo, ee pehezo, ee dzeeranvo. Tel uztelun horeener. Garkun aracheenn er gargehan. Yev odzumun kurbaneen, shurchana-gee polorashen. Yev huntatsus kar-shabareen huncher yergeer, tsundzayr khoran.

Art ee nooyn nmanootyoon, Krees-dos uzmer Ders horeeneh. Horzham mudtses ee soorp khoran, ant heeshestses uzmer nunchetsyalus. Horzham arnes uzbadarakus, heeshya yev zees uzpazmameghus, zee yev mez voghormestsee Ee myoos ankam yur kalusdyan.

Deacon: *Orhnya, Der:*

Bishop: *Zee ko eh ktootyoon, yev garoghootyoon, yev martaseerootyoon, zorootyoon yev park haveedyanus. Amen.*

Close the curtain, and while the choir sings the "Melody" according to the proper of the day.

Hays harg nuveeranats ookhdee Dyarn dajarees zhoghovyalkus asdanor ee khorhoort bashdman aracheega Soorp Badarakees. Khungok anooshyook khoomp aryal baremk ee vernaharg surahus khoranees.

Ooghghootyamp ungal zaghotus mer vorbes pooroomus anooshahod khungots dashkheets yev geenamons. Yev uzmadootsoghus bahya surpootyamp meeshd yev hanabaz kez uzbasavorel.

For other "Melodies" see page 107

in scarlet, blue, gold, and purple. Threads upon threads were worked in. The first row was of carbuncle. And the sacred ephod was skirting round about and at the treading of his heels the earth resounded and the tabernacle rejoiced.

So now likewise Christ prepares you, our priest. When you enter into the holy tabernacle, remember therein those of us who have fallen asleep. When you offer this oblation, remember me also, a man of many sins. May he be pleased to have mercy upon us at his second coming.

Deacon: Bless, Lord.

Bishop: For yours is the compassion, the power, the loving kindness, the strength and the glory unto the ages. Amen.

Close the curtain, and while the choir sings the "Melody" according to the proper of the day.

In this house of votive offerings, in the sanctuary of the Lord, we are assembled together to offer the mystery of this holy sacrifice and to make our supplications. With the burning of sweet-smelling incense we rejoice together in the upper room of this altar.

With the rising of the sweet fragrance of incense, myrrh and cinnamon, receive our prayers as we raise them up to you. Keep us, who make this offering, in holiness, that we may serve you now and always.

For other "Melodies" see page 107

ՈՏՔԻ ԿԱՆԳՆԻԼ

ՊԱՇՏՕՆ ՃԱՇՈՒ ԹԱՓՕՐ

Շարական Խնկարկութեան
Կիրակէի

Բարեխօսութեամբ մօր քո եւ կուսի, ընկա՛լ զաղաչանս քոց պաշտօնէից: Որ զերագոյն քան զերկինս պայծառացուցեր սուրբ զեկեղեցի արեամբ քով, Քրիստոս, եւ ըստ երկնայնոցն կարգեցեր ի սմա զդասս առաքելոց եւ մարգարէից սուրբ վարդապետաց:

Այսօր ժողովեալ դասք քահանայից, սարկաւազաց, դպրաց եւ կղերիկոսաց, խոնկ մատուցանեմք առաջի քո, Տէր, յօրինակ ըստ հնումն Չաքարիա: Ընկա՛լ առ ի մէնջ զինկանուէր մաղթանս, որպէս զպատարագն Աբելի, զՆոյի եւ զԱբրահամու: Բարեխօսութեամբ վերին քո զօրացդ, միշտ անշարժ պահեա զաթոռ Հայկազնեայ:

Այլ շարականս տե՛ս էջ 108

Արկ. Օրհնեա՛, Տէր:

Քհնյ. Օրհնեալ թագաւորութիւնն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ԺԱՄԱՄՈՒՏՔ

Կիրակէից

Միածին Որդի եւ Բանդ Աստուած եւ անմահ հոլթիւն, որ յանձն առեր մարմնանալ ի Սրբուհւոյ Աստուածածնէն եւ ի միշտ կուսէն.

ՈՏՔԻ ԿԱՆԳՆԻԼ

ՊԱՇՏՕՆ ՃԱՇՈՒ ԹԱՓՕՐ

Շարական Խնկարկութեան
Կիրակէի

Տէր, Քու Կոյս Մօրդ բարեխօսութեամբ ծառաներուդ աղաչանքները ընդունէ՛: Ով Քրիստոս, Սուրբ Եկեղեցին Քու Արիւնովդ երկնէն աւելի պայծառացուցիր եւ երկնայիններու նմանութեամբ անոր մէջ առաքալներու, մարգարէներու եւ վարդապետներու դասեր կարգեցիր:

Այսօր, քահանաներու, սարկաւազներու, դպիրներու եւ կղերականներու դասերը հաւաքուած՝ Հին Ուխտի Զաքարիայի նմանութեամբ Քու առջեւ խոնկ կը մատուցանենք: Տէր, ընդունէ՛ մեր խնկանուէր մաղթանքները, ինչպէս՝ Աբելի, Նոյի եւ Աբրահամի պատարագը: Միշտ անսասան պահէ Հայոց Աթոռը, բարեխօսութեամբ վերին զօրքերուդ:

Միւս շարականները տե՛ս էջ 108

Սրկ. Օրհնէ՛, Տէր:

Քհնյ. Օրհնեալ թող ըլլայ Հօր, Որդիին եւ Սուրբ Հոգիին թագաւորութիւնը, հիմա եւ միշտ եւ յաւիտեանապէս. ամէն:

ԺԱՄԱՄՈՒՏՔ

Կիրակէի

Միածին Որդի, Բան Աստուած եւ անմահ էութիւն: Դուք, որ յանձն առիր մարմնանալ միշտ կոյս՝ Սրբուհի Աստուածածնէն:

STAND

THE SYNAXIS PROCESSION

Chant of Censing
Sunday

Parekhosootyamp mor ko yev goosee, ungal zaghachanus kots bashdoneyeets. Vor kerakooyñ kan zergeenus baydzaratsootser soorp zegeghetsee aryamp kov Kreesdos, yev usd yergnaynotsun garketser ee suma uztasus arakelots yev markareyeets soorp vartabedats.

Aysor zhoghovyal task kahana-yeets, sargavakats, tubrats yev gugheregosats, khoong madootsanemk arachee ko, Der, horeenag usd hunoomun Zakareeya. Ungal ar ee mench uzkhunganuver maghtans, vorbes uzbadarakn Apelee, uzNoyee yev zAprahamoo. Parekhosootyamp vereen ko zoratst, meeshd ansharzh bahya zator Haygaznyays.

For other Chants see page 109

Deacon: *Orhnya, Der.*

Priest: *Orhnyal takavorootyoonun Hor yev Vortvo yev Hokvooyñ Surpo, ayzhum yev meeshd yev haveedyanus haveedeneets. Amen.*

INTROIT

On ordinary Sundays

Meeyadzeen Vortee yev Pant Asdvadz yev anmah eyootyoon, vor hantsn arer marmnanal ee surpoohvo Asdvadzadznen yev ee meeshd Goosen.

STAND

THE SYNAXIS PROCESSION

Chant of Censing
Sunday

Through the intercession of your virgin Mother accept the supplications of your servants, O Christ, who with your blood has made your holy Church more resplendent than the heavens. You have also appointed within her, after the pattern of the heavenly hosts, the orders of apostles, prophets and holy teachers.

This day we, classes of priests, deacons, clerks and servers here assembled, offer incense before you, O Lord, as Zachariah did of old. Accept from us our prayers with offerings of incense, like the sacrifice of Abel, of Noah and of Abraham. Through the intercession of your supernal hosts maintain ever unshaken the throne of Armenians.

For other Chants see page 109

Deacon: Bless, Lord.

Priest: Blessed is the kingdom of the Father and of the Son and of the Holy Spirit, now and always and unto the ages of ages. Amen.

INTROIT

On ordinary Sundays

Only-begotten Son and Word of God and Being immortal, who deigned to take body through the holy Mother of God and Ever-Virgin.

անփոփոխելիդ մարդ եղեալ, խա-
չեցար Քրիստոս Աստուած մեր,
մահուամբ զմահ կոխեցեր. մինդ
ի սրբոյ Երրորդութենէն, փառա-
ւորակից ընդ Հօր եւ Սրբոյ Հոգ-
ւոյն, կեցո՛ զմեզ:

Այլ ժամամուտս տե՛ս էջ 118

Արկ. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր
աղաչեսցուք: Ընկա՛լ, կեցո՛ եւ ողոր-
մեա՛: Օրհնեա՛, Տէր:

Քհնյ. Օրհնութիւն եւ փառք Հօր
եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ, այժմ
եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից.
ամէն:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Դպ. Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Արկ. Աստուծոյ երկրպագեսցուք:

Դպ. Առաջի քո, Տէր:

Քհնյ. Տէր Աստուած մեր, որոյ կա-
րողութիւնդ անքննին է եւ փառքդ
անհասանելի. որոյ ողորմութիւնդ
անչափ է եւ գթութիւնդ անբաւ:

Դու ըստ առատ մարդասիրու-
թեանդ քում, նայեա՛ց ի ժողովուրդս
քո եւ ի տաճարս այս սուրբ: Եւ
արա՛ ընդ մեզ եւ ընդ աղօթակիցս
մեր՝ առատապէս զողորմութիւն
քո եւ զգթութիւն: Զի քեզ վայելէ
փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ,
այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յա-
ւիտենից. ամէն:

Ո՛վ Քրիստոս, մեր Աստուածը,
Դուն, որ անփոփոխելի ես, մար-
դացար, խաչուցեար եւ մահուամբդ
մահը ռոնակոխեցիր: Դուն, որ Սուրբ
Երրորդութենէն մէկն ես եւ փառա-
կից Հօր եւ Սուրբ Հոգիին, փրկե՛ մեզ:

Միւս ժամամուտները տե՛ս էջ 118

Սրկ. Դարձեալ Տիրոջմէ խաղաղու-
թիւն աղերսեմք: Ընդունէ՛, փրկե՛
մեզ եւ ողորմե՛ մեզի: Օրհնէ՛, Տէր:

Քհնյ. Օրհնութիւն եւ փառք Հօր,
Որդիին եւ Սուրբ Հոգիին, հիմա եւ
միշտ եւ յաւիտեանապէս. ամէն:

Խաղաղութիւն բոլորին:

Դպ. Նաեւ բու հոգիիդ:

Սրկ. Աստուծոյ երկրպագեմք:

Դպ. Բու ներկայութեանդ, ո՛վ Տէր:

Քհնյ. Ո՛վ Աստուած՝ մեր Տէրը, Բու
կարողութիւնդ անքննելի է եւ փառքդ՝
անհասանելի, ողորմութիւնդ անչա-
փելի է եւ գթութիւնդ՝ անսահման:
Բու առատ մարդասիրութեամբդ նայե՛
այս ժողովուրդին եւ այս սուրբ տա-
ճարին: Եւ ողորմութիւնդ եւ գթու-
թիւնդ մեզի ու մեր աղօթակիցնե-
րուն առատօրէն շնորհէ՛, որովհե-
տեւ Բեզի կը վայելեն փառքը, իշ-
խանութիւնը եւ պատիւը, հիմա եւ
միշտ եւ յաւիտեանապէս. ամէն:

*Anpopokheleet mart yeghyal, kachetsar Kreesdos Asdvadz mer, mahvamp uzmah gokhetser. Mee-
nt ee Surpo Yerrortootenen, para-
vorageets unt Hor yev Surpo Hok-
vooyyn. Getso uzmez.*

For other Introits see page 119

*Deacon: Yev yevus khaghaghootyan
uzDer aghachestsook ungal getso
yev voghormya. Orhnya Der.*

*Priest: Orhnootyoon yev park Hor
yev Vortvo yev Hokvooyyn Surpo,
ayzhum yev meeshd yev havee-
dyanus haveedeneets. Amen.
Khaghaghootyoon amenetsoon.*

Choir: Yev unt hokvooyt koom.

Deacon: Asdoodzo yergurbakestsook.

Choir: Arachee ko Der.

*The Priest: Der Asdvadz mer, voro
garoghootyoonut ankuneen eh yev
parkut anhasaneelee, voro voghor-
mootyoonut anchap eh, yev kutoo-
tyoonut anpav.*

*Too usd arad martaseerootya-
nut koom naysats ee zhoghovor-
tus ko yev ee dajarus ays soorp.
Yev ara unt mez yev unt aghota-
geetsus mer aradabes zoghormoo-
tyoon ko yev uzktootyoon. Zee kez
vayeleh park, eeshkhanootyoon yev
badeev, ayzhum yev meeshd yev
haveedyanus haveedeneets. Amen.*

You, unchangeable, became man
and you were crucified, O Christ
our God, and you trampled down
death by death. You, one of the Holy
Trinity, are equal in glory with the
Father and the Holy Spirit; save us.

For other Introits see page 119

*Deacon: Again in peace let us be-
seech the Lord. Receive us, save us,
and have mercy on us. Bless, Lord.*

*Priest: Blessing and glory to the
Father and to the Son and to the
Holy Spirit, now and always and
unto the ages of ages. Amen.
Peace to all.*

Choir: And with your spirit.

Deacon: Let us bow down to God.

Choir: Before you, O Lord.

*Priest: O Lord our God, whose power
is inscrutable and whose glory in-
comprehensible, whose mercy is
beyond measure and compassion
infinite.*

According to your abundant love
of mankind, look down upon this
your people and upon this holy
temple and make abundant your
mercy and your compassion to us
and to those who pray with us. For
to you is befitting glory, dominion
and honor, now and always and
unto the ages of ages. Amen.

ՇԱՐԱԿԱՆ ՃԱՇՈՒ
Յարութեան Կիրակեկի
Ա.Ձ

Ձթագաւորն փառաց Քրիստոս,
որ վասն մեր մարմնացաւ ի սրբոյ
կուսէն, եւ խաչի համբերելով-
միաբանութեամբ երգով բարե-
բանեսցուք:

Որ զթաղումն երեքօրեայ յանձն
էառ, յարուցեալ ի մեռելոց իշխա-
նութեամբ. միաբանութեամբ եր-
գով բարեբանեսցուք:

Կարողապէս զղբունս զժոխոց
խորտակեաց, եկեղեցոյ իւրում
զգեցոյց զմեծ վայելչութիւն. միա-
բանութեամբ երգով բարեբանե-
ցուք:

Այլ շարականս 6աշու տե՛ս էջ 124

Քինյ. Ձի քո է կարողութիւն, եւ
գօրութիւն եւ փառք յաւիտեանս.
ամէն:

Արկ. Պռօսխումէ:

Դպ. Սուրբ Աստուած, սուրբ եւ
հզօր, սուրբ եւ անմահ. որ յարեար
ի մեռելոց. ողորմեա՛ մեզ (երիցս
կրկնեա՛):

Աւետեաց եւ Ծննդեան
Որ յայտնեցար վասն մեր,
ողորմեա՛ մեզ:

Ծաղկազարդի
Որ եկիր եւ գալոց ես, ողորմեա՛
մեզ:

Համբարձման
Որ համբարձար փառօք առ
Հայր, ողորմեա՛ մեզ:

ՃԱՇՈՒ ՇԱՐԱԿԱՆ
Յարութեան Կիրակեկի
Ա.Ձ

Փառքի Թագաւոր Քրիստոսը, որ
Սուրբ Կոյսէն մեզի համար մարմ-
նացաւ եւ խաչի չարչարանքին համ-
բերեց. բոլորս միաձայն երգով բա-
րեբանեմք:

Ան՝ որ երեքօրեայ թաղումը
յանձն առաւ եւ մեռելներէն իշխա-
նութեամբ յարութիւն առաւ. բոլորս
միաձայն երգով բարեբանեմք:

Դժոխքի դոճները գօրութեամբ
խորտակեց եւ Իր Եկեղեցիին մեծ
վայելչութիւն հագցուց. միաձայն
երգով բարեբանեմք:

Միւս ճաշու շարականները տե՛ս էջ 124

Քհնյ. Որովհետեւ Քուկդ եմ կարո-
ղութիւնը, գօրութիւնը եւ վատքը
յաւիտեանապէս. ամէն:

Սրկ. Ուշադիր լսեցէ՛ք:

Դպ. Սուրբ Աստուած, սուրբ եւ
հզօր, սուրբ եւ անմահ, որ մեռել-
ներէն յարութիւն առիր, ողորմէ՛
մեզի (երեք անգամ կրկնէ՛):

Աւետումին եւ Ծննդեան
Որ մեզի համար յայտնուեցար,
ողորմէ՛ մեզի:

Ծաղկազարդին
Որ եկար եւ պիտի գաս, ողորմէ՛
մեզի:

Համբարձումին
Որ վատքով Աստուծոյ քով համ-
բարձար, ողորմէ՛ մեզի:

JASHOO (SYNTAXIS) HYMN

Ordinary Sundays
Mode I

Uztakavorun parats Kreesdos, vor vasun mer marmnatsav ee surpo gusen, yev khachee hampere-lov. Meeyapanootyamp yerkov parepanestsook.

Vor uztaghoomn yerekorya hantsn eyar, harootsyal ee merelots eeshkhanootyamp. Meeyapanootyamp yerkov parepanestsook.

Garoghaves uzturoonus tuzhokhots khordagyats, yegeghetsvo yooroom uzketsooyts uzmedz vayelchootyoon. Meeyapanootyamp yerkov parepanestsook.

For other hymns see page 125

Priest: Zee ko eh garoghootyoon, yev zorootyoon yev park haveedyanus. Amen.

Deacon: Broskhoodmeh.

Choir: Soorp Asdvadz, soorp yev huzor, soorp yev anmah, vor har-yar ee merelots, voghormya mez. (Repeat three times.)

Annunciation and Nativity

Vor haydnetsar vasun mer, voghormya mez.

Palm Sunday

Vor yegeer yev kalots es, voghormya mez.

Ascension

Vor harmpartsar parok ar Hayr, voghormya mez.

JASHOO (SYNTAXIS) HYMN

Ordinary Sundays
Mode I

Christ the king of glories, for our sake he took flesh from the Holy Virgin and endured the cross; in one voice let us sing his praise.

He was buried for three days, with power he rose from the dead; in one voice let us sing his praise.

He destroyed the gates of hell with might, he bestowed majesty to his Holy Church; in one voice let us sing his praise.

For other hymns see page 125

Priest: For Yours is might and power and glory unto the ages. Amen.

Deacon: Be attentive.

Choir: Holy God, holy and mighty, holy and immortal, who rose from the dead, have mercy on us. (Repeat three times.)

Annunciation and Nativity

Who was revealed for us, have mercy on us.

Palm Sunday

Who came and will come again, have mercy on us.

Ascension

Who ascended to the Father with glory, have mercy on us.

Հոգեգալստեան

Որ եկիր եւ Հանգեար յառաքեալսն, ողորմեա՛ մեզ:

Վարդավառի

Որ յայտնեցար ի Թաբոր լերինն, ողորմեա՛ մեզ:

Վերավոյսման Աստուածածնի

Որ եկիր ի փոխումն մօր քո եւ կուսի, ողորմեա՛ մեզ:

Խաչի, Եկեղեցւոյ, Սրբոց

Որ խաչեցար վասն մեր, ողորմեա՛ մեզ:

Սրկ. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Դպ. Տէր, ողորմեա՛:

Սրկ. Վասն խաղաղութեան ամենայն աշխարհի եւ Հաստատութեան սրբոյ Եկեղեցւոյ, զՏէր աղաչեսցուք:

Դպ. Տէր, ողորմեա՛:

Սրկ. Վասն ամենայն սուրբ եւ ուղղափառ եպիսկոպոսաց. զՏէր աղաչեսցուք:

Դպ. Տէր, ողորմեա՛:

Սրկ. Վասն Հայրապետին մերոյ Տեառն Տեառն (այս անուն) Սրբազնագոյն Կաթողիկոսի կենաց, եւ փրկութեան Հոգւոյ նորին, զՏէ՛ր աղաչեսցուք:

Դպ. Տէր, ողորմեա՛:

Յիշեա՛ Տէր եւ ողորմեա՛: Տէր, ողորմեա՛:

Հոգեգալուստին

Որ եկար եւ առաքեալներուն վրայ հանգչեցար, ողորմե՛ մեզի:

Վարդավառին

Որ Թաբոր լեռան վրայ յայտնուեցար, ողորմե՛ մեզի:

Աստուածածնի Վերափոխման

Որ եկար կոյս մայրդ վերավոյսելու համար, ողորմե՛ մեզի:

Խաչի, Եկեղեցւոյ եւ Սուրբերու

Որ մեզի համար խաչուեցար, ողորմե՛ մեզի:

Սրկ. Դարձեալ Տիրոջմէ խաղաղութիւն աղերսեմք:

Դպ. Ողորմե՛, Տէր:

Սրկ. Ամբողջ աշխարհի խաղաղութեան եւ Սուրբ Եկեղեցւոյ հաստատութեան համար, Տիրոջ աղաչեմք:

Դպ. Ողորմե՛, Տէր:

Սրկ. Բոլոր սուրբ եւ ուղղափառ եպիսկոպոսներուն համար, Տիրոջ աղաչեմք:

Դպ. Ողորմե՛, Տէր:

Սրկ. Մեր սրբազնագոյն Հայրապետին՝ Տէր Տէր (այս անուն) Կաթողիկոսին կեանքին եւ հոգիի փրկութեան համար, Տիրոջ աղաչեմք:

Դպ. Ողորմե՛, Տէր:

Յիշե՛, Տէր, եւ ողորմե՛: Ողորմե՛, Տէր:

Pentecost

*Vor yegeer yev hankyar harak-
yalsun, voghormya mez.*

Transfiguration

*Vor haydnetsar ee Tapor lereenn,
voghormya mer.*

Assumption

*Vor yegeer ee pokhoomn mor
ko yev goosee, voghormya mez.*

Cross, Church, Saints

*Vor khachertsar vasun mer, vo-
ghormya mez.*

*Deacon: Yev yevus khaghaghutyan
uzDer aghachestsook.*

Choir: Der voghormya.

*Deacon: Vasun khaghaghutyan ame-
nayn ashkharhee yev hasdadoo-
tyan surpo yegeghetsvo, uzDer agha-
chestsook.*

Choir: Der voghormya.

*Deacon: Vasun amenayn soorp yev
ooghghapar yebeesgobosats. uzDer
aghachestsook.*

Choir: Der voghormya.

*Deacon: Vasun Hayrabedeen mero
Dyarun Dyarun (ays anoon) Surpaz-
nakooyn Gatogheegosee genats,
yev purgootyany hokvo noreen,
uzDer aghachestsook.*

Choir: Der voghormya.

*Heeshya Der yev voghormya.
Der voghormya.*

Pentecost

Who came and rested on the
apostles, have mercy on us.

Transfiguration

Who was revealed on mount
Tabor, have mercy on us.

Assumption

Who came to take Your Mother,
the Virgin, have mercy on us.

Cross, Church, Saints

Who was crucified for us, have
mercy on us.

*Deacon: Again in peace let us be-
seech the Lord.*

Choir: Lord, have mercy.

*Deacon: For the peace of the whole
world and for the stability of the
holy Church, let us beseech the Lord.*

Choir: Lord, have mercy.

*Deacon: For all the holy and ortho-
dox bishops, let us beseech the
Lord.*

Choir: Lord, have mercy.

*Deacon: For the life of our Catholicos
(this name) and for the salvation of
his soul, let us beseech the Lord.*

Choir: Lord, have mercy.

Be mindful Lord, and have mercy.
Lord, have mercy.

**Քեզ, Տեառնդ յանձն եղիցուք:
Տէր, ողորմեա՛, Տէր, ողորմեա՛,
Տէր, ողորմեա՛:**

Քինյ. **Զի ողորմած եւ մարդասէր
ես Աստուած գոյով, եւ քեզ վայելէ
փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ
այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յա-
ւիտենից. ամէն:**

ՆՍՏԻԼ

Եւ ընթեռնուն գձաշու գիրսն:

Իսկ յորժամ ընթեռնուն գԱւետարանն՝

Դպ. **Ալէլուիա, ալէլուիա:**

**Յարեաւ Աստուած եւ ցրուեցան
ամենայն թշնամիք նորա: Փախ-
եան ատելիք նորա յերեսաց նորա:**

Այլ ալելուս ան՛ս էջ 150

ՈՏՔԻ ԿԱՆԳՆԻԼ

Արկ. **Ալէլուիա, օրթի:**

Քինյ. **Խաղաղութիւն ամենեցուն:**

Դպ. **Եւ ընդ հոգւոյդ քում:**

Արկ. **Երկիւղածութեամբ լուարուք:**

Արկ. **Սրբոյ Աւետարանիս Յիսուսի
Քրիստոսի որ ըստ...**

Դպ. **Փառք քեզ, Տէր Աստուած մեր:**

Արկ. **Պռօսիսումէ:**

Դպ. **Ասէ Աստուած:**

Դպ. **Փառք քեզ, Տէր Աստուած մեր:**

Տէր, Քեզի կը յանձնուիմք:
Ողորմէ՛, Տէր, ողորմէ՛, Տէր,
ողորմէ՛, Տէր:

ՔՀՏՆյ. Որովհետեւ Դուն ողորմած եւ
մարդասէր ես, ո՛վ Աստուած, եւ
Քեզի կը վայելեն փառքը, իշխա-
նութիւնը եւ պատիւը, հիմա եւ միշտ
եւ յաւիտեանապէս. ամէն:

ՆՍՏԻԼ

Հոս ճաշու գիրքը կ'ընթերցուի:

Իսկ Աւետարանի ընթերցման ժամանակ՝

Դպ. Ալելուիա, ալելուիա:

Աստուած յարութիւն առաւ եւ
Անոր թշնամիները ցրուեցան: Զինք
ատողները Անոր երեսը տեսնելով՝
փախան:

Միւս ալէլուիաները տե՛ս էջ 150

ՈՏՔԻ ԿԱՆԳՆԻԼ

Արկ. Ալելուիա, ոտքի ելէ՛ք:

ՔՀՏՆյ. Խաղաղութիւն բոլորին:

Դպ. Նաեւ բու հոգիիդ:

Արկ. Երկիւղածութեամբ մտիկ ըրէ՛ք:

Արկ. Յիսուս Քրիստոսի սուրբ Աւե-
տարանը՝ ըստ...

Դպ. Փառք քեզի, Տէր, մեր Աստուածը:

Արկ. Ուշադիր լսեցէ՛ք:

Դպ. Աստուած կը խօսի:

Դպ. Փառք Քեզի, Տէր, մեր Աստուածը:

Kez, Dyarunt hantsun yegheetsook. Der voghormya. Der voghormya. Der voghormya.

Priest: Zee voghormadz yev martaser es Asdvadz kolov, yev kez vayeleh park, eeshkhanootoyon yev ba-deev, ayzhum yev meeshd yev haveedyanus haveedeneets. Amen.

SIT

Lections reading.

During Gospel reading Alleluias

Choir: Alelooya, Alelooya.

Haryav Asdvadz yev tsurvetsan amenayn tushnameek nora. Pakh-yan adeleek nora heresats nora.

For other Alleluias see page 151

STAND

Deacon: Alelooya, ortee.

Priest: Khaghaghootyoon amenetsoon.

Choir: Yev unt hokvooyt koom.

Deacon: Yergyooghadzootyamp luv-rook.

Deacon: Surpo avedaranees Heesoosee Kreesdosee vor usd...

Choir: Park kez Der Asdvadz mer.

Deacon: Broskhoomeh.

Choir: Aseh Asdvadz.

Choir: Park kez Der Asdvadz mer.

To you, O Lord, we commit ourselves. Lord have mercy; Lord have mercy; Lord have mercy.

Priest: For you, being God, are merciful and you love mankind; and to you is befitting glory, dominion and honor, now and always and unto the ages of ages. Amen.

SIT

Lections reading.

During Gospel reading Alleluias...

Choir: Alleluia, Alleluia.

God arises; his enemies are scattered, and those who hate him flee before him.

For other Alleluias see page 151

STAND

Deacon: Alleluia! Stand up.

Priest: Peace to all.

Choir: And with your spirit.

Deacon: Listen attentively.

Deacon: To the holy Gospel of Jesus Christ according to...

Choir: Glory to you, O Lord our God.

Deacon: Be attentive.

Choir: God is speaking.

Choir: Glory to you, O Lord our God.

Ապա երգեն գՀանգանակն Նիկիական
գձեռնսն ի մի ածեալ:

ՀԱԻԱՏԱՄՔ

*Հաւատամք ի մի Աստուած, ի
Հայրն ամենակալ, յարարիչն երկ-
նի եւ երկրի, երեւելեաց եւ անե-
րեւութից:*

*Եւ ի մի Տէր Յիսուս Քրիստոս,
յՈրդին Աստուծոյ, ծնեալն յԱս-
տուծոյ Հօրէ՝ միածին, այսինքն
յէութենէ Հօր:*

*Աստուած յԱստուծոյ, լոյս ի
լուսոյ, Աստուած ճշմարիտ, յԱս-
տուծոյ ճշմարտէ, ծնունդ եւ ո՛չ
արարած:*

*Նոյն ինքն ի բնութենէ Հօր,
որով ամենայն ինչ եղեւ յերկինս
եւ ի վերայ երկրի, երեւելիք եւ
աներեւոյթք:*

*Որ յաղագս մեր մարդկան եւ
վասն մերոյ փրկութեան, իջեալ ի
յերկնից՝ մարմնացաւ, մարդացաւ,
ծնաւ կատարելապէս ի Մարիա-
մայսրոյ կուսէն՝ Հոգւովն Սրբով:*

*Որով էառ մարմին, Հոգի եւ
միտ եւ զամենայն որ ինչ է ի
մարդ, ճշմարտապէս եւ ո՛չ կար-
ծեօք:*

*Չարչարեալ, խաչեալ, թաղեալ,
յերրորդ աւուր յարուցեալ, ելեալ
ի յերկինս նովին մարմնովն՝
նստաւ ընդ աջմէ Հօր:*

*Գալոց է նովին մարմնովն եւ
փառօք Հօր, ի դատել զկենդանիս
եւ զմեռեալս, որոյ թագաւորու-
թեանն ո՛չ գոյ վախճան:*

*Հաւատամք եւ ի Սուրբ Հոգին՝
յանեղն եւ ի կատարեալն, որ խօ-
սեցաւ յՕրէնս եւ ի Մարգարէս եւ*

*Ապա, ձեռքերը միացնելով՝ Նիկիոյ
Հաւատոյ Հանգանակը կ'երգեն:*

ՀԱԻԱՏԱՄՔ

Կը հաւատանք մէկ Աստուծոյ՝
ամենակալ Հօր, որ Արարիչն է
երկնքին ու երկրին, երեւելի եւ
աներեւոյթ ստեղծուածներուն:

Կը հաւատանք մէկ Տէր Յիսուս
Քրիստոսի, Աստուծոյ Որդիին, որ
Հօր Աստուծմէ ծնած է որպէս միակ
ծնունդ. այսինքն Հօր էութենէն է:

Աստուած է՝ Աստուծմէ ծնած,
Լոյս է՝ Լոյսէն յառաջ եկած, ճշմարիտ
Աստուծմէն ծնած ճշմարիտ Աստ-
ուած է, եւ ո՛չ՝ արարած:

Ան Հօր բնութենէն է: Իրմով
ստեղծուած է ամէն ինչ որ կայ
երկնքի մէջ եւ երկրի վրայ, երեւելի
թէ աներեւոյթ:

Ինքն էր որ մեզի՝ մարդոցս եւ
մեր փրկութեան համար երկնքէն
իջաւ եւ մարմին առաւ, մարդացաւ,
Սուրբ Հոգիին ներգործութեամբ
Սուրբ Կոյս Մարիամէն ծնելով որ-
պէս կատարեալ մարդ՝ մարմինով,
հոգիով եւ միտքով, եւ ամէն ինչով
որ մարդկային է. ո՛չ թէ երեւութա-
պէս, այլ՝ ճշմարտապէս:

Չարչարուեցաւ, խաչուեցաւ,
թաղուեցաւ եւ երրորդ օրը յարու-
թիւն առաւ, նոյն մարմինով երկնքէն
ելաւ եւ Հօր աջ կողմը նստաւ:

Վերստին պիտի գայ նոյն մար-
մինով եւ Հօր վառքով, ողջերն ու
մեռածները դատելու, Ան՝ որուն
թագաւորութիւնը անվախճան է:

Կը հաւատանք անեղ եւ կատար-
եալ Սուրբ Հոգիին, որ խօսեցաւ
Օրէնքին, Մարգարէներուն եւ Աւե-

They all recite the Nicene Creed

HAVADAMK (CREED)

Havadamk ee mee Asdvadz ee Hayrn amenagal, harareechn yerg-nee yev yergree, yerevelyats yev anerevooteets.

Yev ee mee Der Heesoos Krees-dos, hOrteen Asdoodzo, dznyaln hAsdoodzo Horeh meeadzeen, ayseen-kun heyooteneh Hor.

Asdvadz hAsdoodzo, looys ee loo-so, Asdvadz jushmareed hAsdoodzo jushmardeh, duznoont yev voch araradz. Nooyn eenkun ee punoo-teneh Hor, vorov amenayn eench yeghev hergeenus yev ee vera yergree, yereveleek yev anerevooytk.

Vor haghakus mer martgan, yev vasun mero purgootyan eechyal ee hergneets marmnatsav, martatsav, dzunav gadarelaves ee Maryama surpo goosen Hokvovn Surpov.

Vorov eyar marmeen, hokee, yev meed, yev zamenayn vor eench eh ee mart jushmardaves yev voch gardzyok.

Charcharyal, khachyal, taghyal, herrort avoor harootsyal. Yelyal ee hergeenus noveen marmnovun, nus-dav unt achmeh Hor.

Kalots eh noveen marmnovun yev parok Hor ee tadel uzgentanees yev uzmaryals. Voro takavorootyanun voch ko vakhjan.

Havadamk yev ee Soorp Hoke-en, haneghn yev ee gadaryalun, vor khosetsav horens yev ee markares yev hAvedaranus. Vor echn ee

They all recite the Nicene Creed

WE BELIEVE

We believe in one God, the Father almighty, maker of heaven and earth, of things visible and invisible.

And in one Lord Jesus Christ, the Son of God, begotten of God the Father, only-begotten, that is of the substance of the Father.

God from God, light from light, true God from true God, begotten and not made; of the same nature of the Father, by whom all things came into being in heaven and on earth, visible and invisible;

Who for us men and for our salvation came down from heaven, took body, became man, was born perfectly of the holy virgin Mary by the Holy Spirit.

By whom he took body, soul and mind and everything that is in man, truly and not in semblance.

He suffered and was crucified and was buried and rose again on the third day and ascended into heaven with the same body and sat at the right hand of the Father.

He is to come with the same body and with the glory of the Father to judge the living and the dead; of His kingdom there is no end.

We believe also in the Holy Spirit, the uncreate and the perfect; who spoke through the Law and through the Prophets and

յԱւետարանս: Որ էջն ի Յորդանան, քարոզեաց յառաքեալսն եւ բնակեցաւ ի սուրբսն:

Հաւատամք եւ ի մի միայն, ընդհանրական եւ առաքելական Սուրբ Եկեղեցի: Ի մի մկրտութիւն, յապաշխարութիւն, ի քաւութիւն եւ ի թողութիւն մեղաց: Ի յարութիւնն մեռելոց, ի դատաստանն յաւիտենից հոգւոց եւ մարմնոց, յարքայութիւնն երկնից եւ ի կեանսն յաւիտենականս:

Արկ. Իսկ որք ասենն՝ էր երբեմն յորժամ ո՛չ էր Որդին, կամ էր երբեմն՝ յորժամ ոչ էր Սուրբ Հոգին, կամ թէ՛ յոչէից եղեն, կամ յայլմէ հուրենէ ասեն լինել զՈրդին Աստուծոյ եւ կամ զՍուրբ Հոգին, եւ թէ՛ փոփոխելիք են կամ այլայլելիք, զայնպիսիսն նգովէ կաթողիկէ եւ առաքելական Սուրբ Եկեղեցի:

Քհնյ. Իսկ մեք փառաւորեսցուք որ յառաջ քան զյաւիտեանս, երկիրպագանելով Սրբոյ Երրորդութեանն եւ մի Աստուածութեանն՝ Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Արկ. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Դպ. Տէր, ողորմեա՛:

Արկ. Եւ եւս հաւատով աղաչեսցուք եւ խնդրեսցուք ի Տեառնէ Աս-

տարաններուն ընդմէջէն. որ Յորդանան գետին վրայ իջաւ, առաքեալներուն սորվեցուց եւ սուրբերուն մէջ բնակեցաւ:

Կը հաւատանք նաեւ մէկ, Ընդհանրական եւ Առաքելական Սուրբ Եկեղեցիին, մէկ մկրտութեան, ապաշխարութեան, մեղքերու քաւութեան եւ թողութեան, մեռելներու յարութեան, հոգիներու եւ մարմիններու յաւիտենական դատաստանին, երկնի արքայութեան հաստատումին եւ յաւիտենական կեանքին:

Արկ. Իսկ անոնք, որոնք կ'ըսեն, թէ կար ժամանակ մը, երբ Որդին գոյութիւն չունէր, կամ կար ժամանակ մը, երբ Սուրբ Հոգին չկար, կամ կ'ըսեն, թէ Անոնք ոչինչէն գոյացան կամ Աստուծոյ Որդին եւ կամ Սուրբ Հոգին ուրիշ էութիւն ունին քան Հայրը, կամ փոփոխութեան կամ այլայլումի ենթակայ են, Ընդհանրական եւ Առաքելական Սուրբ Եկեղեցին կը նգովէ այդպիսիները:

Քհնյ. Իսկ մենք փառաւորենք զԱյն, որ յաւիտեանէն առաջ գոյութիւն ունէր, երկրպագելով Սուրբ Երրորդութեան եւ մէկ Աստուածութեան՝ Հօր, Որդիին եւ Սուրբ Հոգիին, հիմա եւ միշտ եւ յաւիտենապէս. ամէն:

Արկ. Դարձեալ Տիրոջմէ խաղաղութիւն աղերսենք:

Դպ. Ողորմէ՛, Տէր:

Արկ. Դարձեալ հաւատով աղաչենք եւ խնդրենք մեր Տէր Աստուծմէն եւ

Hortanan, karozyats harakyalsun, yev punagetsav ee soorpsun.

Havadamk yev ee mee meeyayn unthanragan yev arakelagan soorp Yegeghetsee. Ee mee mugurdootyoon, habashkharootyoon, ee kavootyoon yev ee toghootyoon meghats. Ee harootyoon merelots, ee tadasdanun haveedeneets hokvots yev marmnots. Harkayootyoonun yergneets, yev ee gyansun haveedenagans.

Deacon: Eesg vork asenn er yerpemun horzham voch er Vorteen, gam er yerpemun horzham voch er Soorp Hokeen, gam teh hocheyeets yeghen gam haylmeh eyooteneh asen leenel zOrteen Asdoozdo yev gam uzSoorp Hokeen, yev teh popokheleek en gam aylayleek, zaynbeeseesun nuzoveh gatoogheegheh yev arakelagan Soorp Yegeghetsee.

Priest: Eesg mek paravorestsook vor harach kan uzhaveedyans, yergeerbakanelov surpo Yerrortootyanun yev mee Asdvadzootyanun Hor yev Vortvo yev Hokvooyn Surpo, ayzhum yev meeshd yev haveedyanus haveedeneets. Amen.

Deacon: Yev yevus khaghaghootyan uzDer aghachestsook.

Choir: Der voghormya.

Deacon: Yev yevus havadov aghachestsook yev khuntrestsook

through the Gospels; Who came down upon the Jordan, preached through the apostles and dwelled in the saints.

We believe also in only one, catholic and apostolic, holy Church. In one baptism with repentance for the remission and forgiveness of sins; In the resurrection of the dead, in the everlasting judgment of souls and bodies, in the kingdom of heaven and in the life eternal.

Deacon: As for those who say there was a time when the Son was not, or there was a time when the Holy Spirit was not or that they came into being out of nothing; or who say that the Son of God or the Holy Spirit are of a different substance and that they are changeable or alterable, such do the catholic and apostolic holy Church anathematize.

Priest: As for us, we shall glorify him who was before the ages, worshipping the Holy Trinity and the one Godhead, the Father and the Son and the Holy Spirit, now and always and unto the ages of ages. Amen.

Deacon: Again in peace let us beseech the Lord.

Choir: Lord, have mercy.

Deacon: Again in faith let us beseech and ask of our Lord God and

տուժոյ եւ ի Փրկչէն մերմէ Յիսուսէ Քրիստոսէ ի ժամուս պաշտաման եւ աղօթից: Զի արժանի ընդունելութեան արասցէ, լուիցէ Տէր ձայնի աղաչանաց մերոց: Ընկալցի զխնդրուածս սրտից մերոց, թողցէ զյանցանս մեր, ողորմեսցի ի վերայ մեր: Աղօթք մեր եւ խնդրուածք յամենայն ժամ մտցեն առաջի մեծի տէրութեան նորա: Եւ նա տացէ մեզ միաբան, միով հաւատով եւ արդարութեամբ վաստակիլ ի գործս բարեաց, զի զողորմութեան զչնորհս իւր արասցէ ի վերայ մեր: Տէրն ամենակալ, կեցուցէ եւ ողորմեսցի:

Դպ. Կեցո՛, Տէր, շնորհեա՛, Տէր, շնորհեա՛, Տէր, շնորհեա՛, Տէր: Տէր, ողորմեա՛: Քեզ Տեառնդ յանձն եղիցուք, Տէր, ողորմեա՛, Տէր, ողորմեա՛, Տէր, ողորմեա՛:

Քհնյ. Որպէսզի արժանաւորք եղիցուք գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր եւ Սուրբ Հոգւոյդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Դպ. Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Սրկ. Աստուծոյ երկրպագեսցուք:

Դպ. Առաջի քո, Տէր:

Քհնյ. Խաղաղութեամբ քով Քրիստոս Փրկիչ մեր, որ ի վեր է քան զամենայն միտս եւ զբանս, ամրացո՛ զմեզ եւ աներկիւղ պահեա՛ յամենայն շարէ:

Փրկիչէն՝ Յիսուս Քրիստոսէն, որպէսզի այս պաշտամունքը եւ աղօթքները ընդունուելու արժանի համարէ, լսէ մեր աղաչանքներուն ձայնը, ընդունի մեր սրտերուն խնդրանքները, ներէ մեր յանցանքները եւ ողորմի մեզի: Թող մեր աղօթքներն ու խնդրանքները միշտ հասնին Անոր մեծ Տէրութեան առջեւ եւ Ան մեզ արժանի ընէ՝ հաւատով, միաբանութեամբ եւ բարի գործերով աշխատելու արդարութեան համար, որպէսզի Իր ողորմութեան շնորհքները մեր վրայ իջնեն: Ամենակալ Տէրը թող վրկէ՛ մեզ եւ ողորմի մեզի:

Դպ. Փրկէ՛, Տէր: Շնորհէ՛, Տէր, շնորհէ՛, Տէր, շնորհէ՛, Տէր: Ողորմէ՛, Տէր: Ո՛վ Տէր, Քեզի կը յանձնըւիմք, ողորմէ՛, Տէր, ողորմէ՛, Տէր, ողորմէ՛, Տէր:

Քհնյ. Որպէսզի արժանի ըլլանք գոհութեամբ փառաւորելու Քեզ՝ Հօր եւ Սուրբ Հոգիին հետ միասին, հիմա եւ միշտ եւ յաւիտեանս. ամէն:

Խաղաղութիւն բոլորիդ:

Դպ. Նաեւ բու հոգիիդ:

Սրկ. Աստուծոյ երկրպագեմք:

Դպ. Բու ներկայութեանդ, ո՛վ Տէր:

Քհնյ. Ո՛վ Քրիստոս՝ մեր Փրկիչը, գօրացո՛ւր մեզ Քու խաղաղութեամբդ, որ ամէն մտքէ ու խօսքէ վեր է, եւ ամէն չարիքէ աներկիւղ պահէ՛:

*ee Dyarneh Asdudzo yev ee Purg-
chen mermeh Heesoosch Kreesdo-
seh ee zhamoos bashdaman yev
aghotets. Zee arzhanee untoone-
lootyayn arastseh, luveetseh Der
tsaynee aghachanats merots. Un-
galtsee uzkhunturvadzus surdeets
merots, toghtseh uzhantsanus mer,
voghormestsee ee vera mer. Aghotk
mer yev khunturvadzk hamenayn
zham mudtsen arachee medzee
derootyayn nora. Yev na datseh mez
meeyapan, meeyov havadov yev
artarootyamp vasdageel ee kor-
dzus paryats, zee zoghormootyayn
uzshunorhus yoor arastseh ee vera
mer. Dern amenagal, getsoostseh
yev voghormestsee.*

*Choir: Getso Der, shnorhya Der,
shnorhya Der, shnorhya Der. Der
voghormya. Kez Dyarunt hantsun
yegheetsook. Der voghormya. Der
voghormya. Der voghormya.*

*Priest: Vorbeszee arzhanavork ye-
gheetsook kohootyamp paravorel
uzkez unt Hor yev Soorp Hokvooyt,
ayzhum yev meeshd yev havee-
dyanus haveedeneets. Amen.*

Khaghaghootyoon amenetsoon.

Choir: Yev unt hokvooyt koom.

Deacon: Asdoodzo yergurbakeestsook.

Choir: Arachee ko Der.

*Priest: Khaghaghootyamp kov Krees-
dos purgeech mer, vor ee ver eh
kan zamenayn meedus yev uzpa-
nus, amratso uzmez yev anergyooch
bahya hamenayn chareh.*

and Savior Jesus Christ, at this hour of service and prayers, that he may make them worthy of acceptance. May the Lord hear the voice of our supplications; may he receive the requests of our hearts; may he forgive our trespasses and have mercy on us. May our prayers and requests at all times enter into the presence of his great majesty and may he grant us to labor in good works with one accord, in one faith and in righteousness, so that he may send down on us the gifts of his mercy. May the Lord almighty save us and have mercy on us.

*Choir: Save us, Lord. Grant it, Lord.
Grant it, Lord. Grant it, Lord. Lord,
have mercy. To you, we commit
ourselves. Lord, have mercy. Lord,
have mercy. Lord, have mercy.*

*Priest: That we may be made wor-
thy to give you thanks and to glorify
you with the Father and with the
Holy Spirit, now and always and
unto the ages of ages. Amen.*

Peace to all.

Choir: And with your Spirit.

Deacons: Let us bow down to God.

Choir: Before you, Lord.

*Priest: With your peace, Christ our
Savior, which surpasses all under-
standing and speech, defend us
and keep us fearless of all evil.*

Հաւասարեա՛ զմեզ ընդ ճշմարիտ երկրպագուս քո՝ որք հոգևով եւ ճշմարտութեամբ քեզ երկիրպագանեն, վասն զի ամենասուրբ Երրորդութեանդ վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից:

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն:

Սրկ. Օրհնեա՛, Տէր:

Քհնյ. Տէր Աստուած օրհնեսցէ զամենեսեան:

Դպ. Ամէն:

ՆՍՏԻԼ

ՀԱԻԱՏԱՑԵԼՈՑ ՊԱՏԱՐԱԳ

Սրկ. Մի՛ ոք յերախայից, մի՛ ոք ի թերահաւատից, եւ մի՛ ոք յապաշխարողաց եւ յանմաքրից մերձեսցի յաստուածային խորհուրդս:

Դպ. Մարմին տէրունական եւ արիւն փրկչական, կայ առաջի. երկնային զօրութիւնքն յաներեւոյթս երգեն եւ ասեն անհանգիստ բարբառով. Սուրբ, Սուրբ, Սուրբ, Տէր զօրութեանց:

Սրկ. Սաղմոս ասացէք Տեառն Աստուծոյ մերում, դպիրք, ձայնիւ քաղցրութեամբ զերգս հոգեւորս:

**ԾՈՒՆԿԻ ԳԱԼ
ԿԱՄ ՈՏՔԻ ԿԱՆԳՆԻԼ**

Մեզ Գու նշմարիտ երկրպագուներուդ կարգին դասէ, որոնք հոգիով եւ նշմարտութեամբ Քեզի կ'երկրպագեն, որովհետեւ Ամենասուրբ Երրորդութեանդ կը վայելեն փառքը, իշխանութիւնը եւ պատիւը, հիմա եւ միշտ եւ յաւիտեանապէս. ամէն:

Օրհնեալ է մեր Տէրը՝ Յիսուս Քրիստոս. ամէն:

Սրկ. Օրհնէ՛, Տէր:

Քհնյ. Տէր Աստուածը թող օրհնէ բոլորդ:

Դպ. Ամէն:

ՆՍՏԻԼ

ՀԱԻԱՏԱՑԵԱԼՆԵՐՈՒ ՊԱՏԱՐԱԳ

Սրկ. Ան որ չէ մկրտուած, թերահաւատ է, ապաշխարութեան ընթացքի մէջ է եւ անմահուր է, թող աստուածային այս խորհուրդին չմօտենայ:

Դպ. Տիրոջ Մարմինն ու Փրկչին Արիւնը մեր դիմաց դրուած են: Երկնային աներեւոյթ գօրութիւնները անդադար կ'երգեն՝ ըսելով. Սուրբ, Սուրբ, Սուրբ, գօրութիւններու Տէր:

Սրկ. Դպիրներ, սաղմոս երգեցէ՛ք մեր Տէր Աստուծոյ, եւ քաղցրաձայն հոգեւոր երգեր երգեցէ՛ք:

**ԾՈՒՆԿԻ ԳԱԼ
ԿԱՄ ՈՏՔԻ ԿԱՆԳՆԻԼ**

*Havasarya uzmez unt jushma-
reed yergurbakoos ko, vork hokvov
yev jushmardootyamp kez yer-
geerbakanen. Vasun zee amena-
soorp Yerrortootyanut vayeleh park,
eeshkhanootyoon yev badeev, ayz-
hum yev meeshd yev haveedyanus
haveedeneets.*

*Orhnyal Der mer Heesoos Krees-
dos. Amen.*

Deacon: *Orhnya Der.*

Priest: *Der Asdvadz orhnestseh za-
menesyan.*

Choir: *Amen.*

SIT

THE EUCHARIST

Deacon: *Mee vok herakhayeets, mee
vok ee terahavadeets, yev mee vok
habashkharoghats yev hanmakreets
mertsestsee hasdvadzayeen khor-
hoorts.*

Choir: *Marmeen deroonagan yev
aryoon purgchagan ga arachee.
Yergnayeen zorootyoonkn hanere-
vooyts, yerken yev asen anhankeesd
parparov. Soorp, soorp, soorp Der
zorootyants.*

Deacon: *Saghmos asatsek Dyarn
Asdoodzo meroom, tubeerk, tsay-
neev kaghtsrootyamp zerkus hoke-
vors.*

KNEEL
OR STAND

Make us equal to your true wor-
shippers, who worship you in spirit
and in truth; for to the most-holy
Trinity is befitting glory, dominion
and honor, now and always and
unto the ages of ages.

Blessed be our Lord Jesus Christ.
Amen.

Deacon: Bless, O Lord.

Priest: May the Lord God bless you
all.

Choir: Amen.

SIT

THE EUCHARIST

Deacon: Let none of the catechu-
mens, none of little faith and none
of the penitents or the unclean
draw near to this divine mystery.

Choir: The body of the Lord and
the blood of the Savior are laid up
before us. The heavenly hosts in-
visibly sing and say with unceasing
voice: Holy, holy, holy, Lord of hosts.

Deacon: Sing psalms to the Lord
our God, readers, sing spiritual
songs with a sweet voice.

KNEEL
OR STAND

ՍՐԲԱՍԱՑՈՒԹԻՒՆՔ

Կիրակէի, Եկեղեցւոյ,
Ծաղկագարդի, Հոգեգալստեան

Դպ. Հրեշտակային կարգաւորութեամբ լցեր, Աստուած, զքո սուրբ գեկեղեցի: Հազարք հազարաց հրեշտակապետք կան առաջի քո, եւ բիւրք բիւրուց հրեշտակք պաշտեն զքեզ, Տէր: Եւ ի մարդկանէ հաճեցար ընդունիլ զօրհնութիւն, ձայնիւ խորհրդականաւ. Սուրբ, Սուրբ, Սուրբ, Տէր զօրութեանց:

Մննդեան, Աւետման,
Վարդավառի եւ Աստուածածնի

Բազմութիւնք հրեշտակաց եւ զօրաց երկնաւորաց. իջեալ ի յերկնից ընդ Միածին թագաւորին: Որք երգէին եւ ասէին. սա է Որդին Աստուծոյ: Ամենեքեան ասացուք. ուրախ լերուք երկինք եւ ցնծասցեն հիմունք աշխարհի: Զի Աստուածն յաւիտենական ի յերկրի երեւեցաւ եւ ընդ մարդկան շրջեցաւ, զի կեցուցէ զանձինս մեր:

Յինանց եւ Խաչի

Ո՞վ է որպէս տէր Աստուած մեր, խաչեցաւ վասն մեր, թաղեցաւ եւ յարեաւ, հաւատարիմ եղեւ աշխարհի եւ համբարձաւ փառօք: Եկա՞ք ժողովուրդք, զօրհնութիւն ընդ հրեշտակս երգեսցուք նմա, ասելով. Սուրբ, Սուրբ, Սուրբ ես, Տէր Աստուած մեր:

Քհնյ. Ալէլուիա, ալէլուիա:

ՍՐԲԱՍԱՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Կիրակիներու, Եկեղեցւոյ,
Ծաղկագարդի, Հոգեգալստի

Դպ. Ո՛վ Աստուած, հրեշտակային դասերու կարգաւորումով Քու Սուրբ Եկեղեցիդ լեցուցիր: Հագարաւոր հրեշտակապետներ Քու առջեւդ կը կանգնին եւ բիւրաւոր հրեշտակներ Քեզի կը սպասաւորեն, ո՛վ Տէր, բայց Դուն հանեցար ընդունիլ մեր՝ մարդոցս խորհրդաւոր ձայնով մատուցած օրհնութիւնը. Սուրբ, Սուրբ, Սուրբ, զօրութիւններու Տէր:

Մնունդի, Աւետումի,
Վարդավառի եւ Աստուածածնի

Հրեշտակներու եւ երկնային զօրներու բազմութիւնը, Միածին Թագաւորին հետ երկնէն իջնելով՝ կ'երգէին ու կ'ըսէին. Ա՛յս է Աստուծոյ Որդին: Բոլորս ըսեմք. Երկնայիներ, ուրախացէ՛ք եւ աշխարհի հիմերը թող ցնծան, որովհետեւ յաւիտենական Աստուածը երկրի վրայ երեւցաւ եւ մարդոց մէջ շրջեցաւ՝ մեր հոգիները վերկելու համար:

Յինանց եւ Խաչի

Ո՞վ Աստուծոյ նման է, որ մեզի համար խաչուեցաւ, թաղուեցաւ եւ յարութիւն առաւ, հաւատարիմ գտնուեցաւ աշխարհին նկատմամբ եւ փառքով համբարձաւ: Եկէ՛ք, ո՛վ հաւատացեալներ, հրեշտակներուն հետ միասին Անոր օրհնութիւն երգեմք՝ ըսելով. Սուրբ, Սուրբ, Սուրբ ես, ո՛վ մեր Տէր Աստուածը:

Քհնյ. Ալէլուիա, ալէլուիա:

HAGIODIES

Sundays, Church days,
Palm Sunday, Pentecost

Choir: *Hreshdagayeen garkavoroo-tyamp lutser, Asdvardz, uzko soorp zEgeghetsee. Hazark hazarats hreshdagabeduk gan arachee ko. Yev pyoork pyoorots hreshdaguk bashden uzkez, Der. Yev ee martganeh hajetsar untooneel zornootyoon tsayneev khorhrtaganav. Soorp, soorp, soorp Der zorootyants.*

Nativity, Annunciation, Transfiguration,
Feasts of the Mother of God

Pazmootyoonk hureshdagats yev zorats yergnavorats. Eechyal ee hergneets unt Meeyadzeen takavoreen. Vork yerkeyeen yev aseeyen. Sa e Vorteen Asdoodzo. Amenekyan asastsook. Oorakh lerook yergeenk yev tsundzastsen heemoonk ashkharhee. Zee Asdudvazn haveedevagan ee hergree yerevetsav yev unt martgan shurchetsav, zee getssoostseh zantseenus mer.

Eastertide, Holy Cross

Ov e vorbes Der Asdvardz mer, khachetsav vasun mer, taghetsav yev haryav, havadareem yeghev ashkharhee, yev hampartsav parok. Yegayk zhoghovoortk, zornootyoon unt hureshdagus yerkestsook numa, aselov. Soorp, soorp, soorp es, Der Asdvardz mer.

Priest: *Alelooya, alelooya.*

HAGIODIES

*Sundays, Church days,
Palm Sunday, Pentecost*

Choir: With an angelic order you have filled, O God, your holy church. Thousands of thousands of archangels stand before you and myriads of myriads of angels minister to you, O Lord; yet you are well pleased to accept from men praises with the mystical song: Holy, holy, holy, Lord of hosts.

*Nativity, Annunciation, Transfiguration,
Feasts of the Mother of God*

Multitudes of angels and heavenly powers descended from heaven with the Only-born King, singing and saying: This is the Son of God. Let us all say: Rejoice, heavens; and let the foundations of the earth be glad, for the eternal God appeared on earth and walked about among humans, in order to save our souls.

Eastertide, Holy Cross

Who is like the Lord our God? He was crucified for us, he was buried and rose again, while he was in the world he was faithful, and he ascended in glory. Come, all peoples, let us sing praises to him with the angels, and proclaim: holy, holy, holy Lord our God.

Priest: Alleluia, alleluia.

Արկ. Համբարձէք իշխանք ըզդը-
րունս ձեր ի վեր. համբարձին
դրունք յաւիտենից, եւ մտցէ թա-
գաւոր փառաց:

Քհնյ. Ո՞վ է սա թագաւոր փառաց.
Տէր հօր զօրութեամբ իւրով.
Տէր կարող ի պատերազմի:

Արկ. Համբարձէք իշխանք ըզդը-
րունս ձեր ի վեր. համբարձին
դրունք յաւիտենից, եւ մտցէ թա-
գաւոր փառաց:

Քհնյ. Ո՞վ է սա թագաւոր փառաց
եւ Տէր զօրութեանց:

Արկ. Սա ինքն է թագաւոր փառաց:

Քհնյ. Օրհնեալ եկեալ անուամբ
Տեառն: Օրհնեալ որ եկիր եւ գա-
լոց ես:

Արկ. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր
աղաչեսցուք:

Դպ. Տէր, ողորմեա՛:

Արկ. Եւ եւս հաւատով եւ սրբու-
թեամբ կացցուք յաղօթս առաջի
սրբոյ սեղանոյս Աստուծոյ ահիւ:
Մի՛ խղճիւ եւ գայթակղութեամբ,
մի՛ նենգութեամբ, խորամանկու-
թեամբ, մի՛ պատրանօք եւ խարէու-
թեամբ, մի՛ երկմտութեամբ եւ մի՛
թերահաւատութեամբ. այլ ուղիղ
վարուք, պարզ մտօք, միամիտ
սրտիւ, կատարեալ հաւատով,
լցեալ սիրով, լի եւ առաւելեալ
ամենայն զործովք բարութեան
կացցուք յաղօթս առաջի սրբոյ

Արկ. Իշխաններ, ձեր դոները դէպի
վե՛ր բարձրացուցէ՛ք, թող բացուին
յաւիտենական դոները եւ ներս մտնէ
փառքի Թագաւորը:

Քհնյ. Ո՞վ է այս փառքի Թագաւորը,
Իր գորութեամբ հօր Տէրը, պատե-
րագմի կարող Տէրը:

Արկ. Իշխաններ, ձեր դոները դէպի
վե՛ր բարձրացուցէ՛ք, թող բացուին
յաւիտենական դոները եւ ներս մտնէ
փառքի Թագաւորը:

Քհնյ. Ո՞վ է այս փառքի Թագաւորը
եւ գորութիւններու Տէրը:

Արկ. Սա Ինքն է փառքի Թագաւորը:

Քհնյ. Օրհնեալ է ան, որ Տիրոջ
անունով կու գայ: Օրհնեալ ես Դուն,
որ եկար եւ դարձեալ պիտի գաս:

Արկ. Դարձեալ Տիրոջմէ խաղաղու-
թիւն աղերսեմք:

Դպ. Ողորմէ՛, Տէր:

Արկ. Դարձեալ հաւատով, սրբու-
թեամբ եւ երկիւղածութեամբ Աս-
տուծոյ այս Սուրբ Սեղանին առջեւ
աղօթքի կանգնիմք, ո՛չ թէ գայթակ-
ղալի խղճով, նենգութեամբ ու խո-
րամանկութեամբ, պատրանքով ու
խարէութեամբ, երկմտութեամբ ու
թերահաւատութեամբ: Այլ՝ ուղիղ
վարով, պարզմտութեամբ, անկեղծ
սրտով, կատարեալ հաւատով, սի-
րով լեցուած եւ ամէն տեսակի բա-
րի գործերով հարստացած՝ աղօթքի
կանգնիմք Աստուծոյ այս Սուրբ

Deacon: *Hampartsek eeshkhank
uztroonus tser ee ver, hampartseen
troonk haveedeneets yev mudtseh
takavor parats.*

Priest: *Ov eh sa takavor parats, Der
huzor zorootyamp yoorov, Der ga-
rogh ee baderazmee.*

Deacon: *Hampartsek eeshkhank
uztroonus tser ee ver, hampartseen
troonk haveedeneets yev mudtseh
takavor parats.*

Priest: *Ov eh sa takavor parats, yev
Der zorootyants.*

Deacon: *Sa eenkun eh takavor parats.*

Priest: *Orhnyal yegyaly anvamp Dyarn.
Orhnyal vor yegeer yev kalots es.*

Deacon: *Yev yevus khaghaghoo-
tyan uzDer aghachestsook.*

Choir: *Der voghormya.*

Deacon: *Yev yevus havadov yev
surpootyamp gatstsook haghots
arachee surpo seghanooy Asdoo-
dzo aheev. Mee khughjeev yev kay-
tagghootyamp, mee nenkootyamp,
khoramangootyamp, mee badra-
nok yev khapeyootyamp, mee yerg-
mudootyamp yev mee terahava-
dootyamp. Ayl oogheegh varook,
barz mudok, meeyameed surdeev,
gadaryal havadov, lutsyal seerov,
lee yev aravelyal amenayn kordzovk
parootyan gatstsook haghots arachee
surpo seghanooy Asdudzo, yev*

Deacon: Lift up your gates, O prin-
ces; let the everlasting doors be
lifted up, and the king of glory shall
come in.

Priest: Who is the king of glory: The
Lord strong in his power, the Lord
mighty in battle?

Deacon: Lift up your gates, O prin-
ces; let the everlasting doors be
lifted up, and the king of glory shall
come in.

Priest: Who is this king of glory?
The Lord of hosts.

Deacon: This is the king of glory!

Priest: Blessed is he that comes in
the name of the Lord.

Deacon: Again in peace let us be-
seech the Lord.

Choir: Lord, have mercy.

Deacon: Again in faith and purity
let us stand with awe and pray be-
fore the holy altar of God; not
with guilty conscience and offen-
ce, not with craft and cunning, not
with deceit and wiles, not with
doubt and not with little faith; but
with right conduct, a single mind,
a guileless heart, with perfect faith,
filled with love, full and abounding
in all good works. Let us stand in
prayer before the holy altar of God
that we may find the grace of mercy
on the day of the revelation and

*սեղանոյս Աստուծոյ, եւ գտցուք
գողորմութեան զչնորհս յաւուր
յայտնութեան, եւ ի միւսանգամ
զայտեան Տեառն մերոյ եւ Փրկչին
Յիսուսի Քրիստոսի. կեցուցէ եւ
ողորմեսցի:*

Դպ. Կեցո՛, Տէր, եւ ողորմեա՛:

*Քհնյ. Շնորհօք եւ մարդասիրու-
թեամբ Տեառն մերոյ եւ Փրկչին
Յիսուսի Քրիստոսի, ընդ որում
քեզ Հօր՝ միանգամայն եւ Հոգ-
ւոյդ Սրբոյ վայելէ փառք, իշխա-
նութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ
եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:
Խաղաղութիւն ամենեցուն:*

Դպ. Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Արկ. Աստուծոյ երկրպագեսցուք:

Դպ. Առաջի քո, Տէր:

*Արկ. Ողջոյն տուք միմիանց ի համ-
բոյր սրբութեան, եւ որք ոչ էք
կարողք հաղորդիլ աստուածային
խորհրդոյս, առ դրունս ելէք եւ
աղօթեցէք:*

Սարկաւազն բերէ խաղաղութեան Ողջոյնն
ժողովրդեան ի խորանէ, ասելով.

«Քրիստոս ի մէջ մեր յայտնեցաւ»:

Ստացողն պատասխան տացէ ասելով.

«Օրհնեալ է յայտնութիւնն Քրիստոսի»:

**Դպ. Քրիստոս ի մէջ մեր յայտնե-
ցաւ, որ էնն Աստուած աստ բազ-
մեցաւ. խաղաղութեան ձայնն հըն-
չեցաւ, սուրբ ողջունի հրաման
տուաւ. եկեղեցիս մի անձն եղեւ.
Համբոյրս յօդ լրման տուաւ:**

Սեղանին առջեւ եւ մեր Տիրոջ ու
Փրկչին՝ Յիսուսի Քրիստոսի յայտ-
նութեան եւ երկրորդ գալուստի ժա-
մանակ Իրմէ ողորմութիւն գտնենք:
Թող Տէրը վրկէ մեզ եւ ողորմի մեզի:

Դպ. Փրկէ՛, Տէր, եւ ողորմէ՛ մեզի:

Քհնյ. Մեր Տիրոջ եւ Փրկչին Յիսուս
Քրիստոսի շնորհեով եւ մարդասի-
րութեամբը, որուն հետ նաեւ Քե-
զի՝ Հօրդ եւ Սուրբ Հոգիիդ կը վա-
յելեն փառքը, իշխանութիւնը եւ
պատիւը, հիմա եւ միշտ եւ յաւի-
տեանապէս. ամէն:

Խաղաղութիւն բոլորին:

Դպ. Նաեւ բու հոգիիդ:

Արկ. Աստուծոյ երկրպագենք:

Դպ. Բու ներկայութեանդ, ո՛վ Տէր:

Արկ. Իրար սուրբ համբոյրով ող-
ջունեցէք: Իսկ դուք՝ որ չէք կրնար
հաղորդուիլ աստուածային այս խոր-
հուրդին, դուրս ելէք եւ հոն աղօ-
թեցէք:

*Սարկաւազը խորանէն խաղաղութեան
ողջոյնը կը բերէ ժողովուրդին, ըսելով.*

«Քրիստոս մեր մէջ յայտնուեցաւ»:

Ստացողը կը պատասխանէ.

«Օրհնեալ է Քրիստոսի յայտնութիւնը»:

Դպ. Քրիստոս մեր մէջ յայտնուեցաւ,
Աստուած, որ է, հոս բազմեցաւ:
Խաղաղութեան ձայնը հնչեց, սուրբ
ողջոյնի կոչ ուղղուեցաւ: Եկեղեցին
մէկ անձ դարձաւ, սիրոյ համբոյրով
ամրացաւ:

*kudtsook zoghormootyan uzshunor-
hus havoov haydnootyan, yev ee my-
oosankam kalusdyan Dyarun mero
yev Purgcheen Heesoossee Kreesdo-
see. Getsoostseh yev voghormestsee.*

Choir: Getso, Der, yev voghormya.

*Priest: Shnorhok yev martaseeroo-
tyamp Dyarun mero yev purgcheen
Heesoossee Kreesdosee, unt voroom
kez Hor, meeyankamayn yev Hok-
vooyt Surpo, vayeleh park, eesh-
khanootyoon yev badeev, ayzhum
yev meeshd yev haveedyanus ha-
veedeneets. Amen.*

Khaghaghootyoon amenetsoon.

Choir: Yev unt hokvooyt koom.

Deacon: Asdoodzo yergurbakestsook.

Choir: Arachee ko Der.

*Deacon: Voghchooyndook meem-
yants ee hampooyr surpootyan,
yev vork voch ek garoghk haghori-
teel asdvadzayeen khorhurtooy,
ar troons yelek yev aghotestsek.*

*The deacon brings the kiss of peace from
the alter to the congregation and says.*

"Kreesdos ee mech mer haydnetsav".

The recipient answers.

"Orhnyal e haydnootyounun Kreesdosee".

*Choir: Kreesdos ee mech mer hayd-
netsav. Vor enn Asdvadz asd paz-
metsav. Khaghaghootyan tsayn
hunchetsav. Soorp voghchoonee
hraman duvav. Yegeghetsees mee
antsn yeghev. Hampooyrus hot lur-
man duvav.*

*grace of mercy on the day of the
and the second coming of our
Lord and Savior Jesus Christ. May
he save us and have mercy on us.*

*Choir: Save us, Lord, and have mercy
on us.*

*Priest: By the grace and the loving-
kindness of our Lord and Savior
Jesus Christ with whom to you, O
Father, and also to the Holy Spirit,
is befitting glory, dominion and
honor, now and always and unto
the ages of ages. Amen.*

Peace to all.

Choir: And with your spirit.

Deacon: Let us bow down to God.

Choir: Before you, O Lord.

*Deacon: Greet one another with a
holy kiss. And you, who are not
able to partake of this divine mys-
tery and have gone outside the
doors, pray.*

*The deacon brings the kiss of peace from
the alter to the congregation and says.*

"Christ is revealed among us".

The recipient answers.

"Blessed is the revelation of Christ".

*Choir: Christ in our midst has been
revealed; He Who Is, God, is here
seated. The voice of peace has re-
sounded; Holy greeting is com-
manded. This Church has now be-
come one soul, the kiss is given for
a full bond.*

Թշնամութիւնն հեռացաւ. սէրն յընդհանուրս սփռեցաւ: Արդ, պաշտօնեայք բարձեալ զձայն. տո՛ւք զօրհնութիւն ի մի բերան, միասնական աստուածութեանն, որում սրովբէքն են սրբարան:

Ի հանդիպի տօնի

Արկ. Որք հաւատով կայք յանդիման սուրբ սեղանոյս արքայական, տեսէք բազմեալ զՔրիստոս արքայն, եւ շուրջ պատեալ զօրք վերնական:

Դպ. Վեր համբառնամք զաչս ունելով եւ պաղատիմք զայս ասելով. զմեղս մեր մի՛ յիշեսցես, այլ գթութեամբ քո քաւեսցես: Ընդ հրեշտակացն օրհնեմք զքեզ, եւ ընդ սրբոց քոց, Տէր, փառք քեզ:

Արկ. Ահիւ կացցուք, երկիւղիւ կացցուք, բարուք կացցուք, եւ նայեցարուք զգուշութեամբ:

Դպ. Առ քեզ, Աստուած:

Արկ. Պատարագ Քրիստոս մատչի անարատ Գառն Աստուծոյ:

Դպ. Ողորմութիւն եւ խաղաղութիւն եւ պատարագ օրհնութեան:

Քհնյ. Շնորհք, սէր եւ աստուածային սրբարար զօրութիւնն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ. եղիցի ընդ ձեզ ընդ ամենեսեան:

Դպ. Ամէն: Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Թշնամութիւնը հեռացաւ, սէրը ամէն կողմ սփռուեցաւ: Արդ, ո՛վ սպասաւորողներ, ձայն բարձրացնելով՝ օրհնեցէ՛ք դուք միաբերան՝ միասնական աստուածութեան, որուն Սնովբէքները կ'օրհներգեն:

Հանդիսաւոր տօներուն

Արկ. Դուք, որ արքայական Սուրբ Սեղանին առջեւ հաւատով կանգնած էք, տեսէ՛ք բազմած Քրիստոս արքան եւ շրջապատուած՝ երկնային զօրութիւններով:

Դպ. Մեր աչքերը դէպի վեր կը բարձրացնենք ու կը պաղատինք՝ ըսելով. Մի՛ յիշեր մեր մեղքերը, այլ Քու գթութեամբդ զանոնք քաւէ՛: Հրեշտակներուդ եւ սուրբերուդ հետ միասին կ'օրհնենք Քեզ, Տէ՛ր, փառք Քեզի:

Արկ. Ահով, երկիւղով եւ բարի մտքով կանգնինք եւ ուշադրութեամբ նայինք:

Դպ. Քեզի, ով Աստուած:

Արկ. Քրիստոս՝ Աստուծոյ անարատ Դառնուկը որպէս պատարագ կը մատուցուի:

Դպ. Ողորմութիւն եւ խաղաղութիւն եւ օրհնութեան պատարագ:

Քհնյ. Հօր, Որդիին եւ Սուրբ Հոգիին շնորհքը, սէրը եւ աստուածային սրբացնող զօրութիւնը ձեզի՛ բոլորիդ հետ ըլլան:

Դպ. Ամէն: Նաեւ քու հոգիիդ:

Tushnamootyoonun heratsav. Sern huntanoors supretsav. Art bashdonyayk partsyal uztsayn. Dook zorhnootyoon ee mee peran. Mee-yasnagan asdvdzootyann voroom srovpekn yen surpapan.

On Major Feasts

Deacon: Vork havadov gayk han-teeman soorp seghanooys arkayagan, desek pazmyal uzKreesdos arkayn, yev shoorch badyal zork vernagan.

Choir: Ver hamparnamk zachus oonelov, yev baghadeemk zays aselov. Uzmeghus mer mee heeshes-tseh, ayl kutootyamp ko kavestses. Unt hreshdagatsun orhnemk uzkez, yev unt surpots kots, Der, park kez.

Deacon: Aheev gatstsook, yergyoo-gheev gatstsook, parvok gatstsook, yev nayetsarook uzkooshootyamp.

Choir: Ar kez, Asdvdaz.

Deacon: Badarak Kreesdos madchee anarad Karn Asdoodzo.

Choir: Voghormootyoon yev khanghaghootyoon yev badarak orhnootyan.

Priest: Shnorhk, ser yev asdvdzayeen surparar zorootyoonun Hor yev Vortvo yev Hokvooyyn Surpo, yegheetsee unt tsez unt amenesyant.

Choir: Amen. Yev unt hokvooyt koom.

The enmity has been removed; and love is spread over us all. Now, Ministers, raise your voices, and give blessings with one accord to the Godhead consubstantial, whom Seraphs praise in heaven above.

On Major Feasts

Deacon: You, who stand with faith before the royal holy table, behold Christ the king seated, surrounded by supernal hosts.

Choir: We lift up our eyes and behold and implore him saying: Remember not our sins, O Lord, but in your compassion forgive us. With the angels and with your saints we praise you, Lord; glory to you.

Deacon: Let us stand in awe, let us stand in the fear of the Lord, let us stand straight, let us attend with good heed.

Choir: To you, O God,

Deacon: Christ, the spotless Lamb of God, offers himself in sacrifice.

Choir: Mercy and peace and a sacrifice of praise.

Priest: The grace, the love and the divine sanctifying power of the Father and of the Son and of the Holy Spirit be with you all.

Choir: Amen. And with your spirit.

Սրկ. *Զղրունս, գղրունս, ամենայն իմաստութեամբ եւ զգուշութեամբ: Ի վեր ընծայեցուցէք զմիտս ձեր աստուածային երկիրդիւ:*

Դպ. *Ունիմք առ քեզ, Տէր ամենակալ:*

Սրկ. *Եւ գոհացարուք զՏեառնէ բողոքով սրտիւ:*

Դպ. *Արժան եւ իրաւ:*

Քհնյ. *Եւ ընդ սերովբէսն եւ ընդ քերովբէսն միաձայն սրբասացութեամբ յօրինել նուազս, եւ համարձակապէս գոչելով աղաղակել ընդ նոսին եւ ասել:*

Դպ. *Սուրբ, Սուրբ, Սուրբ, Տէր զօրութեանց. լի են երկիրք եւ երկիր փառօք քո. օրհնութիւն ի բարձունս. օրհնեալ որ եկիր եւ զալոցդ ես անուամբ Տեառն: Ովսաննա ի բարձունս:*

Քհնյ. *Առէ՛ք, կերէ՛ք, ԱՅՍ և ՄԱՐՄԻՆ ԻՄ, որ վասն ձեր եւ բազմաց բաշխի ի քաւութիւն եւ ի թողութիւն մեղաց:*

Դպ. *Ամէն:*

Քհնյ. *Արբէ՛ք ի սմանէ ամենեքեան, ԱՅՍ և ԱՐԻՒՆ ԻՄ նորոյ ուխտի, որ յաղագս ձեր եւ բազմաց հեղանի ի քաւութիւն եւ ի թողութիւն մեղաց:*

Սրկ. Դոները, դոները, կատարեալ իմաստութեամբ եւ ուշադրութեամբ հսկեցէք, եւ աստուծային երկիրդով ձեր մտքերը վեր բարձրացուցէք:

Դպ. Ամենակալ Տէր, մեր մտքերը Քեզի բարձրացուցած եմք:

Սրկ. Եւ ամբողջ սրտով Տիրոջ գոհութիւն յայտնեցէք:

Դպ. Արդար է եւ իրաւացի:

Քհնյ. Սերովբէներուն ու Քերովբէներուն ձայնակցելով՝ Քու սրբութիւնդ երգեմք ու եղանակեմք, եւ համարձակօրէն բարձրաձայն անոնց հետ աղաղակեմք եւ ըսեմք:

Դպ. Սուրբ, Սուրբ, Սուրբ, զօրութիւններու Տէր: Երկինքն ու երկիրը Քու վառօքով լեցուն են: Օրհնութիւն Քեզի՝ բարձունքներու մէջ: Օրհնեալ ես, որ Տիրոջ անուով եկար եւ պիտի գաս. Ովսաննա բարձունքներու վրայ:

Քհնյ. Առէ՛ք, կերէ՛ք, ասիկա ԻՄ ՄԱՐՄԻՆՍ է, որ ձեր եւ շատերու մեղքերու փառութեան եւ թողութեան համար կը բաշխուի:

Դպ. Ամէն:

Քհնյ. Խմեցէ՛ք ասկէ բոլորդ, ասիկա նոր ուխտի ԻՄ ԱՐԻՒՆՍ է, որ ձեր եւ շատերու մեղքերու փառութեան եւ թողութեան համար կը թափուի:

Deacon: *Uzturoons, uzturoons, amenayn eemasdootyamp yev uzkoo-shootyamp. Ee ver undzayetsootsek uzmeedus tser asdvadzayeen yergyoogheev.*

Choir: *Ooneemk ar kez Der amenagal.*

Deacon: *Yev kohatsarook uzDyarneh polorov surdeev.*

Choir: *Arzhan yev eerav.*

Priest: *Yev unt serovpesun yev unt kerovpesun, meeyatsayn surpasatsootyamp horeenel nuvaks, yev hamartsagabes kochelov aghaghagel unt noseen yev asel.*

Choir: *Soorp, soorp, soorp Der zo-rootyants. Lee yen yergeenk yev yergeer parok ko. Orhnootyoon ee partsoons. Orhnyalt vor yegeer yev kalotst yes anvamp Dyarn. Ovsanna ee partsoons.*

Priest: *Arek, gerek, AYS EH MAR-MEEN EEM, vor vasun tser yev pazmats pashkhee, ee kavootyoon yev ee toghootyoon meghats.*

Choir: *Amen.*

Priest: *Arpek ee sumaneh amenekyan, AYS EH ARYOON EEM noro ookhdee, vor haghakus tser yev pazmats heghanee, ee kavootyoon yev ee toghootyoon meghats.*

Deacon: The doors, the doors, with all wisdom and good heed lift up your minds in the fear of God.

Choir: We have them lifted up to you, O Lord almighty.

Deacon: And give thanks to the Lord with the whole heart.

Choir: It is proper and right.

Priest: And in one voice with the seraphim and the cherubim, we should sing holy songs and make melodies and, boldly crying out, shout with them and say:

Choir: Holy, holy, holy Lord of hosts; Heaven and earth are full of your glory. Blessing in the highest. Blessed are you who did come and are to come in the name of the Lord. Hosanna in the highest.

Priest: Take, eat; THIS IS MY BODY, which is distributed for you and for many, for the expiation and remission of sins.

Choir: Amen.

Priest: Drink this all of you. THIS IS MY BLOOD of the new covenant, which is shed for you and for many for the expiation and remission of sins.

Դպ. Ամէն: Հայր երկնաւոր, որ զՈրդիդ քո ետուր ի մահ վասն մեր, պարտապան պարտեաց մերոց. հեղմամբ արեան նորա աղաչեմք զքեզ, ողորմեա քո բանաւոր հօտի:

Քհնյ. Եւ զքոյս ի քոյոց՝ քեզ մատուցանեմք ըստ ամենայնի եւ յաղագս ամենեցուն:

Դպ. Յամենայնի օրհնեալ ես, Տէր. օրհնեմք զքեզ. գովեմք զքեզ. գոհանամք զքէն. աղաչեմք զքեզ, Տէր Աստուած մեր:

Արկ. Օրհնեա՛, Տէր:

Քհնյ. Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Դպ. Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Արկ. Աստուծոյ երկրպագեսցուք:

Դպ. Առաջի քո, Տէր: Որդի Աստուծոյ, որ պատարագեալ Հօր ի հաշտութիւն հաց կենաց բաշխիս ի մեզ. հեղմամբ արեան քո սուրբ, աղաչեմք զքեզ, ողորմեա՛ արեամբ քով փրկեալ հօտի:

Քհնյ. Որպէսզի եղիցի սա ամենեցուն մեզ մերձեցելոցս՝ յանդատապարտութիւն. ի քառութիւն եւ ի թողութիւն մեղաց:

Դպ. Հոգի Աստուծոյ, որ զփառակցի քո զխորհուրդ, իջեալ ի յերկնից կատարես ի ձեռն մեր. հեղմամբ արեան սորա՝ աղաչեմք զքեզ, հանգո՛՛ զհոգիս մեր ննջեցելոցն:

Դպ. Ամէն: Երկնաւոր Հայր, որ Քու Որդիդ մահուան յանձնեցիր, որպէսզի մեր մեղքերուն պարտքը վնարէ: Անոր Արեան հեղումով՝ կ'աղաչենք Քեզի, ողորմէ՛ Քու բանաւոր հօտիդ:

Քհնյ. Քեզի կը մատուցանենք ինչ որ արդէն բուկդ է, բոլորին կողմէ եւ բոլորին համար:

Դպ. Ամէն ինչի մէջ օրհնեալ ես, Տէր: Կ'օրհնենք, կը գովարանենք Քեզ: Գոհութիւն կը յայտենենք եւ կ'աղաչենք Քեզի, ո՛վ Տէր մեր Աստուածը:

Արկ. Օրհնէ՛, Տէր:

Քհնյ. Խաղաղութիւն բոլորիդ:

Դպ. Նաեւ բու հոգիիդ:

Արկ. Աստուծոյ երկրպագենք:

Դպ. Քու ներկայութեանդ, ով Տէր: Որդի Աստուծոյ, Դու, որ Հօր հաշտութեան համար կը գոհուիս, եւ իբրեւ կեանքի Հաց կը բաշխուիս մեզի համար՝ կ'աղաչենք Քեզի, ողորմէ՛ Քու Արիւնովդ փրկուած հօտին:

Քհնյ. Որպէսզի ասիկա մեզի՝ նաշակողներուս համար ըլլայ առիթ՝ անդատապարտութեան, մեղքերու փառութեան եւ թողութեան:

Դպ. Հոգի Աստուծոյ, Դու երկինքէն իջնելով՝ Քու փառակցիդ խորհուրդը մեր միջոցաւ կը կատարես: Անոր Արեան հեղումով կ'աղաչենք Քեզի, հանգիստ պարգեւէ մեր ննջեցեալներու հոգիներուն:

Choir: *Amen. Hayr yergnavor. Vor zOrteet ko yedoor ee mah vasun mer, bardaban bardyats merots. Heghmamp aryan nora aghachemk uzkez voghormya ko panavor hodee.*

Priest: *Yev uzkooye ee koyots kez madootsanemk usd amenaynee yev haghaks amenetsoon.*

Choir: *Hamenaynee orhnyal yes Der. Orhnmek uzkez kovemk uzkez. Kohanamk uzken. Aghachemk uzkez Der Asdvadz mer.*

Priest: *Khaghaghootyoon amenetsoon.*

Choir: *Yev unt hokvooyt koom.*

Deacon: *Asdoodzo yergurbakeestsook.*

Choir: *Arachee ko Der. Vortee Asdoodzo vor badarakyal Hor ee hashdootyoon. Hats genats pashkhees ee mez heghmamp aryan ko soorp, aghachemk uzkez voghormya aryamp kov purgyal hodee.*

Priest: *Vorbeszee yegheetsee sa amenetsoon mez mertsetselotsus, hantadabardootyoon, ee kavootyoon yev ee toghootyoon meghats.*

Choir: *Hokee Asdoodzo, vor uzparagtsee ko uzkhorthoort eechyal ee hergneets gadares ee tserun mer. Heghmamp aryan sora aghachemk uzkez hanko uzhokees mer nunchetselots.*

Choir: Amen. Heavenly Father, who did give your Son to death for us, debtor for our debts, by the shedding of his blood, we beseech you, have mercy upon your rational flock.

Priest: And we offer to you yours of your own from all and for all.

Choir: In all things blessed are you, O Lord. We bless you, we praise you; We give thanks to you; We pray to you, O Lord our God.

Priest: Peace to all.

Choir: And with your spirit.

Deacon: Let us bow down to God.

Choir: Before you, O Lord. Son of God, who are sacrificed to the Father for reconciliation, bread of life distributed among us, through the shedding of your holy blood, we beseech you, have mercy on your flock saved by your blood.

Priest: So that this may be to us all who draw near thereto for acquittal, for expiation and for remission of sins.

Choir: Spirit of God, who, descending from heaven accomplishes through us the mystery of him who is glorified with you, by the shedding of his blood, we beseech you, grant rest to the souls of those of us who have fallen asleep.

Քհնյ. Ընդ որս եւ մեզ այց արասցես բարերար Աստուած աղաչեմք:

Դպ. Յիշեա՛, Տէր, եւ ողորմեա՛:

Քհնյ. Աստուածածնին Սրբոյ Կուսին Մարիամու եւ Յովհաննու Մկրտչին, Ստեփանոսի նախավկային եւ ամենայն սրբոց, եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս. աղաչեմք:

Դպ. Յիշեա՛, Տէր, եւ ողորմեա՛:

Սրկ. Առաքելոց սրբոց, մարգարէից, վարդապետաց, մարտիրոսաց եւ ամենայն հայրապետաց սրբոց, առաքելագործ եպիսկոպոսաց, երիցանց, ուղղափառ սարկաւազաց, եւ ամենայն սրբոց. եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս. աղաչեմք:

Դպ. Յիշեա՛, Տէր, եւ ողորմեա՛:

Ի տօնի սրբոց գայս ասա

Սրկ. Սուրբ եւ աստուածահաճոյ (այս անուն) որոյ (կամ՝ որոց) այսօր գլխատակն կատարեցաք: Եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս աղաչեմք:

Դպ. Յիշեա՛, Տէր, եւ ողորմեա՛:

Սրկ. Օրհնեալ, գովեալ եւ փառաւորեալ, հրաշալի եւ աստուածազարդ յարութեանն (յայտնութեանն, ծննդեանն, գալստեանն, համբարձմանն, տէրութեանն) Քրիստոսի երկիրպագանեմք:

Քհնյ. Անոնց հետ միասին մեզի ալ այցելէ, ո՛վ բարերար Աստուած, կ'աղաչեմք:

Դպ. Յիշէ՛, Տէր, եւ ողորմէ՛:

Քհնյ. Պատարագի ընթացքին Սուրբ Կոյս Մարիամ Աստուածածնին, Յովհաննէս Մկրտիչին, Ստեփանոս Նախավկային եւ բոլոր սուրբերուն յիշատակութիւնը թող ըլլայ, կ'աղաչեմք:

Դպ. Յիշէ՛, Տէր, եւ ողորմէ՛:

Սրկ. Այս Սուրբ Պատարագի ընթացքին սուրբ առաքելներուն, մարգարէներուն, վարդապետներուն, մարտիրոսներուն եւ բոլոր սուրբ հայրապետներուն, առաքելագործ եպիսկոպոսներուն, քահանաներուն, ուղղափառ սարկաւագներուն եւ բոլոր սուրբերուն յիշատակութիւնը թող ըլլայ, կ'աղաչեմք:

Դպ. Յիշէ՛, Տէր, եւ ողորմէ՛:

Սուրբերու տօնին այս արտասանէ

Սրկ. Այս Սուրբ Պատարագի ընթացքին յիշէ՛ սուրբ եւ աստուածահանոյ (այս անունը), որուն (կամ՝ որունց) յիշատակը այսօր կատարեցինք:

Դպ. Յիշէ՛, Տէր, եւ ողորմէ՛:

Սրկ. Կ'երկրպագեմք Քրիստոսի օրհնեալ, գովեալ եւ փառաւորեալ, հրաշալի եւ աստուածագարդ յարութեանը (յայտնութեան, ծննդեան, գալստեան, համբարձման, տէրութեան):

SIT

*Priest: Unt vors yev mez ayts aras-
tses parerar Asdvadz, aghachemk.*

Choir: Heeshya, Der, yev voghormya.

*Priest: Asdvadzadzneen Surpo Goo-
seen Mareeyamoo yev Hovhannoo
Mugurdcheen, uSdepanosee Na-
khavugayeen, yev amenayn surpots,
yegheetsee heeshadag ee soorp
badaraks, aghachemk.*

Choir: Heeshya, Der, yev voghormya.

*Deacon: Arakelots surpots, mar-
kareyeets, vartabedats, mardeero-
sats yev amenayn hayrabedats
surpots, arakelakordz yebeesgobo-
sats, yereetsants, oughghapar sar-
gavakats, yev amenayn surpots.
Yegheetsee heeshadag ee soorp
badaraks. Aghachemk.*

Choir: Heeshya, Der, yev voghormya.

On saints' days

*Deacon: Soorp yev asdvadzahajo
(ays anoon) voro (gam vorots) ay-
sor uzheeshadagun gadaretsak.
Yegheetsee heeshadag ee soorp
badaraks aghachemk.*

Choir: Heeshya, Der, yev voghormya.

*Deacon: Orhnyal, kovyal yev para-
voryal, hurashalee yev asdvadza-
zart harootyanun (haydnootyanun,
dzununtyanun, kalusdyanun, ham-
partsmanun, deroootyanun) Krees-
dosee yergeerbakanemk.*

SIT

*Priest: With whom, O beneficent God,
visit us also, we beseech you.*

Choir: Be mindful, Lord, and have mercy.

*Priest: That the Mother of God, the
holy virgin Mary, and John the
Baptist, the first martyr Stephen
and all the saints be remembered
in this holy sacrifice, we beseech
the Lord.*

Choir: Be mindful, Lord, and have mercy.

*Deacon: That the holy apostles,
prophets, doctors, martyrs and all
holy patriarchs, apostolic bishops,
presbyters, orthodox deacons and
all the saints be remembered in
this holy sacrifice, we beseech the
Lord.*

Choir: Be mindful, Lord, and have mercy.

On saints' days

*Deacon: The God-pleasing saint
(this name), who is commemorat-
ed today, be remembered in this
holy sacrifice, we beseech the Lord.*

Choir: Be mindful, Lord, and have mercy.

*Deacon: We worship the blessed,
praised, glorified, wondrous and
divine resurrection (revelation, na-
tivity, coming, ascension, Lordship)
of Christ.*

Դպ. Փա՛ռք յարութեան (յայտնութեան, ծննդեան, զալստեան, համբարձման, տէրութեան) քո Տէր:

Սրկ. Առաջնորդացն մերոց եւ առաջին լուսաւորչացն Սրբոց Թաղէոսի եւ Բարթողիմէոսի Առաքելոցն. եւ Գրիգորի Լուսաւորչին, Արիստակիսի, Վրթանիսի, Յուսկանն, Գրիգորիսի, Ներսիսի, Սահակայ, Դանիէլի եւ Խաղայ. Մեսրոպայ վարդապետին եւ Գրիգորի Նարեկացւոյն, եւ Ներսիսի Կլայեցւոյն. Յովհաննու Որոտնեցւոյն. եւ Գրիգորի եւ Մովսիսի Տաթեւացեացն, եւ սրբոց Գրիգորիսեանց եւ Ներսիսեանց, հովուաց եւ հովուապետացն Հայաստանեայց, եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս, աղաչեմք:

Դպ. Յիշեա՛, Տէր, եւ ողորմեա՛:

Սրկ. Միանձնացելոց սրբոց, առաքինասէր եւ աստուածուսոյց կրօնաւորացն Պօղոսի, Անտոնի, Պօղայ, Մակարայ, Ոնոփրիոսի, Աբբայ Մարկոսի, Սրապիոնի, Նեղոսի, Արսէնի, Եւագրի, Պարսամայ, Յովհաննիսեանց եւ Սիմէոնեանց, սրբոց Ոսկեանց եւ Սուքիասանց, եւ ամենայն սրբոց հարց եւ աշակերտելոց նոցին ընդ տիեզերս, եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս, աղաչեմք:

Դպ. Յիշեա՛, Տէր, եւ ողորմեա՛:

Սրկ. Թագաւորաց հաւատացելոց սրբոց Աբգարու, Կոստանդիանոսի, Տրդատայ եւ Թէոդոսի, եւ ամենայն

Դպ. Փառք Բու յարութեանդ (յայտնութեան, ծննդեան, զալստեան, համբարձման, տէրութեան), ո՛վ Տէր:

Սրկ. Այս Սուրբ Պատարագի ընթացքին թող յիշուին մեր առաջնորդները եւ առաջին լուսաւորիչները՝ Թաղէոս եւ Բարթողիմէոս Սուրբ Առաքեալները, եւ Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչը, Արիստակէսը, Վրթանէսը, Յուսիկը, Գրիգորիսը, Ներսէսը, Սահակը, Դանիէլը, Խաղը, Մեսրոպ Վարդապետը, Գրիգոր Նարեկացին, Ներսէս Կլայեցին, Յովհաննէս Որոտնեցին, Գրիգոր եւ Մովսէս Տաթեւացիները, Սուրբ Գրիգորիսեանները եւ Ներսէսեանները, Հայ Եկեղեցւոյ բոլոր հովիւներն ու հովուապետները, կ'աղաչեմք:

Դպ. Յիշէ՛, Տէր, եւ ողորմէ՛:

Սրկ. Այս Սուրբ Պատարագի ընթացքին թող յիշուին սուրբ նգնաւորները, առաքինասէր եւ աստուածուսոյց կրօնաւորները՝ Պօղոսը, Անտոնը, Պօղը, Մակարը, Ոնոփրիոսը, Աբբայ Մարկոսը, Սրապիոնը, Նեղոսը, Արսէնը, Եւագրը, Պարսամը, Յովհաննէսեանները եւ Սիմէոնեանները, Սուրբ Ոսկեաններն ու Սուքիասեանները, բոլոր սուրբ հայրերը եւ ամբողջ աշխարհի մէջ անոնց աշակերտները, կ'աղաչեմք:

Դպ. Յիշէ՛, Տէր, եւ ողորմէ՛:

Սրկ. Այս Սուրբ Պատարագի ընթացքին թող յիշուին հաւատացեալ եւ սուրբ թագաւորները՝ Աբգարը,

Choir: *Park harootyan (haydnootyan, dzununtyan, kalusdyan, hampartsman, derootyán) ko Der.*

Deacon: *Arachnortatsun merots yev aracheen loosavorchatsun surpots Tateyosee yev Partogheemeyosee arakelotsun. Yev Kreekoree Loosavorcheen, Areesdageese, Vurtanee-see, Hoosganun, Kreekoreese, Nerseese, Sahaga, Tanyelee yev Khata. Mesroba Vartabedeen yev Kreekoree Naregatsvooyñ, yev Nersee-see Gulayetsvooyñ. Hovhannoo Vorodnetsvooyñ. Yev Kreekoree yev Movseese Datevatsyatsñ, yev surpots Kreekoreesyants yev Nerseesyants, hovvats yev hovvabedatsun Hayasdanyayts, yegheetsee heeshadag ee soorp badaraks. Aghachemk.*

Choir: *Heeshya, Der, yev voghormya.*

Deacon: *Meeyantsnatselots surpots, arakeenaser yev asdvadzoooyts guronavoratsun Boghosee, Andonee, Bogha, Magara, Vonorpreeyoosee, appa Margosee, Surabyonee, Neghosee, Arsenee, Yevakree, Barsama, Hovhannesyants yev Seemeyonyants, surpots Vosgyants yev Sookyasyants, yev amenayñ surpots harts yev ashagerdelots notseen unt deeyezerus, yegheetsee heeshadag ee soorp badaraks. Aghachemk.*

Choir: *Heeshya, Der, yev voghormya.*

Deacon: *Takavorats havadatsetlots surpots Apkaroo, Gosdantyanosee, Drtada yev Teyotosee, yev amenayñ*

Choir: *Glory to your resurrection, (revelation, nativity, coming, ascension, Lordship) O Lord.*

Deacon: *That our leaders and first enlighteners, the holy apostles Thaddeus and Bartholomew, and Gregory the Enlightener, Areesdages, Vrtanes, Hooseeg, Kreekorees, Nerses, Sahag, Daniel and Khat; Mesrob the Vartabed and Gregory of Nareg, Nerses of Kla, John of Vorodn, Gregory and Moses of Datev, and Kreekor and Nerses and their companions and all the pastors and chief-pastors of the Armenians be remembered in this holy sacrifice, we beseech the Lord.*

Choir: *Be mindful, Lord, and have mercy.*

Deacon: *That the holy hermits, the virtuous and God-instructed monks Paulus, Anthony, Paul, Macarius, Onophrius, Mark the Abbot, Serapion, Nilus, Arsenius, Evagrius, Barsumas; John and Simeon and their companions; Vosgee and Sookyas and their fellow martyrs; and all the holy fathers and their disciples throughout the world be remembered in this holy sacrifice we beseech the Lord.*

Choir: *Be mindful, Lord, and have mercy.*

Deacon: *That the devout kings, Saints Abgar, Constantine, Drtad and Theodosius and all saintly and*

սուրբ եւ բարեպաշտ թագաւորաց եւ աստուածասէր իշխանաց. եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս, աղաչեմք:

Դպ. Յիշեա՛, Տէր, եւ ողորմեա՛:

Սրկ. Ընդհանուր ամենայն հաւատացելոց, արանց եւ կանանց, ծերոց եւ տղայոց, եւ ամենայն չափու հասակի հաւատով եւ սրբութեամբ ի Քրիստոս ննջեցելոցն. եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս, աղաչեմք:

Դպ. Յիշեա՛, Տէր, եւ ողորմեա՛:

ՈՏՔԻ ԿԱՆԳՆԻԼ

Քինյ. Եւս առաւել գեպիսկոպոսապետն մեր եւ զպատուական Հայրապետն ամենայն Հայոց՝ զՏէր Տէր (այս անուն) Սրբազնագոյն Կաթողիկոսն. եւ Վիճակիս բարեխնամ Առաջնորդն զՏէր (այս անուն) Սրբազան (Արք)եպիսկոպոսն, շնորհեսցես մեզ ընդ երկայն աւուրս ուղիղ վարդապետութեամբ:

Սրկ. Գոհութիւն եւ փառաբանութիւն մատուցանեմք քեզ, Տէր Աստուած մեր, վասն սուրբ եւ անմահ Պատարագիս, որ ի վերայ սրբոյ սեղանոյս. զի զսա մեզ ի սրբութիւն կենդանութեան պարգեւեսցես: Սովաւ շնորհեա զսէր, զհաստատութիւն եւ զրդձալի զխաղաղութիւն ամենայն աշխարհի, Սրբոյ Եկեղեցւոյ եւ ամենայն ուղղափառ եպիսկոպոսաց. եպիսկոպոսապետին մերոյ եւ

Կոստանդիանոսը, Տրդատը եւ Թէոդոսը, եւ բոլոր սուրբ եւ բարեպաշտ թագաւորներն ու աստուածասէր իշխանները, կ'աղաչեմք:

Դպ. Յիշէ՛, Տէր, եւ ողորմէ՛:

Սրկ. Այս Սուրբ Պատարագի ընթացքին թող յիշուին բոլոր հաւատացեալները, այր եւ կին, ծեր թէ մանուկ, եւ ամէն տարիքի այն անձերը, որոնք հաւատով եւ սրբութեամբ Քրիստոսով ննջեցին, կ'աղաչեմք:

Դպ. Յիշէ՛, Տէր, եւ ողորմէ՛:

ՈՏՔԻ ԿԱՆԳՆԻԼ

Քհնյ. Առաւել եւս յիշէ մեր եպիսկոպոսապետը եւ Ամենայն Հայոց պատուական Հայրապետը՝ Տէր Տէր (այս անուն) Սրբազնագոյն Կաթողիկոսը, եւ այս Թեմի բարեխնամ Առաջնորդը՝ Տէր (այս անուն) Սրբազան (Արք)եպիսկոպոսը: Շնորհէ՛, որ անոնք երկար ժամանակ մեզ ուղիղ վարդապետութեամբ առաջնորդեն:

Սրկ. Գոհութիւն եւ փառաբանութիւն կ'ընծայեմք Քեզի, ով Տէր՝ մեր Աստուածը, այս սուրբ Սեղանին վրայ մատուցուած սուրբ եւ անմահ Պատարագին համար, որպէսզի անով կեանքի սրբութեան Քու պարգեւդ ստանանք: Ասով՝ սէր, կայունութիւն եւ ըզձալի խաղաղութիւն շնորհէ ամբողջ աշխարհին, Սուրբ Եկեղեցիին եւ բոլոր ուղղափառ եպիսկոպոսներուն, մեր Եպիսկոպոսապետին եւ Ամենայն Հայոց

soorp yev parebashd takavorats yev asdvadzaser eeshkhanats. Yegheetsee heeshadag ee soorp badaraks. Aghachemk.

Choir: Heeshya, Der, yev voghormya.

Deacon: Unthanoor amenayn havadatselots, arants yev ganants, dzerots yev dughayots, yev amenayn chapoo hasagee havadov yev surpootyamp ee Kreesdos nunche-tselotsun. Yegheetsee heeshadag ee soorp badaraks. Aghachemk.

Choir: Heeshya Der yev voghormya.

STAND

Priest: Yevus aravel zebeesgobosabedun mer yev uzbadvagan Hayrabedun Amenayn Hayots uzDer Der (ays anoon) surpaznakooyun Gatogheegosun, yev veejagees parekhumam arachnortun uzDer (ays anoon) surpazan (Ark)yebeesgobosun, shnorhestses mez unt yergayn avoorus oogheegh vartabedootyamp.

Deacon: Kohootyoon yev parapanootyoon madootsanemk kez, Der Asdvadz mer, vasun soorp yev anmah badarakees, vor ee vera surpo seghanooyis. Zee uzsa mez ee surpootyoon gentanootyan barkevestses. Sovav shunorhya uzser, uzhasdadootyoon yev zughtsalee uzkhaghaghootyoon amenayn ashkharhee, surpo yegeghetsvo yev amenayn oogghapar yebeesgobosats. Yebeesgobosabedeen mero yev

pious kings and God-loving princes be remembered in this holy sacrifice, we beseech the Lord.

Choir: Be mindful, Lord, and have mercy.

Deacon: That all the faithful everywhere, men and women, old and young of every age, who in faith and holiness have fallen asleep in Christ, be remembered in this holy sacrifice, we beseech the Lord.

Choir: Be mindful, Lord and have mercy.

STAND

Priest: And more specially be mindful of our chief bishop and venerable Patriarch of All Armenians (this name) and the diligent Primate of our Diocese (this name), grant them length of days to lead us in orthodox doctrine.

Deacon: Thanksgiving and glory we offer to you, O Lord our God, for this holy and immortal sacrifice which is on this holy altar, that you will grant it to be to us for holiness of life. Through this grant love, stability and desirable peace to the whole world, to the holy Church and to all orthodox bishops and to our chief bishop and venerable

պատուական Հայրապետին Ամենայն Հայոց, Տեառն Տեառն (այս անուն) Սրբազնագոյն Կաթողիկոսին, եւ Վիճակիս բարեխնամ Առաջնորդին Տեառն (այս անուն) սրբազան (Արք)եպիսկոպոսին, եւ քահանայիս որ զպատարագս մատուցանէ:

Եւ վասն զօրութեանց եւ յաղթութեանց թագաւորաց քրիստոնէից եւ իշխանացն բարեպաշտից:

Աղաչեսցուք եւ խնդրեսցուք եւ վասն հոգւոցն հանգուցելոց: Եւս առաւել վասն հանգուցեալ ընդունապետացն մերոց, եւ շինողաց Եկեղեցւոյս, եւ որք ընդ հովանեաւ սորին են հանգուցեալ:

Ազատութիւն եղբարց մերոց գերելոց եւ շնորհ առաջիկայ ժողովրդեանս: Հանգիստ հաւատով եւ սրբութեամբ ի Քրիստոս կատարելոցն: Եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս, աղաչեմք:

Դպ. Ըստ ամենայնի եւ յաղագս ամենեցուն:

Քհնյ. Եւ եղիցի ողորմութիւն մեծիս Աստուծոյ եւ Փրկչիս մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, ընդ ձեզ ընդ ամենեսեան:

ՆՍՏԻԼ

Դպ. Ամէն: Եւ ընդ հոգւոյդ քուսմ:

Սրկ. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Դպ. Տէր, ողորմեա՛:

պատուական Հայրապետին՝ Տէր Տէր (այս անուն) Կաթողիկոսին, այս Թեմի Առաջնորդ՝ Տէր (այս անուն) (Արք)եպիսկոպոսին, եւ քահանային, որ այս Պատարագը կը մատուցանէ:

Աղաչեմք նաեւ քրիստոնեայ թագաւորներու եւ բարեպաշտ իշխաններու բանակներուն եւ յաղթանակներուն համար:

Աղաչեմք եւ խնդրեմք նաեւ հանգուցեալ հոգիներուն, եւ մասնաւորաբար մեր վախճանեալ հայրապետներուն, այս Սուրբ Եկեղեցին կառուցողներուն, եւ անոնց համար, որոնք այս Եկեղեցւոյ հովանիին տակ կը հանգչին:

Ազատութիւն խնդրեմք գերի ինկած մեր եղբայրներուն եւ շնորհ՝ ներկայ ժողովուրդին համար, հանգիստ՝ հաւատով եւ սրբութեամբ իրենց կեանքը Քրիստոսով ննջողներուն: Կ'աղաչեմք, բոլորը թող յիշուին այս Սուրբ Պատարագի ընթացքին:

Դպ. Բոլորին կողմէ եւ բոլորին համար կը խնդրեմք:

Քհնյ. Եւ մեր մեծ Աստուծոյ եւ Փրկչին՝ Յիսուս Քրիստոսի ողորմութիւնը ձեր բոլորին հետ ըլլայ:

ՆՍՏԻԼ

Դպ. Ամէն: Նաեւ քու հոգիիդ:

Սրկ. Դարձեալ Տիրոջմէ խաղաղութիւն խնդրեմք:

Դպ. Ողորմէ՛, Տէր:

badvagan hayrabedeen Amenayn Hayots, Dyarun Dyarun (ays anoon) Surpaznakooyn Gatogheegoseen, yev veejagees mero parekhunam arachnorteen Dyarun (ays anoon) surpazan (Ark)yebeesgoboseen, yev kahanayees vor uzbadarakus madootsaneh.

Yev vasun zorootyants yev hagh-tootyants takavorats kreesdoneyeets yev eeshkhanatsun parebashdeets.

Aghachestsook yev khuntrestsook yev vasun hokvotsun hankootselots. Yevus aravel vasn hankootsyal rapoonabedatsun merots, yev sheenoghats yegegheetsvooy, yev vork unt hovanyav soreen en hankootsyal.

Azadootyoon yeghparts merots kerelots yev shunorh aracheega zhoghovurtyanus. Hankeesd havadov yev surpootyamp ee Kreesdos gadarelotsun. Yegheetsee heeshadagee soorp badarakus. Aghachemk.

Choir: Usd amenaynee yev haghaks amenetsoon.

Priest: Yev yegheetsee voghormootyoon medzees Asdoodzo yev Purgchees mero Heesoossee Kreesdosee, unt tsez unt amenesyant.

SIT

Choir: Amen. Yev unt hokvooyt koom.

Deacon: Yev yevus khaghaghootyan uzDer aghachestsook.

Choir: Der, voghormya.

Patriarch of All Armenians lord lord (this name), and to the mindful Primate of this Diocese, his Eminence (Arch)bishop (this name), and to the priest who is offering this sacrifice.

Let us pray for the forces and the victories of Christian kings and pious princes.

Let us also beseech the Lord for the souls of those who are at rest, and especially for our prelates who are at rest, and for the founders of this holy church, and for those who are laid to rest under her shadow.

Let us ask deliverance for those of our brethren who have been made captive, and grace to the congregation here present, and rest for those who have ended their life in Christ with faith and holiness. That these be remembered in this holy sacrifice, we beseech the Lord.

Choir: From all and for all.

Priest: And the mercy of our great God and Savior Jesus Christ be with you all.

SIT

Choir: Amen. And with your spirit.

Deacon: Again in peace let us beseech the Lord.

Choir: Lord, have mercy.

Սրկ. Ամենայն սրբովք, զորս յիշատակեցաք եւս առաւելապէս, զՏէր աղաչեսցուք:

Դպ. Տէր, ողորմեա՛:

Սրկ. Վասն մատուցեալ սուրբ եւ աստուածային անմահ պատարագիս որ ի վերայ սրբոյ սեղանոյս, զՏէր աղաչեսցուք:

Դպ. Տէր, ողորմեա՛:

Սրկ. Որպէս զի Տէր Աստուած մեր, որ ընկալաւ զսա ի սուրբ, յերկնային եւ յիմանալի իւր մատուցարանն, զփոխանակն առաքեսցէ առ մեզ զշնորհս եւ զպարգեւս Հոգւոյն Սրբոյ, զՏէր աղաչեսցուք:

Դպ. Տէր, ողորմեա՛:

Սրկ. Ընկալ, կեցո եւ ողորմեա, եւ պահեա զմեզ, Տէր, քոյին շնորհիւ:

Դպ. Կեցո՛, Տէր, եւ ողորմեա՛:

Սրկ. Զամենասրբուհի զԱստուածածինն զմիշտ կոյսն Մարիամ, հանդերձ ամենայն սրբովք յիշելով. զՏէր աղաչեսցուք:

Դպ. Յիշեա՛, Տէր, եւ ողորմեա՛: Տէր, ողորմեա՛: Քեզ Տեսառնդ յանձն եղիցուք: Տէր, ողորմեա՛, Տէր, ողորմեա՛, Տէր, ողորմեա՛:

ՈՏՔԻ ԿԱՆԳՆԻԼ

Սրկ. Առաւելապէս մեր յիշատակած բոլոր սուրբերուն հետ՝ Տիրոջ աղաչեմք:

Դպ. Ողորմէ՛, Տէր:

Սրկ. Այս Սուրբ Սեղանին վրայ մատուցուած սուրբ, աստուածային եւ անմահ Պատարագին միջոցաւ Տիրոջ աղաչեմք:

Դպ. Ողորմէ՛, Տէր:

Սրկ. Որպէսզի մեր Տէր Աստուածը, որ այս սուրբ Պատարագը Իր սուրբ, երկնային եւ աննիւթական սրբաբանին մէջ ընդունեց, փոխարէնը Սուրբ Հոգիին շնորհներն ու պարգեւները դրկէ մեզի, Տիրոջ աղաչեմք :

Դպ. Ողորմէ՛, Տէր:

Սրկ. Ընդունէ՛ եւ վրկէ՛ մեզ, ով Տէր, ողորմէ՛ մեզի եւ Բու շնորհովդ պահէ՛ մեզ:

Դպ. Փրկէ՛ մեզ, Տէր, եւ ողորմէ՛ մեզի:

Սրկ. Ամենասրբուհի Աստուածածինը՝ միշտ կոյս Մարիամը յիշատակելով՝ բոլոր սուրբերուն հետ միասին, Տիրոջ աղաչեմք:

Դպ. Յիշէ՛, Տէր, եւ ողորմէ՛ մեզի: Ողորմէ՛, Տէր: Քեզի կը յանձնուիմք: Ողորմէ՛, Տէր, ողորմէ՛, Տէր, ողորմէ՛, Տէր:

ՈՏՔԻ ԿԱՆԳՆԻԼ

Deacon: *Amenayn surpovk, zorus heeshadagetsak yevus aravelabes, uzDer aghachestsook.*

Choir: *Der, voghormya.*

Deacon: *Vasun madootsyal soorp yev asdvadzayeen anmah badara-kees vor ee vera surpo seghanooys, uzDer aghachestsook.*

Choir: *Der, voghormya.*

Deacon: *Vorbeszee Der Asdvadz mer, vor ungalav uzsa ee soorp, hergnayeen yev heemanalee yoor madootsarann, uzpokhanagn arakestseh ar mez uzshunorhus yev uzbarkevus Hokvooyn Surpo, uzDer aghachestsook.*

Choir: *Der, voghormya.*

Deacon: *Ungal, getso yev voghormya, yev bahya uzmez, Der, koyeen shunorheevt.*

Choir: *Getso, Der, yev voghormya.*

Deacon: *Zamenasurpoohee zAsdvadzadzeenun uzmeeshd gooyun Mareeyam, hanterts amenayn surpovk heeshelov. zDer aghachestsook.*

Choir: *Heeshya, Der, yev voghormya. Der, voghormya. Kez Dyarunt hantsun yegheetsook. Der, voghormya. Der, voghormya. Der, voghormya.*

STAND

Deacon: By all the saints whom we have commemorated, let us moreover beseech the Lord.

Choir: Lord, have mercy.

Deacon: By the holy, divine and immortal sacrifice offered on this holy altar, let us beseech the Lord.

Choir: Lord, have mercy.

Deacon: That the Lord our God, who has accepted the same at his holy, heavenly and intelligible altar, may in return send down upon us the grace and the gifts of the Holy Spirit, let us beseech the Lord.

Choir: Lord, have mercy.

Deacon: Receive, save and have mercy and keep us, O Lord, by your grace.

Choir: Save us, O Lord, and have mercy on us.

Deacon: Commemorating the all-holy Mother of God and ever-virgin Mary together with all the saints, let us beseech the Lord.

Choir: Be mindful, Lord, and have mercy. Lord have mercy. To you, O Lord, we commit ourselves. Lord, have mercy. Lord, have mercy. Lord, have mercy.

STAND

Քհնյ. *Եւ տո՛ւր մեզ համարձակա՝
ձայն բարբառով բանալ գրեբանս
մեր, կարդալ զքեզ երկնաւորդ
Հայր, երգել եւ ասել:*

Դպ. *Հայր մեր որ յերկինս ես,
սուրբ եղիցի անուն քո. եկեսցէ
արքայութիւն քո. եղիցին կամք քո,
որպէս յերկինս եւ յերկրի: Զհաց
մեր հանապազորդ, տուր մեզ այ՝
սօր, թո՛ղ մեզ զպարտիս մեր, որ-
պէս եւ մեք թողու՞մք մերոց պար-
տապանաց, եւ մի՛ տանիր զմեզ ի
փորձութիւն, այլ փրկեա՛ ի չարէ:*

Քհնյ. *Զի քո է արքայութիւն եւ
գօրութիւն եւ փառք յաւիտեանս.
ամէն:*

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Դպ. *Եւ ընդ հոգւոյդ քում:*

Սրկ. *Աստուծոյ երկրպագեսցուք:*

Դպ. *Առաջի քո, Տէր:*

Քհնյ. *Քրիստոսիւ Յիսուսիւ Տէ-
րամբ մերով. ընդ որում քեզ Հոգ-
ւոյդ Սրբոյ եւ Հօր ամենակալի
վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ
պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտե-
անս յաւիտենից. ամէն:*

Սրկ. *Պռօսիսումէ:*

Քհնյ. *Ի սրբութիւն սրբոց:*

Դպ. *Միայն սուրբ, միայն Տէր,
Յիսուս Քրիստոս, ի փառս Աս-
տուծոյ Հօր. ամէն:*

Քհնյ. Եւ տուր մեզի, որպէսզի մեր
բերանները համարձակօրէն բանանք,
Քեզի դիմենք, ով երկնաւոր Հայր,
երգենք եւ ըսենք:

Դպ. Հայր մեր երկնաւոր, սուրբ
ըլլայ Քու անունդ: Քու Թագաւո-
րութիւնդ թող գայ, Քու կամքդ թող
կատարուի, ինչպէս որ երկնքի մէջ՝
այնպէս ալ երկրի վրայ: Ամէնօր-
եայ մեր հացը այսօր եւս մեզի
տուր: Ներէ՛ մեր յանցանքները,
ինչպէս մենք կը ներենք անոնց՝
որոնք մեզի դէմ յանցանք գոր-
ծած են: Եւ թոյլ մի՛ տար որ փոր-
ձութեան մէջ իյնանք, այլ ազատէ՛
մեզ չարէն:

Քհնյ. Որովհետեւ Քուկդ են արքա-
յութիւնը, գօրութիւնը եւ փառքը.
յաւիտեանապէս. ամէն:

Խաղաղութիւն բոլորիդ:

Դպ. Նաեւ բու Հոգիիդ:

Սրկ. Աստուծոյ երկրպագենք:

Դպ. Քու ներկայութեանդ, ով Տէր:

Քհնյ. Մեր Տիրոջ Յիսուս Քրիստոսի
շնորհիւ, որուն հետ Քեզի՛ Սուրբ
Հոգիիդ եւ ամենակալ Հօր կը վայե-
լեն փառքը, իշխանութիւնն ու պա-
տիւրը, հիմա եւ միշտ եւ յաւիտե-
անապէս. ամէն:

Սրկ. Ուշադիր լսեցէք:

Քհնյ. Սրբութիւնը սուրբերուն կը
վայելէ:

Դպ. Ով Յիսուս Քրիստոս, Հօր Աս-
տուծոյ փառքին մէջ Դո՛ւն եւ միակ
Սուրբը եւ միակ Տէրը. ամէն:

Priest: Yev door mez hamartsa-gatsayn parparov panal uzperanus mer, gartal uzkez, yergnavorut Hayr, yerkel yev asel.

Choir: Hayr mer vor hergeens, soorp yegheetsee anoon ko. Yegestseh arkayootyoon ko. Yegheetseen gamk ko vorbes hergeenus yev hergree. Uzhats mer hanabazort door mez aysor. Yev togh mez uzbardees mer, vorbes yev mek toghoomk merots bardabanats. Yev mee daneer uzmez ee portsootyoon, ayl purgya uzmez ee chare.

Priest: Zee ko eh arkayootyoon yev zorootyoon yev park haveedyanus. Amen.

Khaghaghootyoon amenetsoon.

Choir: Yev unt hokvooyt koom.

Deacon: Asdoodzo yergurbakeestsook.

Choir: Arachee ko Der.

Priest: Kreesdoseev Heesooseev deramp merov, unt voroom kez Hokvooyt Surpo yev Hor amenagalee, vayeleh park, eeshkhanootyoon yev badeev, ayzhum yev meeshd yev haveedyanus haveedeneets. Amen.

Deacon: Broskhoomeh.

Priest: Ee surpootyoon surpots.

Choir: Meeyayn soorp. Meeyayn Der. Heesoos Kreesdos ee pars Asdoodzo Hor. Amen.

Priest: And grant us to open our mouths with a cry of bold voice, to call upon you, O heavenly Father, to sing and say:

Choir: Our Father, who art in heaven, hallowed be thy name; thy kingdom come; thy will be done on earth as it is in heaven. Give us this day our daily bread; and forgive us our debts, as we forgive our debtors; and lead us not into temptation; but deliver us from evil.

Priest: For thine is the kingdom and the power and the glory to ages, Amen.

Peace to all.

Choir: And with your spirit.

Deacon: Let us bow down to God.

Choir: Before you, O Lord.

Priest: Through Christ Jesus, our Lord, with whom to you, O Holy Spirit, and to the Father almighty is befitting glory, dominion and honor, now and always and unto the ages of ages. Amen.

Deacon: Be attentive.

Priest: Holiness for the holy.

Choir: The one holy, the one Lord, Jesus Christ, in the glory of God the Father. Amen.

Քհնյ. *Օրհնեալ Հայր Սուրբ Աստուած ճշմարիտ:*

Դպ. *Ամէն:*

Քհնյ. *Օրհնեալ Որդիդ Սուրբ Աստուած ճշմարիտ:*

Դպ. *Ամէն:*

Քհնյ. *Օրհնեալ Հոգիդ Սուրբ Աստուած ճշմարիտ:*

Դպ. *Ամէն:*

Քհնյ. *Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:*

Դպ. *Ամէն: Հայր Սուրբ, Որդիդ Սուրբ, Հոգիդ Սուրբ: Օրհնութիւն Հօր եւ Որդւոյ եւ Սրբոյ Հոգւոյն, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:*

Քհնյ. *Ի սուրբ, ի սուրբ պատուական Մարմնոյ եւ յԱրենէ Տեառն մերոյ եւ Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի. ճաշակեսցուք սրբութեամբ, որ իջեալ ի յերկնից բաշխի ի միջի մերում:*

Սա է Կեանք, Յոյս, Յարութիւն, Քաւութիւն եւ Թողութիւն մեղաց: Սաղմոս ասացէք Տեառն Աստուծոյ մերում: Սաղմոս ասացէք երկնաւոր թագաւորիս մերում անմահի, որ նստի ի կառս քրոզմբէականս:

ԾՈՒՆԿԻ ԳԱԼ ԿԱՄ ՆՍՏԻԼ

Դպ. *Տէր, ողորմեա՛, Տէր, ողորմեա՛, Տէր, ողորմեա՛, Տէր, ողորմեա՛:*

Քհնյ. Օրհնեալ ըլլայ, Սուրբ Հայրը՝ նշմարիտ Աստուած:

Դպ. Ամէն:

Քհնյ. Օրհնեալ ըլլայ, Սուրբ Որդին՝ նշմարիտ Աստուած:

Դպ. Ամէն:

Քհնյ. Օրհնեալ ըլլայ, Սուրբ Հոգին՝ նշմարիտ Աստուած:

Դպ. Ամէն:

Քհնյ. Օրհնութիւն եւ փառք՝ Հօր, Որդիին եւ Սուրբ Հոգիին, հիմա եւ միշտ եւ յաւիտեանապէս. ամէն:

Դպ. Ամէն: Հայր Սուրբ, Որդիդ Սուրբ, Հոգիդ Սուրբ: Օրհնութիւն եւ փառք՝ Հօր, Որդիին եւ Սուրբ Հոգիին, հիմա եւ միշտ եւ յաւիտեանապէս. ամէն:

Քհնյ. Մեր Տիրոջ եւ Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի Սուրբ եւ պատուական Մարմինն ու Արիւնը սրբութեամբ նաշակեմք, որ երկնքէն իջնելով՝ մեզի կը բաշխուի:

Ասիկա կեանք է, յոյս, յարութիւն, մեղքերու քաղցրութիւն ու թողութիւն է: Սաղմոս երգեցէք մեր Տէր Աստուծոյն, սաղմոս երգեցէք մեր երկնաւոր անմահ Թագաւորին, որ քրոզմբէական կառքերու վրայ կը նստի:

ԾՈՒՆԿԻ ԳԱԼ ԿԱՄ ՆՍՏԻԼ

Դպ. Տէր, ողորմե՛, Տէր, ողորմե՛, Տէր, ողորմե՛, Տէր, ողորմե՛:

Priest: *Orhnyal Hayr Soorp, Asd-vadz jushmareed.*

Choir: *Amen.*

Priest: *Orhnyal Vortteet Soorp, Asd-vadz jushmareed.*

Choir: *Amen.*

Priest: *Orhnyal Hokeet Soorp, Asd-vadz jushmareed.*

Choir: *Amen.*

Priest: *Orhnootyoon yev park Hor yev Vortvo yev Hokvooyñ Surpo, ayzhum yev meeshd yev have-dyanus haveedeneets. Amen.*

Choir: *Amen. Hayr soorp, Vortteet soorp, Hokeet soorp. Orhnootyoon Hor yev Vortvo yev Surpo Hokvooyñ. Ayzhum yev meeshd yev have-dyanus haveedeneets. Amen.*

Priest: *Ee soorp, ee soorp, badvagan Marmno yev hAreneh Dyarun mero yev purgcheen Heesoossee Kreesdosee jashagestsook surpootyamp, vor eechyal ee hergneets pashkhee ee meechee meroom.*

Sa eh gyank, hooy, harootyoon, kavootyoon yev toghootyoon meghats. Saghmos asatsek Dyarn Asdoodzo meroom, saghmos asatsek yergnavor takavorees meroom anmahee, vor nusdee ee garus kerovpeyaganus.

KNEEL OR SIT

Choir: *Der voghormya, Der voghormya, Der voghormya, Der voghormya.*

Priest: Blessed are you, holy Father, true God.

Choir: Amen.

Priest: Blessed are you, holy Son, true God.

Choir: Amen.

Priest: Blessed are you, Holy Spirit, true God.

Choir: Amen.

Priest: Blessing and glory to the Father and to the Son and to the Holy Spirit, now and always and unto the ages of ages. Amen.

Choir: Amen. Holy is the Father, holy is the Son, holy is the Spirit. Blessing to the Father and to the Son and to the Holy Spirit. Now and always and unto the ages of ages. Amen.

Priest: In holiness let us taste of the holy, holy and precious Body and Blood of our Lord and Savior Jesus Christ, who, having come down from heaven, is distributed among us.

This is life, hope of resurrection, expiation and remission of sins. Sing psalms to the Lord our God, sing psalms to our immortal heavenly king, who rides in chariots of cherubim.

KNEEL OR SIT

Choir: Lord have mercy. Lord have mercy. Lord have mercy. Lord have mercy.

Արկ. **Տէր, ողորմեա՛, Տէր, ողորմեա՛, Տէր, ողորմեա՛, Տէր, ողորմեա՛:**

Դպ. **Ամենասուրբ Երրորդութիւն, սուր աշխարհիս խաղաղութիւն:**

Արկ. **Եւ հիւանդաց բժշկութիւն, ննջեցելոց արքայութիւն:**

Դպ. **Արի Աստուած հարցն մերոց, որ ապաւէնդ ես նեղելոց:**

Արկ. **Հա՛ս յօգնութիւն ծառայից քոց, լէ՛ր օգնական ազգիս հայոց:**

Դպ. **Տէր, ողորմեա՛, Տէր, ողորմեա՛, Յիսուս փրկիչ, մեզ ողորմեա՛:**

Արկ. **Միջնորդութեամբ սուրբ եւ անմահ եւ կենարար պատարագիս:**

Դպ. **Ընկա՛լ, Տէ՛ր, եւ ողորմեա՛:**

Արկ. **Սաղմոս ասացէք, Տեառն Աստուծոյ մերուժ, դպիրք, ձայնիւ քաղցրութեամբ զերգս հոգեւորս: Զի սմա վայել են սաղմոսք եւ օրհնութիւնք, այլևուք եւ երգք հոգեւորք: Պաշտօնեայք, հանդերձ երգովք սաղմոս ասացէք, եւ զՏէր յերկինս օրհնեցէք:**

ՈՏՔԻ ԿԱՆԳՆԻԼ

Դպ. **Օրհնեալ է Աստուած. Քրիստոս պատարագեալ բաշխի ի միջի մերուժ. այլևուիա: Զմարմին իւր տայ մեզ կերակուր եւ սուրբ զարիւն իւր ցօղէ ի մեզ. այլևուիա: Մատի՛ք առ Տէր, եւ առէ՛ք զլոյս. այլևուիա:**

Սրկ. **Տէր, ողորմէ՛, Տէր, ողորմէ՛, Տէր, ողորմէ՛, Տէր, ողորմէ՛:**

Դպ. **Ամենասուրբ Երրորդութիւն, սուր աշխարհիս խաղաղութիւն:**

Սրկ. **Հիւանդներուն՝ բժշկութիւն, մնջեցեալներուն՝ արքայութիւն:**

Դպ. **Եկո՛ւր, ո՛վ Աստուածը մեր հայրերուն, Դու՛ն՝ որ ապաւէնն ես նեղեալներուն:**

Սրկ. **Դու ծառաներուդ օգնութեան հասիր եւ Հայոց ազգին օգնական եղիր:**

Դպ. **Տէր, ողորմէ՛, Տէր, ողորմէ՛, Յիսուս փրկիչ, մեզ ողորմէ՛:**

Սրկ. **Սուրբ եւ անմահ եւ կենարար այս Պատարագին միջնորդութեամբ:**

Դպ. **Ընդունէ՛, Տէր եւ ողորմէ՛:**

Սրկ. **Դպիրներ սաղմոս երգեցէ՛ք մեր Տէր Աստուծոյ, քաղցրաձայն հոգեւոր երգեր երգեցէ՛ք, որովհետեւ Անոր կը վայելեն սաղմոս, օրհներգութիւն, ալելուիաներ եւ հոգեւոր երգեր: Սպասարկողներ, մեղեդիներու հետ սաղմոս երգեցէ՛ք եւ օրհնեցէ՛ք Տէրը, որ երկնքի մէջ է:**

ՈՏՔԻ ԿԱՆԳՆԻԼ

Դպ. **Օրհնեալ է Աստուած: Քրիստոս գոհուելով՝ մեզի կը բաշխուի: Ալելուիա: Իր Մարմինը կերակուր կու տայ մեզի, եւ Իր սուրբ Արիւնը մեր վրայ կը ցօղէ: Ալելուիա: Տիրոջ մօտեցէ՛ք եւ լոյս ստացէ՛ք: Ալելուիա:**

Deacon: *Der voghormya, Der voghormya, Der voghormya, Der voghormya, Der voghormya.*

Choir: *Amenasoorp Yerrortootyoon. Door ashkharhees khaghaghootyoon.*

Deacon: *Yev heevantats puzhushgootyoon. Nunchetselots arkayootyoon.*

Choir: *Aree Asdvadz hartsun merots, vor abavent es neghelots.*

Deacon: *Has hoknootyoon dzara-yeets kots, ler oknagan azkees hayots.*

Choir: *Der voghormya, Der voghormya, Heesoos Purgeech, mez voghormya.*

Deacon: *Meechnortootyamp soorp yev anmah yev genarar badarakees.*

Choir: *Ungal Der, yev voghormya.*

Deacon: *Saghmos asatsek Dyarn Asdoodzo meroom, tubeerk, tsayneev kaghtsrootyamp zerkus hokevors. Zee suma vayelen saghmosk yev orhnootyoonk, alelook yev yer-kuk hokevork. Bashdonyayk hanterts yerkok saghmos asatsek yev uzDer hergeens orhnetsek.*

STAND

Choir: *Orhnyal eh Asdvadz. Kreesdos badarakyal. Pashkhee ee meechee meroom. Alelooya.*

Uzmarmeen yoor da mez gera-goor yev soorp zaryoonn yoor tso-gheh ee mez. Alelooya.

Madeek ar Der yev arek uzlooy. Alelooya.

Deacon: Lord have mercy. Lord have mercy. Lord have mercy. Lord have mercy.

Choir: O all-holy Trinity, grant peace to the world.

Deacon: And healing to the sick, the Kingdom to those at rest.

Choir: God of our fathers, come to us, You are the haven from troubles.

Deacon: Come to help us, Your servants, help the nation of Armenians.

Choir: Lord have mercy. Lord have mercy. Jesus, Savior, have mercy on us.

Deacon: By means of this holy and immortal and life-giving sacrifice.

Choir: Receive, Lord, and have mercy.

Deacon: Sing psalms to the Lord our God, servers, and spiritual hymns in a sweet voice. For to him are befitting psalms and praises, alleluias and spiritual songs. Ministers, sing psalms together with hymns, and praise the Lord in heaven.

STAND

Choir: Praise be to God!

Christ is sacrificed and distributed among us. Alleluia.

His Body he gives us for food, and his holy Blood he bedews for us. Alleluia.

Draw near to the Lord and take the light. Alleluia.

Ճաշակեցէ՛ք եւ տեսէ՛ք, զի քաղցր է Տէր. ալէլուիա:

Օրհնեցէ՛ք զՏէր յերկինս. ալէլուիա:

Օրհնեցէ՛ք զնա ի բարձունս. ալէլուիա:

Օրհնեցէ՛ք զնա, ամենայն հրեշտակք նորա. ալէլուիա:

Օրհնեցէ՛ք զնա, ամենայն զօրութիւնք նորա. ալէլուիա:

ԾՈՒՆԿԻ ԳԱԼ ԿԱՄ ՆՍՏԻԼ

ԶԳԶՈՒՄՆ

Մեղայ ամենասուրբ Երրորդութեանն՝ Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ: Մեղուցեալ եմ Աստուծոյ: Խոստովանիմ առաջի Աստուծոյ եւ Սրբուհւոյ Աստուածածնին, եւ առաջի քո, հայր սուրբ, զամենայն մեղս զոր գործեալ եմ: Քանզի մեղայ խորհրդով, բանիւ եւ գործով, կամայ եւ ակամայ, գիտութեամբ եւ անգիտութեամբ, մեղայ Աստուծոյ:

Այլ եւ մեղայ եօթնիցս յանցանօք մահացու մեղօք. հպարտութեամբ, նախանձու, բարկութեամբ, ծուլութեամբ, ազահութեամբ, որկրամոլութեամբ, բղջխոհութեամբ, եւ մասամբ սոցին, մեղայ Աստուծոյ:

Այլ եւ մեղայ ամենայն պատուիրանացն Աստուծոյ, յանձնառեւեացն եւ հրաժարելեացն. զի ոչ զյանձնառականսն կատարեցի, եւ ո՛չ ի հրաժարելեացն հեռացայ: Զօրէնս առի՛ եւ յօրինացն հեղգացայ. ի կարգս քրիստոնէութեան հրաւիրեցայ՝ եւ գործովս անարժան գտայ. գիտելով զչարն կամաւ

Ճաշակեցէ՛ք եւ տեսէ՛ք թէ Տէրը քաղցր է: Ալէլուիա:

Օրհնեցէ՛ք Տէրը երկնքի մէջ: Ալէլուիա:

Օրհնեցէ՛ք զԱյն բարձունքներու մէջ: Ալէլուիա:

Օրհնեցէ՛ք զԱյն, Անոր բոլոր հրեշտակները: Ալէլուիա:

Օրհնեցէ՛ք զԱյն, Անոր բոլոր զօրերը: Ալէլուիա:

ԾՈՒՆԿԻ ԳԱԼ ԿԱՄ ՆՍՏԻԼ

ԶԳԶՈՒՄ

Մեղանչեցի Ամենասուրբ Երրորդութեան՝ Հօրը, Որդիին եւ Սուրբ Հոգիին դէմ. մեղանչեցի Աստուծոյ դէմ: Այս պահուս՝ կեցած Աստուծոյ, Սուրբ Աստուածածինին եւ բոլոր սուրբերուն առջեւ, եւ քու ներկայութեանդ՝ հայր սուրբ, կը խոստովանիմ իմ բոլոր մեղքերս, որովհետեւ մեղանչեցի իմ մտածումներովս, խօսքերովս ու գործերովս, մեղանչեցի կամքովս եւ հակառակ կամքիս, գիտակցաբար եւ անգիտակցաբար. մեղայ Աստուծոյ:

Մեղանչեցի եօթը մահացու մեղքերով, որոնք են. հպարտութիւն, նախանձ, բարկութիւն, ծուլութիւն, ազահութիւն, որկրամոլութիւն եւ ցանկամոլութիւն, եւ ասոց տարբեր կերպերը. մեղայ Աստուծոյ:

Մեղանչեցի նաեւ Աստուծոյ բոլոր պատուիրաններուն՝ յանձնառելիներուն եւ արգիլուածներուն դէմ, որովհետեւ ոչ յանձնառելիները կատարեցի եւ ոչ ալ արգիլուածներէն հեռու մնացի: Աստուծոյ օրէնքները պահելու ծուլացայ: Քրիստոնէական

Jashagetsek yev desek zee kaghtsr eh Der. Alelooya.

Orhnetsek uzDer hergeens. Alelooya.

Orhnetsek uzna ee partsoons. Alelooya.

Orhnetsek uzna amenayn hreshdagk nora. Alelooya.

Orhnetsek uzna amenayn zo-rootyoonk nora. Alelooya.

KNEEL OR SIT

ZUGHCHOOMN (Confession)

Megha amenasoorp Yerrortootyann Hor yev Vortvo yev Hokvooyin Surpo. Meghootsyal yem Asdoodzo. Khosdovaneem arachee Asdoodzo yev Surpoohvo Asdavadzadzneen, yev arachee ko Hayr Soorp, zamenayn meghus zor kordzyl em. Kanzee megha khorhrtov, paneev yev kordzov, gama yev agama, keedootyamp yev ankeedootyamp, megha Asdoodzo.

Ayl yev megha yotneetsus hantsanok mahatsoo meghok. hubardootyamp, nakhantsoo, pargootyamp, dzoolootyamp, akahootyamp, vorgramolootyamp` pughchakhohootyamp, megha Asdoodzo.

Ayl yev megha amenayn badveeranatsun Asdoodzo hantsnarelyatsun yev hurazharelyatsun, zee voch uzhantsnaragansn gadaretsee yev voch ee hurazharelyatsun heratsa, zorenius aree yev horeenatsun heghkatsa, ee garkus kreesdoneyootyan hraveeretsa yev kordzovus anarzhan kuda, keedelov uzcharun gamav goratsa, yev ee

Taste and see that the Lord is sweet. Alleluia.

Praise the Lord in the heavens. Alleluia.

Praise him in the heights. Alleluia.

Praise him, all his angels. Alleluia.

Praise him, all his hosts. Alleluia.

KNEEL OR SIT

CONFESSION

I have sinned against the all-holy Trinity, the Father, the Son, and the Holy Spirit. I have sinned against God. I confess before God, and before the Holy Mother of God, and before all the saints and before you, holy father, all the sins which I have committed; for I have sinned in thought, word, and deed, willingly and unwillingly. I have sinned against God.

I have sinned by the seven transgressions of the deadly sins and all their forms, namely by pride, envy, anger, laziness, covetousness, gluttony and lust. I have sinned against God.

I have also sinned against all the commandments of God, both positive and prohibitive; for I have neither performed the positive commands, nor abstained from those things that are prohibited. I accepted the laws, but was slothful in keeping them. I was called to the profession of Christianity but was found unworthy of it by my

կորացայ եւ ի բարեաց գործոց ես ինձէն հեռացայ. վա՛յ ինձ, վա՛յ ինձ, վա՛յ ինձ: Զո՞րն ասեմ կամ գո՞րն խոստովանիմ. զի անթիւ են յանցանք իմ. անասելի են անօրէնութիւնք իմ. աններելի են ցաւք իմ, եւ անբժշկելի են վէրք իմ, մեղայ Աստուծոյ:

Հայր սուրբ, զքեզ ունիմ միջնորդ հաշտութեան եւ բարեխօս առ միածին Որդին Աստուծոյ, զի իշխանութեամբդ որ տուեալ է քեզ, արձակեսցես զիս ի կապից մեղաց իմոց, աղաչե՛մ զքեզ:

ԱՐՁԱԿՈՒՄՆ

Քհնյ. Տէր, ողորմեա՛, Տէր, ողորմեա՛, Տէր, ողորմեա՛:

Ողորմեսցի քեզ մարդասէրն Աստուած եւ թողութիւն շնորհեսցէ ամենայն յանցանաց քոց, խոստովանացելոցն եւ մոռացելոցն: Եւ ես կարգաւս քահանայական իշխանութեան եւ հրամանաւն աստուածային՝ թէ՛ գոր արձակիցէք յերկրի, եղիցի արձակեալ յերկինս, նովին բանիւն արձակեմ զքեզ յամենայն մասնակցութենէ մեղաց քոց. ի խորհրդոց, ի բանից եւ ի գործոց՝ յանուն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ: Եւ դարձեալ տամ զքեզ ի խորհուրդս սուրբ եկեղեցւոյ. զի գոր ինչ գործիցես բարիս, եղիցի քեզ ի բարեգործութիւն եւ ի փառս հանդերձեալ կենացն. ամէն:

հաւատքին հետեւիլ ուխտեցի եւ իմ գործերովս այդ պատիւին անարժան գտնուեցայ. չարք տեսնելով հանդերձ տեղի տուի, եւ բարի գործերէ կամովին հեռու մնացի: Վայ ինձ, վայ ինձ, վայ ինձ. մեղքերէս ո՞ր մէկը ըսեմ կամ ո՞ր մէկը խոստովանիմ, որովհետեւ անթիւ են իմ յանցանքներս. մեղայ Աստուծոյ:

Հայր սուրբ, կը խնդրեմ քեզմէ, որ Աստուծոյ Միածին Որդիին եւ իմ միջեւ հաշտութեան միջնորդ եւ բարեխօս ըլլաս, եւ քեզի տրուած քահանայական իշխանութեամբ արձակես զիս իմ մեղքերուս կապանքներէն:

ԱՐՁԱԿՈՒՄ

Քհնյ. Ողորմէ՛, Տէր, ողորմէ՛, Տէր, ողորմէ՛, Տէր:

Մարդասէրն Աստուած թող ողորմի քեզի եւ թողութիւն շնորհէ քու բոլոր մեղքերուդ, անոնք որոնք խոստովանեցար եւ անոնք որոնք մոռցար: Եւ ես, ինձի տրուած քահանայական իշխանութեամբ եւ մեր Տիրոջ Յիսուսի իր աշակերտներուն տուած հրամանին գորութեամբ թէ «ինչ որ կապէք երկրի վրայ՝ կապուած պիտի ըլլայ երկնքի մէջ, եւ ինչ որ արձակէք երկրի վրայ՝ արձակուած պիտի ըլլայ երկնքի մէջ», կ'արձակեմ քեզ քու բոլոր մեղքերդ, ըլլան անոնք մտածումով, խօսքով թէ գործով, Հօր, Որդիին եւ Սուրբ Հոգիին անունով, եւ կը յանձնարարեմ որ հաղորդակից մնաս Սուրբ Եկեղեցւոյ խորհուրդներուն, որպէսզի ինչ բարի գործ որ ընես՝ ծառայէ քու օգտիդ եւ ի փառս յաւիտեանական կեանքի. ամէն:

paryats kordzots yes eentsen heratsa. Vay eents, vay eents, vay eents. Zorn asem gam zorn khosdovaneem, zee anteev en hantsank eem. Anaselee en anorenootyoonk eem. Annerelee en tsavk eem, yev enpejeshgelee en verk eem, megha Asdoodzo.

Hayr soorp, uzkez ooneem meechnort hashdootyan yev parekhos ar Meeyadzeen Vorteen Asdoodzo, zee eeshkhanootyamput vor duvyal eh kez, artsagests es zees ee gabeets meghats eemots, aghachem uzkez.

ABSOLUTION

Priest: Der voghormya. Der voghormya. Der voghormya.

Voghormestsee kez martasern Asdvadz yev toghootyoon shnorhestseh amenayn hantsanats kots, khosdovanatselotsun yev moratse-lotsun. Yev yes garkavus kahana-yagan eeshkhanootyamp yev hramanavun asdvadzayeen teh "Zor artsageetsek hergree yegheetsee artsagyal hergeens," noveen paneevun artsagem uzkez hamenayn masnagtsooteneh meghats kots ee khorhrtots, ee paneets yev ee kordzots. Hanoon Hor yev Vortvo yev Hokvooyin Surpo. Yev tartsyal dam uzkez ee khorhoortus Soorp Yegeghetsvo zee zor eench kordzeetses parees yegheetsee kez ee parekordzootyoon yev ee parus hantertsyal genatsun. Amen.

deeds. While knowing the evil, I willingly gave in to it, and I purposely kept away from good deeds. Woe to me. Woe to me. Woe to me. Which of my misdeeds shall I recount? Which shall I confess? For my sins are innumerable. I have sinned against God.

Reverend Father, I have you as reconciler and intercessor with the only-begotten Son of God, that by the power given to you, you will release me of the bond of my sins, I ask you.

ABSOLUTION

Priest: Lord have mercy. Lord have mercy. Lord have mercy.

May God who loves mankind have mercy on you and forgive all of your sins, both those which you have confessed, as well as those which you have forgotten. Therefore, with the priestly authority committed to me and by the Lord's command that "Whatever you forgive on earth shall be forgiven in heaven," by his very word, I absolve you of all participation in sin, in thought, in word, and in deed, in the name of the Father and of the Son and of the Holy Spirit. And I reinstate you in the sacraments of the holy Church, that whatever you may do may be accounted to you for good and for the glory of the life to come. Amen.

ՈՏՔԻ ԿԱՆԳՆԻԼ

Սրկ. *Երկիրդիւ եւ հաւատով յառաջ մատիք եւ սրբութեամբ հաղորդեցարուք:*

Դպ. *Աստուած մեր եւ Տէր մեր երեւեցաւ մեզ. օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն:*

Քհնյ. *Կեցո՛, Տէր, զժողովուրդս քո, եւ օրհնեա՛ զժառանգութիւնս քո, հովուեա՛ եւ բարձրացո՛ զսոսա յայսմհետէ մինչեւ յաւիտեան:*

Դպ. *Լցաք ի բարութեանց քոց, Տէր, ճաշակելով զՄարմին քո եւ զԱրիւն. փառք ի բարձունս կերակրողիդ զմեզ: Որ եւ հանապազ կերակրես զմեզ. առաքեա՛ ի մեզ զհոգեւոր քո զօրհնութիւն. փա՛ռք ի բարձունս կերակրողիդ զմեզ:*

Սրկ. *Ամէն: Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:*

Դպ. *Տէր, ողորմեա՛:*

Սրկ. *Եւ եւս հաւատով ընկալեալք յաստուածային, սուրբ, երկնային, անմահ, անարատ եւ անապական խորհրդոյս, զՏեառնէ զոհացարո՛ւք:*

Դպ. *Գոհանամք զքէն, Տէր, որ կերակրեցեր զմեզ յանմահական սեղանոյ քո: Բաշխելով զՄարմինդ եւ զԱրիւնդ ի փրկութիւն աշխարհի եւ կեանք անձանց մերոց:*

ԱՐՁԱԿՈՒՄ

Քհնյ. *Որ օրհնես զայնոսիկ՝ որք օրհնեն զքեզ, Տէր, եւ սուրբ առնես զյուսացեալս ի քեզ:*

ՈՏՔԻ ԿԱՆԳՆԻԼ

Սրկ. *Երկիրաժութեամբ եւ հաւատով մօտեցե՛ք եւ սրբութեամբ հաղորդուեցե՛ք:*

Դպ. *Մեր Տէրը եւ մեր Աստուածը մեզի երեւցաւ: Օրհնեալ է Ան, որ Տիրոջ անունով կու գայ:*

Քհնյ. *Ո՛վ Տէր, վրկե՛ Գու ժողովուրդդ, օրհնե՛ Գու ժառանգութիւնդ, առաջնորդե՛ եւ բարձրացուր զանոնք այս պահէն մինչեւ յաւիտեան:*

Դպ. *Բարիքներովդ լեցուեցանք, ով Տէր, Գու Մարմինդ եւ Արիւնդ նաշակելով: Փա՛ռք Քեզի, որ բարձունքներու մէջ կը բնակիս եւ մեզ կը կերակրես: Դուն՝ որ շարունակ կը կերակրես մեզ, Գու հոգեւոր օրհնութիւնդ դրկե՛: Փա՛ռք Քեզի, որ բարձունքներուն մէջ կը բնակիս եւ կը կերակրես մեզ:*

Սրկ. *Ամէն: Դարձեալ Տիրոջմէ խաղաղութիւն աղերսենք:*

Դպ. *Ողորմե՛, ով Տէր:*

Սրկ. *Դարձեալ Տիրոջ գոհութիւն տուե՛ք, դուք որ արժանացա՛ք աստուածային, սուրբ, երկնային, անարատ եւ անապական այս խորհուրդը ընդունիլ:*

Դպ. *Գոհութիւն կը յայտնենք Քեզի, ով Տէր, որ անմահական Սեղանէդ մեզ կերակրեցիր՝ Մարմինդ եւ Արիւնդ բաշխելով՝ աշխարհի փրկութիւն եւ կեանք մեր անձերուն համար:*

ԱՐՁԱԿՈՒՄ

Քհնյ. *Դուն՝ որ կ'օրհնես անոնք, որ Քեզ կ'օրհնեն, Տէր, եւ կը սրբացնես Քեզի յուսացողները:*

STAND

Deacon: *Yergyoogheev yev havadov harach madeek yev surpootyamp haghortsarook.*

Choir: *Asdvadz mer yev Der mer yerevetsav mez. Orhnyal yegyaly anvamp Dyarn.*

Priest: *Getso, Der, uzzhoghovoorts ko yev orhnya uzzharankootyoons ko. Hovvya yev partsratso uzsoa haysumhedeh meenchev haveedyan.*

Choir: *Lutsak ee parootyants kots Der. Jashagelov uzMarmeen ko yev zAryoon. Park ee partsoonus geragrogheet uzmez. Vor yev hanabaz geragres uzmez, arakya ee mez uzhokevor ko zorhnootyoon. Park ee partsoons geragrogheet uzmez.*

Deacon: *Amen. Yev yevus khaghaghootyan zDer Aghachestsook.*

Choir: *Der voghormya.*

Deacon: *Yev yevus havadov ungal-yalk hasdvadzayeen, soorp, yergnayeen, anmah, anarad yev anabagan khorhurtooy, uzdyarneh kohatsarook.*

Choir: *Kohanamk uzken Der vor geragretser uzmez hanmahagan seghano ko. Pashkhelov uzMarmeent yev zAryoont ee purgootyoon ashkharhee yev gyank antsants merots.*

DISMISSAL

Priest: *Vor orhnes zaynoseeg vork orhnen uzkez Der, yev soorp arnes uzhoosatsyals ee kez.*

STAND

Deacon: In fear and in faith come forward and receive Communion in holiness.

Choir: Our God and our Lord has appeared to us. Blessed is he who comes in the name of the Lord.

Priest: Save your people, Lord, and bless your inheritance; shepherd them and lift them up from henceforth until eternity.

Choir: We have been filled with your good things, O Lord, by tasting of your Body and Blood. Glory in the highest to you who have fed us. You who continually feed us, send down upon us your spiritual blessing. Glory in the highest to you who have fed us.

Deacon: Amen. Again in peace let us beseech the Lord.

Choir: Lord, have mercy.

Deacon: Having again received in faith of the divine, holy, heavenly, immortal, pure and incorruptible mystery, give thanks to the Lord.

Choir: We give thanks to you, Lord, who have fed us at your table of immortal life; distributing your Body and your Blood for the salvation of the world and for life to our souls.

DISMISSAL

Priest: O Lord, who bless those who bless you and hallow those who put their trust in you;

Դպ. Օրհնեալ է Աստուած:

Քինյ. *Կեցո՛ւ զժողովուրդս քո եւ օրհնեա՛ւ՝ զժառանգութիւնս քո, զլրումն Եկեղեցոյ քո պահեա՛ւ:*

Դպ. Ամէն:

Քինյ. *Սրբեա՛լ գոսսա՛՛ որք ողջունեցին սիրով զվայելչութիւն տան քո: Դու զմեզ փառաւորեա՛ւ աստուածային զօրութեամբ քով եւ մի՛ թողուր զյուսացեալս ի քեզ:*

Դպ. Ամէն:

Քինյ. *Զխաղաղութիւն պարգեւեա՛ւ՝ ամենայն աշխարհի, եկեղեցեաց, քահանայից, թագաւորաց քրիստոնէից, Հայրապետութեան եւ Հանրապետութեան Ազգիս Հայոց, եւ զինուորեալ մանկանց նոցա եւ ամենայն ժողովրդեանս:*

Դպ. Ամէն:

Քինյ. *Զի ամենայն տուրք բարիք եւ ամենայն պարգեւք կատարեալք ի վերուստ են իջեալք առ ի քէն. որ ես Հայր լուսոյ, եւ քեզ վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:*

Դպ. Ամէն: *Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ յայսմհետէ մինչեւ յաւիտեան. եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ յայսմհետէ մինչեւ յաւիտեան. եւ եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ յայսմհետէ մինչեւ յաւիտեան:*

Դպ. Օրհնեալ է Աստուած:

Քհնյ. Փրկէ՛ Բու ժողովուրդդ եւ օրհնէ՛ Բու ժառանգութիւնդ, պահպանէ՛ Եկեղեցիիդ ամբողջութիւնը:

Դպ. Ամէն:

Քհնյ. Սրբէ՛ այս ժողովուրդը, որոնք տանդ վայելչութիւնը սիրով ընդունեցին: Փառաւորէ՛ մեզ Բու աստուածային զօրութեամբդ եւ մի՛ լքեր մեզ՝ Քեզի յուսացողներս:

Դպ. Ամէն:

Քհնյ. Խաղաղութիւն պարգեւէ՛ ամբողջ աշխարհին, Եկեղեցիներուն, Բահանաներուն, Բրիտանոնայ թագաւորներուն, Հայոց ազգի Հայրապետութեան եւ Հանրապետութեան, անոնց բանակին եւ ամբողջ ժողովուրդին:

Դպ. Ամէն:

Քհնյ. Որովհետեւ բոլոր բարիքներն ու կատարեալ պարգեւները վերէն՝ Քեզմէ կը բխին, ո՛վ լոյսի Հայր, եւ Քեզի կը վայելէ վառքը, իշխանութիւնն ու պատիւը, հիմա եւ միշտ եւ յաւիտեանապէս. ամէն:

Դպ. Ամէն: Օրհնեալ ըլլայ Տիրոջ անունը, այս պահէն մինչեւ յաւիտեան: Օրհնեալ ըլլայ Տիրոջ անունը, այս պահէն մինչեւ յաւիտեան: Օրհնեալ ըլլայ Տիրոջ անունը, այս պահէն մինչեւ յաւիտեան:

Choir: *Orhnyal eh Asdvadz.*

Priest: *Getso uzzhoghovoorts ko yev orhnya uzzharankootyoonus ko, uzluroomun yegeghetsvo ko bahya.*

Choir: *Amen.*

Priest: *Surpya uzsosa vork vogh-choonetseen seerov uzvayelchootyoon dan ko. Too uzmez paravorya asdvadzayeen zorootyamp kov, yev mee toghoor uzhoosatsyals ee kez.*

Choir: *Amen.*

Priest: *Uzkhaghaghootyoon barkevya amenayn ashkharhee, yegeghetsyats, kahanayeets, takavorats kreesdoneyeets (Hayrabledootyan yev Hanrabledootyan Azkis Hayots) yev zeenvoryal mangants notsa yev amenayn zhoghovurtyans.*

Choir: *Amen.*

Priest: *Zee amenayn doork pareek yev amenayn barkev k gadaryalk ee veroosd en eechyalk ar ee ken vor es Hayr looso, yev kez vayeleh park, eeshkhanootyoon yev badeev, ayzhum yev meeshd yev haveedyanus haveedeneets. Amen.*

Choir: *Amen. Yegheetsee anoon Dyarn orhnyal haysumhedeh meenchev haveedyan. Yegheetsee anoon Dyarn orhnyal haysumhedeh meenchev haveedyan. Yev yegheetsee anoon Dyarn orhnyal haysumhedeh meenchev haveedyan.*

Choir: Blessed is God.

Priest: Save your people and bless your inheritance. Guard the fullness of your Church.

Choir: Amen.

Priest: Sanctify those who have greeted in love the beauty of your house. Glorify us with your divine power and forsake not those who put their trust in you.

Choir: Amen.

Priest: Grant peace to the whole world, to churches, to priests, to Christian rulers, to the Armenian Church, to the Republic of Armenia and to their armed forces, and to all your people.

Choir: Amen.

Priest: For all good gifts and all perfect bounties come down from above, from you, the Father of light; and to you is befitting glory, dominion and honor, now and always and unto the ages of ages. Amen.

Choir: Amen. Blessed be the name of the Lord from this time forth for evermore. Blessed be the name of the Lord from this time forth for evermore. And blessed be the name of the Lord from this time forth for evermore.

Քհնյ. *Կատարումն օրինաց եւ մարգարէից՝ դո՛ւ ես Քրիստոս Աստուած փրկիչ մեր, որ լցեր զամենայն հայրակամ տնօրէնութիւնս քո, լի՛ց եւ զմեզ Հոգւովդ քով սրբով:*

Արկ. *Օրթի:*

Քհնյ. *Խաղաղութիւն ամենեցուն:*

Դպ. *Եւ ընդ հոգւոյդ քում:*

Արկ. *Երկիւղածութեամբ լուարուք:*

Քհնյ. *Սրբոյ Աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի՝ որ ըստ Յովհաննու (1.1-14):*

Դպ. *Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր:*

Արկ. *Պռօսիտումէ:*

Դպ. *Ասէ Աստուած:*

Քհնյ. *Ի Հօրէ լուսոյ:*

Ի սկզբանէ էր Բանն, եւ Բանն էր առ Աստուած, եւ Աստուած էր Բանն: Նա էր ի սկզբանէ առ Աստուած:

Ամենայն ինչ նովաւ եղեւ, եւ առանց նորա եղեւ եւ ոչինչ՝ որ ինչ եղեւն: Նովաւ կեանք էր, եւ կեանքն էր լոյս մարդկան. եւ լոյսն ի խաւարի անդ լուսաւորէ եւ խաւար նմա ո՛չ եղեւ հասու:

Եղեւ այր մի առաքեալ յԱստուծոյ, անունն նմա Յովհաննէս. սա եկն ի վկայութիւն՝ զի վկայեսցէ վասն լուսոյն, զի ամենեքին հաւատասցեն նովաւ: Ո՛չ էր նա լոյսն, այլ զի վկայեսցէ վասն լուսոյն: Էր լոյսն ճշմարիտ, որ լուսաւոր

Քհնյ. Ով մեր Աստուածն ու Փրկիչը՝ Քրիստոս, Դո՛ւն եւ օրէնքներուն եւ մարգարէութիւններուն կատարումը: Դուն՝ որ Հօրդ կամֆով տնօրինուած առաքելութիւնդ կատարեցիր, մեզ ալ լեցուր Քու Սուրբ Հոգիովդ:

Արկ. Ուրբի ելէ՛ք:

Քհնյ. Խաղաղութիւն բոլորին:

Դպ. Նաեւ բու հոգիիդ:

Արկ. Երկիւղածութեամբ մտիկ ըրէ՛ք:

Քհնյ. Յիսուս Քրիստոսի սուրբ Աւետարանը՝ Յովհաննէսի համաձայն (1.1-14):

Դպ. Փառք Քեզի, Տէր, մեր Աստուածը:

Արկ. Ուշադիր լսեցէ՛ք:

Դպ. Աստուած կը խօսի:

Քհնյ. Լոյսի Հօրմէն:

Աշխարհի ստեղծագործութեանն առաջ գոյութիւն ունէր Խօսքը (Բանը): Խօսքը Աստուծոյ հետ էր եւ Խօսքը Աստուած էր: Անիկա սկիզբէն Աստուծոյ հետ էր:

Անով ամէն ինչ ստեղծուեցաւ. առանց Անոր ո՛չ մէկ բան ստեղծուեցաւ: Կեանքը Անով սկիզբ առաւ: Եւ կեանքը մարդոց համար լոյսն է՝ որ խաւարին մէջ կը լուսաւորէ, բայց խաւարը չհանցցաւ զԱյն:

Յովհաննէս անունով մարդ մը կար՝ Աստուծմէ դրկուած, որ եկաւ Լոյսին համար վկայութիւն տալու, որպէսզի ամէն մարդ Անոր միջոցով հաւատայ: Ան Լոյսը չէր, այլ եկած էր՝ Լոյսին մասին վկայելու: Ճշմարիտ Լոյսը, ան էր, որ աշխարհ

Priest: *Gadaroomn oreenats yev markareyeets too es Kreesdos Asdvadz Purgeech mer, vor lutser zamenayn hayragam dunorenootyoonus ko. Leets yev uzmez Hokvovt kov Surpov.*

Deacon: *Ortee.*

Priest: *Khaghaghootyoon amenetsoon.*

Choir: *Yev unt hokvooyt koom.*

Deacon: *Yergyooghadzootyamp luvarook.*

Priest: *Surpo avedaranees Heesoosee Kreesdosee vor usd Hovhannoo (1.1-14).*

Choir: *Park kez Der Asdvadz mer.*

Deacon: *Broskhoomeh.*

Choir: *Aseh Asdvadz.*

Priest: *Ee Horeh looso.*

Ee usguzpaneh er Panun yev Panun er ar Asdvadz, yev Asdvadz er Panun. Na er ee usguzpaneh ar Asdvadz.

Amenayn eench novav yeghev, yev arants nora yeghev yev vocheench vor eench yeghevun. Novav gyank er, yev gyankn er looys martgan. Yev looysn ee khavaree ant loosavoreh yev khavar numa voch yeghev hasoo.

Yeghev ayr mee arakyal hAsdoodzo anoon numa Hovhannes. Sa yegun ee vugayootyoon zee vugayestseh vasun loosooyn, zee amenekeen havadastsen novav. Voch er na looysun, ayl zee vugayestseh vasun loosooyn.

Priest: You are the fulfillment of the law and of the prophets, O Christ God our Savior, who did fulfill all your economies willed by the Father. Fill us also with your Holy Spirit.

Deacon: Stand up.

Priest: Peace to all.

Choir: And with your spirit.

Deacon: Listen attentively

Priest: To the holy Gospel of Jesus Christ according to John (1.1-14).

Choir: Glory to you, O Lord our God.

Deacon: Be attentive.

Choir: God is speaking.

Priest: From the Father of Light:

In the beginning was the Word and the Word was with God and the Word was God. He was in the beginning with God.

All things were made through him, and without him was not anything made that was made. Through him was life and the life was the light of men and the light shines in the darkness and the darkness apprehended it not.

There came a man, sent from God, whose name was John. He came for a witness that he might bear witness to the light, that all might believe through him. He was not the light but he was the one to bear witness to the light.

առնէ՝ զամենայն մարդ՝ որ գալոց է յաշխարհ:

Յաշխարհի էր, եւ աշխարհ նովաւ եղեւ, եւ աշխարհ զնա ո՛չ ծանեաւ: Յիւրսն եկն, եւ իւրքն զնա ո՛չ ընկալան: Իսկ որք ընկալանն զնա՝ ետ նոցա իշխանութիւն որդիս Աստուծոյ լինել՝ որոց հաւատացեան յանուն նորա: Ոյք ո՛չ յարենէ, եւ ո՛չ ի կամաց մարմնոյ, եւ ո՛չ ի կամաց առն, այլ յԱստուծոյ ծնան:

Եւ Բանն մարմին եղեւ եւ բնակեաց ի մեզ. եւ տեսաք զփառս նորա, զփառս իբրեւ զմիածնի առ ի Հօրէ, լի շնորհօք եւ ճշմարտութեամբ:

Արկ. Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր: Սուրբ Խաչիւս աղաչեսցուք զՏէր, զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ի մեղաց, եւ կեցուցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ. ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո եւ ողորմեա:

Քինյ. Պահպանիչ եւ յոյս հաւատացելոց Քրիստոս Աստուած մեր, պահեա՛, պահպանեա՛ եւ օրհնեա՛ զազգս Հայոց, զեկեղեցիս Հայաստանեայց եւ համախմբեալ հաւատացեալ զԺողովուրդս քո ընդ հովանեաւ սուրբ եւ պատուական խաչի քո ի խաղաղութեան. փրկեա՛, ազատեա՛, յերեւելի եւ յաներեւոյթ թշնամւոյն, արժանաւորեա՛ գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր եւ ընդ Սրբոյ Հոգւոյդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

գալով՝ կը լուսաւորէ ամէն մարդ որ աշխարհ կու գայ:

Աշխարհի մէջ էր Ան եւ աշխարհը իրմով ստեղծուեցաւ, սակայն աշխարհը գիւնքը չնանչցաւ: Իր իսկ ստեղծած աշխարհը եկաւ, բայց իր իսկ ստեղծած մարդիկը գիւնք չընդունեցին: Իսկ գիւնք ընդունողներուն եւ իրեն հաւատացողներուն իշխանութիւն տուաւ Աստուծոյ որդիներ ըլլալու. ո՛չ արեան փամբով եւ ո՛չ մարմնի կամ մարդկային կամբով, այլ՝ Աստուծմէ ծնելով:

Եւ Խօսքը մարդ եղաւ եւ մեր մէջ բնակեցաւ, եւ մենք տեսանք Անոր փառքը. փառքը Միածինին, որ Հօրմէն եկաւ՝ շնորհով եւ ունարտութեամբ լեցուն:

Արկ. Փա՛ոբ Քեզի, ով Տէր, մեր Աստուածը: Սուրբ Խաչով Տիրոջ աղաչեմք, որպէսզի Խաչին միջոցով ազատէ մեզ մեր մեղքերէն եւ իր ողորմութեամբ փրկէ: Ով ամենակարող Տէր, փրկէ՛ մեզ եւ ողորմէ՛ մեզի:

Քհնյ. Պահպանիչ եւ յոյս հաւատացեալներուն, Քրիստոս, մեր Աստուածը, պահէ, պահպանէ եւ օրհնէ հայ ազգը, Հայաստանեայց Եկեղեցին եւ այստեղ համախմբուած հաւատացեալ ժողովուրդդ, Քու սուրբ եւ պատուական խաչիդ հովանիին տակ: Փրկէ՛, ազատէ՛ տեսանելի եւ անտեսանելի թշնամիէն: Արժանի՛ ըրէ գոհութեամբ փառաւորել Քեզ՝ Հօրը եւ Սուրբ Հոգիին հետ միասին, հիմա եւ միշտ եւ յաւիտենապէս. ամէն:

Er loosun jushmareed vor loosavor arneh zamenayn mart vor kalots eh hashkharh.

Hashkharhee er, yev ashkharh novav yeghev, yev ashkharh uzna voch dzanyav. Hyoorsun yegun, yev yoorkun uzna voch ungalan. Eesg vork ungalanun uzna yed notsa eeshkhanootyoon vortees Asdoodzo leenel, vorots havadatsen hanoon nora. Vooyk voch hareneh, yev voch ee gamats marmno yev voch ee gamats arn, ayl hAsdoodzo dzunan.

Yev Panun marmeen yeghev yev punagyats ee mez. Yev desak uzparus nora, uzparus eeprev uz-Meeyadznee ar ee Horeh, lee shnorhok yev jushmardootyamp.

Deacon: Park kez, Der, Asdvadz mer. Soorp khacheevus aghachestsook uzDer, zee sovav purgestseh uzmez ee meghats yev getsoostseh shnorheev voghormootyan yooro. Amenagal Der Asdvadz mer, getso yev voghormya.

Priest: Bahbaneech yev hooys havadatselots Kreesdos Asdvadz mer, bahya, bahbanya, yev orhnya, zazkus hayots, zegeghetsees Hayasdanyayts yev hamakhumpyal havadatsyal uzzhoghovoortus ko unt hovanyav soorp yev badvagan khacheevut kov ee khaghaghootyan. Purgya, azadya, herevelee yev hanerevooyt tushnamvooyn, arzhanavorya kohootyamp paravorel uzkez unt Hor yev unt Surpo Hokvooyt, ayzhum yev meeshd yev haveedyanus haveedeneets. Amen.

That was the true light, which lightens every man that is to come into the world.

He was in the world and the world was made through him and the world knew him not. He came to his own and those who were his own received him not. But as many as received him, to them he gave the power to become the children of God, even to those who believe in his name; who were born not of blood, nor of the will of the flesh, nor of will of man, but of God.

And the Word became flesh and dwelt among us, and we beheld his glory, the glory of the Only-begotten from the Father, full of grace and truth.

Deacon: Glory to you, O Lord our God. By the holy cross let us beseech the Lord, that through it he may deliver us from sins and save us by the grace of his mercy. Almighty Lord our God, save us and have mercy on us.

Priest: Guardian and hope of the faithful, O Christ our God, keep, guard, and bless the Armenian nation, the Armenian church and your faithful people in peace under the shadow of your holy and venerable Cross. Deliver us from the enemy visible and invisible. Make us worthy to give you thanks and to glorify you together with the Father and the Holy Spirit, now and always and unto the ages of ages. Amen.

Դպ. *Օրհնեցից զՏէր յամենայն ժամ, յամենայն ժամ օրհնութիւնն նորա ի բերան իմ:*

Քհնյ. *Օրհնեալք եղերուք ի շնորհաց Սուրբ Հոգւոյն, երթա՛յք խաղաղութեամբ, եւ Տէր Յիսուս եղիցի ընդ ձեզ ընդ ամենեսեանդ. ամէն:*

*
* *

Յաւարտ սրբոյ պատարագիս, հաւատացեալք մերձեանս ի խորանն եւ համբուրեսցեն զՍուրբ Աւետարանն, ասելով.

«Յիշեսցէ Տէր զպատարագս քո եւ զամենայն ուխտս քո ընդունելի արասցէ»:

Պատարագիչն պատասխան տացէ ասելով.

«Տացէ քեզ Տէր ըստ սրտի քում եւ զամենայն խնդրուածս քո նա կատարեսցէ»:

Ի բաց գալն յեկեղեցւոյ, հաւատացեալք օրհնեալ մասն առնուն ասելով.

«Բաժին իմ Աստուած յաւիտեան»:

Դպ. Տէրը պիտի օրհնեմ ամէն ժամ, Անոր օրհնութիւնը միշտ իմ շրթներուս վրայ պիտի ըլլայ:

Քհնյ. Օրհնեալ ըլլաք Սուրբ Հոգիին շնորհներով: Խաղաղութեամբ գացե՛ք եւ մեր Տէրը՝ Յիսուս ձեր բոլորին հետ ըլլայ. ամէն:

*
* *

Սուրբ Պատարագի աւարտին, հաւատացեալները կը մօտենան դէպի խորան համբուրելու Սուրբ Աւետարանը, ըսելով.

«Տէրը թող յիշէ պատարագդ եւ բոլոր ուխտերդ ընդունելի ընէ»:

Պատարագիչ քահանան կը պատասխանէ.

«Թող Տէրը բու սրտիդ համաձայն տայ եւ բոլոր խնդրանքներդ ինք կատարէ»:

Եկեղեցիէն դուրս ելլելու ժամանակ, հաւատացեալները «օրհնուած մասը» առնելով՝ կ'ըսեն.

«Իմ բաժինս Աստուծոյ հետ է յաւիտեան»:

Choir: *Orhnetseets uzDer hamenayn zham; hamenayn zham orhnootyoon nora ee peran eem.*

Choir: I will bless the Lord at all times; his praise shall at all times be in my mouth.

Priest: *Orhnyalk yegherook ee shnorhats Soorp Hokvooyin. Yertayk khaghaghootyamp yev Der Heesoos yegheetsee unt tsez unt amenesyanut. Amen.*

Priest: Be blessed by the grace of the Holy Spirit. Depart in peace and the Lord be with you all. Amen.

*
* *

*
* *

At the end of the Divine Liturgy, the faithful come to the Alter and kiss the Holy Gospel, saying:

At the end of the Divine Liturgy, the faithful come to the Alter and kiss the Holy Gospel, saying:

“Heeshestseh Der uzbadarakus qo yev zamenayn ookhdus ko untoonelee arastseh.”

“May the Lord remember all your sacrifices and accept your supplications.”

The priest responds:

The priest responds:

“Datseh kez Der usd surdee koom yev zamenayn khunturvadzus ko na gadarestseh.”

“May God grant to you according to your heart and fulfill all your wishes.”

As the faithful leave the Church, they receive **mahs**, saying:

As the faithful leave the church, they receive unleavened bread called mahs, saying:

“Pajeen eem Asdvadz haveedyan.”

“God is my portion forever.”

ՈՏՔԻ ԿԱՆԳՆԻԼ

ՈՏՔԻ ԿԱՆԳՆԻԼ

Սրկ. Եւ եւս խաղաղութեան գՏէր աղաչեսցուք, ընկալ, կեցո եւ ողորմեա:

Սրկ. Դարձեալ Տիրոջմէ խաղաղութիւն աղերսեմք: Ընդունէ՛, վրկէ՛ մեզ եւ ողորմէ՛ մեզի:

Քհնյ. Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հօգւոյն Սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից: Ամէն:

Քհնյ. Օրհնութիւն եւ փառք Հօր, Որդիին եւ Սուրբ Հոգիին, հիմա եւ միշտ եւ յաւիտեանապէս. ամէն:

Դպ. Որ յանէից ստեղծող քոյից արարչակից Հօր Բանդ Աստուած, թողութիւն շնորհեա՛ ննջեցելոց քոց ծառայից, յորժամ գաս դատել զոր անարատ ձեռօք ստեղծեր:

Դպ. Դուն՝ որ ոչինչէն ամէն ինչի ստեղծողը եղար, ով Որդի Աստուած՝ Հօր արարչակիցը, թողութիւն շնորհէ՛ մնջեցեալ ծառաներուդ, երբ գանոնք դատելու գաս. անոց, որ Դու անարատ ձեռքովդ ստեղծեցիր:

Կամ՝

Կամ՝

Գթա՛, Տէր, ի հոգիս մեր ննջեցելոցն եւ յիշեա ողորմութեամբ, քանզի գինք սուրբ արեան քո են. ի յորժամ հրաշալի ձայնիւ փողոյն յառնեն մեռեալքն եւ կան առաջի ահաւոր քո բեմին:

Ով Տէր, երբ հրեշտակներու փոռներու հրաշալի ձայներէն մնջեցեալները յարութիւն առնեն եւ Քու առջեւ կանգնին, գթա՛ անոց հոգիներուն եւ ողորմութեամբ յիշէ՛ գանոնք, որովհետեւ անոնք Քու Սուրբ Արեանդ գինն են:

Դպ. Ալէլուիա, ալէլուիա: Ի խորոց կարդացի առ քեզ, Տէր, Տէր, լուր ձայնի իմում: Եղիցին ականջք քո ի լսել զձայն աղօթից իմոց:

Դպ. Ալէլուիա, ալէլուիա: Սրտի խորերէն աղօթեցի Քեզի, ով Տէր, լսէ՛ իմ ձայնս: Թող ականջներդ իմ աղօթքիս ձայնը լսեն:

Սրկ. Ալէլուիա, օրթի:

Սրկ. Ալէլուիա, ոսփի ելէ՛ք:

Քհնյ. Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Քհնյ. Խաղաղութիւն բոլորին:

Դպ. Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Դպ. Նաեւ քու հոգիիդ:

Սրկ. Երկիւղածութեամբ լուարուք:

Սրկ. Երկիւղածութեամբ մտիկ ըրէ՛ք:

REQUIEM SERVICE

STAND

Deacon: *Yev yevus khaghaghootyan uzDer aghachestsook, ungal, getso yev voghormya.*

Priest: *Orhnootyoon yev park Hor yev Vortvo yev HokvooyN Surpo, ayzhum yev meeshd yev haveedyanus haveedeneets. Amen.*

Choir: *Vor haneyeets usdeghdzogh koyeets ararchageets Hor Pant Asdvadz, toghootyoon shnorhya nunchetselots kots dzarayeets, horzham kas tadel zor anarad tserok usdeghdzer.*

Or

Kta, Der, ee hokees mer nunchetselotsun yev heeshya voghormootyamp, kanzee keenk soorp aryan ko yen. Ee horzham hrashalee tsayneev poghooyN harnen meryalkun yev gan arachee aavor ko pemeen.

Choir: *Alelooya, alelooya.*

Ee khorots gartatsee ar kez, Der, Der, loor tsaynee eemoom. Yegheetseen aganchk ko ee lsel uztsayn aghoteets eemots.

Deacon: *Alelooya, ortee.*

Priest: *Khaghaghootyoon amenetsoon.*

Choir: *Yev unt hokvooyt koom.*

Deacon: *Yergyooghadzootyamp luvavook.*

REQUIEM SERVICE

STAND

Deacon: Again in peace let us beseech the Lord: Receive us, save us, and have mercy on us.

Priest: Blessing and glory to the Father and to the Son and to the Holy Spirit, now and always and unto the ages of ages. Amen.

Choir: O God the Word who is, together with the Father, the creator of beings out of nothing; grant forgiveness to your servants who have fallen asleep, when you come to judge those whom you created with spotless hands.

Or

O Lord, have compassion, upon the souls of our departed ones who have been bought by Your holy blood, and remember them mercifully, when at the marvelous sound of the trumpet, the dead shall rise and stand before Your judgment seat.

Choir: Alleluia, alleluia.

Out of the depths I have cried to you, O Lord; Lord, hear my voice. Let your ears be attentive to the voice of my prayers.

Deacons: Alleluia. Stand up.

Priest: Peace to all.

Choir: And with your spirit.

Deacon: Listen attentively.

Քինյ. Սրբոյ Աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի որ ըստ Յովհաննու (12:24-26):

Դպ. Փառք քեզ, Տէր, Աստուած մեր:

Սրկ. Պռօսիսումէ:

Դպ. Ասէ Աստուած:

Քինյ. Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ.

Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. եթէ ոչ հատն ցորենոյ անկեալ յերկիր մեռանիցի՝ ինքն միայն կայ. ապա եթէ մեռանիցի, բազում արդիւնս առնէ: Որ սիրէ զանձն իւր՝ արձակէ զնա. եւ որ ատեայ զանձն իւր յաշխարհիս յայսմիկ, ի կեանսն յաւիտեանականս պահեսցէ զնա: Եթէ ոք զիս պաշտիցէ, զկնի իմ եկեսցէ. եւ ուր ենն եմ, անդ եւ պաշտօնեայն իմ եղիցի: Եթէ ոք զիս պաշտիցէ, պատուեսցէ զնա Հայրն իմ:

Դպ. Քահանայք եւ ժողովուրդք հայցեմք ի քէն Տէր բարեգուլթ. ընդ ննջեցեալսն հաւատով ընկալ զմեզ նովին յուսով. յԵրուսաղէմ քաղաք վերին յորում արդարքն ժողովին. փառս վերերգել միշտ ընդ նոսին Երրորդուլթեանդ երրեակ անձին:

Ապա՝

Ի վերին Երուսաղէմ ի բնակարանս հրեշտակաց, ուր Ենովք եւ Եղիաս կան ձերացեալ աղանակերպ, ի դրախտին եղեմական պայծառացեալ արժանապէս. ողորմած Տէր, ողորմեա՛ հոգւոցն մեր ննջեցելոց:

Քհնյ. Յիսուս Քրիստոսի սուրբ Աւետարանը՝ Յովհաննէսի համաձայն (12.24-26):

Դպ. Փառք քեզի, Տէր, մեր Աստուածը:

Սրկ. Ուշադիր լսեցէ՛ք:

Դպ. Աստուած կը խօսի:

Քհնյ. Մեր Տէրը Յիսուս Քրիստոս կ'ըսէ.

Ճշմարիտ կ'ըսեմ ձեզի, եթէ ցորենի հատիկը հողին մէջ չիյնայ ու չմեռնի, առանձին կը մնայ, իսկ եթէ մեռնի՝ շատ արդիւնք կու տայ: Ո՛վ որ իր անձը կը սիրէ՝ պիտի կորսնցնէ զայն, իսկ ո՛վ իր անձը կ'ատէ այս աշխարհի վրայ՝ զայն յաւիտեանական կեանքին համար պիտի պահէ: Եթէ մէկը ուզէ ինձի ծառայել՝ իմ ետեւս թող գայ, եւ ուր որ ես գտնուիմ, ինձի ծառայողն ալ հոն պիտի ըլլայ: Եթէ մէկը ինձի ծառայէ՝ Հայրս պիտի պատուէ զայն:

Դպ. Բարեգութ Տէր, մենք՝ քահանաներ եւ ժողովուրդ՝ Բեզմէ կը խրնդրենք, որ հաւատաւոր ննջեցեալներուն հետ միասին նոյն յոյսով մեզ ալ ընդունէ՛ երկնային Երուսաղէմի մէջ, ուր արդարները կը հաւաքուին, որպէսզի անոնց հետ անդադար վառք վերադառնանք Երրորդութեանդ Երրեակ Անճաւորութեան:

Ապա՝

Վերին Երուսաղէմի հրեշտակներու բնակարաններուն մէջ, ուր Ենովքը եւ Եղիասն աղանակերպ ձերացած՝ Եղեմական դրախտին մէջ արժանապէս պայծառացած վիճակի մէջ կը գտնուին, բարեգութ Տէր, ողորմէ՛ մեր ննջեցեալ հոգիներուն:

Priest: *Surpo Avedaranees Heesoo-see Kreesdosee vor usd Hovhan-noo (12.24-26).*

Choir: *Park kez, Der, Asdvadz mer:*

Deacon: *Broskhoomeh.*

Choir: *Aseh Asdvadz.*

Priest: *Derun mer Heesoos Kreesdos aseh.*

Amen amen asem tsez. Yeteh voch hadun tsoreno angyal hergeer meraneetsee`eenkun meeyayn ga. Aba yete meraneetsee, pazoom artyoons arneh. Vor seereh zantsun yoor`artsageh uzna. Yev vor adya zantsun yoor hashkharhees haysmeeg, ee gyansun haveed-naganus bahestseh uzna. Yeteh vok zees bashdeetseh, uzgunee eem yegestseh. Yev oor yesn em, ant yev bashdonyayn eem yegheetsee. Yeteh vok zees bashdeetseh, bad-vestseh uzna Hayrn eem.

Choir: *Kahanayk yev zhoghovoortk haytsemk ee ken Der parekoot. Unt nunchetsyalsun havadov ungal uzmez noveen hoosov. HEroosaghem kaghak Vereen horoom artarkun zhoghoveen. Pars veryer-keel meeshd unt noseen Yerrortootyant yerryag antseen.*

Then

Ee Vereen Yeroosaghem ee pu-nagaranus hreshdagats. Oor Yenovk yev Yegheeyas gan dzeratsyal aghavnagerb, ee trakhdeen yetemagan baydzaratsyal arzhanabes. Voghormadz Der, voghormya hokvotsun mer nunchetselots.

Priest: To the holy Gospel of Jesus Christ according to John (12.24-26).

Choir: Glory to you, O Lord our God.

Deacon: Be attentive.

Choir: God is speaking.

Priest: Our Lord Jesus Christ:

“Truly, truly I say to you, unless a grain of wheat falls into the earth and dies, it remains alone; but if it dies, it bears much fruit. He who loves his life loses it, and he who hates his life in this world will keep it for eternal life. If any one serves me, he must follow me; and where I am, there shall my servant be also; if any one serves me, the Father will honor him.”

Choir: We priests and people, entreat you, O merciful and good Lord. With those who have fallen asleep in faith, receive us who have the same hope. Into the heavenly city, Jerusalem, in which the just are assembled, To sing and glorify always the three persons of the Trinity.

Then

In the supernal Jerusalem, in the dwellings of the angels. Where Enoch and Elijah live old in age like doves. Worthily glorified in the garden of Eden. Merciful Lord, have mercy on the souls of those of us who have fallen asleep.

Քինյ. Հոգւոցն հանգուցելոց, Քրիստոս Աստուած, արա՛ հանգիստ եւ ողորմութիւն. եւ մեզ մեղաւորացս՝ շնորհեա՛ զթողութիւն յանցանաց:

Արկ. Եւ եւս խաղաղութեան գՏէր աղաչեսցուք: Վասն հանգուցեալ հոգւոցն աղաչեսցուք զՓրկիչն մեր Քրիստոսս՝ զի գնոսա ընդ արդարան դասեսցէ. եւ զմեզ կեցուցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛՛ եւ ողորմեա՛:

Քինյ. Տէր, ողորմեա՛, Տէր, ողորմեա՛, Տէր, ողորմեա՛:

Քրիստոս Որդի Աստուծոյ, անխակալ եւ բարեգութ, զթա՛ քո արարչական սիրովդ ի հոգիս հանգուցեալ ծառայից քոց: Յիշեա՛ յաւուր մեծի գալստեան արքայութեան քո: Արա՛ արժանի ողորմութեան, քաւութեան եւ թողութեան մեղաց: Դասաւորեալ պայծառացո՛ ընդ սուրբս քո յաջակողմեան դասուն: Զի դու ես Տէր եւ արարիչ ամենեցուն, դատաւոր կենդանեաց եւ մեռելոց: Եւ քեզ վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Քինյ. Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն:

Դպ. Հայր մեր որ յերկինս ես, սուրբ եղիցի անուն քո. եկեսցէ արքայութիւն քո. եղիցին կամք քո՝ որպէս յերկինս եւ յերկրի: Զհաց մեր հանապազորդ, տո՛ւր մեզ այսօր, եւ թո՛ղ մեզ զպարտիս մեր, որպէս եւ մեք թողումք մերոց պարտա-

Քհնյ. Քրիստոս Աստուած, հանգուցեալ հոգիներուն հանգստութիւն պարգեւէ՛ եւ ողորմէ՛ անոնց, եւ մեզի՛ մեղաւորներուս մեղքերու թողութիւն շնորհէ՛:

Արկ. Դարձեալ Տիրոջմէ խաղաղութիւն խնդրեմք: Հանգուցեալ հոգիներուն համար մեր Փրկչէն՝ Քրիստոսէն աղաչեմք, որպէսզի գանոնք արդարներուն կարգին դասէ եւ իր ողորմութեան շնորհիւ մեզ վրկէ: Ամենակալ Տէր, Աստուած մեր, վրկէ՛ մեզ եւ ողորմէ՛ մեզի:

Քհնյ. Ողորմէ՛, Տէր, ողորմէ՛, Տէր, ողորմէ՛, Տէր:

Քրիստոս՝ Աստուծոյ Որդի, Դուն՝ որ անոխակալ ես եւ բարեգութ, գթա՛ Քու արարչական սիրովդ հանգուցեալ ծառաներուդ հոգիներուն: Յիշէ՛ գանոնք Քու արքայութեանդ գալուստի մեծ օրը: Արժանացո՛ւր ողորմութեան, մեղքերու քաւութեան եւ թողութեան: Աջակողմեան դասի սուրբերուդ հետ դասելով՝ լուսաւորէ՛ գանոնք: Որովհետեւ Դուն ես Տէրն ու Արարիչը բոլորին, դատաւորը՝ ողջերուն եւ մեռելներուն: Եւ Քեզի կը վայելն փառք, իշխանութիւնը եւ պատիւը, հիմա եւ միշտ եւ յաւիտենապէս. ամէն:

Քհնյ. Օրհնեալ է մեր Տէրը՝ Յիսուս Քրիստոս. ամէն:

Դպ. Հայր մեր երկնաւոր, սուրբ ըլլայ Քու անունդ: Քու Թագաւորութիւնդ թող գայ, Քու կամքդ թող կատարուի, ինչպէս որ երկնքի մէջ՝ այնպէս ալ երկրի վրայ: Ամէնօրեայ մեր հացը այսօր եւս մեզի տուր: Ներէ՛ մեր յանցանքները, ինչպէս մեմք կը ներեմք

Priest: Hokvotsun hankootselots, Kreesdos Asvdadz, ara hankeesd yev voghormootyoon. Yev mez meghavoratsus` shunorhya uzto-ghootyoon hantsanats.

Deacon: Yev yevus khaghaghootyan uzDer aghachestsook. Vasun hankootsyal hokvotsun aghachestsook uzPurgeechun mer Kreesdos` zee uznosa unt artarsun tasestseh. Yev uzmez getsoostseh shunorheev voghormootyan yuro. Amenagal Der Asvdadz mer, getso yev voghormya.

Priest: Der voghormya, Der voghormya, Der voghormya.

Kreesdos Vortee Asdoodzo, anokhagal yev parekoot, kuta ko ararchagan seerovut ee hokees hankootsyal dzarayees kots. Heeshya havoor medzee kalusdyan arkayootyan ko. Ara arzhanee voghormootyan, kavootyan yev toghootyan meghats. Tasavoryal baydzaratso unt soorpus ko hachagoghmyan tasoon. Zee too es Der yev arareech amenetsoon, tadavor gentanyats yev merelots. Yev kez vayeleh park, eeshkhanootyoon yev badeev. Ayzhum yev meeshd yev haveedyanus haveedeneets. Amen.

Priest: Orhnyal Der mer Heesoos Kreesdos. Amen.

Choir: Hayr mer vor hergeens, soorp yegheetsee anoon ko. Yegestseh arkayootyoon ko. Yegheetseen gamk ko vorbes hergeenus yev hergree. Uz hats mer hanabazort door mez aysor. Yev togh mez uzbardees mer, vorbes yev mek

Priest: O Christ God, grant rest and mercy to the souls of those who are at rest, and to us, sinners, grant forgiveness of our transgressions.

Deacon: Again in peace let us beseech the Lord. For the souls of those who are at rest, let us beseech Christ our Savior, that he may reckon them with the just and may save us by the grace of his mercy. Almighty Lord our God, save us and have mercy on us.

Priest: Lord, have mercy. Lord, have mercy. Lord, have mercy.

O Christ, Son of God, forbearing and compassionate, have compassion, in your love as our creator, upon the souls of your servants who are at rest. Be mindful of them in the great day of the coming of your kingdom. Make them worthy of mercy, of expiation and forgiveness of sins. Glorify them and reckon them with the company of your saints at your right hand. For you are Lord and creator of all, judge of the living and of the dead. And to you is befitting glory, dominion and honor, now and unto the ages of ages. Amen.

Priest: Blessed be our Lord Jesus Christ. Amen.

Choir: Our Father, who are in heaven, hallowed be thy name; thy kingdom come; thy will be done on earth as it is in heaven. Give us this day our daily bread; and forgive us our debts, as we forgive our debtors; and lead us not into

պանաց: Եւ մի՛ տանիր զմեզ ի փորձութիւն, այլ փրկեա՛ զմեզ ի չարէ:

Քինյ. Ձի Քո է արքայութիւն եւ գորութիւն եւ փառք յաւիտեանս. ամէն:

Դպ. Օրհնեցից զՏէր յամենայն ժամ, յամենայն ժամ օրհնութիւն նորա ի բերան իմ:

Քինյ. Օրհնեալք եղբրուք ի շնորհաց Սրբոյ Հոգւոյն, երթայք խաղաղութեամբ, եւ Տէր Յիսուս եղիցի ընդ ձեզ ընդ ամենեսեանդ. ամէն:

անոնց՝ որոնք մեզի դէմ յանցանք գործած են: Եւ թոյլ մի՛ տար որ փորձութեան մէջ իյնանք, այլ ազատէ՛ մեզ չարէն:

Քհնյ. Որովհետեւ Քուկդ են արքայութիւնը, գորութիւնը եւ փառքը, յաւիտեանապէս. ամէն:

Դպ. Տէրը պիտի օրհնեմ ամէն ժամ Անոր օրհնութիւնը միշտ իմ շրթներուս վրայ պիտի ըլլայ:

Քհնյ. Օրհնեալ ըլլաք Սուրբ Հոգիին շնորհքներով: Խաղաղութեամբ գացէք եւ մեր Տէրը՝ Յիսուս ձեր բոլորին հետ ըլլայ. ամէն:

toghoomk merots bardabanats. Yev mee daneer uzmez ee portsootyoon, ayl purgya uzmez ee chare.

not into temptation; but deliver us from evil.

Priest: Zee ko eh arkayootyoon yev zorootyoon yev park haveedyanus. Amen.

Priest: For thine is the kingdom and the power and the glory to ages. Amen.

Choir: Orhnetseets uzDer hame-nayn zham; hamenayn zham orh-nootyoon nora ee peran eem.

Choir: I will bless the Lord at all times; his praise shall at all times be in my mouth.

Priest: Orhnyalk yegherook ee shnor-hats Soorp Hokvooy. Yertayk khaghaghootyamp yev Der Heesoos yegheetsee unt tsez unt amenes-yanut. Amen.

Priest: Be blessed by the grace of the Holy Spirit. Depart in peace and the Lord be with you all. Amen.

ՅԱԻԵԼՈՒԱԾ

Սաղմոս Լուսցման
ԻԵ (ԻԶ)

Այլելուիա, ալելուիա:

Լուսցից սրբութեամբ զձեռս իմ,
եւ շուրջ եղէց զսեղանով քով, **Տէր:**

Դատ արա՛ ինձ, **Տէր,** զի ես
յամբժոռութեան իմում գնացի. ի
Տէր յուսացայ զի մի՛ եղէց հիւանդ:

Փորձեա՛ զիս, **Տէր,** եւ քննեա՛
զիս, փորձեա՛ գերիկամունս իմ եւ
զսիրտ իմ:

Ողորմութիւն քո, **Տէր,** առաջի
աչաց իմոց, եւ հաճոյ եղէց ճշմար-
տութեան քում:

Ո՛չ նստայց ես յաթոռս նան-
րաց, եւ ընդ անօրէնս ես ո՛չ մտից:

Ատեցի ես զժողովս չարաց, եւ
ընդ ամբարիշտս ես ոչ նստայց:

Լուսցից սրբութեամբ զձեռս իմ,
եւ շուրջ եղէց զսեղանով քով, **Տէր:**

Լսել ինձ զձայն օրհնութեան քո,
եւ պատմել զամենայն սքանչելիս քո:

Տէր, սիրեցի զվայելչութիւն տան
քո, եւ զտեղի յարկի փառաց քոց:

Մի՛ կորուսաներ ընդ ամբա-
րիշտս զանձն իմ, եւ մի՛ ընդ արս
արիւնահեղս զկեանս իմ:

Որոց ձեռք իւրեանց յանօրէ-
նութեան են, եւ աջ նոցա լի է կա-
շառօք:

Ես յամբժոռութեան իմում գնացի,
փրկեա՛ զիս, **Տէր,** եւ ողորմեա՛ ինձ:

Ոտն իմ կացցէ յուղղութեան:

Յեկեղեցիս մեծս օրհնեցից զքեզ:

Փառք **Հօր** եւ **Որդւոյ** եւ **Հոգ-**
ւոյն Սրբոյ:

Այժմ՝ եւ միշտ եւ յաւիտեանս
յաւիտենից: Ամէն:

ՅԱԻԵԼՈՒԱԾ

Լուսցման Սաղմոս
ԻԵ (ԻԶ)

Ալելուիա, ալելուիա:

Ձեռքերս անմեղութեամբ պիտի
լուամ եւ Սեղանիդ շուրջ պիտի
գտնուիմ, ով **Տէր:**

Դատէ՛ զիս, **Տէր,** որովհետեւ անա-
րատութեամբ փախցի, յոյսս Տիրոջ
վրայ դրի, որպէսզի չսասանիմ:

Փորձէ՛ զիս, **Տէր,** քննէ՛ զիս,
փորձէ՛ սրտիս ցանկութիւնները եւ
մտքիս խորհուրդները:

Տէր, ողորմութիւնդ իմ աչքերուս
առջեւ է եւ Բու նշմարտութեանդ
մէջ փախցի:

Անպէտ մարդոց հետ պիտի չնստիմ
եւ անօրէններու հետ պիտի չընկե-
րանամ:

Չարերուն ժողովը ատեցի եւ ամ-
բարիշտներու հետ պիտի չնստիմ:

Ձեռքերս անմեղութեամբ պիտի
լուամ եւ Սեղանիդ շուրջ պիտի
գտնուիմ, ով **Տէր:**

Որպէսզի Բու օրհնութեանդ ձայնը
լսեմ եւ բոլոր սքանչելի գործերդ
պատմեմ:

Տէր, սիրեցի Բու տանդ վայելչու-
թիւնը եւ Բու փառքիդ սրբավայրը:

Ձիս մեղաւորներու հետ եւ իմ
կեանքս՝ արիւնահեղ մարդոց հետ
կորուստի մի՛ մատներ:

Անոնց գործերը անօրէնութեան
մէջ թաքախուած են, եւ անոնց
ձեռքը կաշառքով լեցուն է:

Անարատութեամբ փախցի, ողոր-
մէ՛ ինձի եւ փրկէ՛ զիս, **Տէր:**

Ոտքս արդարութեան նամբուն
մէջ պիտի մնայ:

Դեզ պիտի օրհնեմ հոծ բազմու-
թիւններու առջեւ:

Փառք **Հօր,** **Որդիին** եւ **Սուրբ Հոգիին:**

Հիմա եւ միշտ եւ յաւիտեանս պէս.
ամէն:

APPENDICES

Saghmos Luvatsman
Psalm 25 (26)

Alelooya, alelooya.

*Luvatseets surpootyamp uztse-
rus eem, yev shoorch yeghets uz-
seghanov kov, Der.*

*Tad ara eents, Der, zee yes ham-
pudzootyan eemoom kunatsee. Ee Der
hoosatsa, zee mee yeghets heevant.*

*Portsyia zees, Der, yev kunnya
zees. Portsyia zereegamoonus eem
yev uzseerd eem.*

*Voghormootyoon ko, Der, ara-
chee achats eemots, yev hajo ye-
ghets jushmardootyan koom.*

*Voch nusdayts yes hatorus nan-
rats yev unt anorenius yes voch
mudeets.*

*Adetsee yes uzzhoghovus cha-
rats, yev unt ampareeshdus yes
voch nsdayts.*

*Luvatseets surpootyamp uztse-
rus eem, yev shoorch yeghets uz-
seghanov kov, Der.*

*Lusel eents uztsayn orhnootyan
ko, yev badmel zamenayn uskan-
chelees ko.*

*Der, seeretsee uzvayelchootyoon
dan ko, yev uzdeghee hargee pa-
rats kots.*

*Mee goroosaner unt amparee-
shdus zantsun eem, yev mee unt
arus aryoonaheghus uzgyanus eem.*

*Vorots tserk yooryants hanore-
nootyan en, yev ach notsa lee eh
gasharok.*

*Yes hampudzootyan eemoom
kumatsee. Purgya zees, Der, yev
voghormya eents.*

*Vodn eem gatstseh hooghgho-
otyán.*

*Hegeghetsees medzs orhnetseets
uzkez.*

*Park Hor yev Vortvo yev Hokvo-
oyñ Surpo.*

*Ayzhum yev meeshd yev havee-
dyanus haveedeneets. Amen.*

APPENDICES

Psalm 26

Alleluia, alleluia.

*I wash my hands in innocence,
and I go around your alter, O Lord.*

*Do me justice, O Lord, for I have
walked in integrity, and in the Lord
I trust without wavering.*

*Search me, O Lord, and try me;
test my soul and my heart.*

*For Your loving kindness is be-
fore my eyes, and I have walked in
Your truth.*

*I have not sat with idolatrous
mortals, nor will I go in with hypo-
crites.*

*I have hated the assembly of
evildoers, and will not sit with the
wicked.*

*I wash my hands in innocence,
and I go around your alter, O Lord.*

*Giving voice to my thanks, and
recounting all your wondrous deeds.*

*O Lord, I love the house in
which you dwell, the tenting-place
of your glory.*

*Gather not my soul with those
of sinners, nor with men of blood
my life.*

*On their hands are crimes, and
their right hands are full of bribes.*

*But I walk in integrity; redeem
me, and have pity on me.*

My foot stands on level ground.

*In the assemblies I will bless
the Lord.*

*Glory to the Father, and to the
Son, and to the Holy Spirit.*

Now and forever and ever. Amen.

ՄԵՂԵԴԻՔ

Ծննդեան եւ Աստուածածնի

Այսօր տօն է սուրբ ծննդեան, աւետիս. Տեառն մերոյ եւ յայտնութեան, աւետիս:

Այսօր արեւն արդարութեան, աւետիս. երեւեցաւ ի մէջ մարդկան, աւետիս:

Այսօր սուրբ կոյնն անապական, աւետիս. ծնաւ երբը զանմահ Արքայն, աւետիս:

Քրիստոս ծնաւ եւ յայտնեցաւ:

Խնկի ծառին նման ես, պտուղ դու քաղցրահամ ես, զբարի պտուղ բերեալ ես, Աստուածածին մեղայ քեզ:

Տեսնընդառաջի

Քրիստոս փառաց Թագաւորն, այսօր եկեալ յընծայումն, կատարելով զօրէնս քառասնօրեայ գալլստեան: Ի գիրկս առեալ ծերունւոյն զաստուածորդին եւ ասէ, մեծ աւետիս է այսօր նահապետաց ամէնից: Այլ մեծագոյն աւետիս քրիստոնէից համայնից:

Ծաղկագարդի

Յիսուս Քրիստոս եմուտ այսօր ի սուրբ քաղաքն Երուսաղէմ: Ովսաննա ի բարձունս, այլուիս:

Յարութեան

Յարեաւ Քրիստոս: Չարթեաւ Քրիստոս:

Ով պարտիզպան, դու ասա, ո՞ւր

ՄԵՂԵԴԻՆԵՐ

Ծննդեան եւ Աստուածածնի

Այսօր տօն է Սուրբ Ծննդեան, աւետիս. մեր Տիրոջ Յայտնութեան տօնն է, աւետիս:

Այսօր արդարութեան արեւը, աւետիս. մարդոց երեւցաւ, աւետիս:

Այսօր անարատ Սուրբ Կոյսը, աւետիս. Անմահ Թագաւորին ծնունդ տուաւ, աւետիս:

Քրիստոս ծնաւ եւ յայտնուեցաւ:

Խունկի ծառին նման ես, դուն քաղցրահամ պտուղ ես, Բարի պտուղին ծնողն ես, Աստուածածին մեղայ քեզ:

Տեսնընդառաջի

Քրիստոս՝ փառքի Թագաւորը, այսօր ընծայուելու եկաւ՝ քառասնօրեայ գալուստի օրէնքը կատարելով: Ծերունին Աստուածորդին իր գիրկը առնելով՝ կ'ըսէ. այսօր, բոլոր նահապետներուն համար մեծ աւետիս է, իսկ բոլոր քրիստոնեաներուն համար՝ մեծագոյն աւետիսը:

Ծաղկագարդի

Այսօր Յիսուս Քրիստոսը Սուրբ քաղաք՝ Երուսաղէմ մտաւ: Օրհնութիւն երկնքի մէջ բնակողիդ: Ալիւիս:

Յարութեան

Քրիստոս յարութիւն առաւ եւ արթնցաւ:

Ով պարտիզպան, դուն ըսէ,

MELODIES

Nativity and Assumption

Aysor don e soorp dzununtyan, ave-dees. Dyarun mero yev haydnootyan, ave-dees.

Aysor arevn artarootyan, ave-dees. Yerevetsav ee mech martgan, ave-dees.

Aysor soorp gooysh anabagan, ave-dees. Dzunav yeper zanmah Arkayn, ave-dees.

Kreesdos dzunav yev haydnetsav.

Khungi dzareen numan es, budoogh too kaghtsraham es, zparee budoogh peryal es, Asdvadzadzin megha kez.

Presentation of our Lord

Kreesdos parats Takavorn, aysor yegyal hundzayoomun, gadarelov zorenius karasnorya kalusdyan. Ee keergus aryal dzeroonvooysh zasd-vadzorteen yev aseh, medz ave-dees eh aysor nahabedats ameneets. Ayl medzakooyn ave-dees kreesdoneyeets hamayneets.

Palm Sunday

Heesoos Kreesdos yemood aysor ee soorp kaghakun Yeroosaghem. Ovsanna ee partsoonus, alelooya.

Easter

Haryav Kreesdos. Zartyav Kreesdos.

Ov bardeezban, too asa, our

MELODIES

Nativity and Assumption

Today is the feast of the Holy Nativity, good news! And the Epiphany of our Lord, good news!

Today the sun of righteousness, good news! Is revealed among humans, good news!

Today the pure and holy Virgin, good news! Gives birth to the immortal King, good news!

Christ is born and revealed.

You are like an incense tree, a sweet tasting fruit, in your womb you carried the good fruit, Mother of God, I have sinned against you.

Presentation of our Lord

Christ the King of glories, visits the Temple today, He fulfills the law on the fortieth day. Holding the Son of God in his arms, the Elder says: Good news today to all patriarchs, but the greatest news to all Christians everywhere.

Palm Sunday

Today, Christ Jesus enters Jerusalem, the Holy city. Hosanna in the highest! Alleluia.

Easter

Christ is risen. Christ is awake.

O gardener, tell me where they

տարան զՅիսուս: Որ կարծեմ թէ դու ես նման, ո՛վ նման դու նման:

Մի՛ լար դու, ո՛վ կին, ես եմ կենդանին: Ե՛կ եւ տե՛ս զտեղին, զոր խոցեաց ազգն Իսրայէլի:

Յարեաւ Քրիստոս: Զարթեաւ Քրիստոս:

Յինանց Շարաթ
եւ Կիրակի օրերուն

Գովեա՛ Երուսաղէմ զՏէր:

Յարեաւ Քրիստոս ի մեռելոց, ալէլուիա:

Եկայք ժողովուրդք, երգեցէ՛ք Տեառն, ալէլուիա:

Յարուցելոյն ի մեռելոց ալէլուիա, որ զաշխարհս լուսաւորեաց. ալէլուիա:

ՇԱՐԱԿԱՆՔ ԽՆԿԱՐԿՈՒԹԵԱՆ
ԹԱՓՕՐԻ

Ծննդեան ԴԿ

Խորհուրդ մեծ եւ սքանչելի որ յայսմ աւուր յայտնեցաւ. Հովիւք երգեն ընդ հրեշտակս, տան աւետիս աշխարհի:

Ծնաւ նոր արքայ ի Բեթղեհէմ քաղաքի. որդիք մարդկան օրհնեցէք, զի վասն մեր մարմնացաւ:

Վարդանանց ԴԿ

Նորահրաշ պսակաւոր եւ զօրագլուխ առաքինեաց, վառեցար զինու Հոգւոյն արիաբար ընդդէմ մահու. Վարդան քաջ նահատակ, որ վանեցեր զթշնամին, վարդագոյն արեամբդ քո պսակեցեր զեկեղեցի:

Յիսուսը ո՞ւր տարին: Կը կարծեմ, որ դուն Անոր կը նմանիս:

Ո՛վ կին, մի՛ լար, ես եմ կենդանին: Եկուր եւ տես այն տեղը, որ Իսրայէլի ժողովուրդը խոցեց:

Քրիստոս յարութիւն առաւ եւ արթնցաւ:

**Յինանց Շարաթ
եւ Կիրակի օրերուն**

Երուսաղէ՛մ, Տէրը գովարանէ՛:

Քրիստոս մեռելներէն յարութիւն առաւ, ալէլուիա:

Եկէ՛ք, ո՛վ ժողովուրդներ, Տիրոջ երգեցէ՛ք, ալէլուիա:

Մեռելներէն յարութիւն առնողին, ալէլուիա: Անոր, որ աշխարհը լուսաւորեց, ալէլուիա:

**ԹԱՓՕՐԻ ԽՆԿԱՐԿՈՒԹԵԱՆ
ՇԱՐԱԿԱՆՆԵՐ**

Ծննդեան ԴԿ

Խորհուրդը, որ այսօր յայտնուեցաւ մեծ է եւ սքանչելի: Հովիւները հրեշտակներուն հետ երգելով՝ աշխարհին աւետիս կու տան:

Մարդոց որդիներ օրհնեցէ՛ք, Բեթղեհէմ քաղաքին մէջ նոր Արքայ մը ծնաւ, որովհետեւ Ան մեզի համար մարմնացաւ:

Վարդանանց ԴԿ

Նորահրաշ պսակաւոր եւ առաքինի մարդոց զօրագլուխ, հոգիի զէնքով քաջարար մահուան դէմ սպառազինուեցար: Վարդան՝ քաջ նահատակ, որ թշնամին հեռացուցիր, Եկեղեցին վարդագոյն Արիւնովդ պսակեցիր:

daran uzheesoos. Vor gardzem te too es numan, ov numan too numan.

Mee lar too, ov geen, yes em gentaneen. Yeg yev des degheen zor khotsyats azkun Eesrayelee.

Haryav Kreesdos. Zartyav Kreesdos.

Eastertide and Sundays

Kovya Yeroosaghem uzDer.

Haryav Kreesdos ee merelots, alelooya.

Yegayk zhoghovoortk, yerketsek Dyarn, alelooya.

Harootselooyen ee merelots alelooya, vor zashkharhus loosavoryats. Alelooya.

CHANTS OF CENSING

Nativity Ta-Gen (Mode VIII)

Khorhoort medz yev uskanchelee vor haysum avoor haydnetsav. Hoveevk yerken unt hreshdags, dan avedeles ashkharhee.

Dzunav nor arka ee Petghehem kaghakee. Vortek martgan orhnetsek, zee vasun mer marmnatsav.

*St. Vartan and his companions
Ta-Gen (Mode VIII)*

Norahurash busagavor yev zorakulookh arakeenyats, varetsar zeenoo hokvooyen areeyapar unttem mahoo. Vartan kach nahadag vor vanetser uztushnameen, vartakooyen aryamput ko busagetser zegeghetsee.

took Him. I think you resemble Him.

O woman, do not cry, I am alive. Come and see the scars that I received from the people of Israel.

Christ is risen. Christ is awake.

Eastertide and Sundays

Praise the Lord, O Jerusalem.

Christ is risen from the dead, alleluia.

Come people, let us sing to the Lord, alleluia.

To Him who is risen from the dead, alleluia, to Him who enlightened the world, alleluia.

CHANTS OF CENSING

Mode VIII

A great and wondrous mystery is revealed today; shepherds with angels sing Good News to the world bring.

A new King is born in the city of Bethlehem; praise Him all humans for our sake he took flesh.

*St. Vartan and his companions
Mode VIII*

Newly crowned and leader of the army of the virtuous, armed with the Spirit, driven bravely against the power of death; Vartan fearless martyr, you drove back the adversary, with the shedding of your red blood you crowned the Church.

Ծաղկագարդի ԱԶ

*Որ վերօրհնիս յաթոռս քերով-
բէից, ի վերայ նստիլ յաւանակի
հաճեցար. բարբրանեալ որ եկիրդ
ի կեցուցանել:*

*Ովսաննա՛ ի բարձունս, այլուիա.
բարբրանեալ եկեալ անուամբ
տեառն, այլուիա. եւ օրհնութիւն
որ գալոցդ ես անուամբ տեառն,
այլուիա:*

Զատկի ԱԶ

*Այսօր յարեալ ի մեռելոց փե-
սայն անմահ եւ երկնաւոր. քեզ
աւետիք խնդութեան հարսն ի
յերկրէ եկեղեցի. օրհնեա ի ձայն
ցնծութեան զԱստուած քո Սիոն:*

*Այսօր անճառ լոյսն ի լուսոյ
լուսաւորեաց զմանկունս քո, լու-
սաւորեա Երուսաղէմ, քանզի
յարեալ լոյս քո Քրիստոս. օրհ-
նեա ի ձայն ցնծութեան զԱստուած
քո Սիոն:*

Յարութեան ԲԿ

Քրիստոս յարեալ ի մեռելոց:

*Ընդ արշալոյսն առաւօտուն
կանխեալ կանանցն ի գերեզմանն
ասելով, Քրիստոս յարեալ ի մե-
ռելոց:*

*Եւ առ նոսա ասէր հրեշտակն,
զի խնդրէք զկենդանին ընդ մեռ-
եալս, Քրիստոս յարեալ ի մեռելոց:*

*Փութագարուք ո՛վ սուրբ կա-
նայք եւ պատմեցէք աշակերտացն
ասելով, Քրիստոս յարեալ ի մե-
ռելոց:*

Ծաղկագարդի ԱԶ

*Դուն, որ Քերովբէներու աթոռ-
ներուն վրայ կը փառաւորուիս, հա-
մեցար աւանակի վրայ նստիլ եւ մեզ
վրկելու եկար, ով բարբրանեալ:*

*Ովսաննա բարձունքներուն մէջ,
այլուիա, բարբրանեալ է՝ Ան որ
Տիրոջ անունով եկած է եւ օրհնու-
թիւն, որ Տիրոջ անունով պիտի գաս,
այլուիա:*

Զատիկի ԱԶ

*Այսօր անմահ եւ երկնաւոր Փե-
սան մեռելներէն յարութիւն առաւ:
Ով երկրաւոր հարս՝ Եկեղեցի, քեզի
ուրախ աւետիս. ցնծութեան ձայ-
նով Աստուած օրհնէ, ով Սիոն:*

*Այսօր անճառ Լոյսը, որ Լոյսէն
ծնած է, զաւակներդ լուսաւորեց,
լուսաւորուէ ով Երուսաղէմ, որով-
հետեւ քու Լոյս Քրիստոսը յարութիւն
առաւ. ցնծութեան ձայնով Աստուած
օրհնէ, ով Սիոն:*

Յարութեան ԲԿ

*Քրիստոս մեռելներէն յարութիւն
առաւ:*

*Առաւօտեան արշալոյսին կիները
կանուխ գերեզման գացին, ըսելով.
Քրիստոս մեռելներէն յարութիւն
առաւ:*

*Եւ հրեշտակը անոնց կ'ըսէր.
Ինչո՞ւ ողջը մեռելներուն մէջ կը
փնտոէ՞ք, Քրիստոս մեռելներէն յա-
րութիւն առաւ:*

*Ով սուրբ կիներ, անապարեցէ՛ք
եւ աշակերտներուն պատմեցէ՛ք՝ ըսե-
լով. Քրիստոս մեռելներէն յարու-
թիւն առաւ:*

Palm Sunday Ayp-Tsa (Mode I)

Vor verorhnees hatorus kerov-peyeets, ee vera nusdeel havana-gee hajetsar. Parepanyal vor yegeert ee getsootsanel.

Ovsanna ee partsoons alelooya. Parepanyal yegyal anvamp Dyarn, alelooya. Yev orhnootyoon vor ka-lotst es anvamp dyarn, alelooya.

Easter Ayp-Tsa (Mode I)

Aysor haryav ee merelots pesayn anmah yev yergnavor. Kez avedeek khuntootyán harsn ee hergreh ye-geghetsee. Orhnya ee tsayn tsundzootyan zAsduvadz ko Seeyon.

Aysor anjar looysn ee looso loo-savoryats uz mangoonus ko, loosa-vorya Yeroosaghem, kanzee haryav looys ko Kreesdos. Orhnya ee tsayn tsundzootyan zAsduvadz ko Seeyon.

Resurrection Pen-Gen (Mode IV)

Kreesdos haryav ee merelots.

Unt arshaloosun aravodoo gan-khyal ganantsun ee kerezmanun ase-lov. Kreesdos haryav ee merelots.

Yev ar nosa aser hureshdagun, zee khuntrek uzgentaneen unt mer-yalus, Kreesdos haryav ee merelots.

Pootatsarook ov soorp ganayk yev badmetsek ashagerdatsun ase-lov, Kreesdos haryav ee merelots.

Palm Sunday Mode I

Praised on high seated with the Cherubim, You lowered yourself to ride on a colt; praise to You, who come to save us.

Hosanna in the highest, alleluia. Praise to You, who comes in the name of the Lord, alleluia. Blessings to You, who will come again in the name of the Lord, alleluia.

Easter Mode I

Today, the immortal and heavenly groom is risen from the dead, Good News of joy to you, O Holy Church, bride from earth; praise your God, O Zion, with a voice of joy.

Today the ineffable light from light, enlightened your children, shine, shine, O Jerusalem, for Christ, your light, is risen today; praise your God, O Zion, with a voice of joy.

Resurrection Mode IV

Christ is risen from the dead.

At the break of dawn, the women hurried to the tomb, and proclaimed: Christ is risen from the dead.

The angel spoke to the women, why are you looking for the living among the dead? Christ is risen from the dead.

Hurry back, O holy women, tell the disciples what you witnessed: Christ is risen from the dead.

Համբարձման ԴԶ

Համբարձաւ տէրն մեր յերկինս, ասելով աշակերտացն, նստարուք ի քաղաքիդ Երուսաղէմ, մինչեւ զգենուցուք զօրութիւն ի բարձանց:

Միաբանեալ սուրբ առաքեալքն միախոհ եւ միակրօն, միաբան նստէին ի սուրբ վերնատանն, եւ ակն ունէին զալստեան Սուրբ Հոգւոյն:

Յանկարծակի եհաս ի նմանութիւն լուսոյ փայլման. եւ եկեալ բնակեցաւ ի սուրբ Առաքեալսն, մինչդեռ նստէին ի սուրբ վերնատանն:

Հոգեգալստեան ԴԶ

Առաքելոյ աղաւնոյ իջանելով մեծաձայն հնչմամբ ի բարձանց, ի նմանութիւն լուսոյ փայլման հրագինեաց անկիզելի զաշակերտսն, մինչդեռ նստէին ի սուրբ վերնատանն:

Աննիւթական աղաւնի, անքննելի, որ քննէ զխորս Աստուծոյ. զոր առեալ ի հօրէ պատմէ զահաւոր եւ զմիւսանգամ զալուստն. զոր քարոզեցին համագոյական:

Օրհնութիւն ի բարձունս, ելողին ի Հօրէ Հոգւոյն սրբոյ. որով առաքեալքն արբեցան անմահական բաժակաւն, եւ հրաւիրեցին զերկիրս ի յերկինս:

Ի Տօնի Կաթողիկէ Ար. Էջմիածնի ԳԶ

Ուրախ լեր սուրբ եկեղեցի, քանզի Քրիստոս արքայն երկնից այսօր պսակեաց զքեզ խաչիւն իւրով. եւ զարդարեաց զամուրս քո սքանչելի փառօքն իւրովք:

Համբարձման ԴԶ

Մեր Տէրը երկինք համբարձաւ՝ աշակերտներուն ըսելով. Երուսաղէմ՝ քաղաքին մէջ նստեցէ՛ք, մինչեւ երկինքէն զօրութիւն ստանաք:

Սուրբ առաքեալները միակամ, միասիրտ եւ համերաշխ, միասնաբար սուրբ վերնատան մէջ նստած էին եւ Սուրբ Հոգիի գալուստին կը սպասէին:

Սուրբ Հոգին լոյսի փայլքի նմանութեամբ յանկարծ հասաւ, եկաւ, բնակեցաւ սուրբ առաքեալներուն մէջ, մինչ անոնք վերնատան մէջ նստեր էին:

Հոգեգալստեան ԴԶ

Հօրմէն դրկուած աղաւնին մեծաձայն հնչումով, փայլատակի նմանութեամբ, աշակերտները անկիզելի կրակով եւ հրեղէն լեզուներով գինեց, մինչ անոնք վերնատան մէջ նստեր էին:

Աննիւթական եւ անգննելի աղաւնին, որ Աստուծոյ խորհուրդները կը քննէ եւ Հօրմէն առնելով՝ Քրիստոսի ահաւոր երկրորդ գալուստի մասին կը պատմէ, որ առաքեալները համագոյակից քարոզեցին:

Օրհնութիւն բարձունքներու մէջ, Հօրմէն բխող Սուրբ Հոգիին, որուն անմահական բաժակով առաքեալները արբեցան եւ երկիրը երկինք հրաւիրեցին:

Կաթողիկէ Ար. Էջմիածնի Տօնին ԳԶ

Ուրախ եղիր, Սուրբ Եկեղեցի, որովհետեւ երկնաւոր Արքան՝ Քրիստոս, այսօր քեզ Իր Խաչով պսակեց եւ պարիսպներդ Իր սքանչելի փառքով զարդարեց:

Ascension Ta-Tsa (Mode VII)

Hampartsav Derun mer hergeenus, aselov ashagerdatsun, nusdarook ee kaghakeet Yeroosaghem, meenchev uzkenootsook zorootoyon ee partsants.

Meeyapanyal soorp arakyalkun meeyakhoh yev meeyagron, meeyapan nusdeyeen ee soorp verna-danun, yev agn ooneyeen kalusdyan Soorp Hokvooyin.

Hangardzagee yehas ee numanootyoon looso paylman. Yev yegyalyal punagetsav ee soorp arakyalsun, meenchter nusdeyeen ee soorp vernadann.

Pentecost Ta-Tsa (Mode VII)

Arakelo aghavno eechanelov me-dzatsayn hunchmamp ee partsants, ee numanootyoun looso paylman hrazeenyats angeezelee zashager-dsun, meenchter nusdeyeen ee soorp vernadann.

Annyootagan aghavnee, ankunnelee vor kunneh uzkhors Asdoodzo. Zor aryal ee Horeh badmeh zahavor yev uzmyoosankam kaloosdun. Zor karozetseen hamakoyagan.

Orhnootyoon ee partsoons, ye-logheen ee Horeh Hokvooyin Surpo. Vorov arakyalkun arpetsan anmahagan pazhagavun, yev hraveere-tseen zergeers ee hergeens.

Feast of Holy Etchmiadzin
Kim-Tsa (Mode V)

Oorakh ler soorp yegeghetsee, kanzee Kreesdos arkayn yergneets aysor busagyats uzkez khacheev yoorov. Yev zartaryats zamoorus ko uskanchelee parokun yoorovk.

Ascension Mode VII

Our Lord ascended to heaven, and said to the disciples: Remain in the city of Jerusalem, until you receive the power from high above.

The holy apostles united, one in thought and in faith, seated together in the holy Upper Room, and waited for the coming of the Holy Spirit.

Suddenly He came like a ray of light, and rested upon the holy apostles, while they were seated in the holy Upper Room.

Pentecost Mode VII

In the form of a dove like a gusting wind descending from above, as a ray of shining light consumed the disciples like a fire, while they were seated in the holy Upper Room.

The dove not made of matter, inscrutable, yet penetrates the depths of God, receiving from the Father He tells of the awesome Second Coming, He is proclaimed of the same essence of the Father and Son.

Praise be on high to the Holy Spirit who proceeds from the Father, through Him the apostles drank from the cup of immortality, and invited the earth to ascend to heaven.

Feast of Holy Etchmiadzin
Mode V

Rejoice, Holy Church, Christ, the King of Heaven crowns you with His Cross, and adorns your edifice with glories of wonder.

*Խնդա՛յ յոյժ դուստր Սիովնի-
քանզի երկիրս երկինք եղեն այսօր
վերստին քո նորոգմամբ, եւ թա-
զաւորն երկնաւոր հաճեցաւ բնակիլ
ի քեզ:*

Վարդավառի Ա.Ձ

*Որ ի լերինն այլակերպեալ ցու-
ցեր զաստուածային քո գօրութիւնդ-
զքեզ փառաւորեմք իմանալի լոյս:*

*Որ զճառագայթ փառաց քոց
ցուցեր արեգակնակերպ փայլմամբ
զարարածս լուսաւորեցեր. զքեզ
փառաւորեմք իմանալի լոյս:*

*Որ ահագին տեսեամբ զարհու-
րեցուցեր զքո զաշակերտսն, ի թրմ-
րութիւն հրաշիցն ի սէր աստուա-
ծային փառաց քոց. զքեզ փառա-
ւորեմք իմանալի լոյս:*

Վերափոխման
Սուրբ Աստուածածնի ԴՁ

*Այսօր ժողովեալ սրբոցն ի միա-
սին երանելի առաքեալքն եւ սուրբ
կուսանքն ջահագգեստուք պայ-
ծառացեալք լուցանէին զլապտերս
իւրեանց. եւ միաձայնեալ ասէին,
օրհնեալ ես ամենօրհնեալք ի կանայս:*

Վերացման Խաչի Ա.Ձ

*Որ զանարատ բագուկս քո ի
խաչին տարածեցեր Քրիստոս Աստ-
ուած, եւ նշան յաղթութեան ետուր
մեզ. սովաւ զկեանս մեր պահեա:*

*Որ զաշխարհակեցոյց բազկա-
տարածութիւն խաչի քո Քրիստոս
Աստուած զաւազան գօրութեան
ետուր մեզ. սովաւ զկեանս մեր
պահեա:*

Շա՛տ ուրախացիր, ո՛վ Սիոնի
դուստր, որովհետեւ այսօր վերստին
նորոգուելովդ՝ երկիրը երկինք դար-
ձաւ եւ երկնաւոր Թագաւորը հա-
նեցաւ քու մէջդ բնակիլ:

Վարդավառի Ա.Ձ

Դու՛ն, որ լերան վրայ այլա-
կերպուելով՝ աստուածային գօրու-
թիւնդ ցոյց տուիր: Ով իմանալի
Լոյս, Քեզ կը փառաւորենք:

Դու՛ն, որ արեգակնակերպ պայ-
ծառութեամբ Քու փառքի նառա-
գայթդ ցոյց տուիր եւ արարածները
լուսաւորեցիր: Ով իմանալի Լոյս,
Քեզ կը փառաւորենք:

Դու՛ն, որ ահաւոր տեսիլով աշա-
կերտներդ սարսափեցուցիր հրաշքի
թմբիքով եւ ի սէր Քու աստուածա-
յին փառքիդ: Ով իմանալի Լոյս,
Քեզ կը փառաւորենք:

Վերափոխման
Սուրբ Աստուածածնի ԴՁ

Այսօր սուրբերը՝ երանելի առաք-
եալներն ու սուրբ կոյսերը միասին
հաւաքուելով, լուսաւոր զգեստնե-
րով պայծառացած՝ իրենց լապտեր-
ները կը վառէին եւ միաձայն կ'ըսէին՝
օրհնեալ ես դու՛ն՝ ամենօրհնեալ,
բոլոր կիներուն մէջ:

Վերացման Խաչի Ա.Ձ

Ով Քրիստոս Աստուած, Դու՛ն՝ որ
անարատ բագուկներդ խաչին վրայ
երկարեցիր եւ մեզի յաղթութեան
նշան տուիր, ասոր միջոցով մեր
կեանքը պահպանէ:

Ով Քրիստոս Աստուած, Դու՛ն՝ որ
աշխարհը կենդանացնող բազկատա-
րած խաչը մեզի որպէս գօրութեան
գաւազան տուիր, ասոր միջոցով
մեր կեանքը պահպանէ:

Khunta hooyzh toosdur seeyov-nee. Kanzee yergeers yergeenk yeghen aysor verusdeen ko norok-mamp, yev takavorun yergnavor hajetsav punageel ee kez.

Transfiguration Ayp-Tsa (Mode I)

Vor ee lereenun aylagerbyal tsootser zasdvdazayeen ko zorootoonut. Uzkez paravoremk eemanalee looys.

Vor uzjarakayt parats kots tsootser arekagnagerb paylmamp zararadzus loosavoretser. Uzkez paravoremk eemanalee looys.

Vor ahakeen deslyamp zarhoo-retsootser uzko zashagerdsun, ee tumrootyoon hurasheetsun ee ser asdvadzayeen parats kots. Uzkez paravoremk eemanalee looys.

Assumption of the Mother of God
Ta-Tsa (Mode VII)

Aysor zhoghovyal surportsun ee meeyaseen yeranelee arakyalkun yev soorp goosankun chahazkesdook baydzaratsyalk lootsaneyeen uzlabderus yooryants. Yev meeyatsaynyal aseeyen, orhnyal es amenorhnyalt ee ganays.

Exaltation of the Holy Cross
Ayp-Tsa (Mode I)

Vor zanaraad pazoogus ko ee khacheen daradzetser Kreesdos Asduvadz, yev nushan haghtootyan yedoor mez. Sovav uzgyanus mer bahya.

Vor zashkharhagetsooyts pazgadaradzootyoon khachee ko Kreesdos Asduvadz kavazan zorootyuan yedoor mez. Sovav uzgyanus mer bahya.

Rejoice, daughter of Zion, earth is transformed into heaven with your renewal today. And the King of Heaven comes to live in your midst.

Transfiguration Mode I

You were transfigured on the mountain and thus showed Your divine power; intelligible light, we glorify You.

You showed the rays of Your glory, and as the light of the sun enlightened Your creatures; intelligible light, we glorify You.

The disciples were filled with fear at the awesome sight, blinded to the glory of the divine love revealed; intelligible light, we glorify You.

*Assumption of the Mother of God
Mode VII*

Today, all the saints gathered together blessed apostles and holy virgins, dressed in radiant light, lit their lanterns, and in one voice proclaimed: Blessed are you, O most blessed of women.

*Exaltation of the Holy Cross
Mode I*

Your immaculate arms, O Christ God, You stretched on the cross, and You gave us a symbol of victory; through Your cross protect our lives.

You stretched Your arms on the cross, You saved the world, O Christ God, and You gave us a staff of strength; through Your cross protect our lives.

*Ուստի բուրելով խնկոց անուշա-
հոտութիւնն ի տեղւոջն սրբութեան,
ցնծացաւ Երուսաղէմ ընդ յայտ-
նիլ սրբոյ Խաչին ի տեղւոջն գող-
գոթայ. որ բարձեալ մարմնով
յինքեան զԱստուած հարցն մերոց:*

Վարագայ Խաչի ԱԿ

*Նշանաւ ամենայաղթ Խաչիւղ քո
Քրիստոս պահպանեա՛ զմեզ մար-
դասէր յաներեւոյթ թշնամւոյն.
զի դու միայն ես թագաւոր փա-
ռաց օրհնեալ յաւիտեան:*

*Որ ի վերայ սորա տարածեցեր
զանարատ բազուկս քո. եւ հեղեր
զարիւնդ ի փրկութիւն տիեզերաց.
զի դու միայն ես թագաւոր փա-
ռաց օրհնեալ յաւիտեան:*

*Ի միւսանգամ քո գալստեանն
յերեւիլ սուրբ նշանիս, արժանի
արա զծառայս քո վերստին նո-
րոգման. զի դու միայն ես թագա-
ւոր փառաց օրհնեալ յաւիտեան:*

Թարգմանչաց ԱԿ

*Որք զարդարեցին տնօրինաբար
զիմաստս անեղին, հաստատելով
յերկրի զգիր կենդանի հովուել
զհօտ նոր Իսրայէլի. երգով քաղ-
ցրութեան հնչմամբ զԱստուած
օրհնեսցուք:*

*Որք զերկրաւոր մեծութիւն
փառաց խաւար կոչեցին, ապաւի-
նելով ի յոյս անմահ փեսային ան-
ճառ Բանին արժանի եղեն. երգով
քաղցրութեան հնչմամբ զԱստուած
օրհնեսցուք:*

Ուստի, սրբատեղիին մէջ անու-
շահոտ խունկ բուրելով՝ Գողգոթայի
վրայ սուրբ խաչին յայտնութեամբ
Երուսաղէմը ցնծաց: Այն խաչը, որ
մեր հայրերու Աստուածը մարմնով
Իր վրայ կրեց:

Վարագայ Խաչի ԱԿ

Մարդասէր Քրիստոս, ամենայաղթ
Խաչիդ նշանով մեզ աներեւոյթ թշնա-
միէն պահպանէ՛, որովհետեւ միայն
Դուն յաւիտենապէս օրհնեալ փառքի
Թագաւորն ես:

Դուն ասոր [Խաչին] վրայ Քու
անարատ բազուկներդ տարածեցիր
եւ ամբողջ աշխարհի փրկութեան
համար Արիւնդ թափեցիր, որով-
հետեւ միայն Դուն յաւիտենապէս
օրհնեալ փառքի Թագաւորն ես:

Երբ այս սուրբ նշանը [Խաչը]
երկրորդ գալուստիդ ժամանակ երե-
ւի, Քու ծառաներդ վերստին նորո-
գութեան արժանի՛ դարձուր, որով-
հետեւ միայն Դուն յաւիտենապէս
օրհնեալ փառքի Թագաւորն ես:

Թարգմանչաց ԱԿ

Անոնք նախախնամօրէն աստուա-
ծային իմաստութիւնը զարդարեցին,
կենդանի գիրը երկրի վրայ հաս-
տատեցին՝ Նոր Իսրայէլի հօտը առաջ-
նորդելու համար: Քաղցրահունչ եր-
գով Աստուած օրհնեմք:

Անոնք երկրաւոր փառքի մեծու-
թիւնը խաւար կոչեցին, անմահ Փե-
սային յոյսին ապաւինելով՝ անհառ
Բանին արժանի եղան: Քաղցրահունչ
երգով Աստուած օրհնեմք:

Discovery of the Holy Cross
Pen-Tsa (Mode III)

Oosdee poorelov khungots anoo-shahodootyoon ee deghvochun sur-pootyan, tsundsatzav Yeroosaghem unt haydneel surpo khacheen ee deghvochun koghkota. Vor partsyal marmnov heenkyan zAsduvadz hartsun merots.

Holy Cross of Varak
Ayp-Gen (Mode II)

Nushanav amenahaght khacheevut ko Kreesdos bahbanya uzmez martaser hanerevooyt tushnamvooyt. Zee too meeyayn es takavor parats orhnyal haveedyan.

Vor ee vera sora daradzetser zanarad pazoogus ko. Yev hegher zaryoonut ee purgootyoon deeyezerats. Zee too meeyayn es takavor parats orhnyal haveedyan.

Ee myoosankam ko kalusdyanun hereveel soorp nushanees, arzhanee ara uzdarays ko verusdeen norokman. Zee too meeyayn es takavor parats orhnyal haveedyan.

Holy Translators Ayp-Gen (Mode II)

Vork zartaretseen dunoreenapar zeemasds anegheen, hasdadelov hergree uzkeer gentanee hovel uzhod nor Eesrayelee. Yerkov kaghtsrootyan hunchmamp zAsdvadz orhnestsook.

Vork zergravor medzootyoon parats khavar gochetseen, abaveenelov ee hooyt anmah pesayeen anjar paneen arzhanee yeghen. Yerkov kaghtsrootyan hunchmamp zAsdvadz orhnestsook.

Discovery of the Holy Cross
Mode III

The sweet aroma of incense burning in the holy place, Jerusalem rejoiced at the discovery of the Holy Cross on Mount Golgotha, which was carried in person by the God of our fathers.

Holy Cross of Varak
Mode II

With Your all-victorious Cross, O Christ, who loves mankind, protect us against the invisible enemy; You alone are king of glory, we praise You forever.

You stretched Your arms on the cross and shed Your blood for the salvation of the universe; You alone are king of glory, we praise You forever.

Ar Your Second Coming when the Holy Symbol appears again, make Your servant worthy of the renewal from above; You alone are king of glory, we praise You forever.

Holy Translators Mode II

Destined by providence to unfold the mystery of the Eternal One, proclaiming the living Word on earth to shepherd the flock of New Israel; with the voice of a new song let us praise God.

The glory of earthly power they called darkness, they inherited the ineffable Word setting their hope on the eternal groom; with the voice of a new song let us praise God.

ԺԱՄԱՄՈՒՏԲ

Ճրագալոյցի Ծննդեան
եւ Վերափոխման Աստուածածնի

*Աստուածածին անհարսնացեալ,
զԲանն անսկիզբն յղացար եւ
զԱստուածն անիմանալի ծնար,
զանպարագրելին ի գիրկս քո բար-
ձեր նմա անղաղար բարեխօսեա՛
վասն անձանց մերոց:*

Ծննդեան

*Աստուածածին գլեզ խոստո-
վանեալ երկրպագէ եկեղեցի ուղ-
ղափառաց. քանզի ուր քերով-
բէքն բազմաչեայք եւ աթոռք
հրանիւթք եւ վեցթեւեան սերով-
բէքն նայիլ ո՛չ իշխէին, կրեցեր
անսերմնապէս զանապականումն
ի յարզանդի քում որպէս աղա-
խին զՏէր. եւ ծնար որպէս զմարդ
զԱստուածն բոլորից զմարմնաց-
եալն առ ի քէն զանճառ զբանն ի
փրկութիւն աշխարհի եւ կեանք
անձանց մերոց:*

Տեսունընդառաջի

*Ծերունին այսօր Սիմէոն, հոգ-
ւովն գայր ի տաճարն՝ երեւելով
քերովբէիցն վեհագոյն. զի որոց
թեւօքն սաւառնեալ ոչ իշխէին
հայիլ ի յահեղ փառացն, սա ի
գիրկս իւր բարձեալ համբուրէր
համարձակապէս եւ գգուէր որ-
պէս զմանուկ. եւ աղերսելով հայ-
ցէր արձակիլ ի խաղաղութիւն:*

ԺԱՄԱՄՈՒՏՆԵՐ

Ծննդեան Ճրագալոյցի եւ Վերա-
փոխման Աստուածածնի

Ով չհարսնացած Աստուածածին,
անսկիզբ Խօսքը յղացար եւ անիմա-
նալի Աստուածը ծնար: Դու՛ն՝ որ
անպարագրելին գիրկդ առիր, ան-
ղաղար մեզի համար բարեխօսե՛
Անոր:

Ծննդեան

Ով Աստուածածին, ուղղափառ
եկեղեցին Քեզ կը դաւանի եւ Քեզի
կ'երկրպագէ, որովհետեւ, որպէս
Տիրոջ աղախինը, դուն անապական
արգանդիդ մէջ առանց սերմի կրե-
ցիր գայն՝ Տէրը, որուն բազմաչեայ
Քերովբէները, հրանիւթ աթոռները
եւ վեցթեւեան Սերովբէները չէին
համարձակեր նայիլ: Դուն, բոլորին
Աստուածը եւ անհառ Խօսքը ծնար՝
աշխարհի փրկութեան եւ մեր հո-
գիներու կեանքին համար:

Տեսունընդառաջի

Այսօր, ծերունի Սիմէոնը Սուրբ
Հոգիի մղումով Տաճար կու գար,
աւելի վեհ երեւնալով, քան Քերով-
բէները, որոնք թեւերով սաւառնե-
լով, չէին համարձակեր նայիլ Տի-
րոջ՝ Անոր ահեղ փառքին պատմա-
րով: Ծերունին գԱյն իր գիրկը առ-
նելով՝ համարձակօրէն կը համբու-
րէր եւ մանուկի պէս կը գգուէր: Եւ
աղերսելով՝ կը հայցէր, որ իր հո-
գին խաղաղութեամբ աւանդէ:

INTROITS

Eve of Nativity
and Assumption of the Mother of God

Asdvardzadzeen anharsnatsyal, uzpanun anusgeezpun hughatsar yev zAsdvardzun aneemanalee dzunar, zanbarakreleen ee keergus ko partser numa antatar parekhosya vash antsants merots.

Nativity

Asdvardzadzeen uzkez khosdovanyal yergurbakeh yegeghetsee oogghaparats. Kanzee oor kerovpekun pazmachyayk yev atork hranyootuk yev vetstevyan serovpekun nayeel voch eeshkheeyen, gretser ansermnabes zanabaganoomun ee harkantee koom vorbes aghakheen uzDer. Yev dzunar vorbes uzmart zAsdvardzun poloreets uzarmnatsyalun ar ee ken zanjara uzpanun ee purgootyoon ashkharhee yev gyank antsants merots.

Presentation of our Lord

Dzerooneen aysor Seemeyon, hokvovun kayr ee dajarun, yerevelov kerovpeyeetsun vehakooyun. Zee vorots tevokun savarnyal voch eeshkheeyen hayeel ee hahegh paratsun, sa ee keergus yoor partsyal hampoorer hamartsagabes yev kukver vorbes uzmanoog. Yev agherselov haytser artsageel ee khaghaghootyoon.

INTROITS

*Eve of Nativity
and Assumption of the Mother of God*

Unwedded Mother of God, you conceived the uncreated Word and gave birth to the inconceivable God; in your arms you held the infinite One. To Him pray for us unceasingly.

Nativity

The orthodox church proclaims you as the Mother of God and venerates you, for as a handmaiden you carried in your womb the Lord, the Incorruptable One born without seed; to Him the many-eyed cherubs and the fiery thrones and the six-winged seraphs would not venture to look at, yet you gave birth as a human to Him who is the God of all, the incarnate and ineffable Word born of you, for the salvation of the world and for life of our souls.

Presentation of our Lord

Today Simeon the elder came to the temple led by the Spirit. He was perceived as greater than the cherubs, for the one whom the soaring winged creatures would not dare to even set their eyes upon, he held in his arms, daringly kissed and caressed as an infant, and imploringly pleaded to depart in peace.

Վարդանանց

Յաշխարհական ի ճակատամարտին, յաշխարհական ի ճակատամարտին եւ ի մեծ պատերազմին, ընդդիմամարտեալ լինէր անօրինացն պատերազմ: Իսկ երանելի նահատակքն՝ զմոլութիւն անօրինացն խափանեցին եւ յաղթող գտանքանգի որոց ստացեալ էր զաստուածային զօրութիւն, ո՛չ ժուժկալէր նոցա մարմնաւորական պատերազմ: Արդ՝ Քրիստոս Աստուած, սոցա բարեխօսութեամբն խնայեա՛ ի մեզ եւ ողորմեա՛:

Մեծի Պահոց եւ Խաչի

Առաջի պատուական ամենայաղթ խաչի քո անկանխմք երկրպագելով եւ խնդրեմք զթողութիւն յանցանաց մերոց. քանզի սովաւ բարձեր զդատապարտութիւն ազգի մարդկան: Եւ այժմ վասն սրբոյ աստուածային քո նշանի շնորհեա՛ գերկնային զխաղաղութիւնդ ամենայն աշխարհի:

Ծաղկազարդի

Յնծա՛, Երուսաղէմ՛, եւ զարդարեա զառագաստ քո, Սիոնքանգի՛ ահա Թագաւոր քո Քրիստոս նստեալ ի յաւանակի նորոյ՝ հեզութիւն ցուցանելով զայ մտանէ յառագաստ քո: Եւ մեք աղաղակեմք, Ովսաննա օրհնեալ եկեալ ի յանուն Տեառն, որ ունի զմեծ զողորմութիւն:

Աբ. Զատկի եւ Յիւնաց

Քրիստոս յարեալ ի մեռելոց, մահուամբ զմահ կոխեաց. եւ յարութեամբն իւրով մեզ գկեանս պարգեւեաց. նմա փա՛ռք յաւիտեանս. ամէն:

Վարդանանց

Աշխարհային ցակատամարտի, աշխարհային ցակատամարտի եւ մեծ պատերազմի մէջ ձեր դէմ անօրէններու սանձագերծած մեծ պատերազմը կը մարտնչէր, ուր դուք յաղթեցիք, ով սուրբ երանելիներ: Որովհետեւ դուք աստուածային զօրութիւնը ստացած էիք, ուստի, ձեր դիմաց մարմնաւոր պատերազմը չէր դիմանար: Արդ, ով Քրիստոս, անոնց բարեխօսութեամբ խնայէ՛ եւ ողորմէ՛ մեզի:

Մեծ Պահչքի եւ Խաչի

Քու պատուական ամենայաղթ Խաչիդ առջեւ երկրպագելով՝ կը ծնրադրեմք եւ մեր մեղքերուն համար թողութիւն կը խնդրեմք, որովհետեւ անոր շնորհիւ մարդոց վրայէն դատապարտութիւնը վերցուցիր: Եւ հիմա, աստուածային Քու նշանով [Խաչովդ] ամբողջ աշխարհին երկնային խաղաղութիւնդ շնորհէ՛:

Ծաղկազարդի

Յնծա՛, Երուսաղէմ՛, եւ առագաստդ զարդարէ՛, ով Սիոն: Որովհետեւ Քու Թագաւորդ նոր աւանակի վրայ նստած, հեզութեամբ առագաստդ կը մտնէ: Իսկ մեմք կ'աղաղակեմք՝ ըսելով. Օրհնեալ է ան, որ Տիրոջ անունով կու գայ, Ան, որ մեծ ողորմութիւն ունի:

Աբ. Զատիկի եւ Յիւնաց

Քրիստոս մեռելներէն յարութիւն առաւ: Իր մահուամբ մահը ջախջախեց եւ իր յարութեամբ՝ մեզի կեանք պարգեւեց: Անոր յաւիտեանս պէս փառք. ամէն:

St. Vartan and his companions

Hashkharhagan ee jagadamardeen, hashkharhagan ee jagadamardeen yev ee medz baderazmeen, untteemamardyal leener anoreenatsun baderazm. Eesg yeraneelee nahadagkun, uzmolootyoon anooreenatsun khapanetseen yev haghogh kudan. Kanzee vorots usdatsyal er zasdvadzayeen zorootyoon, voch zhoozhgaler notsa marmnavoragan baderazm. Art, Kreesdos Asdvadz, sotsa parekhsootyampun khunayya ee mez yev voghormya.

Sundays of Lent and Holy Cross

Arachee badvagan amenahaght khachee ko anganeemk yergurbakelov yev khuntremk uztoghootyoon hantsanats merots. Kanzee sovav partser uztadabardootyoon azkee martgan. Yev ayzhum vasun surpo asdvadzayeen ko nushanee shnorhya zernayeen uzkhaghaghootyoon amenayn ashkharhee.

Palm Sunday

Tsundza, Yeroosaghem, yev zartarya zarakasd ko, Seeyon. Kanzee, aha Takavor ko Kreesdos nusdial ee havanagee noro, hezootyoon tsootsanelov ka mudaneh harakasd ko. Yev mek aghaghagemk, Ovsanna orhnyal yegyal ee hanoon Dyarn, vor oonee uzmedz zoghormootyoon.

Eastern and Eastertide

Kreesdos haryav ee merelots, mahvamp uzmah gokhyats. Yev harootyampun yoorov mez uzgyanusbarkevyats. Numa park haveedyanus. Amen.

St. Vartan and his companions

The great war against the lawless was fought in the battle the engulfed the whole land. The blessed martyrs defeated the violence of the lawless and emerged victorious, for having received the divine power the power of physical war could not prevail against them. Therefore, O Christ God, through their intercession have mercy on us and save us.

Sundays of Lent and Holy Cross

Before Your precious and all-victorious Cross we bend our knees, we worship You and we ask for the forgiveness of our sins. Through it You lifted the condemnation of the human race. And now, through Your holy and divine sign grant Your heavenly peace to the whole world.

Palm Sunday

Rejoice, O Jerusalem! Adorn your bridal chamber, O Zion! Behold, Christ your King, riding on a colt, humble and meek, comes to enter your chamber as the groom. Today He comes again with great mercy; and with the crowds we shout joyfully: Hosanna! Blessed is he who comes in the name of the Lord!

Eastern and Eastertide

Christ is risen from the dead. He trampled down death by death, and through His resurrection He granted us life. To Him be glory forever. Amen.

Հիացան վերնական բազմութիւնքն տեսանելով զքեզ ի հրեղէն կառս բազմեալ՝ սարսեալ ասէին. ո՞վ է սա որ դիմեալ գայ յԵղովմայ. եւ եկեալ մտանէ փառօք ի փառս. Տէր, փա՛ռք Քեզ:

Հոգեգալստեան

Աստուած զքեզ խոստովանիմք գտուրք Հոգիդ եւ երկիր պագանեմք, որ ես պատճառ կենդանութեան եղելոցս եւ խաղաղարար աշխարհի. որ գտգիտութիւն աշակերտացն բազում գիտութեամբ լցեր, եւ ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ անճառելօք ցուցար նոցա. աղաղակեմք Տէր, խնայեա՛ եւ կեցո՛ զմեզ:

Վարդավառի

Երեւի Տէրդ այսօր աշակերտացն ի Թարորական լերինն. եւ աշակերտացդ զարհուրեալք աղաղակէին ասելով, արասցուք երիս տաղաւարս՝ մի Տեառնդ, եւ մի Մովսիսի եւ մի Եղիայի: Արդ՝ եւ մեք բանաւոր հօտ քո երգեմք ընդ քո ճշմարիտ վկայիցդ, առաքեա՛ ի մեզ զլոյս քո շնորհացդ ի քո միւսանգամ գալստեանդ եւ կեցո՛:

Եկեղեցւոյ

Զխաղաղութիւն շնորհեա՛ եկեղեցւոյ քում սրբոյ, զխաղաղութիւն եւ զանշարժութիւն ի թըշնամեաց պատերազմէ, եւ հաստատեա՛ ի մի հաւատ գկաթուղիկէ եկեղեցի. զքեզ խոստովանիմք Տէր եւ Աստուած, կեցո՛ զմեզ:

Երկնային բազմութիւնները հիացան՝ տեսնելով Քեզ հրեղէն կառփի մէջ բազմած եւ դողալով կը հարցընէին. Ո՞վ է այս, որ Եղովմէն կու գայ, եւ գալով՝ փառքով փառքի մէջ կը մտնէ: Տէր, փա՛ռք Քեզի:

Հոգեգալստեան

Ով Սուրբ Հոգի, Քեզ որպէս Աստուած կը դաւանինք եւ կ'երկրպագենք, որ ստեղծուածներու կենդանութեան պատճառն ես եւ աշխարհի խաղաղարարը: Քրիստոսի աշակերտներուն տգիտութիւնը բազմաթիւ գիտութիւնով լեցուցիր եւ հրեղէն լեզուներով առաքեալներուն բաժնուելով՝ անպատմելի շնորհներով անոնց յայտնուեցար: Կ'աղաղակենք, Տէր, խնայէ՛ եւ փրկէ՛ մեզ:

Վարդավառի

Այսօր Տէրը Թարոր լերան վրայ իր աշակերտներուն երեսցաւ: Աշակերտները սարսափած աղաղակեցին՝ ըսելով. Երեք վրան պատրաստենք, մէկը՝ Տիրոջ համար, մէկը՝ Մովսէսի եւ մէկը՝ Եղիայի: Իսկ մենք, որ Քու բանաւոր հօտդ ենք, Քու նշմարիտ վկաներուդ հետ միասին կ'երգենք. Քու Երկրորդ Գալուստիդ ժամանակ շնորհներուդ լոյսը մեզի դրկէ՛ եւ ապրեցո՛ւր:

Եկեղեցւոյ

Քու Եկեղեցիիդ խաղաղութիւն շնորհէ՛, իսկ թշնամիներու յարուցած պատերազմներուն մէջ՝ խաղաղութիւն եւ անսասանութիւն: Ընդհանրական Եկեղեցին մէկ հաւատքի մէջ հաստատէ՛: Քեզ կը դաւանինք, ո՛րվ Տէր եւ Աստուած, փրկէ՛ մեզ:

Ascension

Heeyatsan vernagan pazmooyoonkun desanelov uzkez ee hureghen gars pazmyal, sarsyal aseyeen. Ov e sa vor teemyal ka hEtovma. Yev yegyal mudaneh parok ee parus. Der paruk Kez.

Pentecost

Asdvadz uzkez khosdovaneemk uzsoorp Hokeet yev yergeer bakanemk. Vor es badjar gentanootyanyeghelotsus yev khaghagharar ashkharhee. Vor uzdkeedootyoon ashagerdatsun pazoom keedootyamp luster, yev ee hreghen lezoos pazhanyal anjarelyok tsootsar notsa. Aghaghagemk Der, khunayya yev getso uzmez.

Transfiguration

Yerevee Derut aysor ashagerdatsun ee Taporagan lereenun. Yev ashagerdatsut zarhooryalk aghaghageyeen aselov, arastsook yerees daghavarus` mee Dyarnut, yev mee Movseesee yev mee Yeghyayee. Art, yev mek panavor hod ko yerkemk unt ko jushmareed vgayeetsut, arakya ee mez ko shunorhatsut ee ko myoosankam kalusdyanut yev getso.

Church

Uzkhaghaghootyoon shunorhya yegeghetsvo koom surpo, uzkhaghaghootyoon yev zansharzhootyoon ee tushnamyats baderazmeh, yev hasdadya ee mee havad uzgatoogheegheh yegeghetsee. Uzkez khosdovaneemk Der yev Asdvadz, getso uzmez.

Ascension

The heavenly hosts were filled with awe at the sight of You riding chariots of fire, and in excitement they proclaimed: Who is this who comes from Edom and gloriously enters into glory! Glory to You, O Lord!

Pentecost

O Holy Spirit, we proclaim You God and we worship You. You are the source of life for us creatures and the giver of peace to the world. You replaced the ignorance of the disciples with great knowledge, and You manifested Yourself with ineffable tongues of fire. We beseech You, O Lord, have mercy on us and save us.

Transfiguration

O Lord, today You revealed Yourself to Your disciples on Mount Tabor. In awe the disciples cried out: Let us make three tabernacles, one for You, O Lord, one for Moses, and one for Elijah. Now, we also, Your human flock, sing with Your true witnesses: send down upon us the light of Your grace at Your Second Coming and save us.

Church

O Lord, grant peace to Your Holy Church, peace and stability in her battles against the Adversary. And establish the Church Universal on the foundation of the unity of faith. We proclaim You as Lord and God. Save us.

ՃԱՇՈՒ ՇԱՐԱԿԱՆՔ

Աւետման ԳԿ

Աստուածածին խորան լուսոյ անվայրափակ արփուոյն կենաց-որ եղեր արեւելք արեգականն արդարութեան. եւ նստելոցս ի խաւարի լոյս ծագեցեր. վասն որոյ ամենեքեան զքեզ միշտ մեծացուցանեմք:

Անապական տաճար եւ մորենի անկիզելի. որ զանշէջ հուր աստուածութեանն ի քեզ տարեալ կրեցեր. որով բնութեանս կիզեալ շիջաւ կրից բոց. վասն որոյ ամենեքեան զքեզ միշտ մեծացուցանեմք:

Կենդանի տապանակ կտակարանաց նորոյ ուխտիս. որով ելք յերկիր աւետեաց հորդեալ հոգևով ի քեզ տպաւորեալ բանին. վասն որոյ ամենեքեան զքեզ միշտ մեծացուցանեմք:

Ճրագալոյցի Ծննդեան ԳԶ

Չանճառելի լուսոյ մայր, եւ զբնակարան անսկզբնակից որդուոյն. օրհնութեամբ մեծացուցանեմք:

Չանհաս տնօրէնութեան մայր, եւ զանճնաւոր տաճար Աստուծոյ բանին. օրհնութեամբ մեծացուցանեմք:

Զբոլորից փրկութեան մայր, որ զանտանելին յէից ի յարգանդի երարձ, զնա ամենեքեան. օրհնութեամբ մեծացուցանեմք:

ՃԱՇՈՒ ՇԱՐԱԿԱՆՔ

Աւետման ԳԿ

Աստուածածին, կեանքի արեւի անրովանդակելի Լոյսի խորան, որ արդարութեան արեւելք եղար եւ խաւարի մէջ նստողներուս վրայ լոյս ծագեցուցիր: Ուստի, բոլորս մշտապէս քեզ կը մեծարենք:

Անապական տաճար եւ անկիզելի մորենի, որ աստուածային անշէջ կրակը բու մէջդ կրեցիր, որով մեր բնութեան կիրքերուն բոցը այրելով՝ շիջեցաւ: Ուստի, բոլորս մշտապէս քեզ կը մեծարենք:

Նոր Ուխտի կտակի կենդանի տապանակ, բու մէջդ Սուրբ Հոգիով մարմնաւորուած Խօսքը մեր ելքը դէպի աւետումի երկիր առաջնորդեց: Ուստի, բոլորս մշտապէս քեզ կը մեծարենք:

Ծննդեան Ճրագալոյցի ԳԶ

Անճառելի Լոյսի մայր եւ անսկզբնակից Որդիին բնակարան, օրհնութեամբ քեզ կը մեծարենք:

Անհասանելի տնօրէնութեան մայր եւ Աստուծոյ Բանին շնչաւոր տաճար, օրհնութեամբ քեզ կը մեծարենք:

Բոլորին փրկութեան մայր, որ սովորական էակներէն անկրելին իր արգանդին մէջ կրեց, բոլորս օրհնութեամբ զայն կը մեծարենք:

JASHOO (SYNTAXIS) HYMNS

Annunciation Keem-Gen (Mode VI)

Asdvadzadzeen khoran looso an-vayrapag arpvooyin genats. Vor yegher arevelk arekaganun artarootyan. Yev nusdelotsus ee khavaree looys dzaketser. Vasn oro amenekyan uzkezh meeshd medzatsootsanemk.

Anabagan dajar yev morenee angeezelee, vor zanshech hoor asdvadzootyanun ee kez daryal gretser. Vorov punutyans geezyal sheechav greets pots. Vasn oro amenekyan uzkezh meeshd medzatsootsanemk.

Gentanee dabanag gudagaranats noro oukhdees. Vorov yelk hergeer avedyats hortyal hokvov ee kez dubavoryal paneen. Vasn oro amenekyan uzkezh meeshd medzatsootsanemk.

Eve of Nativity Keem-Tsa (Mode V)

Zanjarelee looso mayr, yev uzpnagaran anusguzpnageets vortvooyin. Orhnootyamp medzatsootsanemk.

Zanhas dunorenootyan mayr, yev zantsnavor dajar Asdoodzo paneen. Orhnootyamp medzatsootsanemk.

Uzpoloreets purgootyan mayr, vor zandaneleen heyeets ee harkantee yeparts, uzna amenekyan, orhnootyamp medzatsootsanemk.

SYNTAXIS HYMNS

Annunciation Mode VI

You are the dwelling place of the light of the boundless sun of life, you are the dawn of the sun of righteousness, you shed light over us sitting in darkness; we all magnify you forever.

You are the undefiled temple and the unconsumed burning bush, you carried in your womb the inextinguishable fire of the Deity, and thus extinguished the fire of our human passions; we all magnify you forever.

You are the living ark of the tabernacles of the new covenant, the Word born of you through the Spirit opened the way for the world to the promised land; we all magnify you forever.

Eve of Nativity Mode V

The ineffable mother of light, and the temple of the uncreated Son; we praise and magnify.

The incomprehensible mother of salvation, and the living temple of the Word of God; we praise and magnify.

The mother of the salvation of all, who carried in her womb the One whom no human could carry; we all praise and magnify.

**Սուրբ զԱստուածածինն օրհնու-
նութեամբ մեծացուցանեմք:**

**Աւետաւոր հրեշտակն աւետա-
րանէր զծնեալ փրկիչն ի սրբոյ
Կուսէն:**

**Ասէ՛ ուրախ լեր բերկրեալդ,
քանզի Տէր տէրանց է ընդ քեզ:**

Յարութեան Կիրակէից
ԱԿ

**Թագաւորեաց Աստուած ի վե-
րայ հեթանոսաց, եւ լուսագարդեալ
պայծառացոյց սուրբ զեկեղեցի-
ժողովուրդք զՔրիստոս բարբա-
նեցէք:**

**Ձգեցաւ Տէր զօրութիւն ընդ
մէջ իւր էած. քանզի շիջոյց զխաչ-
թոց մահու խաչիւն իւրով սրբով.
ժողովուրդք զՔրիստոս բարբանե-
ցէք:**

**Յարեաւ Աստուած, եւ տիեզերք
ամենայն նորափեսուր զարդա-
րեցան, եւ մանկունք հաղորդե-
ցան մարմնոյ եւ արեան կենարա-
րին. ժողովուրդք զՔրիստոս բա-
րբանեցէք:**

ԲԶ

**Թագաւորին յաւիտենից մա-
տուցուք զօրհներգութիւն որ ի
կուսէն մարմնացաւ. հաստատեաց
զաշխարհս ի հաւատս անսասա-
նելի. փառք նման այժմ եւ յաւի-
տեան:**

**Որ կամաւ համբեր մահու խա-
չի Աստուած բանն եւ եհեղ զա-
րիւն իւր սուրբ, ի փրկութիւն
տիեզերաց. փառք նման այժմ եւ
յաւիտեան:**

Սուրբ Աստուածածինը օրհնու-
թեամբ կը մեծարենք:

Աւետարեք հրեշտակը սուրբ Կոյ-
սէն ծնած Փրկիչը կ'աւետէր:

Կ'ըսէ՛ ուրախացի՛ր, ո՛վ բեր-
կրեալ, որովհետեւ տէրերու Տէրը
քեզի հետ է:

Յարութեան Կիրակիներուն
ԱԿ

Աստուած հեթանոսներու վրայ
թագաւորեց եւ լուսագարդով՝
սուրբ Եկեղեցին պայծառացուց:
Ժողովուրդներ, Քրիստոսը բարե-
բանեցէ՛ք:

Տէրը զօրութիւն զգեցաւ եւ մէջքը
գօտեպնդեց, որովհետեւ Իր սուրբ
Խաչով մահուան խաչթոցը ջնջեց:
Ժողովուրդներ, Քրիստոսը բարե-
բանեցէ՛ք:

Աստուած յարութիւն առաւ եւ
ամբողջ տիեզերքը զարդարուեցաւ
ու Եկեղեցւոյ զաւակները կեանք
պարգեւողին Մարմնով եւ Արիւնով
հաղորդուեցան: Ժողովուրդներ,
Քրիստոսը բարեբանեցէ՛ք:

ԲԶ

Յաւիտենական Թագաւորին օրհ-
ներգներ մատուցանենք, որ Կոյսէն
մարմնացաւ եւ աշխարհը անսա-
սանելի հաւատքի մէջ հաստատեց:
Փա՛րք Անոր, հիմա եւ յաւիտեան:

Աստուած Խօսքը, որ Իր կամ-
քով խաչի մահուան համբերեց եւ
տիեզերքի փրկութեան համար Իր
Արիւնը թափեց: Փա՛րք Անոր, հի-
մա եւ յաւիտեան:

Nativity Ayp-Tsa (Mode I)

*Soorp zAsdvadzadzeenun orh-
nootyamp medzatsootsanemk.*

*Avedavor hreshdagn avedaraner
uzdzunyal purgeechn ee surpo Goosen.*

*Ase, oorakh ler pergruyalt, kan-
zee Der derants e unt kez.*

Ordinary Sundays
Ayp-Gen (Mode II)

*Takavoryats Asdvadz ee vera he-
tanosats, yev loosazartyal baydza-
ratsooyts soorp zegeghetsee. Zho-
ghovoortk uzKreesdos parepanetsek.*

*Uzketsav Der zorootyoon unt
mech yoor eyadz. Kanzee shee-
chooyts uzkhaytots mahoo khachee-
vun yoorov surpov. Zhoghovoortk
uzKreesdos parepanetsek.*

*Haryav Asdvadz, yev deeyezerk
amenayn norapedoor zartaretsan,
yev mangoonuk haghortetsan mar-
mno yev aryan genarareen. Zhogho-
voortk uzKreesdos parepanetsek.*

Pen-Tsa (Mode III)

*Takavoreen haveedeneets ma-
doostsook zorhnerkootyoon vor ee
goosen marmnatsav. Hasdadyats
zashkharhs ee havads ansasanelee.
Paruk numan ayzhum yev havee-
dyan.*

*Vor gamav hamper mahoo kha-
chee Asdvadz pann yev yehegh zar-
yoon yoor soorp, ee purgootyoon
deeyezerats. Paruk numan ayzhum
yev haveedyan.*

Nativity Mode I

The holy Mother of God we
praise and magnify.

The angel proclaimed the good
news; a savior is born of the holy
Virgin.

He said: Rejoice, O favored one,
for the Lord of lords will be born
of you.

Ordinary Sundays
Mode II

God reigns over all nations, and
He has draped the holy Church
with light resplendent; all people
let us praise Christ.

The Lord is clothed with power,
for He crushed the sting of death
through His holy cross; all people
let us praise Christ.

God is risen and the whole uni-
verse is adorned anew, children of
the Church receive the body and
blood of the giver of life; all people
let us praise Christ.

Mode III

Let us sing praises to the eter-
nal king who took flesh from the
Virgin, He established the world
on faith unshakable; to Him be
glory now and forever.

Of His own will God the Word
suffered the death of the cross, He
shed His holy Blood for the salva-
tion of the universe; to Him be
glory now and forever.

Աստուածապէս յարուցեալ ի նորափոր ի վիմէն լուսազարդեաց զեկեղեցի իւր սուրբ, ի փառս եւ ի գովեստ անուան իւրոյ. փառք նման այժմ եւ յաւիտեան:

ԲԿ

Օրհնութիւն ի բարձունս, տնօրինեցելոյն ի կուսէն թագաւորին մերոյ. այլ յուրիա, այլ յուրիա:

Օրհնութիւն ի բարձունս, անսասանելի եւ հաստատուն յուսոյն մերոյ. այլ յուրիա, այլ յուրիա:

Օրհնութիւն ի բարձունս, անբաժանելի եւ միասնական սուրբ Երրորդութեանն, այլ յուրիա, այլ յուրիա:

ԳԶ

Զթագաւորն Քրիստոս, օրհնութեամբ երգով բարբերանեցէք ամենայն երկիր:

Արարողին երկնի եւ երկրի, մատուցուք երգով գոհարանութիւն, ամենայն երկիր:

Երրորդութեանն եւ մի աստուածութեան մատուցուք պատիւ, երկրպագութիւն, յաւիտեանս. ամէն:

ԳԿ

Լուսով աստուածութեան քո Քրիստոս, լուսաւորեցեր սուրբ զեկեղեցի. պահեա զսա անշարժ յաւիտեան:

Տօնէ այսօր Երուսաղէմ հաւատացելոց բազմութեամբ զնաւակատիս սուրբ եկեղեցւոյ. պահեա՛ զսա անշարժ յաւիտեան:

Բացան դրունք հաւատոյ նոր Սիոնի, ընդունիլ զանմահ Փեսայդ յառազաստ. բաշխէ՛ զմարմին քո եւ զարիւն. պահեա՛ զսա անշարժ յաւիտեան:

Աստուածապէս յարութիւն առնելով, նորափոր գերեզմանէն լուսաւորեց իր սուրբ Եկեղեցին՝ իր անուան վառփին եւ գովեստին համար: Փա՛ո՛ք Անոր, հիմա եւ յաւիտեան:

ԲԿ

Օրհնութիւն բարձունքներու մէջ՝ Կոյսէն մարդացած մեր Թագաւորին. այլ յուրիա, այլ յուրիա:

Օրհնութիւն բարձունքներու մէջ՝ մեր անսասանելի եւ հաստատուն յոյսին. այլ յուրիա, այլ յուրիա:

Օրհնութիւն բարձունքներու մէջ՝ անբաժանելի եւ միասնական սուրբ Երրորդութեան. այլ յուրիա, այլ յուրիա:

ԳԶ

Բոլոր երկրայիմներ, Քրիստոս Թագաւորը օրհներգութիւններով բարեբանեցէ՛ք:

Բոլոր երկրայիմներ, երկիմն ու երկիրը ստեղծողին գովարանական երգեր մատուցանեմք:

Սուրբ Երրորդութեան եւ մէկ աստուածութեան յաւիտեան պատիւ եւ երկրպագութիւն մատուցեմք. ամէն:

ԳԿ

Քրիստոս, Բու աստուածութեանդ լոյսով սուրբ Եկեղեցին լուսաւորեցիր: Զայն յաւիտեան անշարժ պահէ:

Այսօր Երուսաղէմը սուրբ Եկեղեցւոյ տօնակատարութիւնը հաւատացեալներու բազմութեամբ կրկատարէ: Զայն յաւիտեան անշարժ պահէ:

Նոր Սիոնի հաւատփի դոները բացուեցան՝ անմահ Փեսայդ հարսնարանէն ներս ընդունելու համար: Ան Բու Մարմինդ եւ Արիւնդ կը բաշխէ: Զայն յաւիտեան անշարժ պահէ:

*Asdvadzabes harootsyal ee no-
rapor ee veemen loosazartyats ze-
geghetsee yoor soorp, ee parus
yev ee kovesd anvan yooro. Paruk
numan ayzhum yev haveedyan.*

Pen-Gen (Mode IV)

*Orhnootyoon ee partsoonus, du-
noreenetselooyen ee goosen takavo-
reen mero. Alelooya, alelooya.*

*Orhnootyoon ee patsoonus, an-
sasanelee yev hasdadoon hoosooyen
mero. Alelooya, alelooya.*

*Orhnootyoon ee partsoonus, an-
pazhanelee yev meeyasnagan Soorp
Yerrortootyanun, Alelooya, alelooya.*

Keem-Tsa (Mode V)

*Uztakavorun Kreesdos, orhnoo-
tyamp yerkov parepanetsek ame-
nayn yergeer.*

*Ararogheen yergnee yev yergree,
madoostsook yerkov kohapanoo-
tyoon, amenayn yergeer.*

*Yerrortootyanun yev mee asdva-
dzootyan madoostsook badeev, yer-
gurbakootyoon, haveedyanus. Amen.*

Keem-Gen (Mode VI)

*Loosov asdvadzootyan ko Krees-
dos, loosavoretser soorp zegeghe-
tee. Bahya uzsa ansharzh haveedyan.*

*Doneh aysor Yeroosaghem ha-
vadatselots pazmootyamp uznava-
gadees soorp yegegheetsvo. Bahya
uzsa ansharzh haveedyan.*

*Patsan troonuk havado nor See-
yonee, untooneel zanmah pesayt
harakasd. Pashkkeh uzmarreen ko
yev zaryoon. Bahya uzsa ansharzh
haveedyan.*

As God He rose from the new
tomb, He adorned His holy Church
with radiant light for the glory and
praise of His name; to Him be glory
now and forever.

Mode IV

Praise be on high to our king
born of the Virgin by the Father's
will; alleluia, alleluia.

Praise be on high to our hope
unshakable and steadfast; alleluia,
alleluia.

Praise be on high to the holy
Trinity undivided and ever one;
alleluia, alleluia.

Mode V

Let us praise Christ the King
with songs of joy, all the earth.

To the Creator of heaven and
earth let us offer songs of thanks,
all the earth.

To the Trinity and one God let
us offer honor and worship, forever.
Amen.

Mode VI

O Christ, you enlightened the
holy Church with the light of Your
divinity; keep her steadfast forever.

Today in Jerusalem, multitudes
of the faithful celebrate the dedi-
cation of the holy Church; keep
her steadfast forever.

New Zion opens its gates of
faith to receive the immortal
groom in the bridal chamber, she
distributes Your Body and Blood;
keep her steadfast forever.

Թագաւոր Քրիստոս էակից Հօր եւ Հոգւոյն, որ վասն մեր մարմնացար ի սուրբ Կուսէն. Թագաւոր փառաց Քրիստոս քեզ փառք:

Որ կամաւոր մահուամբ ըզմահ մեռուցեր եւ անապական յարութեամբդ քո նորոգեցեր զաշխարհս. Թագաւոր փառաց Քրիստոս քեզ փառք:

Որ կենդանարար արեամբդ քո լուսաւորեցեր սուրբ զեկեղեցիներգեմք քեզ ընդ հրեշտակս ասելով. Թագաւոր փառաց Քրիստոս քեզ փառք:

Որ անբաւելի յաղթող զօրութեամբ Թագաւոր ես երկնի եւ երկրի, Քրիստոս Աստուած. օրհնարանեմք զքեզ:

Որ փառակցութեամբ ընդ Հօր վերօրհնիս յանմահից. եւ խոնարհեալ մարմին զգեցար փառաց Թագաւոր. օրհնարանեմք զքեզ:

Որ կարողապէս զմահ կոխեցեր, եւ յարուցեալ լուսաւորեցեր սուրբ զեկեղեցի, անմահ էութիւն. օրհնարանեմք զքեզ:

Վարդանանց ԴԿ

Արեգակն արդարութեան ի Հայաստան ծագեալ պայծառացուցեր սուրբ զեկեղեցի հեղմամբ արեան սրբոցն. մաղթանօք սոցա խնայեա ի մեզ պարգեւատու բարեաց եւ ողորմեա՝ քո արարածոց:

Քրիստոս Թագաւոր, էակից Հօր եւ Հոգիին, որ մեզի համար Սուրբ Կոյսէն մարմնացար: Քրիստոս՝ վառփի Թագաւոր, վա՛ռփ Քեզի:

Դու, որ Բու կամաւոր մահուամբդ մահը մեռցուցիր, եւ անապական յարութեամբդ աշխարհը նորոգեցիր: Քրիստոս՝ վառփի Թագաւոր, վա՛ռփ Քեզի:

Դու, որ Բու կենդանարար Արիւնով սուրբ Եկեղեցին լուսաւորեցիր, հրեշտակներուն հետ միասին Քեզի կ'երգենք. Քրիստոս՝ վառփի Թագաւոր, վա՛ռփ Քեզի:

Քրիստոս Աստուած, Դուն՝ որ աննառելի եւ յաղթական զօրութեամբդ երկնփի ու երկրի Թագաւորն ես, կ'օրհնարանենք Քեզ:

Փառփի Թագաւոր, Դուն՝ որ Հօր վառակից ես, անմահներէն կ'օրհնուիս: Խոնարհելով՝ մարմին առիր, կ'օրհնարանենք Քեզ:

Անմահ էութիւն, Դուն՝ որ մեծ զօրութեամբ մահը ջախջախեցիր եւ յարութիւն առնելով՝ սուրբ Եկեղեցին լուսաւորեցիր, կ'օրհնարանենք Քեզ:

Վարդանանց ԴԿ

Արդարութեան արեգակը, Հայաստանի մէջ ծագելով՝ սուրբերու արեան հեղումով պայծառացուցիր սուրբ Եկեղեցին. անոց աղօթքով խնայէ մեզի, ո՛րվ բարիքներու պարգեւիչ եւ ողորմէ քո արարածներու:

Ta-Tsa (Mode VII)

Takavor Kreesdos eyageets Hor yev Hokvooyñ, vor vasun mer marm-natsar ee soorp Goosen. Takavor parats Kreesdos kez park.

Vor gamavor mahvamp uzmañ merootser, yev anabagan harootyamput ko noroketser zashkharhs. Takavor parats Kreesdos kez park.

Vor gentanarar aryamput ko loosavoretser soorp zegeghetsee. Yer-kemk kez unt hreshdagus aselov. Takavor parats Kreesdos kez park.

Ta-Gen (Mode VIII)

Vor anpavelee haghtogh zorootyamp takavor es yergnee yev yergree, Kreesdos Asdvadz. Orhnapanemk uzkez.

Vor paragtsootyamp unt Hor verorhnees hanmaheets. Yev khonarhyal marmeen uzketsar parats takavor. Orhnapanemk uzkez.

Vor garoghabes uzmañ gokhetser, yev harootsyal loosavoretser soorp zegeghetsee, anmah eyootyoon. Orhnapanemk uzkez.

St. Vartan and his companions
Ta-Gen (Mode VIII)

Arakagn artarootyan ee Hayasdan dzakyal baydaratsootser soorp zegeghetsee heghmamp aryan surpotsun. Maghtanok sotsa khunayya ee mez barkevadoo paryats, yev voghormya ko araradzots.

Mode VII

O Christ king, same in essence with the Father and the Spirit, you took flesh from the holy Virgin for our sake; O Christ, king of glories, glory to You.

With the death that You suffered willingly You destroyed death, and with Your incorruptible resurrection You renewed the world; O Christ, king of glories, glory to You.

With Your life-giving blood you You enlightened the holy Church, with the angels we sing; O Christ, king of glories, glory to You.

Mode VIII

With Your immeasurable and triumphant power, You are the king of heaven and earth; O Christ God, we offer You praise.

Sharing the glory of the Father You are praised on high by the immortals; O Christ God, we offer You praise.

You trampled death with mighty power, and with Your resurrection You enlightened the holy Church; immortal essence, we offer You praise.

St. Vartan and his companions
Mode VIII

The sun of righteousness dawning in Armenia, enlightened the holy Church with the shedding of the blood of saints; through their prayers protect us, O giver of good gifts, and have mercy on Your creatures.

Պանծալի սուրբ զաւակօք հովիւքն զուարթունք, հրով Հոգւոյն շիջուցին զբոցն զկրակապաշտ Պարսիցն. մաղթանօք սոցա խնայեա ի մեզ պարզեւատու բարեաց, եւ ողորմեա՛ քո արարածոց:

Պարթեւական տեսանողին յառաջագոյն ազդեցութեամբ զհաւատոյ որդիս սրբոյն Գրիգորի պսակազարդ տեսեալ. մաղթանօք սոցա խնայեա ի մեզ պարզեւատու բարեաց, եւ ողորմեա՛ քո արարածոց:

Մեծի Պահոց Առաջին Կիւրակէի
Բուն Բարեկենդան ԴԿ

Բանն որ ընդ հօր յեւթեան եւ համագոյ սուրբ Հոգւոյն, զպատկերն իւրական խառնեալ ընդ հողանիւթ բնութեանս. զոր զարդարեալ փառօք եղ ի դրախտին փափկութեան:

Յորում ցնծայր զուարճացեալ անտխրական խնդութեամբ. քանզի զԱստուած տեսանէր միշտ խոնարհեալ ի դրախտին. յորմէ զլուսոյն ճառագայթ տպաւորէր ի յինքեան:

Վասն որոյ աղաչեա՛ մայր Աստուծոյ Մարիամ. զՄիածին քո զորդին զի շնորհեսցէ ըստ աւագակին ժառանգել վերստին մեզ զդրախտին վայելչութիւն:

Արթուն հովիւները պանծալի սուրբ զաւակներով, Հոգիին հուրով մարեցին կրակապաշտ պարսիկներու բոցը. անոնց աղօթքով խնայէ մեզի, ով բարիքներու պարգեւիչ եւ ողորմէ՛ քո արարածներուդ:

Պարթեւ տեսանողը (Ս. Սահակ), աստուածային նախագոյնութեամբ սուրբ Գրիգորի հաւատքի որդիները պսակադրուած տեսաւ. անոնց աղօթքով խնայէ մեզի, ով բարիքներու պարգեւիչ եւ ողորմէ՛ քո արարածներուդ:

Մեծ Պահջի Առաջին Կիրակի
Բուն Բարեկենդան ԴԿ

Խօսքը, որ Հօրը էակից է եւ համագոյակից՝ սուրբ Հոգիին, իր պատկերը մեր հոգեղէն բնութեան հետ միաւորեց, որ փառքով զարդարելով՝ երանական դրախտին մէջ դրաւ:

Անոր մէջ առաջին մարդը անտխուր խնդութեամբ զուարեանալով՝ կը ցնծար, որովհետեւ Աստուած դրախտին մէջ իջած կը տեսնէր եւ որուն ցառագայթոյ լոյսը իր մէջ կը կերպարանաւորուէր:

Ուստի, մայր Աստուծոյ՝ Մարիամ, աղաչէ՛ քո Միածին Որդիիդ, որպէսզի աւագակին պէս մեզ արժանի ընէ դրախտին վայելչութիւնը դարձեալ ժառանգելու համար:

Bandzalee soorp zavagok ho-veevkun zuvartoonk, hurov Hok-vooyñ sheechootseen uzpotsun uz-guragabashd barseetsun. Maghtanok sotsa khunayya ee mez barkevadoo paryats, yev voghormya ko araradzots.

Bartevagan desanogheen harachakooyñ aztetsootyamp uzhavado vortees surpooyñ Kreekoree busagazart desyal. Maghtanok sotsa khunayya ee mez barkevadoo paryats, yev voghormya ko araradzots.

First Sunday of Great Lent
Poon Paregentan Ta-Gen (Mode VIII)

Pann vor unt hor heyootyan yev hamako soorp Hokvooyñ, uzbadgern yooragan kharnyal unt hoghanyoot punootyans. Zor zartaryal parok yet ee trakhdeen papgootyan.

Horoom tsundzayr zvarjatsyal andukhragan khuntootyamp. Kanzee zAsdvadz desaner meeshd khonarhyal ee trakhdeen. Hormeh uzloosooyñ jarkayt dubavorer ee heenkyan.

Vasn oro aghachya mayr Asdoodzo Mareeyam. UzMeeyadzeen ko zorteen zee shunorhestseh usd avazageen zharankel verusdeen mez uzturakhdeen vayelchootyoon.

With the glorious and holy children, inflamed with the fire of the Spirit, the watchful shepherds quenched the fire of the fire-worshipping Persians; through their prayers protect us, O giver of good gifts, and have mercy on Your creatures.

Saint Gregory the Parthian, inspired as a prophet, foresaw his children of faith crowned in shining light; through their prayers protect us, O giver of good gifts, and have mercy on Your creatures.

First Sunday of Great Lent
Mode VIII

The Word, of the same essence of the Father and coexistent with the Holy Spirit, joined His divine image with our human nature, He adorned it with glory and returned to the garden of Eden.

In Eden did man exult in joy without pain, for he could see God always present in the garden and the imprint of the divine light was ever on his soul.

Pray for us Mary, Mother of God, to your Only-born Son, that with the thief He may grant us the grace of inherit the glory of Eden.

Մեծի Պահոց Երկրորդ Կիրակեի ԴԶ

Որ գորէնս սրբութեան պահոց նախ ի դրախտին աւանդեցեր. գոր ոչ պահելով նախաստեղծիցն ճաշակմամբ պտղոյն ճաշակեցին զդառնութիւն մեղաց եւ մահու. վասն որոյ շնորհեա մեզ տէր ճաշակել զքաղցրութիւն քոց պատուիրանաց:

Որ գանազան վիրօք մեղաց հարաք յոգիս ի թշնամուոյն. եւ ի բազմապատիկ հիւանդութիւնս կարօտացաք մարդասիրիդ բանալոյ զցաւս մեր. վասն որոյ բժշկեա զմեզ Քրիստոս որպէս մարդասէր:

Որ եկիր ի փրկութիւն մարդկան ծննդեամբ Կուսին Մարիամու. եւ կենդանարար քո յարութեամբդ հրաւիրեցեր զմահացեալքս ի յարութիւն անմահութեան. վասն որոյ աղաչանօք մօր քո կեցո զմեզ Փրկիչ:

Մեծի Պահոց Երրորդ Կիրակեի ԳԿ

Օրհնեմք զքեզ անսկիզբն Հայր Որդւոյդ Միածնի, գոր առաքեցեր ի դարձումն մոլորեալ ոչխարին. դարձո եւ զմեզ ի մեղաց Որդւոյ քո չարչարանօք:

Գովեմք զքեզ բան եւ լոյս որ գտիրական քո պատկեր լուսով ճրագի քո գտեալ վերականգնեցեր. կանգնեա՛ զանկեալքս մեղօք քոյին սուրբ չարչարանօք:

Բարբերանեմք զփառակիցդ Հօր զՀոգիդ ճշմարիտ. որ նորոգեցեր զհնացեալքս մեղօք հնոյն Աղամայ. նորոգեա՛ եւ զմեզ ի մեղաց նորոգութեամբ քո շնորհաց:

Մեծ Պահօք Երկրորդ Կիրակի ԴԶ

Դուսն, որ սուրբ պահի օրէնքն նախ դրախտին մէջ աւանդեցիր: Նախաստեղծութեանքը պտուղը նաշակելով՝ օրէնքն չպահեցին եւ մահուան դառնութիւնը նաշակեցին: Ուստի, Տէր, շնորհէ՛ մեզի, որ պատուիրաններուդ քաղցրութիւնը նաշակենք:

Մեր հոգիները մեղքի գանազան վերքերով թշնամիէն հարուածներ կրեցին եւ մեր բազմատեսակ հիւանդութիւններուն մէջ Քեզի՛ մարդասէրիդ կարօտցանք՝ մեր ցաւերը վարատելու համար: Ուստի, ով Քրիստոս, իբր մարդասէր բժշկէ՛ մեզ:

Կոյս Մարիամէն ծնելով՝ մարդիկը վերկելու եկար եւ մահկանացուներս կեանք պարգեւող յարութեամբդ անմահական յարութեան հրաւիրեցիր: Ուստի, Քու մօրդ աղերսանքով՝ փրկէ՛ մեզ, ով Փրկիչ:

Մեծ Պահօք Երրորդ Կիրակի ԳԿ

Կ՛օրհնենք Քեզ, ով Միածին Որդիին անսկիզբ Հայրը, որ գինք դրկեցիր մոլորած ոչխարը դարձի բերելու: Մեզ նոյնպէս Քու Որդիիդ չարչանքներով մեր մեղքերէն դարձի՛ բեր:

Կը գովարանենք Քեզ, ով Խօսք եւ Լոյս, որ Քու տիրական պատկերը նրագիդ լոյսովը գտնելով՝ վերականգնեցիր: Մեղքով ինկածներս նոյնպէս Քու սուրբ չարչարանքներովդ կանգնէ՛:

Քեզ կը բարբերանենք, ով Հօր վանակից՝ նշմարիտ սուրբ Հոգի, որ հին Ադամին մեղքով հինցածներս նորոգեցիր: Մեզ նոյնպէս Քու նորոգող շնորհներովդ մեր մեղքերէն նորոգէ՛:

Second Sunday of Great Lent
Ta-Tsa (Mode VII)

Vor zorenius surpootyan bahots nakh ee trakhdeen avantetser. Zor voch bahelov nakhasdegdheetsun jashagmamp budghooy n jashage-tseen uztarnootyoon meghats yev mahoo. Vasn oro shnorhya mez Der jashagel uz Kaghtsrootyoon kots badveeranats.

Vor zanazan veerok meghats harak hokees ee tushnamvooy n. Yev ee pazmabadeeg heevantootyoon garodatsak martaseereet parnalo uztsavus mer. Vasn oro puzhushgya uzmez Kreesdos vorbes martaser.

Vor yegeer ee purgootyoon martagan dzununtyamp goosheen Mareeyamoo. Yev gentanarar ko harootyamp ut hhaveeretser uz mahatsyalks ee harootyoon anmahootyan. Vasn oro aghachanok mor ko getso uzmez Purgeech.

Third Sunday of Great Lent
Keem-Gen (Mode VI)

Orhnmek uzkez anusgeezpun Hayr Vortvooyt Meeyadznee, zor araketser ee tartsoomun moloryal vochkhareen. Tartso yev uzmez ee meghats Vortvo ko charcharanok.

Kovemk uzkez pan yev looys vor uzdeeragan ko badger loosov jurakee ko kudyal veraganknetser. Ganknya zangyalkus meghok koyeen soorp charcharanok.

Parepanemk uzparageetsut Hor uzHokeet jushmareed. Vor noroketser uz hunatsyalkus meghok hunooy n Atama. Norokya yev uzmez ee meghats norokootyamp ko shnorhats.

Second Sunday of Great Lent
Mode VII

The law of fasting in holiness You established first in paradise, the first creatures broke the law and with the tasting of the fruit tasted the bitter fruit of sin and death; O Lord, grant us now to taste the sweetness of Your commandments.

Wounded in our souls by the Adversary with the pain of our sins, in the multitude of sins we yearn for You to heal our wounds with Your love for us; O Lord, grant us now to taste the sweetness of Your commandments.

In Your birth from the virgin Mary You came to save humanity, and with Your life-giving resurrection You invited us mortals to resurrection in immortality; through the prayers of Your mother, O Savior, save us.

Third Sunday of Great Lent
Mode VI

We praise You, eternal Father of Your Only-born Son, whom You sent to seek the lost sheep; through the sufferings of Your Son turn us away from our sins.

We praise Your, Word and Light, with the light of Your candle You found and restored the divine image; through Your holy sufferings restore us, the fallen in sins.

We praise You, O Holy Spirit, equal in glory to the Father, You renewed us worn out in the sins of the old Adam; through Your grace of renewal, renew us from our sins.

Մեծի Պահոց Չորրորդ Կիրակիի ԳՁ

Որ արարեր զօրութեամբ զիմանալեացն աշխարհ վերին, եւ ի նմա հաստատեցեր տնտես զպետս հրեղինաց. օրհնեմք զանհասանելի զօրութիւնդ:

Որ տիրապէս մեծատունդ ստեղծեր երկրորդ աշխարհ զգալի. եւ ի դրախտն որ յաղենի տընտես եղեալ զմարդն առաջին. օրհնեմք զանհասանելի զօրութիւնդ:

Որ շինեցեր բարձրագոյն գեկեղեցի քո խորհրդեամբ. եւ ի սմա կարգեալ տնտես զքարոզս Բանին ճշմարտութեան. օրհնեմք զանհասանելի զօրութիւնդ:

Մեծի Պահոց Հինգերորդ Կիրակիի ԲԿ

Որ պատուիրան ճշմարտութեան աւանդեցեր եկեղեցւոյ քո Քրիստոս. անսահման ժամանակաւ աղօթել միշտ առ Աստուած հոգւով եւ մտօք:

Որ զբան քո օրինաց հաստատեցեր զործով մեզ օրինակ. հանելով զգիշերն ի գլուխ յաղօթան Աստուծոյ բնութեամբ մերով տնօրինարար, որում կրկնի ծունր ամենայն:

Վասն որոյ եւ մեք պաղատեսցուք առ քեզ Քրիստոս. շնորհեա մեզ յամենայն ժամ լինել քեզ յանդիման, մաքուր աղօթիւք ըստ անմարմնոցն որ յերկինս:

Մեծի Պահոց Վեցերորդ Կիրակիի ԲԶ

Որ զխորհուրդ քո գալստեանդ յառաջագոյն գուշակեցեր, մարգարէիւքն Իսրայելի զորս ընտրեցեր յետ Մովսեսի. որք խօսեցան

Մեծ Պահոցի Չորրորդ Կիրակի ԳԶ

Դո՛ւն, որ հրեշտակներուն վերին աշխարհը Գու իսկ գորութեամբդ ստեղծեցիր եւ Անոր մէջ հրեղէններուն պետերը իբր տնտես նշանակեցիր: Անըմբռնելի գորութիւնդ կ'օրհնենք:

Դուն մեծատունդ, տիրապէս երկրորդ աշխարհ մը ստեղծեցիր եւ առաջին մարդը Եղեմի դրախտին մէջ իբր տնտես նշանակեցիր: Անըմբռնելի գորութիւնդ կ'օրհնենք:

Դո՛ւն, որ երկնային խորհուրդով Գու Եկեղեցիդ շինեցիր եւ նշմարիտ Խօսքի փարոզիչները անոր տնտես նշանակեցիր: Անըմբռնելի գորութիւնդ կ'օրհնենք:

Մեծ Պահոցի Հինգերորդ Կիրակի ԲԿ

Քրիստոս, անսահման ժամանակով, հոգիով եւ մտքով մշտապէս Աստուծոյ աղօթելը Գու Եկեղեցիդ իբր նշմարիտ պատուիրան աւանդեցիր:

Դուն Գու Օրէնքիդ խօսքը՝ մեր բնութեամբ տնօրինարար ամբողջ գիշերը լուսցնելով աղօթեցիր, անով մեզի օրինակ հաստատեցիր, որուն դիմաց բոլորը ծունկի կու գան:

Ուստի, Քրիստոս, մենք նոյնպէս Գեզի կ'աղաչենք, մեզի շնորհք ըրէ՛, որպէսզի երկնքի հրեշտակներուն նման, ամէն ժամ, մաքուր աղօթքով դիմացդ կանգնինք:

Մեծի Պահոցի Վեցերորդ Կիրակի ԲԶ

Գու գալուստիդ խորհուրդը սկիզբէն Իսրայելի մարգարէներով յայտնեցիր, որոնք Մովսէսէն ետք ընտրեցիր: Անոնք սուրբ Հոգիին

Forth Sunday of Great Lent
Keem-Tsa (Mode V)

Vor ararer zorootyamp zeemalalyatsun ashkharh Vereen, yev ee numa hasdadetser dundes uzbedus hregheenats. Orhnemk zanhasanelee zorootooyont.

Vor deerabes medzadoont uzdeghdzer yergrotr ashkharh uzkalee. Yev ee trakhdun vor hatenee dundes yetyal uzmartun aracheen. Orhnemk zanhasanelee zorootooyont.

Vor sheenetser partsrakooyin zegeghetsee ko khorhurtyamp. Yev ee suma garkyal dundes uzkarozus paneen jushmardooyan. Orhnemk zanhasanelee zorootooyont.

Fifth Sunday of Great Lent
Pen-Gen (Mode IV)

Vor badveeran jushmardooyan avantetser yegeghetsvo ko Kreesdos. Ansahman zhamanagav aghotel meeshd ar Asdvadz hokvov yev mudok.

Vor uzpan ko oreenats hasdadetser kordzov mez oreenag. Hanelov uzkeeshern ee klookh haghotsun Asdoodzo pnootyamp merov dunoreenapar, voroom gurgnee dzounur amenayn.

Vasn oro yev mek baghadestsook ar kez Kreesdos. Shunorhya mez hamenayn zham leenel kez hantee-man, makoor aghotyook usd anmarmnotsn vor hergeens.

Sixth Sunday of Great Lent
Pen-Tsa (Mode III)

Vor uzkhorhoort ko kalusdyant harachakooyin kooshagetser, markareyookn Eesrayelee zors undretser hed Movseesee. Vork khosetsan

Forth Sunday of Great Lent
Mode V

In Your almighty power You created the intelligible world in heaven above, and appointed as stewards the leaders of the heavenly creatures; we praise Your immeasurable power.

In Your generosity as Lord You created the lower second world, and in the garden of Eden You appointed the first man as steward; we praise Your immeasurable power.

You established the Church as the greatest mystery, and ordained as stewards those who proclaim Your word of truth; we praise Your immeasurable power.

Fifth Sunday of Great Lent
Mode IV

O Christ, You endowed Your Church with a true commandment, unceasingly and always to offer prayers to God with our spirit and mind.

You established the law of Your word with Your own example, You spent the night in prayer to God in the human nature which You had in common with us by the will of the Father; all knees bend before You.

O Christ, we offer our prayers to You, grant us to come to You in prayer always with purity as the angels in heaven.

Sixth Sunday of Great Lent
Mode III

The mystery of Your coming You revealed through the prophets of Israel You selected after Moses; inspired by the Holy Spirit they

հոգևով սրբով բազմապատիկ օրինակօք. տուր մեզ Փրկիչ ողորմութիւն եւ զմեղաց զթողութիւն:

Ի մերձենալ ամաց վերջին զոր տեսանողքն ծանուցին, գհասանիլ մեր փրկողիդ առ ի վախճան ժամանակին. երեւեցար ի մէջ մարդկան զգեցեալ զկերպ ծառայական. տուր մեզ Փրկիչ ողորմութիւն եւ զմեղաց զթողութիւն:

Ի վեցերորդ աւուր զԱդամ ստեղծեր ի տիպ քո տիրական. որ ոչ պահեալ զպատուիրանն մերկացաւ զպատմուճանն. իսկ նոր Ադամդ ի վեց դարուն այց արարեր կորուսելոյն. տուր մեզ Փրկիչ ողորմութիւն եւ զմեղաց զթողութիւն:

Յիշատակ Ղազարու ԴԶ

Որ յերկնից իջեր Բանդ Աստուած. մարդ եղեալ ի սրբոյ Կուսէն, յարութիւն եկիր առնել բարեկամին քում Ղազարու. փառք զալստեանդ քում Քրիստոս Թագաւոր անմահ:

Յորմէ դողան դասք հրեշտակաց. մարդասիրապէս արտասուեցեր ողբակցելով ընդ Մարթայի եւ ընդ Մարիամու. փառք զալստեանդ քում Քրիստոս Թագաւոր անմահ:

Աղբիւր կենաց եւ անմահութեան. աստուածային ձայնիւ դողացուցեր զմահ, եւ նորոգեցեր զչորեքօրեայ զմեռեալն. փառք զալստեանդ քում Քրիստոս Թագաւոր անմահ:

միջոցաւ բազմաթիւ օրինակներով խօսեցան: Ո՛վ Փրկիչ, մեզի ողորմութիւն եւ մեղքերու թողութիւն շնորհէ՛:

Երբ վերջին տարիները արդէն իսկ մօտեցեր էին, մարգարէները ժամանակի լուսինն եւ Փրկողիդ գալուստը հաղորդեցին մեզի: Ծանայի կերպարանք գգեցած՝ մարդոց մէջ յայտնուեցար: Ո՛վ Փրկիչ, մեզի ողորմութիւն եւ մեղքերու թողութիւն շնորհէ՛:

Վեցերորդ օրը, աստուածային պատկերովդ Ադամը ստեղծեցիր, որ պատուիրանը զանց առնելով՝ իր պատմուճանէն մերկացաւ, իսկ Դուռն, նոր Ադամդ, վեցերորդ դարուն կորսուածին այցելութեան եկար: Ո՛վ Փրկիչ, մեզի ողորմութիւն եւ մեղքերու թողութիւն շնորհէ՛:

Ղազարոսի Յիշատակին ԴԶ

Աստուած Բան, Դուռն որ երկինքէն իջար, սուրբ Կոյսէն մարդացար եւ Քու բարեկամիդ՝ Ղազարոսին յարութիւն տալու եկար: Քրիստոս՝ անմահ Թագաւոր, փա՛ռք Քու գալուստիդ:

Դուռն, որմէ հրեշտակներու դասերը կը դողան, մարդասիրաբար լացիր՝ Մարթային եւ Մարիամին ցաւակցելով: Քրիստոս՝ անմահ Թագաւոր, փա՛ռք Քու գալուստիդ:

Կեանքի եւ անմահութեան աղբիւր, աստուածային ձայնով մահը դողացուցիր եւ չորս օրուան մեծելը նորոգեցիր: Քրիստոս՝ անմահ Թագաւոր, փա՛ռք Քու գալուստիդ:

hokvov surpov pazmabadeeg oree-nagok. Door mez Purgeech voghormootyoon yev uzmeghats uztoghootyoon.

Ee mertsenal amats vercheen zor desanoghkun dzanootseen, uzhasaneel mer Purgogheet ar ee vakhjan zhamanageen. Yerevetsar ee mech martgan uzketsyal uzgerb dzarayagan. Door mez Purgeech voghormootyoon yev uzmeghats uztoghootyoon.

Ee vetserort avoor zAtam usdeghdzer ee deeb ko deeragan. Vor voch bahyal uzbadv eeranun mergatsav uzbadmoojanun. Eesg nor Atamt ee vets taroon ayts ararer goroselooyin. Door mez Purgeech voghormootyoon yev uzmeghats uztoghootyoon.

Remembrance of Lazarus
Ta-Tsa (Mode VII)

Vor hergneets eecher Pant Asduvadz. Mart yeghyal ee surpo Goo-sen, harootyoon yegeer arnel paregameen koom Ghazaroo. Paruk kalusdyanut koom Kreesdos takavor anmah.

Hormeh toghan task hreshdagats. Martaseerabes ardasvetser voghpagtselov unt Martayee yev unt Mareeyamoo. Paruk kalusdyanut koom Kreesdos takavor anmah.

Aghpyoor genats yev anmahootyan. Asdvadzayeen tsayneev toghatsootser uzmah, yev noroketser uzchorekorya uzmaryaln. Paruk kalusdyanut koom Kreesdos takavor anmah.

proclaimed in many examples; give us Your mercy, O Savior, and forgive our sins.

At the approach of the last age, as the prophets had proclaimed, in the fulfillment of time our Savior, You did come; You showed Yourself in servant form; give us Your mercy, O Savior, and forgive our sins.

On the sixth day You created Adam in Your divine image; he did not keep Your commandment and of glory he was stripped; You however, O New Adam, came on the sixth age to seek the lost; give us Your mercy, O Savior, and forgive our sins.

Remembrance of Lazarus
Mode VII

Word of God, You who descended from heaven, to be Incarnate through the holy virgin, and to resurrect your friend Lazarus. Christ, Immortal King, glory to Your coming.

You, from whom the heavenly hosts tremble, wept loving mankind and empathized with Martha and Mary. Christ, Immortal King, glory to Your coming.

Source of life and immortality, by your divine voice, death quivered before You and You renewed one who was dead for four days. Christ, Immortal King, glory to Your coming.

Անսկիզբն Բանն Հօր որ ի վերայ քերովբէիցն հանգչի, այսօր ի վերայ յաւանակի նորոյ նստեալ. օրհնեալ Արքայ եկեալ անյաղթելի Թագաւոր:

Յառաջ քան գյաւիտեանս Որդին որ ի վերայ քառակերպիցն բազմի, այսօր ի ծերոց եւ ի տղայոց փառատրեցաւ. օրհնեալ Արքայ եկեալ անյաղթելի Թագաւոր:

Եկայք նոր ժողովուրդք ընդ անմարմնոցն դասս բազմութեան, գսա հնչմամբ երգով քաղցր ձայնիւ փառատրեսցուք. օրհնեալ Արքայ եկեալ անյաղթելի Թագաւոր:

Զատկի եւ Յիմանց ԱԶ

Գովեա Երուսաղէմ գՏէր:

Յարեաւ Քրիստոս ի մեռելոց. ալէլուիա:

Եկայք ժողովուրդք, երգեցէք Տեառն. ալէլուիա:

Յարուցելոյն ի մեռելոց. ալէլուիա, որ գաշխարհս լուսաւորեաց. ալէլուիա:

Համբարձման ԱԶ

Որ համբարձաւն այսօր աստուածային իշխանութեամբ ի հայրական ի կառս, սպասաւորելով ի հրեշտակական դասուցն, որք նրւագէին ասելով, համբարձէ՛ք իշխանք զգրուես ձեր ի վեր, եւ մտցէ Թագաւոր փառաց:

Հիացան վերնական իշխանութիւնքն եւ սոսկալի ձայնիւ աղաղակէին առ միմեանս, ով է սա Թագաւոր փառաց, եկեալ մարմնով եւ սքանչելի գօրութեամբ.

Հօր անսկիզբ Խօսքը, որ Քերովբէներու վրայ կը հանգչի, այսօր նոր աւանակի վրայ նստած է: Օրհնեալ է եկող Արքան՝ անյաղթելի Թագաւորը:

Որդին, որ յաւիտեանէն առաջ քառաքեւ հրեշտակներու վրայ կը բազմի, այսօր ծերերէն ու երիտասարդներէն փառաւորուեցաւ: Օրհնեալ է եկող Արքան՝ անյաղթելի Թագաւորը:

Նոր ժողովուրդներ, եկէ՛ք, անմարմիններու բազմաթիւ դասերուն հետ միասին քաղցր ձայնով երգ հնչեցնենք եւ փառաւորենք: Օրհնեալ է եկող Արքան՝ անյաղթելի Թագաւորը:

Զատկի եւ Յիմանց ԱԶ

Երուսաղէմ, Տէրը գովարանէ:

Քրիստոս մեռելներէն յարութիւն առաւ. ալէլուիա:

Եկէ՛ք, ժողովուրդներ, Տիրոջ երգեցէք. ալէլուիա:

Մեռելներէն յարութիւն առնողին. ալէլուիա: Անոր, որ աշխարհը լուսաւորեց. ալէլուիա:

Համբարձման ԱԶ

Այսօր Ան, որ աստուածային իշխանութեան եւ Հօր կառքով երկինք համբարձաւ՝ հրեշտակներու դասերէն սպասարկութեամբ, որոնք կը նուագէին՝ ըսելով. Ո՛վ իշխաններ, ձեր դռները դէպի վեր բարձրացուցէք եւ փառքի Թագաւորը ներս թող մտնէ:

Վերին իշխանութիւնները հիացած էին եւ սուկալի ձայնով իրարու կ'աղաղակէին. Ո՞վ է մարմնով եւ գօրութեամբ եկած այս փառքի Թագաւորը: Ո՛վ իշխաններ, ձեր դռները

Palm Sunday Ta-Gen (Mode VIII)

Anusgeezpun Panun Hor ee vera kerovpeyeetsun hankchee, aysor ee vera havanagee noro nusdyl. Orhnyal arka yegyal anhaghteleee takavor.

Harach kan uzhaveedyans Vor-teen vor ee vera karagerbeetsun pazmee, aysor ee dzerots yev ee dughayots paradretsav. Orhnyal arka yegyal anhaghteleee takavor.

Yegayk nor zhoghovoortk unt anmarmnotsun tasmus pazmootyan, uzsa hunchmamp yerkov kaghtsur tsayneev paradrestsook. Orhnyal arka yegyal anhaghteleee takavor.

Easter and Eastertide
Ayp-Tsa (Mode I)

Kovya Yeroosaghem uzDer.

Haryav Kreesdos ee merelots. Alelooya.

Yegayk zhoghovoortk, yerketsek Dyarn. Alelooya.

Harootselooyen ee merelots. Alelooya, vor zashkharhus loosavoryats. Alelooya.

Ascension Ayp-Tsa (Mode I)

Vor hampartsavn aysor asdvadzayeen eeshkhanootyamp ee hay-ragan ee garus, usbasavorelov ee hreshdagagan tasoosun, vork nu-vakeyeen aselov, hampartsek eeshkhank uztronus tser ee ver, yev mudtseh takavor parats.

Heeyatsan vernagan eeshkhanootyoonkun yev sosgalee tsayneev aghaghageyeen ar meemyans, ov eh sa takavor parats, yegyal marmnov yev uskanchelee zorootyamp.

Palm Sunday Mode VIII

The eternal Word of the Father who rides the cherubim, today He comes riding on a new colt; blessed is He who comes as the triumphant king.

The eternal Son who rides the four-faced creatures, today receives praise from the old and the young; blessed is He who comes as the triumphant king.

Come, new people, with the ranks of the bodiless creatures let us praise Him in song and voices sweet; blessed is He who comes as the triumphant king.

Easter and Eastertide
Mode I

Praise the Lord, O Jerusalem.

Christ is risen from the dead, alleluia.

Come people, let us sing to the Lord, alleluia.

To Him who is risen from the dead, alleluia, to Him who enlightened the world, alleluia.

Ascension Mode I

He ascended today in divine power riding the Father's chariot, served by the ranks of angels singing in joy; lift up, O gates your lintels, reach up, you ancient portals, that the King of glory may come in.

The heavenly powers were amazed and raised their voices in awe singing in joy; Who is this King of glory who comes bodily with great power? lift up, O gates your lintels,

համբարձէ՛ք իշխանք զդրունս ձեր ի վեր, եւ մտցէ թագաւոր փառաց:

Շղանակէին վերնական պետութիւնք հրաշալի ձայնիւ, երգէին երգ նոր ասելով. սա ինքն է թագաւորն փառաց, Փրկիչ աշխարհի եւ ազատիչ ազգի մարդկան. համբարձէ՛ք իշխանք զդրունս ձեր ի վեր, եւ մտցէ թագաւոր փառաց:

Երկրորդ Ծաղկագարդի ԴԶ

Զգալուստ քո Քրիստոս այսօր յԵրուսաղէմ նոր եկեղեցի սուրբ, յաղթական երգով բարբերանեմք. օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն:

Որ վասն մերոյ փրկութեան յաւանակի նստիլ յանձն առեր, ընդ մանկունսն բարբերանեմք. օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն:

Թագաւոր երկնաւոր զեկեղեցի քո անշարժ պահեա, եւ զերկրոպագուս անուանդ քում պահեա ի խաղաղութեան:

Հոգեգալստեան ԲԶ

Որ ի հարաշարժ յաղբերէն յառաջ բղխեալ անհատաբար ի յՈրդւոյ տիրապէս սուրբ Հոգին. այսօր ի յերկնից սաստիկ հեղեալ ի դասս Առաքելոցն լցուցիչ բոլորից. զնա օրհնեսցուք երկրպագելով:

Որ յանսկիզբն եւ ի միշտ ի յէէն, նոյնագոյ բնութեամբ անորիչ բաժանմամբ ի յՈրդւոյ, արարչակից սուրբ Հոգին, այսօր հրով բաժանեալ լեզուս քարոզիցն, ի լոյս ածեալ զազգս մարդկան բաժանմամբ պէս պէս շնորհաց. զնա օրհնեսցուք երկրպագելով:

դէպի վեր բարձրացուցէ եւ փառքի թագաւորը ներս թող մտնէ:

Հրաշալի ձայնով վերին պետութիւնները նոր երգ կ'երգէին՝ ըսելով. Սա փառքի թագաւորը ինքն է՝ աշխարհին Փրկիչը եւ մարդկային ցեղին ազատարարը: Ո՛վ իշխաններ, ձեր դռները դէպի վեր բարձրացուցէ եւ փառքի թագաւորը ներս թող մտնէ:

Երկրորդ Ծաղկագարդի ԴԶ

Քու գալուստդ Քրիստոս, այսօր Երուսաղէմ՝ նոր սուրբ Եկեղեցին, յաղթական երգով կը բարբերանենք. Օրհնեալ է Տիրոջ անունով եկողը:

Մեր վրկութեան համար՝ յանձն առիր աւանակի վրայ նստիլ: Մանուկներուն հետ Քեզ կը բարբերանենք. Օրհնեալ է Տիրոջ անունով եկողը:

Երկնաւոր թագաւոր, Քու Եկեղեցիդ անասան պահէ՛ եւ Քեզ պաշտողները խաղաղութեան մէջ պահէ:

Հոգեգալստեան ԲԶ

Սուրբ Հոգին, որ տիրապէս եւ առանց Որդիէն բաժնուելու Հայրաշարժ աղբիւրէն կը բխի, այսօր, երկինքէն առաքելներու դասերուն վրայ առատօրէն հոսեցաւ եւ բոլորը լեցուց: Երկրպագելով՝ օրհնենք գԱյն:

Արարչակից սուրբ Հոգին, որ նոյնագոյ բնութեամբ անսկիզբ եւ մշտագոյ էութեան կը բխի՝ առանց Որդիէն բաժնուելու, այսօր, հրեղէն լեզուներով առաքելներուն կը բաժնուի՝ տարբեր-տարբեր շնորհներու բաշխումով եւ մարդկութիւնը լոյսին բերելով: Երկրպագելով՝ օրհնենք գԱյն:

hampartsek eeshkhank uztroonus tser ee ver, yev mudtseh takavor parats.

*Yeghanageyeen tsayneev, yerkeyeen yerk nor aselov. Sa eenkn eh takavorn parats, Purgeech ashkhar-
hee yev azadeech martgan. hampartsek eeshkhank uztroonus tser ee ver, yev mudtseh takavor parats.*

Second Palm Sunday Ta-Tsa (Mode VII)

Uzkaloosd ko Kreesdos aysor hE-roosaghem nor yegeghetsee soorp, haghtagan yerkov parepanemk. Orhnyal yegyal anvamp Dyarn.

Vor vasun mero purgootyan havanagee nusdeel hantsn arer, unt mangoonsun parepanemk. Orhnyal yegyal anvamp Dyarn.

Takavor yergnavor zegeghetsee ko anzharj bahya, yev zergurbakoos anvanut koom bahya ee khaghaghootyan.

Pentecost Pen-Tsa (Mode III)

Vor ee harsharzh haghperen harach pukhyal anhadapar ee hOrtvo deerabes soorp Hokeen. Aysor ee hergneets sasdeeg heghyal ee tasmus arakelotsun lutsootseech poloreets. Uzna orhnestsook yergurbakelov.

Vor hanusgeezpun yev ee meeshd ee heyen nooynako pnootyamp anoreesh pazhanmamp ee hOrtvo ararchageets soorp Hokeen, aysor hurov pazhanyal lezoos karozeetsun, ee looys adzyal zazkus martgan pazhanmamp bes bes shunorhats. Uzna orhnestsook yergurbakelov.

reach up, you ancient portals, that the King of glory may come in.

In voices of wonder the heavenly dominions sing a new song; he is the King of glory, savior of the world and redeemer of the human race; lift up, O gates your lintels, reach up, you ancient portals, that the King of glory may come in.

Second Palm Sunday Mode VII

O Christ, Your entry today into Jerusalem, the new holy Church, with songs of victory we praise; blessed is He who comes in the name of the Lord.

You humbled Yourself to ride on a colt for the sake of our salvation, with the children we praise; blessed is He who comes in the name of the Lord.

Heavenly King, protect the stability of Your holy Church, and the worshippers of Your name keep always in peace.

Pentecost Mode III

Proceeding from the Father, source of life, equal as Lord to the Son, the Holy Spirit today comes from heaven and fills the apostles; let us praise and worship Him.

The eternal and uncreated Being, same in essence and inseparable from the Son, the co-creator Holy Spirit today is distributed among the apostles as tongues of fire, He draws the human race into light and distributes His graces; let us praise and worship Him.

*Որ ի վերայ ջուրցն գոլով գո-
յացոյց զարարածս, անանջրպետն
ի Հօրէ եւ յՈրդւոյ իշխանակից
սուրբ Հոգին. այսօր վերածնեաց
զազգս ամենայն, ջրոյ կենդանւոյ
բղխեալ յԵրուսաղէմ, զնա օրհնեա-
ցուք երկրպագելով:*

Ի Տօնի Կարողիկէ Ար. Էջմիածնի ԳԶ

*Այսօր ուրախացեալ ցնծան
երկնից բազմութիւնքն ի նաւա-
կատիս սուրբ եկեղեցւոյ. քանզի
չնորհեցաւ մեզ Քահանայապետ
յաւիտենից ի լուսաւորել զկաթու-
ղիկէ սուրբ զեկեղեցի. փառք գա-
լլստեան քո Տէր:*

*Այսօր սիւն լուսոյ հովանի եղել
մեզ ի բարձանց. քանզի Թագա-
ւորն երկնաւոր եկաւորի ի սուրբ
եկեղեցի. եւ զօրք հրեշտակաց
ծաւալեալ տօնեն ընդ մարդկան.
փառք գալստեան քո Տէր:*

*Այսօր Քահանայապետ ճշմարիտ
աստուածային օրինօքն պատուեալ
կանգնէ զքառանկիւն սեղան խա-
չին, արժանապէս պատարագեալ
բաշխէ զմարմին եւ զարիւնն
Տեառն. մաքրապէս մերձեցարուք
փրկեալք նոր ժողովուրդք. եւ
հայցեցէք ի Քրիստոսէ, զի շնոր-
հեցցէ զսա մեզ ընդ երկայն աւուրս:*

Վարդավառի ԴԿ

*Ուրախացիր պսակ կուսից Տի-
րամայր, այսօր Որդին քո զհայ-
րենին փայլեաց զփառս. նմա յա-
ւէժ յանձն արա զանձինս մեր:*

*Նմա Մովսէս եւ Հեղիաս սպա-
սեն, յանուն նորա ցնծան Թարօր
եւ Հերմոն. նմա յաւէժ յանձն արա
զանձինս մեր:*

Հօրմէն եւ Որդիէն անբաժան եւ
իշխանակից սուրբ Հոգին, որ ջու-
րերու վրայ ըլլալով՝ արարածները
ստեղծեց, այսօր, բոլոր ազգերը
վերածնաւ եւ Երուսաղէմի մէջ կեն-
դանի ջուր բխեցուց: Երկրպագելով՝
օրհնեմք գԱյն:

Կաթողիկէ Ար. Էջմիածնի Տօնին ԳԶ

Այսօր երկնքի հրեշտակային բազ-
մութիւնները սուրբ Եկեղեցւոյ սօ-
նախմբութեան ուրախութեամբ կը
ցնծան, որովհետեւ մեզի յաւիտե-
նական Քահանայապետ տրուեցաւ՝
ընդհանրական սուրբ Եկեղեցին լու-
սաւորելու համար: Տէր, վա՛ղք Քու
գալուստիդ:

Այսօր երկնքէն լոյսի սիւն մը
մեզի հովանի եղաւ, որովհետեւ
երկնաւոր Թագաւորը սուրբ Եկեղե-
ցի եկաւ, իսկ հրեշտակներուն խում-
բերը տարածուելով՝ մարդոց հետ կը
սօնախմբեն: Տէր, վա՛ղք Քու գա-
լուստիդ:

Այսօր աստուածային օրէնքով
մեծարուած Քահանայապետը, Խա-
չին քառանկիւն Սեղանին առջեւ
կանգնելով՝ արժանապէս կը պատա-
րագէ եւ Տիրոջ Մարմինն ու Արիւնը
կը բաշխէ: Ով փրկուած նոր ժողո-
վուրդներ, մաքրութեամբ մօտեցէ՛ք
եւ Քրիստոսէն խնդրեցէ՛ք, որպէսզի
երկար տարիներ շնորհէ մեզի:

Վարդավառի ԴԿ

Ուրախացի՛ր, ով կոյսերուն պակը
եղող Տիրամայր, այսօր, Որդին Հօր
փառքով փայլեցաւ: Մեր անձերը յա-
ւիտենապէս Անոր յանձնէ:

Մովսէս ու Նեղիան Անոր կը սպա-
սարկեն, Անոր անունով Թարօրն
ու Հերմոնը կը ցնծան: Մեր անձերը
յաւիտենապէս Անոր յանձնէ:

Vor ee vera choortsun kolov ko-yatsooyts zararadzus, ananchurbedn ee Horeh yev hOrtvo eeshkhangaets soorp Hokeen. Aysor veradzunyats zazkus amenayn, churo gentanvo pukhyal hEroosaghem, uzna orhnestsook yergurbakelov.

Feast of Holy Etchmiadzin
Keem-Tsa (Mode V)

Aysor oorakhatsyal tsundzan yerg-neets pazmootyoonkun ee navagadees soorp yegeghetsvo. Kanzee shunorhetsav mez kahanayabed haveedeneets ee loosavorel uzgatoogheegheh soorp zegeghetsee. Paruk kalusdyan ko Der.

Aysor syoon looso hovanee yeghev mez ee partsants. Kanzee takavorun yergnavor yegavoree ee soorp yegeghetsee. Yev zork hreshdagats dzavalyal donen unt martgan. Paruk kalusdyan ko Der.

Aysor kahanayabed jushmareed asdvadzayeen oreenokun badvyal gankneh uzkarangyoon seghan kacheen, arzhanabes badarakyal pashkhe uzmarneen yev zaryoonun Dyarn. Makrabes mertsetsarook purgyaluk nor zhoghovoortk. Yev haytsetsek ee Kreesdoseh zee shunorhestseh uzsa mez unt yergayn avoors.

Transfiguration Ta-Gen (Mode VIII)

Oorakhatseer busag gooseets Deeramayr, aysor Vorteen ko uzhayreeneen paylyats uzparus. Numa havezh hantsn ara zantseenus mer.

Numa Movses yev Hegheeyas usbasen, hanoon nora tsundzan Tapor yev Hermon. Numa havezh hantsn ara zantseenus mer.

Hovering over the waters He created the creatures, equal in power to the Father and the Son, the Holy Spirit today regenerates the human race flowing living water in Jerusalem; let us praise and worship Him.

Feast of Holy Etchmiadzin
Mode V

The heavenly hosts rejoice today on the dedication of the holy Church, for the eternal priest poured out His grace and enlightened the catholic Church; glory to Your coming, O Lord.

The pillar of light from on high protects us today, for the heavenly King comes to visit His holy Church, armies of angels celebrate with us today; glory to Your coming, O Lord.

Honored by the divine law, the true priest today builds the four sided alter of the cross, worthily offers the sacrifice of the body and blood of the Lord, cleanse your hearts and come near people renewed in salvation, let us ask of Christ to grant us the Church for many years.

Transfiguration Mode VIII

Rejoice, O crown of virgins, Mother of the Lord, your Son today radiated the Father's glory; deliver our souls to His care always.

To Him Moses and Elijah serve, in His name Tabor and Hermon rejoice; deliver our souls to His care always.

Եսայիաս գրեց թեթեւ ամպ ետես, եւ Հայր յամպոյն զքո զՈրդին իւր դաւանեաց. նմա յաւէժ յանձն արա զանձինս մեր:

Վերափոխման Աստուածածնի ԲԶ

Անթառամ ծաղիկ անդատապարտ շառաւիղ վերարուեսալ յարմատոյն Յեսսեայ, գրեց Եսայիաս կանխաւ վերագոչեաց եօթնարփեան շնորհաց Հոգւոյն ընդունարան գոլ. Աստուածածին եւ կոյս գրեց մեծացուցանեմք:

Համեղաճաշակ պտղոյն բանաւոր բարունակ, յորմէ կթեցաւ մեզ ողկոյզն անսպառ յուրախութիւն տրտմեցելոցն ի ճաշակմանէ ծառոյն գիտութեան. Սրբուհի անարատ ամենեքեան գրեց մեծացուցանեմք:

Քաղաքավարեալ ի մարմնի անարատ վարուք, այսօր յառաքելոցն ամփոփեալ վերին ակնարկութեամբն վերափոխեցար յԱրքայութիւն Որդւոյ քո եւ Աստուծոյ մերոյ. բարեխօս խոստովանողացս գրեց մեծացուցանեմք:

Խաչվերացի ԳԿ

Յաղթող եւ զնոր օրհնութիւն միշտ ի բարձունս երգեսցուք Թագաւորին Քրիստոսի, Հաւատացեալ ժողովուրդք:

Որ եկն ի լուսաւորել զընտրեալ սուրբ գեկեղեցի. եւ պսակեաց սուրբ Խաչիւն նմա զփառս երգեսցուք:

Այսօր եւ մեք տօնեսցուք զնաւակատիս սուրբ Խաչին. եւ փրկողին մատուցուք փառք եւ պատիւ յաւիտեան:

Եսային քեզ թեթեւ ամպ տեսաւ եւ Հայրը ամպին մէջէն քու Որդիդ իրը դաւանեցաւ: Տիրամայր, մեր անձերը յաւիտենապէս Անոր յանձնէ:

Աստուածածնի Վերափոխման ԲԶ

Անթառամ ծաղիկ, Յեսսէի արմատէն վերստին բուսած անդատապարտ շառաւիղ, Եսային քեզ կանուխէն եօթնարփեան շնորհքներու ընդունարան վերակոչեց: Ով Աստուածածին եւ Կոյս, քեզ կը մեծարենք:

Համեղաճաշակ պտուղի բանաւոր բարունակ (խաղողի որթի նիւղ), որմէ մեզի համար անսպառ ողկոյզը քաղուեցաւ՝ գիտութեան ծառին փաշակումէն տխրածներուն որպէս ուրախութիւն: Ով անարատ Սրբուհի, բոլորս քեզ կը մեծարենք:

Մարմնի մէջ անարատ վարժով ապրելով, այսօր առաքեալներուն կողմէ գերեզմանի մէջ դրուելով՝ երկնային ակնարկութեամբ Քու Որդիդ եւ մեր Աստուծոյ արքայութիւն վերափոխուեցաւ: Ով խոստովանողներու բարեխօսը, քեզ կը մեծարենք:

Խաչվերացի ԳԿ

Հաւատացեալ ժողովուրդներ, բարձունքներուն մէջ եղող Քրիստոս Թագաւորին մշտապէս յաղթական եւ նոր օրհնութեան երգեր երգենք:

Ան, որ ընտրուած սուրբ Եկեղեցին լուսաւորելու եկաւ եւ սուրբ Խաչով պսակեց՝ վառք երգենք Անոր:

Այսօր մենք ալ սուրբ Խաչի տօնը պիտի կատարենք եւ Փրկողին յաւիտեան վառք եւ պատիւ պիտի մատուցանենք:

Yesayeeyas uzkez tetev amb yedes, yev Hayr hambooyn uzko zOrteen yoor tavanyats. Numa havezh hantsn ara zantseenus mer.

Assumption of the Mother of God
Pen-Tsa (Mode III)

Antaram Dzagheeg antadabard sharaveegh verapoosyal harmadooyn Hessya, uzkez Yesayeeyas gankhav verakochyats yotnarpyan shunorhats Hokvooyn untoonaran kol. Asdvdadzdeen yev gooys uzkez medzatsootsanemk.

Hameghajashag budghooyn pavor paroonag, hormone gutetsav mez voghgooyzun anusbar hoorkhootyoon durdmetselotsun ee jashagmaneh dzarooynd keedootyan. Surpoohee anarad amenekyan uzkez medzatsootsanemk.

Kaghakavaryal ee marmnee anarad varook, aysor harakelotsun ampopyal vereen agnargootyampun verapokhetsar harkayootyoon Vortvo ko yev Asdoodzo mero. Parekhos khosdovanoghatsus uzkez medzatsootsanemk.

Exaltation of the Holy Cross
Keem-Gen (Mode VI)

Haghtogh yev uznor orhnootyoon meeshd ee partsoons yerkestsook takavoreen Kreesdosee, havadatsyal zhoghovoortk.

Vor yegn ee loosavorel zunduryal soorp zegeghetsee. Yev busagyats soorp khacheen numa uzpars yerkestsook.

Aysor yev mek donestsook uznavagadees soorp khacheen. Yev Purgogheen madoostsook park yev badeev haveedyan.

Isaiah envisioned You as a light cloud, and through the cloud the Father affirmed Your Son as his own; deliver our souls to His care always.

*Assumption of the Mother of God
Mode III*

Unfading flower, uncondemned offspring, sprouting anew from the root of Jesse; in prophetic words Isaiah proclaimed you to be the vessel of the seven gifts of the Holy Spirit; we magnify you, Mother of God and virgin.

Human vehicle of the savory fruit, from you we received the abundant grape of joy to replace the sorrow of the tasting from the tree of knowledge; we magnify you, Mother of God and virgin.

Living a life of purity in the flesh you were buried by the apostles today, by the call from above you are carried into the kingdom of your Son and our God, intercessor for us believers, we magnify you.

*Exaltation of the Holy Cross
Mode VI*

A new song of triumph and praise let us sing on high to Christ the king, all people of faith.

He came to enlighten His chosen people the holy Church, and crowned her with the holy cross, let us sing His praise.

We all celebrate today the dedication of the holy cross, and the savior we offer glory and honor forever.

Քեզ Քրիստոսի կաթողիկէ եկեղեցւոյ շնորհողի գյաղթական զպատուական զաստուածընկալ սուրբ նշանս, մատուցանեմք զօրհներգութիւն միշտ ի բարձունս:

Սա կամաւ քո Քրիստոս եւ թեւօք ամենագօր սուրբ Հոգւոյն, եւ դասուք հրեշտակաց թռուցեալ եկաւորի ի լեռնս Վարագայ բընակիլ ի նմա:

Եկայք ժողովուրդք երկրպագեսցուք աստուածային սուրբ նշանիս. համբարձէք միաբան ըզձեռս ձեր ի սրբութիւն, եւ զընակեալն ի սմա միշտ փառաւորեսցուք:

Այսօր խնդրի պատուական փայտ Խաչին աւանդեալն ի Գողգոթա, ի ձեռն աստուածասէր դշխոյին. եկայք հաւատացեալք երկրպագեսցուք աստուածային սուրբ նշանիս:

Այսօր ընծայէ Գողգոթա ըզծածկեալն ի յերկրի, վերաբերեալ անուշահոտ խնկովք, ի ձեռն երանելոյն Յուդայի. եկայք հաւատացեալք երկրպագեսցուք աստուածային սուրբ նշանիս:

Այսօր ի ձեռն փրկական սուրբ Խաչին կենսագործի պատանին մեռեալ. եւ ողբայ Սատանայ գկործանումն իւր. իսկ մեք Քրիստոսի հաւատացեալք երկրպագեսցուք աստուածային սուրբ նշանիս:

Քեզի, Քրիստոս, որ յաղթական եւ պատուական աստուածընկալ այս սուրբ նշանը (Խաչը) Ընդհանրական Եկեղեցիիդ շնորհեցիր, բարձունքներու մէջ մշտապէս օրհնութեան երգեր կը մատուցանենք:

Քրիստոս, ասիկա (Խաչը) Քու կամֆոյղ եւ սուրբ Հոգիին ամենագօր թեւերով ու հրեշտակներուն խումբերով թոելով եկաւ՝ Վարագայ լեռան վրայ բնակելու համար:

Ժողովուրդներ, եկէ՛ք աստուածային այս սուրբ նշանին (Խաչին) երկրպագենք, ձեր ձեռքերը միասնաբար դէպի սրբութիւն բարձրացուցէ՛ք եւ ասոր մէջ բնակողը միշտ փառաւորեցէ՛ք:

Այսօր աստուածասէր թագուհիին ձեռքով Գողգոթայի մէջ պահուած խաչափայտը կը փնտռուի, եկէ՛ք, ով հաւատացեալներ, աստուածային սուրբ Խաչին երկրպագենք:

Այսօր Գողգոթան երանելի Յուդայի միջոցով երկրի ծածկուածը կը պարգեւէ՝ անուշահոտ խունկով յայտնաբերելով գայն, եկէ՛ք, ով հաւատացեալներ, աստուածային սուրբ Խաչին երկրպագենք:

Այսօր գտնուած սուրբ Խաչը մեռած պատանին կը կենդանացնէ եւ Սատանան իր կործանումը կ'ողբայ: Իսկ մենք՝ Քրիստոսի հաւատացողներս, աստուածային սուրբ Խաչին երկրպագենք:

Holy Cross of Varak
Keem-Tsa (Mode V)

Kez Kreesdosee gatoogheeghe yegeghetsvo shunorhoghee uzhtag-tagan uzbadvagan zasdvdzungal soorp nushans, madootsanemk zorh-nerkootyoon meeshd ee partsoons.

Sa gamav ko Kreesdos yev te-vok amenazor Soorp Hokvooy, yev tasook hreshdagats trootsyal ye-gavoree ee luyarun Varaka puna-geel ee numa.

Yegayk zhoghovoortk yergurba-kestsook asdvadzayeen soorp nu-shanees. Hampartsek meeyapan uz-tserus tser ee surpootyoon, yev uz-punagyaln ee suma meeshd para-vorestsook.

Discovery of the Holy Cross
Pen-Tsa (Mode III)

Aysor khentree badvagan payd khacheen avantyaln ee Koghkota, ee tsern asdvadzaser tushkhoyeen. Yegayk havadatsyalk yergurbakes-tsook asdvadzayeen soorp nushanees.

Aysor undzayeh Koghkota uz-dzadzguyaln ee hergree, veraper-yal anooshahod khungovk, ee tsern yelanelvooy Hootayee. Yegayk ha-vadatsyalk yergurbakestsook asd-vadzayeen soorp nushanees.

Aysor ee tserun purgagan soorp khacheen genakordzee badaneen meryal. Yev voghpa Sadana uzgor-dzanumn yoor. Eesg mek Kreesdo-see havadatsyalk yergurbakestsook asdvadzayeen soorp nushanees.

Holy Cross of Varak
Mode V

To You, O Christ, the giver to the catholic church of the divine, precious and triumphant holy sign, we offer praise on high forever.

With Your will, O Christ, and with the wings of the mighty Holy Spirit, accompanied with the ranks of the angels the cross comes to dwell on the peak of Mount Varak.

Come people, let us worship the divine holy sign; raise your hands in holiness and praise Him who dwells in the cross forever.

Discovery of the Holy Cross
Mode III

Today the God-loving queen seeks the precious wood of the cross on Golgotha; come all faithful, let us worship the divine holy sign.

Today, through the elder Judah, Golgotha reveals the object hidden deep in the earth, and it is raised up with the fragrance of sweet incense; come all faithful, let us worship the divine holy sign.

Today, through the redeeming holy cross the dead child is raised to life, and Satan deplores his destruction; let us, the faithful in Christ, worship the divine holy sign.

Որ զչնորհս աստուածային առ ի վերուստ իջեալ յերկնից պարգեւեցեր հիւսիսականացս ի ձեռն սուրբ վարդապետին. աղաչանօք սորա ողորմեա մեզ Աստուած:

Որ զանմարմին պարունակող բանի զգրաւորական զիմաստ Հոգւոյն շնորհեցեր որդւոց Թորգոմայ, յայտնեալ տեսլեամբ ի ձեռն սուրբ վարդապետին. աղաչանօք սորա ողորմեա մեզ Աստուած:

Որ զգիտութիւն քո գերկնային եւ զհոգեւոր զիմաստութիւն առատապէս ծաւալեցեր յեկեղեցիս Հայաստանեայց ի ձեռն սրբոց Թարգմանչացն. աղաչանօք սոցա ողորմեա մեզ Աստուած:

ՃԱՇՈՒ ԱԼԷԼՈՒԻՔ

Աւետման

Ալէլուիա, ալէլուիա:

Ուրախ լեր բերկրեալդ, Տէր ընդ քեզ. օրհնեալ ես դու ի կանայս եւ օրհնեալ է պտուղ որո՜վայնի քո:

Ճրագալոյցի Ծննդեան

Ալէլուիա, ալէլուիա:

Հոգին Սուրբ եկեսցէ ի քեզ եւ գորութիւն բարձրելոյն հովանի լիցի ի վերայ քո:

Ծննդեան

Ալէլուիա, ալէլուիա:

Այսօր ծնաւ որ ի Հօրէ յառաջ քան զյաւիտեանս Որդին, որ է օծեալ Տէր ի քաղաքի Դաւթի:

Դու, որ երկնէն իջնելով աստուածային շնորհքները սուրբ վարդապետին ձեռքով մեզի՝ հիւսիսականներուս պարգեւեցիր: Ով Աստուած, ասոր աղաչանքով ողորմէ՛ մեզի:

Դու, որ սուրբ Հոգիին գրաւոր իմաստութիւնը բովանդակող անմարմին խօսքը սուրբ վարդապետին տեսիլքով Թորգոմի տոհմին շնորհեցիր: Ով Աստուած, ասոր աղաչանքով ողորմէ՛ մեզի:

Դու, որ սուրբ թարգմանիչներու միջոցաւ Դու երկնային գիտութիւնդ եւ հոգեւոր իմաստութիւնդ առատօրէն տարածեցիր: Ով Աստուած, ասոնց աղաչանքով ողորմէ՛ մեզի:

ՃԱՇՈՒ ԱԼԷԼՈՒԻԱՆԵՐ

Աւետման

Ալէլուիա, ալէլուիա:

Ուրախացիր, ով բերկրեալ, որովհետեւ տէրերու Տէրը քեզի հետ է: Դու կիներուն մէջ օրհնեալ ես եւ օրհնեալ է որովայնիդ գաւակը:

Ծննդեան Ճրագալոյցի

Ալէլուիա, ալէլուիա:

Սուրբ Հոգին քու վրայ պիտի գայ եւ Բարձրեալին գորութիւնը քեզի հովանի պիտի ըլլայ:

Ծննդեան

Ալէլուիա, ալէլուիա:

Այսօր Դաւիթի քաղաքին մէջ Որդին ծնաւ, որ յաւիտեանէն առաջ Հօր հետ է եւ օծեալ Տէր է:

Holy Translators Ta-Tsa (Mode VII)

Vor uzshnorhs asdvadzayeen ar ee veroosd eechyal hergneets bar-kevetser hyooseesaganatsus ee tserun soorp vartabedeem. Aghachanok sora voghormya mez Asdvadz.

Vor zanmarmeen baroonagogh panee uzkuravoragan zeemasd Hokvooyu shunorhetser vortvots Tor-koma, haydnyal desluyampn ee tserun soorp vartabedeem. Aghachanok sora voghormya mez Asdvadz.

Vor uzkeedootyoon ko zergna-yeen yev uzhokevor zeemasdootyoon aradabes dzavaletser hegeghetsees Hayasdanyayts ee tserun surpots tarkmanchatsn. Aghachanok sotsa voghormya mez Asdvadz.

JASHOO (SYNTAXIS) ALLELUIAS

Annunciation

Alelooya, alelooya.

Oorakh ler pergruyalt, Der unt kez. Orhnyal es too ee ganays, yev orhnyal e bdoogh vorovaynee ko.

Eve of Nativity

Alelooya, alelooya.

Hokeen Soorp yegestseh ee kez, yev zorootyoon partsrelooyu hovane leetsee ee vera ko.

Nativity

Alelooya, alelooya.

Aysor dzunav vor ee Horeh harach kan uzhaveedyanus Vorteen, vor eh Odzyal Der ee kaghakee Tavtee.

Holy Translators Mode VII

You, who descended from Heaven, granted us divine graces through the holy teacher. O God, have mercy on us through his intercession.

You, who granted the House of Torgom the written wisdom of the Holy Spirit, through the vision of the holy teacher. O God, have mercy on us through his intercession.

You, who granted heavenly knowledge and spiritual wisdom in abundance, through the holy translators. O God, have mercy on us through their intercession.

SYNTAXIS ALLELUIAS

Annunciation

Alleluia, alleluia.

Hail, O favored one! The Lord is with you, most blessed are you among women and blessed is the fruit of your womb.

Eve of Nativity

Alleluia, alleluia.

The Holy Spirit will come upon you, and the power of the highest will overshadow you.

Nativity

Alleluia, alleluia.

Today in the city of David a Savior has been born for you who is Messiah and Lord.

Ալէլուիա, ալէլուիա:

Արդ, արձակեա՛ գծառայս քո Տէր ըստ բանի քում ի խաղաղութիւն, զի տեսին աչք մեր զփրկողդ Աստուած:

Վարդանանց

Ալէլուիա, ալէլուիա:

Փրկութիւն արդարոց ի Տեառնէ է, վերակացու է նոցա ի ժամանակս նեղութեան:

Մեծ Պահոց – Սաղմոս ԴԹ (Ճ)

Ալէլուիա, ալէլուիա:

Աղաղակեցէ՛ք առ Տէր ամենայն երկիր, ծառայեցէ՛ք Տեառն ուրախութեամբ:

Մտէք առաջի նորա ցնծութեամբ, ծաներուք զի նա է Տէր Աստուած մեր:

Նա արար զմեզ եւ ոչ մեք էաք, մեք ժողովուրդք եւ խաչն արօտի նորա:

Մտէք ընդ դրունս նորա խոստովանութեամբ եւ օրհնութեամբ ի յարկս նորա:

Խոստովան եղերուք Տեառն եւ օրհնեցէք զանուն նորա:

Քաղցր է Տէր, յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:

Ազգէ մինչեւ յազգ է ճշմարտութիւն նորա:

Ալէլուիա, ալէլուիա:

Արդ, ով Տէր, Քու խօսքիդ համաճայն՝ ծառայ խաղաղութեամբ արձակէ, որովհետեւ մեր աչքերը Քեզ տեսան, ո՛վ մեր Փրկիչ Աստուած:

Վարդանանց

Ալէլուիա, ալէլուիա:

Արդարներուն վրկութիւնը Տիրոջմէ է, եւ Ան ցնդութեան ժամանակ անոնց պաշտպանն է:

Մեծ Պահքի - Սաղմոս ԴԹ (Ճ)

Ալէլուիա, ալէլուիա:

Տիրոջ աղաղակեցէք, բոլոր երկիրներ, ուրախութեամբ ծառայեցէք Տիրոջ:

Ցնծութեամբ Անոր առջեւ ելէք եւ գիտցէք, որ Ան է մեր Տէր Աստուածը:

Ան է որ մեզ ստեղծեց եւ ոչ թէ մեմք մեզ ստեղծեցինք: Մեմք իր ժողովուրդն ու արօտավայրին հօտն ենք:

Փառաբանութեամբ մտէք Անոր դռնէն եւ օրհնութեամբ մուտք գործեցէք Անոր բնակարանը:

Խոստովանեցէք Տիրոջ եւ իր անունը օրհնեցէք:

Քաղցր է Տէրը, իր ողորմութիւնը յաւիտեանական է:

Անոր նշմարտութիւնը սերունդէ սերունդ մշտնջենական է:

Presentation of our Lord

Alelooya, alelooya.

*Art, artsagya uzdarays ko Der
usd panee koom ee khaghaghoo-
tyoon, zee deseen achk mer uzPur-
goghut Asdvadz.*

St. Vartan and his companions

Alelooya, alelooya.

*Purgootyoon artarots ee Dyarneh
eh, veragatsoo eh notsa ee jama-
nagus neghootyan.*

Great Lent - Psalm 99 (100)

Alelooya, alelooya.

*Aghaghagetsek ar Der, amenayn
yergeer, dzarayetsek Dyarn oora-
khootyamp.*

*Mudek arachee nora tsundzoo-
tyamp, dzanerook, zee na eh Der
Asdvadz mer.*

*Na arar uzmez yev voch mek
eyak, mek zhoghovoortk yev khashn
arodee nora.*

*Khosdovan yegherook Dyarn,
yev orhnetsek zanoon nora.*

*Mudek unt troonus khosdova-
nootyamp, yev orhnootyamp ee
hargus nora.*

*Kaghtsr eh Der, haveedyan eh
voghormootyoon nora.*

*Azkeh meenchev hazk eh jush-
mardootyoon nora.*

Presentation of our Lord

Alleluia, alleluia.

Now, Master, You may let Your
servant go in peace, according to
Your word, for my eyes have seen
Your salvation.

St. Vartan and his companions

Alleluia, alleluia.

The salvation of the just is from
the Lord; He is their refuge in time
of distress.

Great Lent - Psalm 99 (100)

Alleluia, alleluia.

Sing joyfully to the Lord all you
land; serve the Lord with gladness.

Come before Him with joyful
song; know that the Lord is God.

He made us; His we are; His
people, the flock He tends.

Enter His gates with thanks-
giving, His courts with praise.

Give thanks to Him, and bless
His name.

For the Lord is good, His good-
ness endures forever.

And His faithfulness, to all gene-
rations.

Ալէլուիա, ալէլուիա:

Գովեա՛ Երուսաղէմ գՏէր:

Եւ օրհնեա՛ զԱստուած քո, Սիոն:

Զի զօրացոյց զնիզս զրանց քոց, եւ օրհնեաց զորդիս քո ի քեզ:

Ո եղ զսահմանս քո ի խաղաղութիւն, պարարտութեամբ ցորենոյ լցոյց զքեզ:

Առաքէ զբան իւր յերկիր, վաղ-վաղ ընթանան պատգամք նորա:

Դնէ զձիւն որպէս զասր, եւ զմէզ որպէս փոշի ցանեաց:

Արկանէ զսառն որպէս պատառս, առաջի ցրտոյ նորա ո՞ կարէ կալ:

Առաքէ զբան իւր եւ հալէ զնոսա, շնչեսցեն հողմք եւ զնասցեն ջուրք:

Պատմէ զբան իւր Յակորայ, զարդարութիւն եւ զիրաւունս իսրայէլի:

Ոչ այսպէս արար ամենայն ազգաց Տէր:

Եւ զդատաստանս իւր ոչ յայտնեաց նոցա:

Համբարձման

Ալէլուիա, ալէլուիա:

Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր ի վեր, համբարձին դրունք յաւիտենից եւ մտցէ Թագաւոր փառաց:

Հոգեգալստեան

Ալէլուիա, ալէլուիա:

Ողորմութեամբ Տեառն լի եղեւ երկիր եւ բանիւ Տեառն երկինք հաստատեցան եւ հոգևով բերանոյ նորա ամենայն զօրութիւնք նորա:

Ալէլուիա, ալէլուիա:

Երուսաղէ՛մ, Տէրը գովարանէ՛:

Եւ բու Աստուածո՞ր օրհնէ, ով Սիոն:

Որովհետեւ բու դոներուդ նիգերը ամրացուց եւ որդիներդ օրհնեց:

Ան որ բու սահմաններուդ մէջ խաղաղութիւն հաստատեց եւ պարարտ ցորենով քեզ կշտացուց:

Իր պատգամը երկիր կը դրկէ, իսկ Իր խօսքերը արագօրէն կը տարածուին:

Ան բուրդի պէս ձիւն կը տեղացնէ եւ եղեամբ փոշիի պէս կը ցանէ:

Իր ստոյցը պատառներու նման կը նետէ, Անոր ցուրտին դիմաց ո՞վ կրնայ կանգնիլ:

Ան Իր խօսքը կը դրկէ ու կը հալեցնէ զանոնք, Իր հովը կը փչէ եւ ջուրերը կը հոսին:

Իր խօսքը Յակորին կը յայտնէ, իսկ Իր կանոններն ու դատաստանները՝ Իսրայէլին:

Տէրը ո՛չ մէկ ազգի այսպէս ըրաւ:

Եւ Իր դատաստանը անոնց յայտնեց:

Համբարձման

Ալէլուիա, ալէլուիա:

Իշխաններ, ձեր դոները դէպի վեր բարձրացուցէք, թող բացուին յաւիտենական դոները եւ ներս թող մտնէ փառքի Թագաւորը:

Հոգեգալստեան

Ալէլուիա, ալէլուիա:

Երկիրը Տիրոջ ողորմութեամբ լեցուեցաւ: Երկինքը Տիրոջ խօսքով ստեղծուեցաւ, եւ Անոր շունչով՝ Անոր բոլոր զօրքերը:

Easter and Eastertide - Psalm 147

Alelooya, alelooya.

Kovya Yeroosaghem uzDer.

Yev orhnya zAsvdadz ko, Seeyon.

*Zee zoratsooyts uzneekus turants
kots, yev orhnyats zortees ko ee kez.*

*Vo yet uzsahmanus ko ee kha-
ghaghootyoon, barardootyamp tso-
reno lutsooyts uzkez.*

*Arakeh uzpan yoor hergeer, vagh-
vagh untanan badkamk nora.*

*Tuneh uztsyoon vorbes zasn, yev
uzmek vorbes poshee tsanyats.*

*Arganeh uzsarn vorbes badars,
arachee tsurdo nora vo gareh gal.*

*Arakeh uzpan yoor yev haleh
uznosa, shunchestsen hoghmk yev
kunastsen choork.*

*Badmeh uzpan yoor Hagopa, zar-
tarootyoon yev zeeravoons Eesra-
yelee.*

*Voch aysbes arar amenayn az-
kats Der.*

*Yev uztadasdanus yoor voch
haydnyats notsa.*

Ascension

Alelooya, alelooya.

*Hampartsek eeshkhank uztrou-
nus tser ee ver, hampartseen troonk
haveedeneets yev mudtseh taka-
vor parats.*

Pentecost

Alelooya, alelooya.

*Voghormootyamp Dyarn lee ye-
ghev yergeer, yev paneev Dyarn
yergeenk hasdadetsan, yev hokvov
perano nora amenayn zorootyoonk
nora.*

Easter and Eastertide - Psalm 147

Alleluia, alleluia.

Glorify the Lord, O Jerusalem.

Praise your God, O Zion.

For He has strengthened the
bars of your gates; He has blessed
your children within you.

He has granted peace in your
borders; with the best of wheats
He fills you.

He sends forth His command to
the earth; swiftly runs His word.

He spreads snow like wool;
frost He strews like ashes.

He scatters His hail like crumbs;
before His cold the waters freeze.

He sends His word and melts
them; He lets His breeze blow and
the waters run.

He proclaimed His word to Ja-
cob, His statutes and His ordinanc-
es to Israel.

He has not done thus for any
other nation; and His ordinances
He has no made known to them.

Ascension

Alleluia, alleluia.

Lift up, O gates, your lintels,
reach up, you ancient portals, that
the King of glory may come in.

Pentecost

Alleluia, alleluia.

Of the kindness of the Lord the
earth is full; by the word of the
Lord the heavens were made, by
the breath of His mouth all their
host.

Սկեդեցույ եւ ի Տօնի Սուրբ Էջմիածնի

Ալէլուիա, ալէլուիա:

Որպէս սիրելի են յարկք քո, Տէր զօրութեանց. ցանկայ եւ փափաքէ անձն իմ ի գաւիթս քո:

Վարդավառի

Ալէլուիա, ալէլուիա:

Ամպ լուսաւոր հովանի լինէր նոցա. ձայն եղև յամպոյն որ ասէ. դա՛ է որդի իմ սիրելի ընդ որ հաճեցայ:

Վերափոխման Աստուածածնի

Ալէլուիա, ալէլուիա:

Հոգին Սուրբ եկեսցէ ի քեզ եւ զօրութիւն բարձրելոյն հովանի լիցի ի վերայ քո:

Խաչվերացի

Ալէլուիա, ալէլուիա:

Տո՛ւր զօրութիւն ծառայի քո, կեցո զորդի աղախնոյ քո եւ արա առ իս նշան բարութեան:

Վարագայ եւ Գիւտ Խաչի

Ալէլուիա, ալէլուիա:

Նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց, եւ ետուր ուրախութիւն սրբտից մերոց:

Եկեղեցույ եւ Սուրբ Էջմիածնի Տօնին

Ալէլուիա, ալէլուիա:

Որքան սիրելի են Քու բնակարաններդ, ով զօրքերու Տէր: Իմ հոգիս Քու սրահներդ կը վափափի ու կը բաղձայ:

Վարդավառի

Ալէլուիա, ալէլուիա:

Լուսաւոր ամպ մը ծածկեց գանձ: Ամպի մէջէն ձայն մը լսուեցաւ, որ կ'ըսէր. Այս է Իմ սիրելի Որդիս, որուն ես հանեցայ:

Վերափոխում Աստուածածնի

Ալէլուիա, ալէլուիա:

Սուրբ Հոգին քու վրայ պիտի հանգչի եւ Բարձրեալին զօրութիւնը քեզի հովանի պիտի ըլլայ:

Խաչվերացի

Ալէլուիա, ալէլուիա:

Քու ծառայիդ զօրութիւն տուր, Քու աղախիմիդ որդին վրկէ եւ ինծի բարութեան նշան մը ցոյց տուր:

Վարագայ եւ Գիւտ Խաչի

Ալէլուիա, ալէլուիա:

Երեսիդ լոյսը մեր վրայ ծագեցուցիր եւ մեր սրտին ուրախութիւն պարգեւեցիր:

Church and feast of Holy Etchmiadzin

Alelooya, alelooya.

*Vorbes seerelee en harguk ko,
Der zorootyants. Tsanga yev papa-
keh antsn eem ee kaveetus ko.*

Transfiguration

Alelooya, alelooya.

*Amb loosavor hovanee leener
notsa. Tsayn yeghev hambooy vor
aseh. Ta eh Vortee eem seerelee
unt vor hajetsa.*

Assumption of Mother of God

Alelooya, alelooya.

*Hokeen Soorp yegestseh ee kez,
yev zorootyoon partsrelooyn hova-
nee leetsee ee vera ko.*

Exaltation of the Holy Cross

Alelooya, alelooya.

*Door zorootyoon dzarayee ko,
getso zortee aghakhno ko yev ara
ar ees nushan parooyan.*

Holy Cross of Varak
and Discovery of the holy Cross

Alelooya, alelooya.

*Nushanetsav ar mez looy yere-
sats kots, yev yedoor oorakhootyoon
surdeets merots.*

Church and feast of Holy Etchmiadzin

Alleluia, alleluia.

How lovely is Your dwelling place,
O Lord of hosts. My soul yearns and
pines for the courts of the Lord.

Transfiguration

Alleluia, alleluia.

Behold, a bright cloud cast a
shadow over them, then from the
cloud came a voice that said: This
is my beloved Son, with whom I
am well pleased.

Assumption of Mother of God

Alleluia, alleluia.

The Holy Spirit will come upon
you, and the power of the Most
High will overshadow you.

Exaltation of the Holy Cross

Alleluia, alleluia.

Give strength to Your servant,
save the son of Your handmaiden,
and grant me a proof of Your favor.

Holy Cross of Varak
and Discovery of the holy Cross

Alleluia, alleluia.

O Lord, let the light of Your
countenance shine upon us. You
put Your gladness into our hearts.

**WESTERN DIOCESE OF THE
ARMENIAN CHURCH OF NORTH AMERICA**

3325 N. GLENOAKS BLVD., BURBANK, CA 91504

TEL.: (818) 558-7474 FAX: (818) 558-6333

EMAIL: INFO@ARMENIANCHURCHWD.COM • WWW.WDACNA.COM

PRINTED BY DIOCESAN PRESS 2020